

Kurs Omega

Praktický výcvik zakladatelů sborů

Příručka 2

ALIANCE PRO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

ve spolupráci s

PETER DEYNEKA RUSSIAN MINISTRIES

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů
Příručka 2**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že:
(1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude
prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se
prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli
povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org

Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka
Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost.
Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright ©
1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

PŘÍRUČKA 2

OBSAH

OBSAH	V
PŘEDMLUVA	IX
O ALIANCI	XI
CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ	XII
MEZNÍKY	XIII
PŘEHLED LÁTKY	XV
VIZE SZS	1
Lekce 5: Biblické základy zakládání sborů	3
I. Saturace ve Starém zákoně	3
II. Ježíšova služba	4
III. Biblické základy pro saturační zakládání sborů (szs).....	4
IV. Kolik sborů je potřeba k saturaci?	6
V. Saturační zakládání sborů v historii církve.....	7
Lekce 6: Cvičení v průzkumu	9
I. První část — základní shromážděné údaje (5 – 7 minut):	9
II. Druhá část – Rozbor údajů průzkumu (5 – 8 minut):	10
Lekce 7: Mobilizace zdrojů pomocí průzkumu	11
I. Volání do zbraně	11
II. Návod k prezentaci informací	12
III. Rozhodněte se, jak mobilizovat dělníky ke žni.....	13
IV. Případová studie o využití výsledků průzkumu k mobilizaci zdrojů.....	13
CÍRKEV	17
Lekce 5: Podstata církve	19
I. Význam a použití slova “církev”.....	19
II. Nesprávné pohledy na církev	20
III. Metafory popisující církev jako organismus	21
IV. Zakládání živoucí církve	22
Lekce 6: Funkce shromážděné církve	25
I. Společná a osobní zodpovědnost v církvi	25
II. Funkce shromážděné církve	26
III. Kdy provádět společné funkce	29
Příloha 6A: Křest v Novém zákoně	31
I. Pozorování.....	31
II. Výklad	32
III. Aplikace	32

Lekce 7: Vytvoření prohlášení o záměru sboru	33
I. Co je to prohlášení o záměru?	33
II. Nalezení záměru vašeho sboru	33
III. Sepsání prohlášení o záměru sboru	34
Lekce 8: Filosofie služby zakládání sborů	37
I. Co je to filosofie služby zakládání sborů?	37
II. Proč je potřeba mít filosofii služby zakládání sborů	38
III. Obsah efektivní filosofie služby zakládání sborů	40
IV. Vytvoření vaší vlastní filosofie služby	41
V. Vzorová filosofie služby	41
Příloha 8A: Tvorba filosofie služby zakládání sborů	45
I. Otázky, které je třeba zvážit při vytváření filosofie služby	45
II. Jedinečné rysy vašeho sboru	46
III. Styl služby	46
IV. Hodnoty	46
V. Formulujte svou filosofii služby	47
VI. Diskutujte a srovnávejte své závěry s ostatními	47

DUCHOVNÍ CHARAKTER **49**

Lekce 6: Žít jako synové, ne jako sirotci	51
I. Život sirotka	51
II. Křesťané, kteří uvažují a jednají jako sirotci	52
III. Naše synovství u Boha	52
IV. V čem svému synovství nerozumíme	53
Lekce 7: Učíme se žít jako synové	57
I. Srdce obtížené a srdce svobodné	57
II. Pyšné srdce a srdce ve společenství s Otcem	58
III. Sobecké srdce a svobodně milující srdce	59
Příloha 7A: Sirotci a synové	61

MODLITBA **63**

Lekce 4: Modlitební koncert	65
I. Zpívejme Hospodinu (Žalm 95:1-5)	65
II. Klaňme se Hospodinu (Žalm 95:6-7)	66
III. Naslouchejme Hospodinu (Žalm 95:8-11)	66

VEDENÍ **67**

Lekce 1: Biblické principy vedení	69
I. Definice vedení	69
II. Principy biblického vedení	70
Příloha 1A: Případové studie vedení	75
Lekce 2: Profil vůdce	77
I. Udržovat charakter podobný Kristu	77
II. Dobře spolupracovat s týmem	78
III. Rozvíjet obdarování a schopnosti ostatních	78
IV. Vědět, jak svěřovat zodpovědnost	78
V. Stanovit cíle, plány a úkoly a pracovat na jejich uskutečnění	78
VI. Formulovat vizi takovým způsobem, že to ostatní bude inspirovat	79
VII. Vytrvat a překonávat překážky	79
VIII. Vést v evangelizaci	80

Příloha 2A: Vůdce	83
BUNĚČNÉ SKUPINKY	87
Lekce 1: Funkce a přínosy buněčných skupinek	89
I. Základní principy buněčných skupinek.....	89
II. Funkce buněčných skupinek	90
III. Přínosy buněčných skupinek.....	91
Lekce 2: Principy vedení buněčných skupinek	95
I. Celkové pojetí vedení	95
II. Vedení setkání buněčné skupinky.....	96
III. Řízení buněčné skupinky	98
Příloha 2A: Jak prolomit ledy	101
Příloha 2B: Příklady aktivit na setkání skupinky	107
Lekce 3: Založení buněčné skupinky	109
I. Připravte se na novou buněčnou skupinku	109
II. Navazujte kontakty	110
III. Vyberte místo.....	110
IV. Připravte se na první setkání.....	111
Příloha 3A: Plánovací list	113
Lekce 4: Evangelizace buněčnými skupinkami	115
I. Dva druhy nevěřících.....	115
II. Princip “oikos”	116
III. Sdíleci skupinky.....	117
IV. Postup evangelizace v buněčné skupince	117
Příloha 4A: Oikos	121
Lekce 5: Ukázka buněčné skupinky	125
I. Předvedení buněčné skupinky	125
II. Hodnocení	127
Lekce 6: Filosofie služby buněčných skupinek	129
I. Filosofie buněčné skupinky	129
II. Modely služby buněčných skupinek	131
III. Vytváření strategie služby buněčných skupinek.....	133
METODY STUDIA BIBLE	135
Lekce 8: Využití induktivního studia Bible	137
I. Zopakování principů induktivního studia Bible	137
II. Životopisná studia.....	138
III. Studium knihy	140
IV. Studium tématu	143
Příloha 8A: Životopisné studium — Barnabáš	145
I. Studujte související úseky	145
II. Shrňte výsledky	148
III. Rozhodněte se, co to znamená pro vás.....	149
Lekce 9: Vedení induktivního studia Bible	151
I. Čím se vyznačuje skupinka induktivního studia Bible	151
II. Příprava studia	152
III. Vedení studia.....	153
Příloha 9A: Induktivní studium Mt 20:17-28	157
I. Modlete se	157
II. Přečtěte si Mt 20:17-28	157
III. Pozorování.....	157
IV. Výklad	158
V. Aplikace	158

Příloha 9B: Induktivní studium L 15:1-7	161
I. Modlete se	161
II. Přečtěte si L 15:1-7	161
III. Pozorování	161
IV. Výklad	162
V. Aplikace	162
Lekce 10,11: Návčik vedení induktivního studia	165
Příloha 10A: Úseky pro induktivní studium	169

EVANGELIZACE **171**

Lekce 4: Evangelizace a zakládání sborů	173
I. Potřeba nového přístupu	173
II. Štafeta	174
III. Principy evangelizace	175
Příloha 4A: Hodnocení evangelizačních strategií	181
I. Evangelizační strategie 1 — evangelizační biblická studia	181
II. Evangelizační strategie 2 — evangelizační tažení	181
III. Evangelizační strategie 3 — stolek s křesťanskými knihami	181
IV. Evangelizační strategie 4 — křesťanské filmy	182
Lekce 5: Překážky efektivní evangelizace	183
I. Problém zdí a potřeba mostů	183
II. Překážky, které brání evangelizaci	184
III. Vnější překážky efektivní evangelizace	184
IV. Vnitřní překážky efektivní evangelizace	185
V. Strategie k překonání překážek	186
Příloha 5A: „Církev v každém národě“	189
Příloha 5B: Odpovědi na nejčastější námitky	193
Lekce 6,7: Proces obrácení	195
I. Hodnocení lidských potřeb	196
II. Jak daleko jsou lidé ve svém chápání evangelia	197
III. Porozumění čtyřem fázím získávání lidí pro Krista	199
IV. Stanovení evangelizační strategie	199
Příloha 6A: Profil lidí, které chcete evangelizovat	201
Příloha 6B: Tři principy strategické evangelizace	203
I. Strategické rozsévání	203
II. Strategický život — setkávejme se s lidmi tam, kde jsou; ne tam, kde je nám pohodlně	203
III. Strategické znalosti — spokojení lidé obvykle nehledají změnu	204
Příloha 6C: Zkoumání Ježíšova přístupu k jednotlivcům	205

PŘEDMLUVA

CÍL TÉTO PŘÍRUČKY

Zakladatelé sborů jsou často získávání a vysílání k svému úkolu buď s minimem výcviku, nebo úplně bez něj. Vůdcové sborů a církví, kteří jsou zahlceni potížemi ve své vlastní službě, často nemají jasnou vizi toho, co skrze ně Bůh chce vykonat. Jak zakladatelé sborů, tak jejich vůdcové potřebují výcvik a vizi, ale biblické školy a semináře pro mnohé z nich prakticky nepřípadají v úvahu.

Tyto materiály jsou vytvořeny s cílem dát zakladatelům a vůdcům sborů nejen vizi, ale také biblické základy a praktické schopnosti potřebné ve službě k tomu, aby mohla být tato vize naplněna. Nejde tu o nějaký vzdělávací „program“. Cílem je spíše dát nezbytné biblické a vzdělávací základy, které jsou spolu s praktickými schopnostmi potřebné ve službě zakládání sborů. Ačkoli byl *Kurs Omega* vytvořen pro střední a východní Evropu a země bývalého Sovětského svazu, máme radost z toho, že se množí zprávy o jeho užitečnosti a přizpůsobování i v jiných kulturách a na jiných místech.

Osnova tohoto kursu byla vytvořena ohledem na splnění dvou cílů:

1. Zajistit výcvik potřebný k tomu, aby mohly být zakládány nové sbory
2. Povzbudit v rámci celého Kristova těla k mobilizaci vedoucí ke vzniku hnutí zakládání sborů

Dnes vidíme, že hnutí zakládání sborů vznikají v mnoha zemích po celém světě, včetně Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a dalších. Věříme, že místní sbory jsou hlavním Božím nástrojem pro evangelizaci světa a že zakládání sborů založené na principech množení je nejefektivnější způsob, jak směřovat k naplnění Velkého poslání. Nové sbory musí vznikat s vizí množení a se schopností zakládat další nové sbory. Když se daří toho dosáhnout, vzniká potenciál k rozšíření hnutí zakládání sborů, které může zasáhnout celý národ a proměnit lidské životy v celé zemi.

Hnutí zakládání sborů potřebuje lidi, kteří se na něm budou podílet na všech úrovních, od nových věřících, kteří jsou nadšení ze své nově nabyté víry, až po vůdce celých denominací. Zakladatelé sborů sami o sobě nemohou být iniciátory hnutí zakládání sborů. Tyto materiály přinesou užitek i tehdy, když budou použity na všech úrovních sborové práce a vedení, které mohou přímo či nepřímo podpořit snahy zakladatelů sborů. Tak mohou všichni společně směřovat k naplnění úkolu, ke kterému je Bůh povolal.

PŘEHLED LÁTKY

Tato příručka je jednou z pěti příruček, z nichž každá obsahuje přibližně 26 jednohodinových lekcí. Aby bylo možné dosáhnout výše uvedených cílů, látka pokrývá širokou škálu témat nezbytných pro zakládání sborů. Patří mezi ně vize saturačního zakládání sborů (SZS), služba buněčných skupinek, učednictví, církev, evangelizace, induktivní studium Bible, vedení, modlitba, duchovní charakter a další.

Látka byla rozdělena do pěti příruček, aby byly získané znalosti postupně prohlubovány. Když každý z účastníků výcviku projde celou příručku, před studiem další příručky stráví dostatek času praktickým používáním principů, které se naučil. Mnoho pokročilejších lekcí tohoto kursu proto staví na principech a schopnostech, které si už účastníci stačili osvojit.

Jinak řečeno, látka obsažená v tomto kursu je určena k tomu, aby byla vyučována a používána současně se samotným zakládáním sborů. Když jednotliví účastníci aktivně usilují o založení nového sboru, objevuje se v jejich službě potřeba různých schopností a vědomostí spolu s rozličnými problémy, které je třeba průběžně řešit. Schopnosti a vědomosti potřebné na počátku procesu zakládání sborů jsou obsažené v prvních příručkách, zatímco aktivity a principy, které je třeba využít v pozdějších stádiích vzniku sboru, jsou součástí posledních příruček. Každá příručka byla vytvořena s cílem naučit dovednosti, zodpovědět otázky a diskutovat případné problémy, které souvisí s odpovídající fází zakládání sborů, ve které se účastníci výcviku právě nacházejí. Za touto předmluvou najdete seznam klíčových aktivit nebo „mezníků“, na které se účastníci během výcviku připravují. Očekává se, že v období mezi jednotlivými výcvikovými moduly tyto znalosti uvedou do praxe.

Jednotlivé lekce jsou seříděné podle témat a každá z pěti příruček obsahuje lekce týkající se různých témat. Některá témata, jako například „vize“ nebo „církev“, jsou obsažena ve všech pěti příručkách. Jiné, například „učednictví“, se objevují až později, kdy se účastníci ve své službě setkávají s potřebou vyučování právě v těchto

oblastech. O několik stran dále je uveden přehled látky, který uvádí seznam jednotlivých témat lekcí v každé z pěti příruček.

POUŽÍVÁNÍ TĚCHTO MATERIÁLŮ

A. Rady pro účastníky

Do přípravy všech pěti příruček tohoto kursu bylo vloženo mnoho času, práce a modliteb. Každá z nich se snaží nabídnout konkrétní schopnosti potřebné v naší službě spolu s vědomostmi, které jsou nezbytné k zakládání nového sboru. Proto silně doporučujeme, abyste začali první příručkou a ne některou jinou. Stejně tak byla každá lekce pečlivě vybrána a zpracována s cílem být užitečná, praktická a nepostradatelná pro úkol zakládání sborů. Je proto pro vás dobré lekce nepřeskakovat.

Je třeba si uvědomit, že skutečné učení probíhá teprve v okamžiku, kdy jednotlivé koncepty předkládané v těchto lekcích uvedete do praxe svého života a služby. Většina lekcí je zakončena akčními plány. Ty mají za úkol vám usnadnit aplikaci myšlenek z dané lekce, abyste je mohli realizovat dříve, než začnete probírat další příručku. Velice užitečné je také mít rádce, který vás bude v průběhu aplikace nových konceptů do života a služby povzbuzovat, pomáhat a radit vám. Rádce může být také člověk, kterému se zodpovídáte z toho, jak se vyvíjí váš osobní život a služba. Takový člověk, který vám stojí po boku, není jen pedagogicky efektivní, ale mnoho zakladatelů sborů může dosvědčit, jak velká pomoc to byla pro jejich život i službu. Proto vás chceme velmi povzbudit k tomu, abyste s modlitbou hledali nějakou formu osobního vedení, které vás během zakládání sborů posílí i obohatí.

B. Rady pro vyučující

Tyto materiály mohou být používány v mnoha různých situacích a na mnoha různých místech, například v biblické škole, semináři nebo v rámci sborového vyučování. Nejde však v první řadě o vzdělávací materiály. Tento materiál slouží k výcviku. Vzdělávání se soustředí na znalosti a informace. Cílem těchto materiálů však není pouze předávat vědomosti, ale motivovat k činu pomocí biblických postupů. Tato příručka je pro ty, kdo jednají.

Ačkoli metoda, kterou se rozhodnete použít pro výuku jednotlivých lekcí, bude záviset na prostředí, ve kterém budete vyučovat, každou z příruček je možné probrat v rámci týdenního semináře. Mnoho míst, kde se výcvik provádí, z tohoto ideálu vyšlo a vhodně ho přizpůsobilo časovým omezením a požadavkům stávající služby. Na některých místech každou příručku proberou během dvou plně vytížených víkendů nebo v rámci každotýdenních pravidelných setkání. Doporučujeme klást důraz na akční plány uvedené na konci každé lekce — měly by být splněné do dalšího setkání. Mezi setkáními je z tohoto důvodu rozumné nechat asi čtyři až šest měsíců čas. Tato metoda výcviku je výhodná v tom, že kombinuje znalosti získané na setkání s praktickými dovednostmi osvojenými v období mezi setkáními.

Během setkání není nutné vyučovat všechny body každé lekce, protože účastníci si materiály mohou sami přečíst. Někdy je dobré nechat účastníky přečíst si celou lekci a pak diskutovat o tom, jak probíraná látka souvisí s jejich zkušenostmi. Jindy může být nejlepším způsobem předání vědomostí přednáška člověka, který je v dané oblasti odborníkem. *Nelpěte však na formě přednášky.* Buďte tvořiví a vyzkoušejte předávat znalosti obsažené v lekcích různými metodami. Někteří vyučující zjistili, že mohou pomoci například diskusní skupinky, pracovní semináře a hraní scének — tyto metody jsou také zajímavé.

Je vám svěřena svatá důvěra. Pán církve touží přivést k sobě národy této země, a potřebuje vůdce. Máte úžasnou možnost pomoci budovat lidi, kteří mohou být základem hnutí zakládání sborů nebo mohou uvádět do služby další lidi a napomáhat tak množení sborů.

C. Další pomoc

Pokud vám můžeme ještě nějak pomoci šířit vizi saturačního zakládání sborů nebo prakticky budovat zakladatele sborů, neváhejte nás kontaktovat.

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Alianci pro zakládání sborů (The Alliance for Saturation Church Planting)* ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstruje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry Aliance je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbírání informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

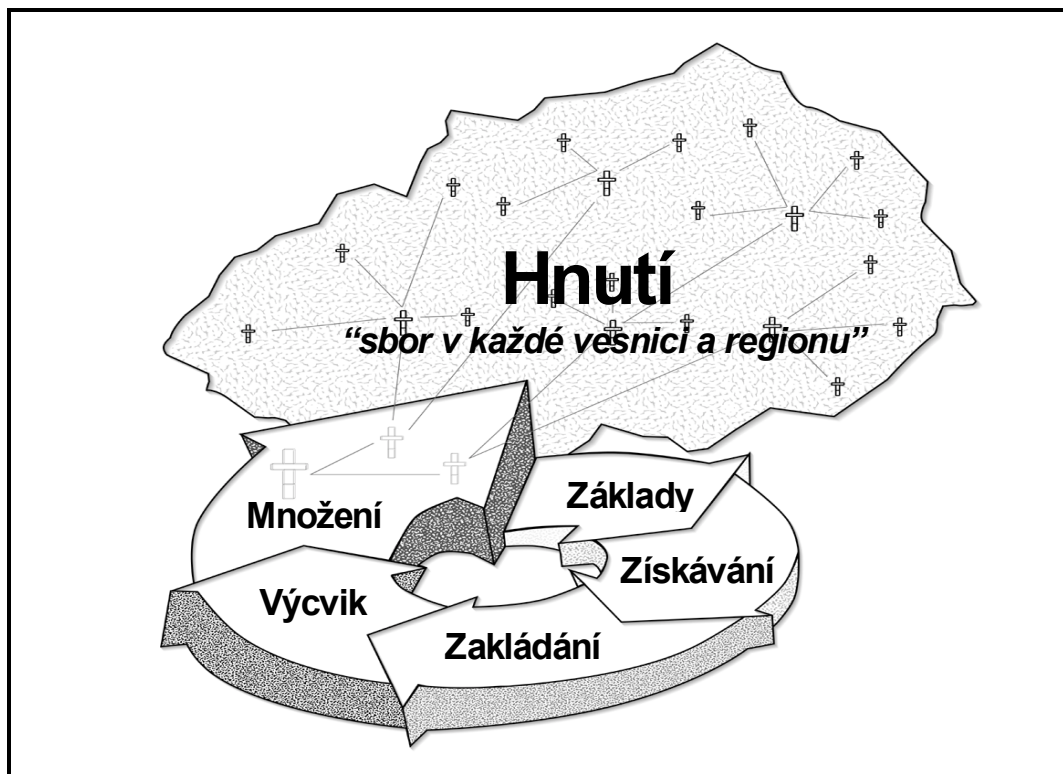
D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Zakládání sborů není nějaká náhodně uspořádaná posloupnost událostí a aktivit. Je to proces, který směřuje k dosažení daného cíle. Tento proces vyžaduje koordinaci různých aktivit, kombinaci různých schopností, společnou filosofii a vůdčí schopnosti. Rozvoj těchto zásadně důležitých oblastí je cílem výcviku zakladatelů sborů. „Cyklus zakládání sborů“ je grafickým znázorněním celého procesu zakládání sborů, které z daného úhlu pohledu znázorňuje vzájemné závislosti mezi klíčovými principy a dovednostmi, které se tohoto procesu účastní. Pro zakladatele sborů to představuje jakýsi „plánek“, který mu pomáhá určit, odkud jde a kam směřuje.

MEZNÍKY

kursu zakládání sborů *Omega*

Mezníky jsou ty konkrétní aktivity v rámci naší služby, které byly zahrnuty do tohoto kursu. Každý mezník může být vyučován jako jednotlivý krok v rámci cesty k založení nových sborů. Mezníky dávají konkrétní akční kroky, které pomáhají účastníkům výcviku prakticky aplikovat koncepty vyučované v rámci *Kursu Omega*. Jsou to jak milníky, které ukazují, jak daleko už jsme došli, tak ukazatele, které udávají další směr. Následuje seznam mezníků a důrazů *Kursu Omega*.

PŘÍRUČKA 1: Důraz na vizi SZS, účel církve, induktivní studium Bible a průzkum

Konkrétní akční kroky:

- Prozkoumání účelu církve ve světle Velkého poslání
- Vybudování celkové strategie služby založené na vizi “myšlení ,Z““
- Zamyšlení nad otázkami „formy a funkce“ v prvotní církvi i v dnešních sborech
- Učení a procvičování induktivního studia Bible
- Napsání a sdílení osobního svědectví
- Budování skupin modlitební podpory evangelizace a zakládání sborů
- Provedení souhrnného průzkumu cílové oblasti

PŘÍRUČKA 2: Důraz na evangelizaci a buněčné skupinky

Konkrétní akční kroky:

- Sdílení závěrů průzkumu s dalšími křesťany v cílové oblasti
- Sepsání prohlášení o účelu sboru
- Stanovení filozofie služby zakládání sborů
- Stanovení osobní evangelizační strategie, včetně osobní evangelizace
- Zakládání buněčných skupinek s důrazem na evangelizaci
- Používání induktivního studia Bible v osobním životě i v buněčných skupinkách

PŘÍRUČKA 3: Důraz na učednictví, duchovní boj, týmy a týmovou práci

Konkrétní akční kroky:

- Rozpoznání a výcvik potenciálních vedoucích buněčných skupinek
- Trávení času v modlitbách a půstu
- Srovnání pohledu na svět, jak ho vidí zakladatel sborů, a jak ho vidí Bible
- Používání biblických pravd k odolání duchovním útokům v životě a službě zakladatele sborů
- Vytvoření osobních plánů, jak vést lidi zapojené do služby zakládání sborů k učednictví
- Aktivity směřující k budování a hodnocení týmu
- Objevování duchovních darů zakladatele sborů a celého týmu zakládání sborů

PŘÍRUČKA 4: Důraz na vedení a správcoství

Konkrétní akční kroky:

- Hodnocení silných a slabých stránek vůdčího stylu zakladatele sborů s důrazem na metody jednání s lidmi
- Používání principů služebného vedení v životě a službě zakladatele sborů
- Sledování využití času v životě a službě zakladatele sborů, stanovování priorit a časových plánů
- Hodnocení peněžních darů zakladatele sborů i samotného vznikajícího sboru
- Připomínka biblických rolí manžela a manželky a zodpovědnost, kterou mají vůči své rodině
- Jak provést stávající buněčné skupinky procesem dělení
- Příprava strategického plánu saturace ve službě zakládání sborů

PŘÍRUČKA 5: Důraz na množení, mobilizaci ostatních a podporu hnutí SZS

Konkrétní akční kroky:

- Zahájení spolupráce ve službě s ostatními evangelikálními skupinami v cílové oblasti
- Plánování a realizace struktury dohledu nad buněčnými skupinkami, která povede k vytrvalému růstu a množení
- Jak naučit ostatní modlit se za saturační zakládání sborů — mobilizace k modlitbám na městské, oblastní a celostátní úrovni
- Stanovení a realizace plánu, jak by měl zakladatel sborů vyučovat a osobně vést nové zakladatele sborů
- Zmocňování a uvádění nových vůdců do služby zakládání sborů
- Povzbuzování nových sborů k získání vize misijního zapojení nejen v jejich cílové oblasti, ale „až na sám konec země“

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZÁKLADY**

Přehled PŘÍRUČKY 1

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 1: Myšlení „Zet“</p> <p>Lekce 2: Velké poslání a zakládání sborů</p> <p>Lekce 3 (3A): Cyklus zakládání sborů 3A: <i>Modely zakládání sborů</i></p> <p>Lekce 4 (4A,4B): Principy průzkumu 4A: <i>Porozumění cílové oblasti</i> 4B: <i>Vzorové dotazníky</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické základy církve</p> <p>Lekce 2 (2A): Účel církve 2A: <i>Rozbor Velkého poslání</i></p> <p>Lekce 3 (3A): Forma a funkce 3A: <i>Forma a funkce v praxi</i></p> <p>Lekce 4: Definice sboru</p>	<p>Lekce 1: Ospravedlnění vírou</p> <p>Lekce 2: Život podle evangelia</p> <p>Lekce 3: Křesťanský růst</p> <p>Lekce 4: Proměňující moc evangelia</p> <p>Lekce 5: Vedení duchovního deníku</p>	<p>Lekce 1, 2: Modlitební koncert: Modlitby za probuzení</p> <p>Lekce 3 (3A): Budování modlitební podpory 3A: <i>Modlitební trojice</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do induktivní metody studia Bible 1A: <i>Jak se k nám dostala Bible</i></p> <p>Lekce 2 (2A): Pozorování Božího slova 2A: <i>Jazyk Bible</i></p> <p>Lekce 3: Cvičení v pozorování</p> <p>Lekce 4 (4A): Výklad Božího slova 4A: <i>Biblické osnovy</i></p> <p>Lekce 5: Cvičení ve výkladu</p> <p>Lekce 6: Aplikace Božího slova</p> <p>Lekce 7 (7A): Cvičení v aplikaci 7A <i>Efez — Induktivní studium</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do evangelizace 1A: <i>Most</i></p> <p>Lekce 2, 3: Příprava osobního svědectví</p>
4	4	5	3	7	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází ZISKÁVÁNÍ

Přehled PŘÍRUČKY 2

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 5: Biblické základy saturačního zakládání sborů</p> <p>Lekce 6: Nácvik průzkumu</p> <p>Lekce 7: Mobilizace prostředků pomocí průzkumu</p>	<p>Lekce 5: Podstata církve</p> <p>Lekce 6 (6A): Funkce církve</p> <p>6A: Křest v Novém zákoně</p> <p>Lekce 7: Příprava prohlášení o záměru sboru</p> <p>Lekce 8 (8A): Filosofie služby zakládání sborů</p> <p>8A: Příprava filosofie služby zakládání sborů</p>	<p>Lekce 6: Žít jako synové, ne jako sirotci</p> <p>Lekce 7 (7A): Učíme se být syny</p> <p>7A: Sirotci a synové</p>	<p>Lekce 4: Modlitební koncert: Uctívání a rozjímání</p>	<p>Lekce 1 (1A): Biblické principy vedení</p> <p>1A: Případové studie vedení</p> <p>Lekce 2 (2A): Profil vůdce</p> <p>2A: Vůdce</p>	<p>Lekce 1: Funkce a přínos bun. skup.</p> <p>Lekce 2 (2A, 2B): Principy vedení bun. skup.</p> <p>2A: Jak prolomit ledy</p> <p>2B: Vzorové aktivity bun. skup.</p> <p>Lekce 3 (3A): Vznik buněčné skupinky</p> <p>3A: Plánovací pracovní list</p> <p>Lekce 4 (4A): Evangelizace buněčnými skupinkami</p> <p>4A: "Oikos"</p> <p>Lekce 5: Ukázka buněčné skupinky</p> <p>Lekce 6: Filosofie služby bun. skup.</p>	<p>Lekce 8 (8A): Různé způsoby použití inuktivního studia</p> <p>8A: Studium Barnabášova života</p> <p>Lekce 9 (9A, 9B): Vedení inuktivního studia Bible</p> <p>9A: Studium Mt 20:17–28</p> <p>9B: Studium L 15:1–7</p> <p>Lekce 10:11 (10A): Procvičování vedení inuktivního studia</p> <p>10A: Úseky k inuktivnímu studiu</p>	<p>Lekce 4 (4A): Evangelizace a přínos zakládání sborů</p> <p>4A: Hodnocení evangelizačních strategií</p> <p>Lekce 5 (5A, 5B): Překážky efektivní evangelizaci</p> <p>5A: "Církev v každém národě"</p> <p>5B: Odpovědi na obvyklé námitky</p> <p>Lekce 6, 7 (6A, 6B, 6C): Průběh obrácení</p> <p>6A: Profil lidí, které chcete evangelizovat</p> <p>6B: Tři principy strategické evangelizace</p> <p>6C: Ježíšův přístup k jednotlivcům</p>
3	4	2	1	2	6	4	4

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází ZAKLÁDÁNÍ

Přehled PŘÍRUČKY 3

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Evangelizace	Učednictví	Duchovní boj
<p>Lekce 8: Šíření prvotní církve</p> <p>Lekce 9: Součástí hnutí zakládání sborů</p>	<p>Lekce 9, 10: Církev a duchovní dary</p> <p>Lekce 11: Sociální dynamika církve</p>	<p>Lekce 8:9: Zákon a evangelium</p> <p>Lekce 10 (10A): Pokání jako životní styl 10A: <i>Pozice hříšníka</i></p>	<p>Lekce 5: Modlitba a půst</p> <p>Lekce 6, 7: Modlitební koncert: Modlitby za šíření evangelia</p>	<p>Lekce 3: Oblasti vedení</p> <p>Lekce 4: Úvod do týmové práce</p> <p>Lekce 5: Rozvoj týmu</p>	<p>Lekce 7 (7A): Dynamika diskuse v buněčné skupince 7A: <i>Vzorové diskusní otázky</i></p> <p>Lekce 8: Péče o lidi v buněčné skupince</p> <p>Lekce 9: Příprava nových vedoucích bun. skup.</p>	<p>Lekce 8: Evangelizace skrze vztahy</p>	<p>Lekce 1: Úvod do učednictví</p> <p>Lekce 2(2A): Vaše role v činění učedníků 2A: <i>Rysy křesťanské lásky</i></p> <p>Lekce 3(3A, 3B): Duchovní bitvy 3A: <i>Studium Bible: Jak Ježíš jednal s posedlými lidmi</i> 3B: <i>Případové studie ze světa</i></p>	<p>Lekce 1: Pohled na svět</p> <p>Lekce 2 (2A): Dynamika duchovního boje 2A: <i>Studium Ef 4:17–5:21</i></p> <p>Lekce 3 (3A, 3B): Duchovní bitvy 3A: <i>Studium Bible: Jak Ježíš jednal s posedlými lidmi</i> 3B: <i>Případové studie ze světa</i></p>
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **VÝCVIK**

Přehled PŘÍRUČKY 4

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Učednictví	Správcovství	Rodina
<p>Lekce 10 (10A,10B): Součástí strategie směřující ke vzniku hnutí zakládání sborů 10A: Víra a <i>poslušnost versus nevěra a strach</i> 10B: Faktory napomáhající přirozenému růstu</p> <p>Lekce 11: Znaky hnutí</p> <p>Lekce 12: Pastorece v rámci hnutí</p>	<p>Lekce 12: Dynamika vznikajícího sboru</p> <p>Lekce 13: Znaky rostoucích sborů</p> <p>Lekce 14: Správa a funkce v církvi</p>	<p>Lekce 11: Láska jako základ služby</p> <p>Lekce 12: Porozumění Otcovu srdci</p> <p>Lekce 13: Milost je pro pokorné</p>	<p>Lekce 8:9: Modlitební koncert</p>	<p>Lekce 6 (6A): Služebné vedení 6A: Dotazník <i>vůdce</i></p> <p>Lekce 7: Dynamika vedení</p> <p>Lekce 8: Způsoby jednání s lidmi</p> <p>Lekce 9: Jaké vedení je zapotřebí?</p> <p>Lekce 10 (10A): Příprava nových vedoucích 10A: <i>Ke kterým vlastnostem povzbuzovat nového vůdce</i></p>	<p>Lekce 10: Diskuse nad otázkami a problémy buněčných skupinek</p> <p>Lekce 11: Dělení buněčných skupinek</p>	<p>Lekce 6: Diskusní seminář o učednictví</p>	<p>Lekce 1: Úvod do správcovství</p> <p>Lekce 2: Hospodaření s peněží</p> <p>Lekce 3: Hospodaření s časem</p> <p>Lekce 4: Proces strategického plánování</p> <p>Lekce 5: Seminář o procesu strategického plánování</p>	<p>Lekce 1: Biblické role v rodině</p> <p>Lekce 2: Výchova dětí</p>
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **MNOŽENÍ a HNUTÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 5

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Kázání	Rodina
<p>Lekce 13: Vize a prodlužování dosahu</p> <p>Lekce 14: Mobilizace</p> <p>Lekce 15: Další kroky</p> <p>Lekce 16: Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 17: Mobilizace vůdců prostřednictvím celonárodních iniciativ</p>	<p>Lekce 15: Sborová kázeň</p> <p>Lekce 16: Společné uctívání ve sboru</p> <p>Lekce 17: Jak vést společná shromáždění</p> <p>Lekce 18: Místní sbor a širší Kristovo tělo</p> <p>Lekce 19: Historický vliv církve v _____ (historie církve v dané zemi)</p>	<p>Lekce 14: Služba smíření</p> <p>Lekce 15: Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů</p>	<p>Lekce 10: Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 11, 12: Modlitební koncert: Děkuvzdání za Boží věrnost</p>	<p>Lekce 11: Uvádění do služby</p> <p>Lekce 12: Vedení hnutí 12A: <i>Vůdcové hnutí</i></p>	<p>Lekce 12: Služba buněčných skupinek v rámci stávajících sborů</p> <p>Lekce 13 (13A): Dohled nad buňkami 13A: <i>Buněčné skupinky:</i> <i>Poslední krok</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické kázání I: Porozumění zvěsti</p> <p>Lekce 2: Biblické kázání II: Porozumění posluchačům</p> <p>Lekce 3: Biblické kázání III: Porozumění sobě samému</p>	<p>Lekce 3: Služba rodině</p>
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v závorkách () označují přílohy

CELKOVÝ POČET HODIN V KURSU: 127

VIZE SZS

VIZE SZS

LEKCE 5

Biblické základy zakládání sborů

NAPLNIT ZEMI POZNÁNÍM BOŽÍ SLÁVY

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, že saturace je biblické pojetí a že saturační zakládání sborů je prostředek, který Bůh používal a používá k naplnění svého záměru.

☞ OSNOVA LEKCE

- Saturační zakládání sborů je biblický přístup k naplnění Velkého poslání
- Saturační zakládání sborů je metodou používanou i v historii

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět jasné definici „saturace“.
- Vědět, že saturace je biblický princip, který se vztahuje na Boží dílo v historii.
- Zapojit se do saturačního zakládání sborů, které je základním principem filosofie služby zakladatele sborů a strategie zakládání sborů.

DEFINICE SATURACE

Co je saturační zakládání sborů? Abychom na to odpověděli, musíme nejprve definovat pojem „saturace“.

Slova „saturace“ a „saturační“ se odvozují od slovesa „saturovat“, což je odborný pojem, který znamená „nasytit, uspokojit, uspokojovat“ (*Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* uvádí např.: „trh je saturován zbožím; saturovat požadavky spotřebitelů“). Saturaci si můžeme představit na houbě, která je tak plná vody, že už neudrží ani kapku navíc.

Bůh používá princip „saturace“ nebo „naplnění“ v celém Písmu, počínaje naplněním země lidmi přes získávání učedníků ze všech národů. Cílem je, aby poznání slávy Hospodina naplnilo zemi jako vody pokrývají moře (Abk 2:14; Iz 11:9).

Když slovo "saturace" aplikujeme na zakládání sborů, vyjadřujeme myšlenku naplnění země sbory tak, aby každý muž, žena a dítě měli příležitost slyšet a rozumět evangelium a přijmout, nebo odmítnout Ježíše Krista jako osobního Spasitele ke slávě Boží.

I. SATURACE VE STARÉM ZÁKONĚ

A. Od počátku — naplnění země (saturace) bylo starozákonním motivem

Bůh přikázal, aby lidé naplnili zemi (Gn 1:28; 9:1; 9:7). Po potopě se národy rozešly po zemi (Gn 10:32), ale pak se lidé „usadili“ (Gn 11:1-2). Začali budovat město a řekli si: „Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi“ (Gn 11:4). Bůh proto zmátl jejich jazyky a „rozehnal je ... po celé zemi“ (Gn 11:7-8).

Do diskuse: Proč si myslíte, že Bůh chtěl, aby lidé naplnili zemi?

B. Božím konečným záměrem je, aby celá země byla naplněna poznáním Boha

Od počátku do konce je v Bibli jasné vidět, že Bůh touží po tom, aby jeho sláva naplnila nebo přikryla celou zemi — všechny národy a každou jejich část. Bůh například vyvolil Abrahama a požehnal mu, *aby se stal požehnaním*. Bůh zaslíbil Abrahamovi, že „v tobě dojdou požehnání všechny národy země“

(Gn 12:3). Právě to je význam fráze „vyvolený lid“. Bůh vyjadřuje svou touhu po naplnění země poznáním své slávy i v následujících verších:

- Avšak, jakože jsem živ, Hospodinova sláva naplní celou zemi. (Numeri 14:21)
- Buď navěky požehnáno jeho slavné jméno, celou zemi nechť naplní jeho sláva! Amen, amen. (Žalm 72:19)
- Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře. (Izajáš 11:9)
- Já zakročím proti jejich činům a úmyslům a shromáždím všechny pronárody a jazyky. I přijdou a spatří mou slávu. (Izajáš 66:18)

II. JEŽÍŠOVA SLUŽBA

A. Ježíš používal saturaci jako strategii pro svou službu v Galileji

Ježíš se zaměřil na saturaci Galileje (Mt 4:23). Obcházel všechna města a vesnice (Mt 9:35). Ježíš poslal svých 72 učedníků v týmech po dvou „do každého města i místa, kam měl sám jít“ (Lk 10:1). S pomocí těchto týmů bylo evangelium kázáno nejméně ve 36 galilejských městech a vesnicích!

Je zajímavé, že i při zaměření na Galileu nebyl dosah Ježíšovy služby omezený. „Pověst o něm se roznesla po celé Sýrii“ a „velké zástupy“ z Desetiměstí, Judeje a Zajordání si ho chodily do Galileje poslechnout (Mt 4:23-25). Galilea byla očividně strategicky vybraným místem služby, protože pobyt v Galileji měl za následek dopad na velkou zeměpisnou oblast.

B. Ježíšova podobenství o království ukazují saturační principy

V Matoušovi 13 Ježíš vyučuje své učedníky o Božím království prostřednictvím řady podobenství. V prvním říká, jak bude království přijato různými druhy posluchačů. V dalším, v podobenství o pleveli, mluví o práci nepřítele, který zasévá svůj plevel mezi dobré semeno. Poslední podobenství má stejnou aplikaci: je to Pánova práce oddělit pravé od falešného. Páté a šesté podobenství (o ukrytém pokladu a perle) zdůrazňují, jakou radost mají ti, kdo mají tento „poklad“. Uprostřed jsou dvě podobenství, která mluví o šíření tohoto království.

1. Podobenství o hořčičném zru (Matouš 13:31-32)

V tomto podobenství je patrný velký růst. Z malého začátku („je menší než všecka semena“) postupně vyrůstá v největší zahradní rostlinu. Poselství je jasné: Boží království z malých začátků vyrůstá do takové míry, až je z něj „velká rostlina“.

2. Podobenství o kvasu (Matouš 13:33)

V tomto podobenství malá hrudka kvasu prostoupila velké množství těsta. Poselství vypadá stejně jako v případě hořčičného zrna, ale je zde navíc důraz na proměnu, ke které dochází, když kvas prostupuje těstem. Od malých začátků bude Boží království pronikat dál, až pokryje celou zemi (stov. Zj 11:15).

Na konci tohoto učení se Ježíš svých učedníků zeptal: „Pochopili jste to všechno?“ (Mt 13:51) Zřejmá odpověď je „ne“, protože po svém vzkříšení strávil čtyřicet dní tím, že s nimi mluvil o Božím království (Sk 1:3).

III. BIBLICKÉ ZÁKLADY PRO SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ (SZS)

Viděli jsme, že Božím konečným záměrem je, aby byl celý svět naplněn (saturován) poznáním jeho slávy. Saturační zakládání sborů plní danou oblast sbory tak, že každý muž, žena i dítě má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium skrze svědectví místního sboru. Je saturace oblasti novými sbory pouze nejnovější módou ve službě nebo stojí na biblických základech? Následující biblické principy nám ukáží, že saturační zakládání sborů je skutečně biblické.

A. Nástroj: Církev

Když Ježíš řekl „...zbuduji svou církev a brány pekla jí nepřemohou,“ (Mt 16:18) dal najevo, že má v plánu si vybudovat svůj vlastní lid. Z jeho slov jasně vyplývají dvě věci: Zaprvé, že církev a její budování náleží Kristu, proto je on sám úzce spojen s jejím růstem. Zadruhé, že církev bude vítězná. Díky Ježíšově osobě a tomu, kým byl, si můžeme být jistí, že splní to, co slíbil. Pronásledování, chudoba nebo dokonce samotné brány pekla nemohou církev zastavit. Budování církve je Boží vůle a v současné době i Ježíšovo hlavní poslání zde na zemi.

Apoštol Pavel píše v nádherném listě Efezským na téma církve: „*Bůh chce, aby nebeským vládnám a mocnostem bylo nyní skrze církev dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost*“ (Ef 3:10). Církev je opět popisována jako prostředek šíření evangelia.

B. Příkaz: Evangelium musí být hlášáno všude

Před svým nanebevystoupením řekl Ježíš učedníkům, že přijmou Ducha Svatého a pak budou jeho svědky až po nejzazší konec země, počínaje od Jeruzaléma (Sk 1:8). Je zajímavé, že Ježíš začíná a končí svou službu tématem saturace. V podobenstvích o rozsévači a o rybářské síti (Mt 13) Ježíš naznačuje, že dílo království Božího pokryje všechnu zemi a jako rybář se síti se bude snažit získat všechny druhy ryb. Na konci své služby dává Ježíš svým apoštolům za úkol, aby naplnili svět dobrou zprávou.

Evangelium musí být hlášáno všude. To je zřejmé z pasáží Velkého poslání (Mt 28:18-20, L 24:46-49, Sk 1:8). Jako Bůh požehnal Abrahamovi a vyvolil ho, aby se stal požehnáním pro ostatní národy (Gn 12:1-3), stejně mají i všichni Boží služebníci předávat získané požehnání dalším.

Velké poslání spočívá v „činění učedníků ze všech národů“ skrze křest a na základě učení o poslušnosti Kristu. Oba tyto cíle nejlépe plní Boží lid — církev. Ježíšovo poslání nebylo jen okamžitým pokynem pro ty, kteří byli v dané chvíli s ním. Opakování slova „všechno“ — všechna moc, všechny národy, vše (co jsem vám přikázal) a všechny dny — ukazuje na mnohem širší dosah. Naplnění Velkého poslání, při kterém uvěří lidé ze všech národů, vede k saturaci.

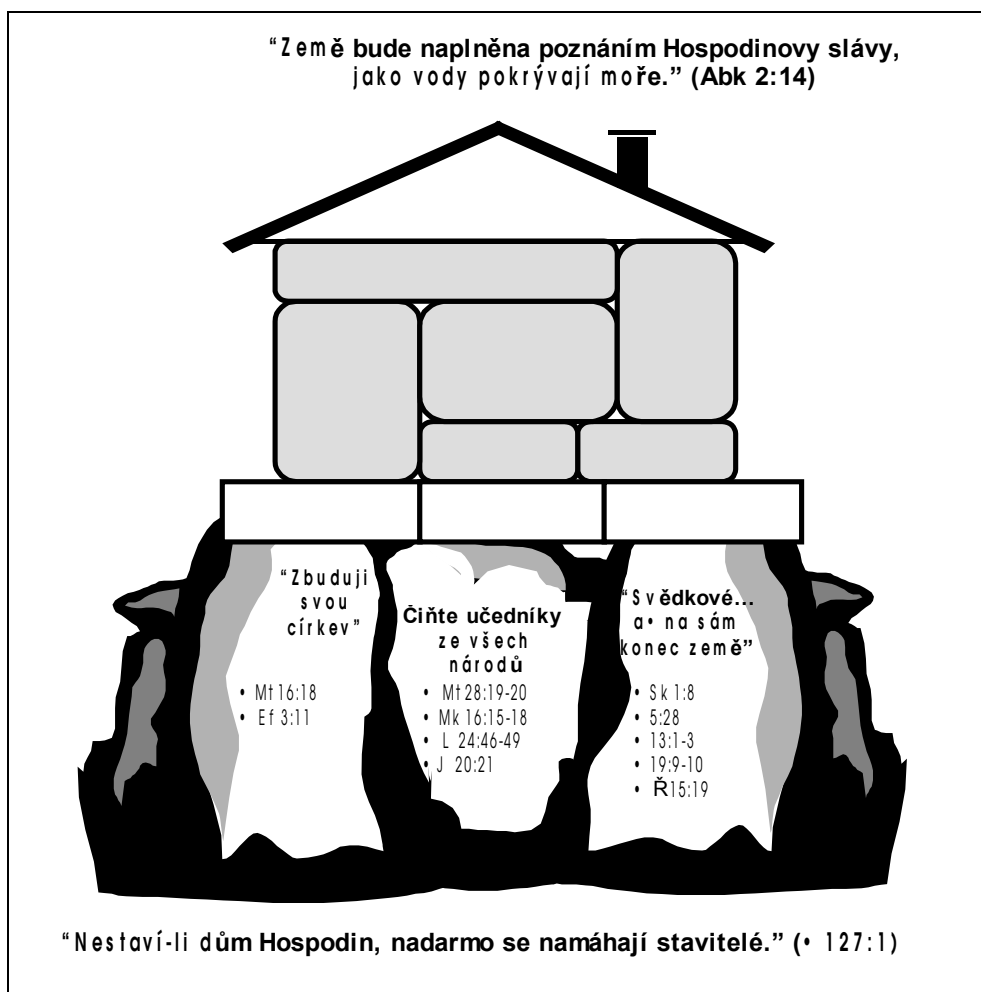
C. Rozsah: Až na sám konec země

Jakým způsobem začali apoštolové, kteří Velké poslání přijali, naplňovat jeho obsah? Odpověď je jednoduchá. V knize Skutků se dočteme o tom, že nejprve začali kázat v Jeruzalémě. Když lidé uvěřili evangeliu, rozdělili se do skupin, které sloužily k vyučování, budování společenství, lámání chleba a modlitbám (Sk 2:42). V těchto skupinách bylo ustaveno vedení a říkalo se jim církev. Když vypuklo pronásledování, věřící byli vyhnáni z Jeruzaléma a všude, kam šli, kázali evangelium a zřejmě po domech zakládali nové sbory (Sk 8:1-4).

Sbor v Antiochii vyslal Pavla a Barnabáše jako misionáře, aby pokračovali v započatém díle. Všude, kam šli, zakládali sbory. V průběhu celé knihy Skutků šlo šíření evangelia ruku v ruce s růstem církve. Na všech místech, kam proniklo evangelium, vznikaly nové sbory.

Ve Skutcích 19:9-10 byla Pavlovou cílovou oblastí provincie Malá Asie. Pavel si jako své ústředí zvolil Efez, nejdůležitější město v západní části této oblasti. Tam se setkával se svými učedníky, kteří pak šli dál, „*takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané*“. Pavel očividně naplnil (saturoval) Malou Asii zvěstí evangelia. Jak se mu to povedlo? Z jiných míst Nového zákona víme, že nejméně v sedmi největších městech této oblasti vznikly nové sbory (Zj 2:3, Kol 1:2). Kdo ty sbory založil? Nejspíše lidé, které Pavel v Efezu připravil a vycvičil.

Když uvážíme společně všechny tři výše uvedené biblické principy, vede nás to k závěru, že Velké poslání má být naplněno skrze saturační zakládání sborů (viz obr. 5.1).

Obrázek 5.1 — Biblické základy saturačního zakládání sborů

IV. KOLIK SBORŮ JE POTŘEBA K SATURACI?

Pokud máme za úkol naplnit své okolí sbory, kolik sborů je k tomu potřeba? Tuto otázku si můžeme položit i jinak: Jak vypadá národ, který skutečně slyšel evangelium? Je to takový národ, ve kterém měl každý člověk příležitost slyšet a pochopit evangelium Ježíše Krista *tak, aby* mohl buď přijmout nebo odmítnout Ježíše jako svého Spasitele. Pokud je toto náš cíl, kolik sborů je k tomu potřeba?

Někteří lidé v odpovědi na tuto otázku zdůrazňují zeměpisnou stránku a říkají, že dobrým cílem je taková hustota sborů, že každý člověk bude mít sbor v takové vzdálenosti od domova, do které není problém se dopravit. Jiný úhel pohledu bere v úvahu kulturní a etnické faktory a říká, že v každém národě musí vzniknout sbory pro všechny etnické skupiny — romský sbor pro romskou populaci, etnický venkovský maďarský sbor pro maďarské venkovany. Jiní lidé si kladou za cíl jedno křesťanské společenství na každých 1000 obyvatel. To se zakládá na teorii, že průměrně velký sbor s živými a misijně založenými křesťany může zasáhnout 1000 lidí.

Kolik sborů je ve vašem okolí, městě, okrese nebo zemi? Jak moc se blížíte k cíli saturačního zakládání sborů?

V národě, který slyšel evangelium, měl každý člověk příležitost slyšet a pochopit evangelium Ježíše Krista *tak, aby* mohl buď přijmout nebo odmítnout Ježíše jako svého Spasitele.

V. SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ V HISTORII CÍRKVE

A. Irsko v 5. století

V Irsku vedl Patrik v pátém století hnutí, které naplnilo Irsko sbory v každé vesnici. Prorazil mezi zkorumpované náboženství Druidů a dosáhl proměny tím, že ke Kristu přivedl druidské kněží i ostatní obyvatele. Použil existující druidský systém kněze v každé vesnici a přeměnil druidské chrámy a bohoslužby v biblické křesťanství. Z Irska pak šly legendární týmy misionářů a zakládaly sbory mezi divokými kmeny v Severní Evropě.

B. Maďarsko v 16. století

Do Maďarska přišla reformace v 16. století. Reformovaná církev vybudovala své centrum v Debrecínu, který byl nazýván druhou Ženevou. Odtud prováděla reformovaná církev s uplatněním saturačního zakládání sborů systematickou geografickou evangelizaci v Transylvánii a naplnila tam všechny vesnice reformovanými sbory s biblickým učením.

C. Skotsko v 16. století

Hnutí, které vedené Johnem Knoxem ve Skotsku, také naplnilo tuto oblast reformovanými sbory. Toto hnutí bylo známé svou věrností v přímlyvných modlitbách. Královna Marie řekla, že se bojí modliteb Johna Knoxe víc než všech armád Anglie.

D. Anglie v 18. století

Probuzení, které vedli John Wesley a George Whitfield v Anglii mělo za následek nejen saturační zakládání sborů, ale také společenskou změnu, která možná předešla podobné revoluci, k jaké došlo ve Francii. Wesley byl mocný kazatel a uměl strategicky organizovat. Dalo by se říct, že myslel na „Zet“ a řídil se pravidlem „ve všem směřovat k cíli“. Wesley kázal evangelium prostému lidu pod širým nebem v celé Anglii. Během 40 let jeho služby nacestoval na koni 550.000 km. Pronesl 42.000 kázání a napsal 200 knih. S myšlenkou na konečný cíl shromáždil Wesley nově obrácené lidi do „tříd“, které bychom dnes asi nazvali „buněčné skupinky“. V 10.000 skupinách bylo zapojeno zhruba 100.000 lidí a skupinky se dělily, když překročily velikost 12 členů (Joel Comiskey, Home Cell Group Explosion, 1998).

George Whitfield, další z vůdců tohoto probuzení, byl údajně lepším kazatelem než Wesley. Neměl však na společnost takový vliv jako Wesley, protože Wesley byl schopen budovat z nově obrácených lidí skupinky. Whitfield o tom řekl: „Můj bratr Wesley jednal moudře. Duše, které byly probuzeny jeho službou, shromáždil do tříd, čímž uchoval ovoce své práce. To jsem já zanedbal, takže mí lidé jsou jako lano upletené z písku“ (Miller, str. 97).

Wesleyánské probuzení se přelilo do Ameriky a pod vedením Jonathana Edwardse a Francise Asbury vedlo k saturačnímu zakládání kongregačních a metodistických sborů.

E. Filipíny a jiná místa ve 20. století

V roce 1973 získal filipínský kazatel jménem Jun Balayo vizi pro naplnění svého národa sbory. Vedl mezidenominační hnutí, které má stále ještě velký vliv. Během méně než 15 let založili 10.000 nových sborů. Věřící si stanovili dlouhodobý cíl, že dosáhnou v roce 2003 na Filipínách počtu 50.000 sborů. Dnes už se blíží k cíli! To je výsledek velkých modlitebních shromáždění, pravidelných akcí, které propagují vizi zakládání sborů, a tvrdé dřiny při zakládání samotném.

Podobná hnutí se dnes objevují po celé zemi. Velká hnutí existují v Latinské Americe, zvláště v Brazílii, ale také v Číně, Koreji a Střední Africe (kdysi se jí říkalo „temný kontinent“ a dnes se říká, že Střední Afrika se stala „křesťanským kontinentem“) s velmi silným hnutím v Ghaně. Hnutí saturačního zakládání sborů začínají získávat na síle také na Ukrajině a v Rumunsku.

ZÁVĚR

Boží záměr saturovat celou zemi svou slávou trvá už od počátku věků. Zakládání sborů bylo základním a hlavním principem pro šíření evangelia v Novém zákoně a je tomu tak dodnes. Aby mohl některý národ uvidět a pochopit evangelium milosti, je třeba, aby všichni lidé měli ve svém geografickém a kulturním dosahu ztělesněné svědectví

Boží moci — křesťanský sbor a jeho členy. To předpokládá saturaci každé části každého národa novými, živými, množícími se sbory.

Naše poslání je stále stejné. V každém národě je Boží lid povolán k tomu, aby se stal prostředkem získávání ztraceného světa pro Krista. Tento úkol může začít na jednom místě a pokračovat v soustředných kruzích napříč kulturními, třídními, rasovými i jazykovými bariérami — církev má za úkol pohnout zemí. „*Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země!*“ (Ž 67:8)

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Je možné v nějaké oblasti naplnit Velké poslání bez zakládání sborů?
2. Je tvůj sbor veden účelem násobení a saturace?
3. Máte plán zakládat sbory mezi jinými národnostmi ve vaší zemi?
4. Kolik sborů potřebuje vaše okolí, aby bylo „saturované“?
5. Věříš, že Bůh chce udělat z vašeho národa kapitolu v dějinách církve?

LITERATURA

Comiskey, J.: *Home Cell Group Explosion*. Houston, TX: Touch Ministries, USA 1998.

Miller, B.: *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, USA 1943.

VIZE SZS

LEKCE 6

Cvičení v průzkumu

PREZENTACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU CÍLOVÉ OBLASTI

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je umožnit účastníkům rozdělit se o to, co se prostřednictvím průzkumu dozvěděli.

☞ OSNOVA LEKCE

- Údaje získané průzkumem jsou lépe pochopitelné, pokud jsou prezentovány organizovaným způsobem.
- Průzkum může získat větší hodnotu tím, že si odpovíme na některé klíčové otázky.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat důležitost získávání informací pro rozvoj účinných strategií pro evangelizaci a zakládání sborů.
- Vědět jak podat stručnou výzkumnou zprávu.
- Zhodnotit důležitost různých metod sběru informací pro rozvoj strategií evangelizace a zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Toto je pracovní lekce. Umožněte účastníkům prezentovat závěry jejich průzkumného úkolu z předchozího modulu (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Mají-li tabulky, grafy, mapy atd., vystavte je tak, aby se na ně mohli účastníci podívat také během přestávek a volného času.

Pokud se během lekce budou prezentovat výsledky více než čtyř průzkumů, zvažte rozdělení účastníků do menších skupinek. V opačném případě by možná stálo za to vybrat několik velmi kvalitních prezentací, které by si vyslechli ostatní a mohli o nich diskutovat.

Úvod

V lekci „Principy průzkumu“ (Vize SZS v Příručce I) dostali účastníci úkol, aby shromáždili informace o oblasti, ve které budou zakládat sbor (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Teď, když mají k dispozici co nejvíce informací o „dělnících ke žni“ (křesťanských zdrojích) a „poli ke žni“ (na kterém se bude pracovat), je tyto informace třeba analyzovat a sjednotit do zprávy popisující získané údaje a jejich dopad na strategii evangelizace a zakládání sborů v cílové oblasti. Tato pracovní lekce vám to umožní.

Každý účastník nebo tým účastníků by měl během 10 – 15 minut prezentovat svá zjištění s pomocí následující osnovy:

I. PRVNÍ ČÁST — ZÁKLADNÍ SHROMÁŽDĚNÉ ÚDAJE (5 – 7 MINUT):

- Popište svou cílovou oblast. Shrňte, co jste se dozvěděli ve 2. a 3. kroku Přílohy 4A: „Porozumění cílové oblasti“ ve Vizi SZS.
- Jak jste získávali informace (ankety, neformální rozhovory, pozorování, mapování, průzkum v knihovně apod.)?
- Mluvte o všech významných problémech nebo potížích, se kterými jste se setkali, a o tom, jak jste je překonali. Co byste příště dělali jinak?

II. DRUHÁ ČÁST – ROZBOR ÚDAJŮ PRŮZKUMU (5 – 8 MINUT):

Zbývající část prezentace by se měla soustředit na důsledky zjištění. Možná vám pomůže, když zodpovíte níže uvedené otázky:

- Kterou nejzajímavější informaci o cílové oblasti a lidech, kteří tam žijí, jste se dozvěděli?
- Byla některá informace překvapivá?
- Jaké konkrétní věci, které vám pomohou určit strategii pro zakládání sborů ve vaší cílové oblasti, jste se dozvěděli?
- Podařilo se vám potvrdit některou z předběžných domněnek, které jste měli ohledně „pole ke žni“ (v souvislosti se zakládáním sborů)?
- Učinili jste nějaký nový významný objev týkající se „pole ke žni“ a zakládání sborů?
- Kde jste našli otevřené dveře evangeliu?
- Jaké jste objevili překážky a jak by se daly překonat?
- Jaký další průzkum je třeba provést, abyste rozvinuli úplnou strategii pro evangelizaci a zakládání sborů v cílové oblasti?

VIZE SZS
7
LEKCE

Mobilizace zdrojů pomoci průzkumu

👉 CÍL LEKCE

Účelem této lekce je naučit se používat průzkum tak, že další lidé budou mobilizováni k úkolu zakládání sborů.

👉 OSNOVA LEKCE

- „Volání do zbraně“ inspiruje ostatní lidi, aby se přidali k danému projektu.
- Sdílení informací je z pohledu mobilizace dalších lidí zcela nezbytné.

👉 ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat význam analýzy dat z průzkumu na modlitbách jako součásti vytváření strategie zakládání sborů.
- Vědět, jak správně prezentovat údaje získané z průzkumu, aby byli ostatní motivováni k zakládání sborů.
- Vytvořit mobilizační strategii pro svou službu zakládání sborů a pokusit se mobilizovat ostatní k modlitbám, dávání nebo připojení se k zakládání sborů.

👉 DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Když budete vyučovat tuto lekci, pokuste se uvést konkrétní případy míst, kde prezentace výsledků průzkumu způsobila mobilizaci lidí, modliteb nebo finančních zdrojů namířených k zakládání sborů. Pokuste se také uvést příklad toho, jak může mít nevhodná prezentace získaných údajů negativní následky. Snažte se o to, aby si účastníci výcviku uvědomili, jak by se tomu dalo zabránit a co je třeba udělat, aby se takovým chybám vyhnuli.

Úvod

V lekci „Principy průzkumu“ (Vize SZS 4, Příručka č. 1) dostali účastníci za úkol shromáždit informace o oblasti, ve které budou zakládat sbor (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Tento průzkum vám měl umožnit shromáždění a analyzování údajů týkajících se „dělníků ke žni“ (zdrojů, které by vám mohly při zakládání sborů pomoci) a „pole ke žni“ (lidí a míst, která se snažíte zasáhnout evangeliem). V této lekci budeme uvažovat o tom, jakým způsobem prezentovat výsledky průzkumu ostatním, aby si uvědomili potřeby lidí ve vaší cílové oblasti... a současně byli povzbuzeni k účasti na tomto Božím díle.

I. VOLÁNÍ DO ZBRANĚ

„Volání do zbraně“ je shrnutí toho, o čem jste vy nebo váš tým přesvědčeni, že chce Bůh udělat při zasažení vaší cílové oblasti evangeliem. Je to výsledek modliteb a úvah nad informacemi, které jste získali a analyzovali během průzkumu. „Volání do zbraně“ zdůrazňuje potřeby a duchovní stav lidí v cílové oblasti a to, jak musí Boží lid na tuto situaci reagovat. Pokládá potřebné základy nebo rámec vaší služby zakládání sborů. Pomáhá odpovědět na otázku „*Jaká je Boží vůle pro mou cílovou oblast?*“ a „*Jak může každý muž, žena a dítě v této oblasti vidět a slyšet evangelium v takové formě, která je jim přístupná?*“

„Volání do zbraně“ pomáhá odpovědět na otázku „*Jaká je Boží vůle pro mou cílovou oblast?*“

Vaše volání do zbraně by mělo obsahovat pohled váš a vašeho týmu na témata, mezi něž patří:

A. Situace lidí

V Matoušovi 9:35-38, když šel Pán mezi lidi, řekl, že jsou vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Viděl, že je mezi nimi mnoho nemocných, a uzdravoval je. Tito lidé cítili bolest, kterou Ježíš viděl, když mezi ně šel.

Jak byste na základě svého průzkumu popsali situaci lidí, kteří žijí ve vaší cílové oblasti? Odpovězte na základě demografických údajů, odpovědí na otázky ohledně největších potřeb apod. (viz Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“).

B. Jejich duchovní stav

Ježíš viděl, že lidé nemají ve svých duchovních životech žádné vedení. Neměli žádný směr (Mt 9:36).

Shrňte duchovní stav lidí ve vaší cílové oblasti. Jsou tam nějaké sbory? Kolik procent lidí chodí do kostela nebo se považuje za Kristovy učedníky? Jsou lidé otevření evangeliu? Které další náboženské skupiny mezi nimi pracují? Kolik sborů bude potřeba v cílové oblasti založit, aby měl každý člověk příležitost slyšet a vidět evangelium způsobem odpovídajícím jejich situaci a prostředí? (viz Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“).

C. Co má Boží lid dělat

Potom vydal Pán příkaz modlit se (Mt 9:38). Po tomto příkazu našel dělníky, připravil je, vyslal a dokonce s nimi mluvil o získávání finanční podpory (viz Mt 10)!

K čemu konkrétně volá Bůh vás a váš tým? Jakým způsobem máte zasáhnout lidi ve své cílové oblasti? Jak se budete za tuto oblast modlit? Které zdroje (lidi, sbory a křesťanské organizace) můžete mobilizovat k práci s lidmi ve vaší cílové oblasti? Jakou roli budete vy a váš tým hrát v získávání dalších lidí pro modlitby a spolupráci na zasažení celé oblasti evangeliem?

II. NÁVOD K PREZENTACI INFORMACÍ

Správné informace ve správných rukou a ve správném okamžiku jsou mocným nástrojem, který může změnit lidské uvažování a motivovat k činům. Na druhé straně však nevhodně sdílené informace mohou způsobit ostudu nebo zahanbení, zlobu, uzavřenost a neochotu ke změně.

Naše výzkumná zpráva může být mocným Božím nástrojem k tomu, aby ostatní lidé pocítili břemeno potřeb vaší cílové oblasti a touhu po tom, aby místní lidé začali následovat Ježíše Krista.

Správné informace ve správných rukou a ve správném okamžiku jsou mocným nástrojem, který může změnit lidské uvažování a motivovat k činům.

A. Komu byste měli své výsledky prezentovat?

Začněte tak, že se o svá zjištění podělíte se jedním nebo dvěma spolupracovníky, kterým můžete důvěřovat. Můžete tak v malém měřítku vidět, jak budou asi reagovat ostatní, a můžete se už předem rozhodnout, jak lidi motivovat ke správné reakci založené na víře a jak laskavě odmítnout negativní námitky. Poproste kolegy o radu a o jejich názor na možnosti mobilizace věřících k zakládání sborů na základě výsledků průzkumu.

Jedním z nejlepších způsobů, jak pokračovat dál, je svěřit se s výsledky svým autoritám a požádat je o požehnání. Ukažte vedoucím sborů, jak zakládání sborů podpoří jejich službu. Vysvětlete jim, že budete pod jejich autoritou činit Boží vůli.

Nakonec přichází to nejdůležitější — prezentujte své výsledky lidem, kteří mají zájem o zakládání sborů. Všimněte si, jak lidé reagují na výzvu k zakládání sborů. Takové znalosti vám pomohou vybudovat podpůrný modlitební tým, získat ochotné dárce i nové členy týmu.

B. Co je cílem prezentace výsledků ostatním?

1. Soucit se ztraceným světem

Uveďte informace, které ukazují duchovní beznaděj lidí. Řekněte pravdivý příběh o něčem, co způsobí, že křesťané pocítí bolest, kterou trpí lidé bez Krista tam, kde jste dělali průzkum.

2. **Modlitba**

Nově vznikající sbory, které mají modlitební podporu, se ukazují jako úspěšnější než ty, které takovou podporu nemají. Když budete prezentovat výsledky svého průzkumu, uveďte konkrétní potřeby, které může naplnit jen Bůh. Poproste ostatní, aby se za tyto věci modlili.

3. **Mobilizace lidí, kteří pomohou se založením sboru**

Uveďte informace, které lidem pomohou zjistit, jak by mohli pomoci. Buďte praktičtí a ukažte konkrétní věci, které mohou dělat, jako např. práce s dětmi, pomoc při stavbě, dávání, hudba, evangelizace nebo praktická pomoc.

4. **Dávání**

Buďte konkrétní v tom, jaké máte finanční potřeby. Buďte velmi otevření a upřímní a nerozpakujte se prezentovat, co všechno je potřeba.

C. **Jak byste měli prezentovat výsledky svého průzkumu?**

- Modlete se za moudrost. Musíte být pokorní a nesmíte kriticky prezentovat ty oblasti, ve kterých třeba křesťané neudělali dost proto, aby byli lidé zasaženi evangeliem.
- Buďte uvážliví. Neříkejte hned všechno, ale uveďte jen důležité údaje, které pomohou lidem pochopit, jak se zapojit do díla zakládání sborů.
- Rozhodněte se, jak nejlépe své výsledky předvést. Používejte mapy, příběhy o zajímavých lidech a uveďte vizi tak, jak ji chápe Bůh.
- Neposlouchejte negativní reakce, které tvrdí, že to nezvládnete. Pamatujte, že Ježíš je s vámi.

III. **ROZHODNĚTE SE, JAK MOBILIZOVAT DĚLNÍKY KE ŽNI**

Jednou částí vašeho průzkumného úkolu (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“) bylo zjistit, jaké zdroje (dělníci ke žni) jsou k dispozici při zasažení vaší cílové oblasti evangeliem. Když se budete sdílet o výsledky průzkumu s ostatními, možná se vám podaří některé z těchto zdrojů mobilizovat na pomoc zakládání sborů.

A. **Určete, které zdroje jsou pro zasažení vaší cílové oblasti k dispozici**

1. **Lidé**

Kdo se chce přidat? Zeptejte se lidí a dejte jim příležitost dobrovolně nabídnout pomoc při zakládání sboru.

Zajímají se lidé ve vašem stávajícím sboru o zakládání nových sborů? Kdo vám pomůže? Stávající sbor často bývá dobrým zdrojem lidí, peněz a modliteb. Jeho členové vás znají a nejspíš budou vaší službě věrnější než ostatní.

2. **Peníze**

Jaké finance jsou k dispozici? Vyzvěte lidi k obětavému dávání na šíření Božího království.

3. **Materiály**

Co je k dispozici (např. literatura, filmy, hudební nástroje apod.)?

B. **Vytvořte pro svůj vznikající sbor strategii mobilizace**

Jakou strategii mobilizace dělníků ke žni vypracujete? Na základě informací získaných v této lekci si sepište strategii sdílení výsledků výzkumu a zapojování ostatních lidí do díla.

IV. **PŘÍPADOVÁ STUDIE O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU K MOBILIZACI ZDROJŮ**

Síla informace, autoři: Stan a Donna Downes

V roce 1996 modeloval v Rumunsku jeden misionář, sloužící s organizací OC International, celonárodní průzkum na příkladu jedné oblasti — Brasov. Vytvořil několik map, které znázorňovaly stávající sbory i oblasti, které jsou zatím beze sborů. Kopie své práce rozdál vedoucím místních sborů a doufal, že jeho snaha přinese ovoce.

O několik měsíců později si Valerica Tudor, kazatel Církve bratrské v Brasově, všiml významu těchto map a jasně si uvědomil, že je v oblasti Brasova potřeba zakládat sbory. Použil mapy jako východisko pro službu zakládání sborů.

Od roku 1997 Valerica a další představitelé církvi lépe prozkoumali oblast Brasova a každý rok vytvořili novou mapu, aby měli přehled o postupu zakládání sborů. Bylo založeno 12 nových sborů a ve vesnicích vzniklo na 20 buněčných skupinek. V další desítku vesnic se objevili křesťané, kteří jsou ochotni buněčné skupinky založit.

Každý měsíc se několik představitelů církvi schází k modlitbám, studiu Bible, plánování po čtvrtletích a podávání zpráv o průběhu služby. Mají seznam 89 vesnic, ve kterých zatím nejsou evangelikální sbory, a používají jej k motivování sborů do zakládání dalších sborů a cílené evangelizace.

Sbory reagovaly pozitivně. Jeden sbor se zeptal, proč takové informace nedostali už dřív! Jiný poprosil o pravidelné zprávy o postupu projektu. Několik sborů celé dílo finančně podpořilo. Ačkoli původní mapa je dnes zastaralá, má u Valericy doma čestné místo, které připomíná, jak mocným způsobem si Bůh používá informace k motivaci svého lidu.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakým způsobem se průzkum používá k vytvoření strategie zakládání sborů?
2. Vzpomeňte si na případovou studii uvedenou v této lekci. Jak pomohlo sdílení informací se sborem a s dalšími lidmi k mobilizování zdrojů potřebných k zakládání sborů?
3. Jak může prospět vašemu úsilí o zakládání sborů sdílení výsledků průzkumu?
4. Jak může sdílení výsledků průzkumu ovlivnit váš vztah s křesťanskými vůdci?

AKČNÍ PLÁN

1. Projděte spolu se svým týmem údaje získané z průzkumu a napište si, co vám Bůh ukazuje ohledně vznikajícího sboru. Toto „volání do zbraně“ proberte se svým vyučujícím nebo rádcem, případně s jinými vhodnými lidmi.
2. Napište si strategii mobilizace, která pomůže povzbudit ostatní k pomoci se zakládáním sborů. Nezapomeňte do této strategie zahrnout lidi, kterým sdělíte výsledky průzkumu, dále uveďte, co jim řeknete a jak doufáte, že vám pomohou (modlitbou, dáváním, připojením se k týmu apod.). Tuto strategii proberte se svým vyučujícím nebo rádcem.
3. Realizujte svou mobilizační strategii a výsledky sdělte svému vyučujícímu nebo rádcovi na dalším výcvikovém setkání.

LITERATURA

Downes, Stan a Donna: *The Alliance Impact*. Budapešť, Maďarsko: Aliance pro zakládání sborů, jaro 1999

CÍRKEV

CÍRKEV
LEKCE 5

Podstata církve

CÍRKEV JE ŽIVÝ ORGANISMUS

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je objasnit biblické vyučování o tom, že církev je organismus, a prozkoumat důsledky, které z toho plynou pro zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Církev není ani budova, ani místo.
- Církev je živé Kristovo tělo složené ze všech lidí, kteří v něj uvěřili.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat základní biblické učení o církvi jako organismu.
- Odhalit nesprávné pohledy na církev, které se objevují v jeho kultuře nebo prostředí, a uvědomit si, jakým způsobem brzdí rozvoj živé církve.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce obsahuje mnoho dobrých diskusních otázek. Vyučující by si z nich měl podle chuti vybrat (případně použít všechny), aby pomohl účastníkům výcviku vyjasnit si pohled na probíranou látku a uvažovat o ní.

Úvod

Pojetí církve, které je tak jasně vidět v Písmu, bylo často zatemňováno chybnými nebo nadbytečnými názory. Tyto chybné principy jsou v každé kultuře jiné, každý z nich však brání místním sborům stát se takovými, jakými by je Kristus chtěl mít. Pochopení podstaty církve z biblického pohledu pomůže zakladateli sborů zakládat sbory, které se soustředí na podstatné věci a jsou díky tomu zdravé, živé, kulturně relevantní a ve své podstatě biblické.

I. VÝZNAM A POUŽITÍ SLOVA “CÍRKEV”

A. Význam slova “církev” v dějinách

České slovo „církev“ je odvozeno z řeckého slova „*kyriakon*“¹, které znamená „patřící Pánu“ (viz 1K 11:20; Zj 1:10). (Pozn. pro překladatele: přepište tuto větu tak, aby odrazela slovo, které se v cílovém jazyce používá pro „církev“)

Řecké slovo, které se překládá jako „církev“ — „*ekklesia*“² — znamená „povolané shromáždění“.

- Mimo Bibli, ve světském významu, se používá jako „shromáždění svobodných občanů zvolané hlasatelem“.
- V řecké verzi Starého zákona (Septuagintě) překládala „*ekklesia*“ hebrejské slovo „*gahal*“³, což znamená „shromáždění“. Toto slovo se často používá v případě Izraelců, kteří byli svoláni za nějakým konkrétním účelem (Gn 49:6, Ž 26:5).

¹ κυριακον

² εκκλησια

³ גָּהַל

- Nový zákon tento výraz dále rozvíjí od jednoduchého netechnického významu k označení Božího lidu. Slovo církev se v Novém zákoně používá 114 krát. Devadesát dva z těchto případů označuje konkrétní místní společenství věřících. Slovo *ekklesia* se téměř vždy překládá jako "církev, sbor, společenství nebo shromáždění."

B. Použití slova *ekklesia* (církev) v Novém zákoně

Slovo *ekklesia* se používá v *geografickém významu* a označuje křesťany shromážděné:

- na nějakém *místě*, v domě (Kol 4:15)
- v seskupení ve *městě* (1K 4:17; Gal 1:22; 1Te 1:1)
- ve větších, *oblastních uskupeních* (Sk 9:31)
- rozptýlených po celé zeměpisné oblasti (Sk 8:1-3, nebo např. „církev v Alžírsku“)

Slovo *ekklesia* se používá k označení *všech věřících v každé době a na každém místě, kteří jsou duchovně spojeni s Kristem*, hlavou církve (Ef 1:22-23; Ko 1:18). Tomuto pojetí se říká všeobecná církev. Všichni křesťané, včetně již zemřelých, jsou součástí Kristova „těla“, církve. Tento výraz zahrnuje celé tělo věřících v Ježíše Krista (1K 12:28; Ef 1:22-23; Žd 12:23). Tyto lidi Bůh oddělil a povolal ze světa pro své zalíbení, dobré záměry a věčnou vůli (1K 1:2; Ř 1:7, 8:28).

C. Všeobecné použití slova „církev“ dnes

Slovo „církev“ se ve společnosti a kultuře používá různými způsoby. Stejně slovo znamená budovu pro náboženskou aktivitu („církev“ v ulici¹), denominaci nebo sektu (i u nás je jak Církev apoštolská, tak Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů), sbor (brněnská baptistická církev) nebo společenství vyznávajících křesťanů (církev v Mariině domě). Tímto slovem se také označují křesťané v dané zemi (ruská církev), v určitém teologickém myšlenkovém proudu (reformovaná církev) nebo v tradici (letniční církev).

II. NESPRÁVNÉ POHLEDY NA CÍRKEV

Před zahájením stavby nového domu, jedním z prvních kroků bývá vyklizení stavební parcely od smetí a jiných objektů, které by stavbě bránily. Stejný princip se vztahuje i na budování správného pojetí církve. Než začneme budovat správné chápání na základech Božího slova, musíme nejprve odstranit nesprávné nebo zavádějící představy.

A. Starozákonní náznaky a novozákonní skutečnost

Nejobvyklejší chyby v chápání církve pocházejí z toho, že lidé nerozlišují starozákonní a novozákonní představy. Ve Starém zákoně často modely, přirovnání nebo obrazy částečně vysvětlovaly duchovní principy, které byly plně odhaleny až v Novém zákoně. Jedním z takových příkladů je velikonoční beránek. Znázorňoval oběť za hřích *pouze do okamžiku*, kdy přišel Kristus jako Beránek Boží, který snímá hříchy světa (J 1:29). Velikonoční beránek byl pouze dočasným obrazem. Ukazoval na Krista a v dnešní době už není nutný. Existuje mnoho dalších podobných obrazů, ale snad nejčastěji bývá špatně pochopen obraz chrámu.

B. Církev není chrám

Mnoho církví považuje starozákonní židovský chrám za vzor společného shromáždění věřících. Ortodoxní a Římskokatolická církev přivádějí tuto podobnost až do extrému. V tomto modelu se vedoucím shromáždění říká „kněží“ a budova se nazývá „chrám“. Zastánci tohoto modelu také věří, že při každém slavení Večeře Páně se Bohu přináší oběť. Ačkoli odmítají Mojžíšův zákon, mívají často přísnou liturgii a pořadí bohoslužeb.

Tento model se v podstatě snaží vytvořit „křesťanskou“ verzi židovského chrámu. Přístup k Bohu se získává skrze bohoslužbu kněží v chrámě. Díky tomu, že se ve starozákonním chrámě konaly oběti, stál mezi lidmi a kněžími oltář a pouze kněží mohli jít dál, dozadu za něj. Církev, které se drží tohoto modelu, vždy shromažďují své členy před oltář (nebo stůl, u něhož se přijímá Večeře Páně), a za oltář mohou vstoupit pouze kněží nebo jiní „zvláštní“ lidé.

¹ Pozn. překl.: To platí spíše v angličtině s jejím univerzálním slovem „church“

Bible obsahuje mnoho úseků, které odporují pojetí církve jako moderního chrámu podobného starozákonnímu židovskému chrámu. Pavel například vyučoval, že věřící sami — ne budova, ve které se scházejí — jsou Božím chrámem (1Kor 6:19). Bůh už nepřebývá v budově, ale ve svých lidech (Sk 17:24). Tito lidé jsou duchovní stavbou tvořenou živými kameny (1P 2:5).

Pavel vyučoval, že věřící sami jsou Božím chrámem — ne budova, ve které se scházejí.

Kristus byl navíc obětován jednou a provždy (Žd 9:26, 10:12). Jako velekněz dokončil své dílo a nikdo k němu nemůže nic přidat (Žd 7:27). V okamžiku Kristovy smrti byla chrámová opona roztržena odshora dolů — mezi Bohem a lidmi už není žádná překážka (Mk 15:38). Neexistuje už oddělená skupina kněží (1P 2:9). Všichni věřící jsou teď kněžími a Božími služebníky a mohou nabízet sami sebe a své uctívání jako obět bez jakéhokoli prostředníka nebo pozemského chrámu (Ř 12:1).

Novozákonní věřící žili v kultuře, kde se očekávalo, že každá náboženská skupina postaví „chrám“ svému bohu. Některé z těchto nádherných pohanských chrámů byly tak úchvatné, že jejich trosky jsou dodnes obrovskými turistickými lákadly! Kultura, ve které první křesťané žili, zcela jistě očekávala a oceňovala krásné chrámy. Církev ale věděla, že jediným chrámem věřících jsou jejich těla, a odmítla šířit bludný pohled na evangelium tím, že by se přizpůsobila kulturním zvyklostem.

C. Církev není synagoga

Někteří lidé si myslí, že ne chrám, ale židovská synagoga je modelem církve. Chrám byl jen jeden — v Jeruzalémě. Synagogy však stály v každém městě, kde byl dostatek židovských rodin. Synagoga byla místem modlitby a předčítání z Písem. Nebyly tam žádné oběti a žádní kněží. Místo toho byli ze skupiny věřících vybíráni „představení“ synagogy. Uctívání bylo mnohem méně formální než v chrámu. Shromáždění obvykle sedělo v kruhu a mluvčí stál uprostřed nebo seděl mezi nimi.

Prvotní křesťané se nesnažili znovu vybudovat chrám. První církevní budovy vznikly dokonce až ve 4. století!

Synagoga je lepším modelem církve než chrám. Když se křesťané rozptýlili po Malé Asii, nesnažili se znovu vybudovat chrám. První církevní budovy vznikly dokonce až ve 4. století! Věřící naopak vytvářeli církve po domech, které připomínaly neformální vyučování a modlitby v židovských synagogách. Dnešní církve by se měly dlouho a do hloubky zamýšlet nad tím, jestli jejich budovy a způsoby uctívání odpovídají tomuto neformálnímu a přirozenému způsobu.

Ačkoli model synagogy odpovídá novozákonní církvi lépe než chrám, stále mu něco významného schází. Ačkoli byla synagoga neformální a snadno dostupná, *nikdy* nebyla něčím víc než budovou, ve které se Židé scházeli k vyučování. Synagoga se skládala z kamenů a malty, ne z věřících. Proto nemůže být vzorem, který by odpovídal živoucí církvi.

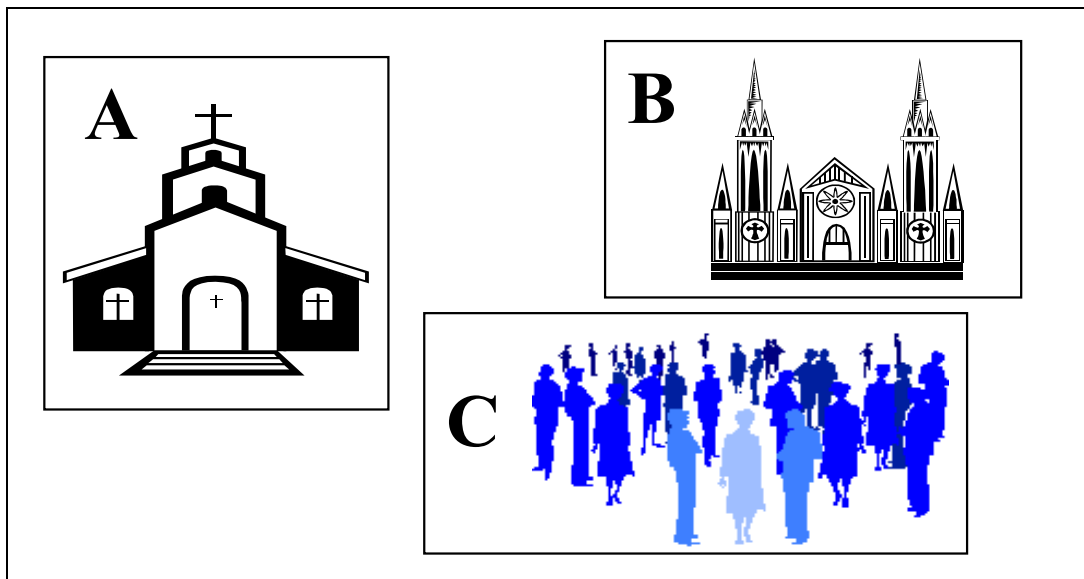
III. METAFORY POPISUJÍCÍ CÍRKEV JAKO ORGANISMUS

Pokud není církev budova, co to tedy je? Církev byla zcela novou „věcí“, kterou Kristus zavedl a která jen málo připomíná budovy nebo chrámy ostatních tehdejších náboženství. Není to *budova*, ale *živé tělo* složené z lidí, kteří věří v Krista.

Nový zákon obsahuje mnoho metafor, které církev popisují. Je s podivem, jak popisují církev coby živý organismus z tolika různých pohledů. Některé z nich jsou uvedeny v této části.

- Církev je rodina (1Tm 3:14-16; Ef 3:15). V této rodině je Bůh „Otec“, Ježíš je jeho jedinečný Syn a my jsme jeho adoptovanými syny a dcerami (J 1:12-13; Ef 1:5) — bratry a sestrami v Kristu (2Tes 3:15; 1P 2:17).
- Církev je tělo (1K 12:12nn). Tato metafora jasně ukazuje organický vztah jednotlivých křesťanů („údy“) jak k církvi („tělu“), tak ke Kristu („hlavě“). Věřící jsou „údy“ spojené jeden s druhým a všechny jsou také spojeny s hlavou.
- Církev je stádo (Sk 20:28-29). Ježíš je jediný pravý Pastýř (Žd 13:20-21); jemu stádo patří a on se o něj stará. Věřící jsou jeho „ovce“, které se podřizují vedení dobrého Pastýře.
- Církev je lid (1P 2:9-10). Vztah údů Kristovy církve se neřídí národnostními nebo rasovými hranicemi, nýbrž je založen na jejich novém dědictví svatého „národa“.
- Církev je nevěsta (Ef 5:25-33; Zj 21:2; J 3:29). Jako taková je Kristem milována, ale je mu poddána. On je ženich, který za ni dal svůj život.

- Církev je stavba (živý chrám) (Ef 2:20; 4:11). Kristus je živým „úhelným kamenem“. Církev je přirovnána k živému chrámu, který je svatý (1K 3:16-17), rostoucí (Ef 2:21-22) a duchovní (1P 2:5). Věřící jsou živými kameny v tomto chrámu.
- Církev je kněžstvo (Zj 1:5-6). Zdrojem tohoto kněžství je Ježíš. Všichni věřící jsou součástí tohoto kněžstva (1P 2:5-9) a mohou s důvěrou přinášet oběti, které jsou Bohu příjemné (Ř 12:1-2; Žd 13:15), přímo před jeho tvář (Žd 4:16).
- Církev je ratolest (J 15:1-16). Věřící jsou živými ratolestmi, které nesou trvanlivé ovoce.

Obrázek 5.1 Co je církev?

Který rámeček na obrázku 5.1 nejlépe představuje církev na základě výše uvedených metafor? Proč? Jak to souvisí s vaším pojetím sboru?

IV. ZAKLÁDÁNÍ ŽIVOUČÍ CÍRKVE

Jakým způsobem může pohled na církev jako živý organismus ovlivnit náš postoj k zakládání sborů? Existuje mnoho hledisek, která bychom rozhodně měli uvážit při plánování vzniku nového sboru.

A. Členové sboru by měli být věřící

Sbor by měl být malou verzí univerzální církve. Být členem nebo součástí univerzální církve (organismu) může být pouze člověk, který je nadpřirozeným způsobem spojen s Kristem. Nejzákladnější požadavek na sbor je stejný — spojení s Kristem. Proto by jediným požadavkem na členství ve sboru mělo být nové narození. Vyplývá z toho také fakt, že všichni věřící v každé oblasti by měli být členy nějakého sboru. Kromě zatvrzelého hříchu neexistuje žádný biblický důvod, pro který by mohl sbor odmítnout věřícímu člověku členství (1Kor 5:2).

B. Budovy by neměly být na předním místě

Už dříve jsme ukázali, že církve nejsou budovy a že budovy začaly hrát svou roli teprve několik set let po vzniku církve. Zakladatelé sborů často zaměřují příliš mnoho pozornosti nebo zdrojů na zajištění budovy. Tento důraz je může odvést od evangelizace a učednictví, což jsou naopak skutečně důležité součásti zakládání „sboru“.

C. Vztahy mají obrovský význam

Pokud nejde o budovu, o co tedy jde? Odpověď zní, že stavebními kameny živého sboru jsou vztahy. To zahrnuje vztahy všech věřících s Kristem a mezi sebou navzájem. Týká se to však také vztahů s nevěřícími, které Bůh možná vyvolil ke spáse. Moudrý zakladatel sboru zaměří svůj čas a energii na budování těchto vztahů. Bude věnovat čas a úsilí budování mostů důvěry k nevěřícím a vedení věřících k učednictví.

D. Sbor se musí přizpůsobit okolní kultuře

Církev jako organismus není ani statická, ani neměnná. Je živá, dynamická a stále se mění za účelem naplnění potřeb současné situace. Neexistuje jediná forma nebo tvar, které by musela mít. Formy sboru by se měly vytvářet pro každý individuální sbor tak, že zakladatel sboru veden Duchem svatým hledá vyjádření biblických funkcí způsobem, který je vhodný pro konkrétní cílovou skupinu lidí a kulturní situaci.

E. Musí být nějaký řád

Lidské tělo je sice živý organismus, ale přitom zákonitě určitým způsobem organizovaný. Jeho jednotlivé části spolupracují ke společnému prospěchu. Také sbor by měl být organizovaný, ale tato organizace by měla *vždy* směřovat k naplnění jak fyzických, tak duchovních potřeb těla (věřících).

Příklady organizace novozákonní církve jsou:

- Byl pevně dán čas setkávání (Sk 20:7).
- Byli vybráni vedoucí (Sk 14:23).
- Praktikovala se sborová kázeň (1Kor 5).
- Vybíraly se peníze na praktické potřeby (2Kor 8-9).
- Udržoval se seznam vdov, které potřebovaly podporu (1Tm 5:9).

Navzdory tomu, že existoval takový řád, důraz byl v novozákonních sborech vždy kladen na duchovní růst, doktrínu a morální čistotu věřících. Organizační struktury byly vždy založeny pouze na tom, že pomáhaly tělu růst a pečovat o své údy.

F. Sbor musí růst a množit se

Kdyby byla církev budova nebo stroj, bylo by potřeba ji pouze udržovat. Církev je ale organismus a to znamená, že musí růst a množit se, stejně jako všechny živé věci. Církev roste, když jednotliví lidé přijmou zvěst evangelia a narodí se do Boží rodiny. Růst je ještě mnohem dramatičtější, když vznikají nové *sborny*, z nichž každý má *mnoho* nových věřících. Protože máme za úkol naplnit Velké poslání tak, že zasáhneme evangeliem všechny národy, měli bychom vždy usilovat o maximální růst. Ten nastane tehdy, když se budou sbory množit pomocí zakládání dalších sborů.

G. Zásadní roli hrají buněčné skupinky

Programy a aktivity jednotlivých sborů by měly jasně ukazovat na to, že církev je živý organismus. Nejvhodnějším modelem živého sboru je skupina živých buněk, ze kterých se skládá tělo. Mnoho církevních vůdců věří, že model buněčných skupinek prezentovaný v těchto materiálech je *jediný* model, který správně vyjadřuje *život*, který musí v církvi být. Buněčné skupinky dávají maximální důraz na růst a zdraví každého svého člena a na množení. Otázkám budovy nebo organizace se věnuje jen minimum prostředků. Zdá se, že tento model nejlépe vyjadřuje úzké společenství a pevné vztahy, které existovaly v rané církvi (Sk 2:42-46).

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co byste řekli věřícímu křesťanovi — a tedy i členovi univerzální církve — který není zapojen do nějakého sboru?
2. Co musí člověk udělat, aby se stal součástí církve Ježíše Krista (Kristova těla)? Podložte svou odpověď Biblií.
3. Co musí člověk udělat, aby se stal součástí sboru?

4. Proč není starozákonní chrám vhodným modelem pro pochopení novozákonní církve?

5. V čem odpovídá vaše zkušenost s církví novozákonnímu vyučování o podstatě církve?

LITERATURA

Cook, Dr. Robert, *Unpublished Notes on Ecclesiology*. Western Seminary; Portland, OR, USA 1980.

Getz, Gene, *Sharpening the Focus of the Church*. Chicago, IL: Moody Press, USA 1975.

Hodges, Melvin L. *The Indigenous Church*. Springfield, MO: Gospel Publishing House, USA 1950.

Lightner, Robert P. *Handbook of Evangelical Theology*. Grand Rapids, MI: Kregel, USA 1995.

Radmacher, E. *The Nature of the Church*. Portland, OR: Western Baptist Press, USA 1972.

Ryrie, Charles. *Biblical Theology of the New Testament*. Chicago, IL: Moody Press, USA 1986.

Saucy, Robert. *The Church in God's Program*. Chicago, IL: Moody Press, USA 1972.

CÍRKEV
6
LEKCE

Funkce shromážděné církve

CO SE DĚJE, KDYŽ SE SHROMAŽDUJETE

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je prodiskutovat biblické funkce, které musí církev plnit, když se shromažďuje, a objasnit vztahy mezi jednotlivcem, skupinkou a funkcemi církve (sboru).

☞ OSNOVA LEKCE

- Mezi církevní funkce patří uctívání, svátosti, kázání a vyučování, dávání, budování a kázeň.
- Skupinky by měly začít plnit většinu biblických funkcí církve (ne-li všechny).

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat biblické funkce shromážděné církve.
- Připravit plán společného setkávání skupinek, které položí dobrý základ pro vznik normálního sboru a jeho bohoslužby.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

6A Křest v Novém zákoně

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce doporučuje, aby skupinky začaly plnit většinu funkcí organizovaného sboru. Toto téma je sice kontroverzní, ale velmi důležité. Poté, co projdete obsah této lekce, dejte účastníkům dostatek času na diskusi o obsahu tabulky 6.1.

ÚVOD

Tato lekce je zaměřena na funkce, které má plnit shromážděná církev. Mezi tyto funkce patří uctívání, svátosti, kázání a vyučování Božího slova, budování, evangelizace, udržování kázně a dávání. Tento seznam není úplný, ale snaží se vyjádřit *hlavní* funkce sboru jako výchozí bod pro další studium. Rozdíl mezi církevními formami a funkcemi byl vysvětlen ve 3. Lekci, oddílu Církev.

- Církevní funkce = *co* musí církev dělat.
- Církevní forma = *jak* se to církev rozhodne dělat.

To, jaké *funkce* má církev plnit, je přikázáno v Novém zákoně a daný sbor je musí nějakým způsobem realizovat. Znovu a znovu je však třeba zdůrazňovat, že *formy* se mohou a mají v církvi měnit a přizpůsobovat konkrétní cílové skupině lidí. S vědomím tohoto rozlišení se zbytek této lekce bude věnovat funkcím shromážděné církve a předpokládat, že zakladatel sborů pečlivě vybere pro nově vznikající sbor vhodné formy.

I. SPOLEČNÁ A OSOBNÍ ZODPOVĚDNOST V CÍRKVI

Nový zákon uvádí mnoho různých činností, které má církev vykonávat. Některé z nich může plnit každý jednotlivý věřící. Jiné aktivity vyžadují celou skupinu — shromážděnou církev. Jiné se dají realizovat jak individuálně, tak společně. Svatý život je příkladem osobní zodpovědnosti. Sborová kázeň však předpokládá, že se církev schází jako skupina. Evangelizace je přikázána jak jednotlivcům, tak celým sborům. Tato lekce se zabývá funkcemi, které má církev vykonávat jako skupina lidí. Proto se musíme ptát, kdy se skupina věřících stává zodpovědnou za plnění těchto funkcí.

A. Kdy jsme “shromáždění”?

Lekce číslo 4 v oddílu o církvi nám pomohla definovat sbor. Viděli jsme tam, že typická definice vyžaduje, aby byly k dispozici tyto věci:

- organizovaná skupina věřících
- kvalifikované vedení
- vysluhování svátostí
- pravidelná shromáždění

Různí lidé by tento seznam ještě rozšířili o další body. Není pochyb o tom, že organizovaný sbor naplňuje výše uvedená kritéria a měl by plnit funkce popisované v této lekci. Tyto „společné funkce“ však nejsou omezeny pouze na organizovaný církevní sbor. Týkají se také malých skupinek věřících.

B. Společná setkání

Cílem těchto materiálů je napomáhat zakládání sborů. Je však důležité poznamenat, že funkce shromážděné církve se *nemusí objevit až v okamžiku, kdy oficiálně vznikne sbor*. Jsou příliš důležité na to, abychom je tak dlouho ignorovali.

Kolik věřících je potřeba k tomu, aby mohli plnit některou z funkcí shromážděné církve? Dobrý příklad najdeme v Mt 18:19. V tomto oddílu Ježíš říká, že bude zvláštním způsobem přítomen tam, kde se „dva nebo tři shromáždí v jeho jménu“. Je důležité poznamenat, že tuto větu Ježíš zmiňuje v souvislosti se sborovou kázní, což mezi funkce shromážděné církve zcela jistě patří. Slovo „církev“ a aktivity dvou nebo tří jedinců se v tomto biblickém textu dokonce prolínají. Nesnažíme se z toho vyvozovat, že dva nebo tři věřící už tvoří sbor, což by bylo v rozporu s výše uvedenými požadavky, ale zdá se, že Ježíš mluví o tom, že funkce *sboru* by měla plnit také *malá skupina věřících*.

Funkce sboru by měla plnit také malá skupina věřících.
--

Židům 10:25 nám také přikazuje, abychom nezanedbávali společná shromáždění. I když chození do sboru tento příkaz jistě naplňuje, existuje mnoho případů, kdy na nějakém místě žádný sbor není. Co bychom v takovém případě měli dělat? Tento verš opět zdůrazňuje *společná shromáždění*, ale nemluví o existenci organizovaného sboru. Dokonce i na místech, kde je pouze několik věřících, je důležité společně se setkávat, aby bylo možné plnit společné funkce, které nelze uskutečnit o samotě.

II. FUNKCE SHROMÁŽDĚNÉ CÍRKVE

A. Společné uctívání

Jedním z nejdůležitějších důvodů, proč se církev shromažďuje, je uctívání našeho Pána. Společné uctívání ve sboru budeme detailněji probírat v lekcích 16 („Společné uctívání ve sboru“) a 17 („Jak vést společná shromáždění“), oddílu Církev (Příručka č. 5). Jakmile uvěří třeba i malá skupinka lidí, měli by její členové *společně* začít uctívat Pána.

Společné uctívání umožňuje křesťanům ztotožnit se s větší a rozmanitější skupinou věřících, než je jejich vlastní buněčná skupinka. Je to také veřejné svědectví o skupině, ve které působí Boží život a moc, a povzbuzení pro věřící v tom, že nejsou sami a že Boží Duch pracuje i v životech mnoha jiných lidí. Společné uctívání navíc dává lidem možnost více používat své duchovní dary k budování křesťanů jako Kristova těla.

B. Svátosti

Dvě všeobecně přijímané svátosti jsou křest a Večeře Páně. Ačkoli tyto dvě svátosti mají snad všechny církve, existují značné rozdíly v názorech na to, jak by se měly vysluhovat. Způsob vysluhování bývá většinou dán denominačními tradicemi. Když budete zakládat nový sbor, je třeba, abyste se vy a členové tohoto sboru dobrali shody v tom, jak se obě svátosti budou vysluhovat.

1. Křest

Evangelikální křesťané mají na význam křtu různé pohledy. Tři nejrozšířenější názory jsou uvedeny dále v textu. Je však třeba poznamenat, že křest byl v Novém zákoně vždy prováděn *okamžitě po uvěření* a vysluhoval ho *ten, kdo přivedl nového člověka k víře* (Sk 8:36). Dokonce i v nově zasažených zeměpisných oblastech se nečekalo, až bude založen sbor, a noví věřící se křtili

ihned (Sk 16:33). Dále je třeba poznamenat, že křest nevysluhoval vždy ten nejvýše postavený věřící, i když byl právě přítomen (1Kor 1:14-17).

a) Křest jako znamení osobní víry v Krista

Někteří lidé věří, že křest je vnějším vyjádřením vnitřní změny, ke které v životě člověka došlo. Slouží jako veřejné svědectví osobní víry v Ježíše Krista (Sk 2:41, 10:48). Způsob křtění bývá také různý, často se však křtí ponořením, které symbolizuje ztotožnění s Kristem ve smrti, pohřbu a vzkříšení.

b) Křest jako znamení smlouvy mezi Bohem a člověkem

Jiní lidé věří, že křest je skutek víry, skrze kterou jsme byli uvedeni do nové smlouvy s Bohem skrze Krista (Mt 26:28, L 22:20) a žijeme tedy z toho, co nám tato smlouva zaručuje. Podle toho pohledu jsou křtění dospělí věřící a jejich rodiny, včetně nemluvňat a dětí. Stejně jako byla znaméním staré smlouvy obřízka (Gn 15, 17), tak je znaméním nové smlouvy křest. Důležitý je obsah, ne vnější podoba křtu.

c) Křest jako znamení členství v církvi

Existuje i další skupina lidí, jejíž názor by se dal chápat jako třetí možnost — totiž že křest označuje členství v místním sboru. Ačkoli říkají, že se drží prvního nebo druhého uvedeného pohledu, v praxi nedovolují novým věřícím nechat se pokřtít, dokud nedorostou do bodu, kdy jsou přijati za členy sboru. Ačkoli jen málokdo by se pokusil tento postup zdůvodnit Bibli, mnozí křesťané jej praktikují.

2. Večeře Páně

Sám Ježíš nám přikázal, abychom na jeho památku přijímali chléb a víno. Tuto svátost nejdříve ustanovil před svými učedníky v horní místnosti, kde večeřel den před svou smrtí (Mt 26:26-28, Mk 14:22-26, L 22:19-20). Pavel připomenul Korintským význam Večeře Páně v životě jednotlivých sborů (1Kor 11:23-34). Je méně jasné, zda se má Večeře Páně slavit *pouze* v organizovaném církevním společenství, kdo ji má vysluhovat či jak často se má odehrávat. Ačkoli vysluhování ve sboru je jistě *ideální stav*, nezdá se odůvodněné omezovat vysluhování Večeře Páně pouze na shromážděný sbor. Je to příkaz pro všechny věřící jako způsob připomínání Kristovy oběti za nás.

Ježíš osobně vysvětlil význam obou částí. Reprezentují jeho zlámané tělo a jeho prolitou krev. Klíčová věta je „to činíte na mou památku“ (1Kor 11:25-26). Večeře Páně nám pomáhá připomínat si cenu našeho spasení. Umožňuje nám myslet na Kristovu smrt na golgotském kříži. Vždy, když přijímáme Večeři Páně, připomínáme tím skutečnost jeho oběti. Když apoštol Pavel dával pokyny ohledně způsobu vysluhování, řekl, že při jejím přijímání si připomínáme smrt Páně, dokud On nepřijde. To umožní věřícím pamatovat jak na cenu našeho spasení, tak na Kristův druhý příchod.

C. Služba slova

Předčítání Písma, kázání a vyučování musejí být součástí společného shromáždění věřících. Ježíš řekl učedníkům, aby nově obrácené křesťany učili „poslouchat všechno, co jsem vám přikázal“ (Mt 28:20). Pavel vyzval Timotea, aby se ujal „předčítání, kázání a vyučování“ (1Tm 4:13).

Je třeba poznamenat, že mezi vyučováním Bible a mluvením o Bibli je velký rozdíl. Až příliš často se stává, že kazatelé, učitelé a vedoucí diskusních skupinek prezentují své myšlenky a dojmy z Bible nebo pouze předloží vyučování, které někdy někde slyšeli, místo aby si v Bibli skutečně četli a dovolili Bohu k nim skrze své Slovo promlouvat. Pouhé přečtení několika veršů před kázáním nebo během skupinky nestačí. Když vůdcové předkládají své vlastní názory, místo aby otevřeli Písmo a ukázali jasně Boží pravdu obsaženou v *Bibli*, prokazují ostatním věřícím špatnou službu.

Je třeba poznamenat, že mezi vyučováním Bible a mluvením o Bibli je velký rozdíl.

Student Písma by měl nad Bibli studovat, připravovat se, rozjímat, modlit se, uvažovat, zkoumat, hledat a naslouchat. Bible je živá, obsahuje moudrost a má velkou hloubku. Lekce na téma induktivního studia Bible v těchto příručkách mají za úkol směřovat k takovému způsobu studia Bible a kázání, který se *soustředí na Bibli*. Cílem induktivní metody není získat biblické znalosti, ale aplikovat Boží pravdu takovým způsobem, že výsledkem jsou životy proměněné podle Boží vůle.

D. Vzájemné budování

Písma Nového zákona obsahují mnoho příkazů týkajících se toho, jaké by měli mít věřící mezi sebou vztahy. Tyto příkazy (často zakončené „jeden druhého“ či „navzájem“) popisují, jak by se měli křesťané chovat k jiným křesťanům. Jednou z funkcí církve je podporovat realizaci těchto příkazů. Tento důraz na jednotu a vzájemnou péči odlišuje církev od jiných skupin. Těmito příkazy se můžeme řídit díky moci Ducha svatého, který přebývá v našich srdcích. Některé takové příkazy jsou:

- umývat jeden druhému nohy (J 13:14)
- milovat se navzájem (J 13:34; 15:12,17)
- dávat přednost jeden druhému (Ř 12:10)
- přijímat jeden druhého (Ř 15:7)
- ukazovat cestu jeden druhému (Ř 15:14)
- navzájem se zdravít (1Kor 16:20)
- sloužit jeden druhému (Gal 5:13)
- odpouštět si (Ef 4:32)
- navzájem se napomínat (Kol 3:16)
- navzájem se povzbuzovat (Žd 3:13, 1Tes 4:18)

E. Evangelizace

Církev existuje proto, aby evangeliem zasáhla ztracené. Evangelizace je jednou z biblických funkcí, které je třeba aplikovat na všech úrovních sborového života. Máme evangelizovat individuálně, v malých skupinkách a jako celý sbor. Každá z těchto oblastí vyžaduje jasné sdílení evangelia. Zdá se však, že na různých úrovních jsou úspěšné různé metody. Evangelizace skrze přátelství nebo vztahy se zdá být efektivní pro jednotlivce. Skupinky mohou využívat organizovanější situace. Celý sbor může použít hudbu nebo jiné aktivity k tomu, aby lidé začali poslouchat. V ideálním případě by měl program sboru zahrnovat a podporovat všechny tyto metody. Jednotlivá přátelství by měla přesvědčit nevěřící, aby přišli do příjemného prostředí buněčné skupinky. Dobré zkušenosti se skupinkou by je pak měla vést k tomu, aby se zúčastnili evangelizační akce celého sboru. Kdykoli v průběhu tohoto procesu je možné, že takový člověk uvěří.

F. Dávání

Raná církev se velmi aktivně zapojovala do naplňování fyzických potřeb jiných. Ačkoli je zvláštní důraz kladen na dávání pro potřeby ostatních věřících, prvním křesťanům záleželo jak na sourozencích z jejich sboru, tak ze vzdálenějších míst. K tomu všemu ještě přispívali na potřeby těch, kdo vyšli zakládat nové sbory a oslovit ztracený svět. Zdá se, že v církvi bylo dávání jednak organizované, jednak spontánní (na úrovni jednotlivců). Jednotlivé skupiny lidí, na které se přispívá, by zřejmě měly být podporované od okamžiku, kdy se začne scházet menší skupinka věřících, až do vzniku sboru a dál.

1. Chudí

Věřící prodávali svůj majetek a dávali svým potřebným bratrům a sestrám už od samotného vzniku církve (Sk 2:45, 4:34-35). Zdá se však, že toto dávání bylo součástí organizovaného církevního programu. Peníze z prodeje majetku a pozemků přinášeli křesťané apoštolům, kteří je rozdělovali chudým (Sk 4:35).

Učedníci postupovali stejně i v Antiochii. Když poslali finanční pomoc církvim v Judsku, světili ji dvěma vybraným mužům (Barnabášovi a Saulovi), aby ji předali starším v Judsku (Sk 11:28-30). Starší pak dary rozdělili. Církev měla peníze vybírat organizovaně, každý týden (1Kor 16:2).

2. Vdovy

Podobný systém fungoval také na pomoc vdovám. Problémy v 6. kapitole Skutků vznikly proto, že počet vdov, které potřebovaly pomoc, vzrostl tak, že apoštolové nebyli schopni mít přehled o penězích, které s tím souvisely. Proto požádali, aby církev vybrala sedm Duchem naplněných mužů, kteří by tuto práci převzali. V efezském sboru existoval v období Timoteovy služby také oficiální seznam vdov (1Tm 5:3-16). Pavel dal Timoteovi obecné pokyny, aby se na tento seznam potřebných dostaly pouze ty vdovy, které to skutečně potřebovaly. Pokud měly věřící rodinu,

církev za ně nenesla zodpovědnost. Stejně to bylo i v případě, kdy byly dost mladé na to, aby se znovu vdaly, takže nemusely finančně zatěžovat celý sbor.

Zdá se, že zde vidíme jasný precedens pro organizované církevní programy, které rozdělují finance potřebným věřícím. Když vzniká taková iniciativa, je velmi důležité, aby na ni dohlíželi spolehliví lidé (jako v 6. kapitole Skutků). Bývá také moudré zapojit do dohledu více než jednoho člověka, aby nevznikalo nebezpečí zpronevěry.

3. Zakladatelé sborů

Apoštol Pavel byl často při své službě v nových zeměpisných oblastech příjemcem finanční podpory. Samotným důvodem k napsání listu Filipským například bylo doručení daru z filipského sboru Pavlovi, který v té době sloužil v Římě. V závěrečné části tohoto listu Pavel filipské chválí, děkuje za jejich štědrost a ujišťuje je, že Bůh naplní všechny jejich potřeby *díky tomu, že dávají oni jemu* (Fp 4:18-19). Křesťané často citují 19. verš, *aniž by si uvědomili význam jeho kontextu a všimli si, komu je vlastně tohle zaslíbení určeno!* Právě dary od různých sborů umožnily Pavlovi a dalším lidem věnovat se na plný úvazek službě a ne šití stanů.

Filipským 4:19 je zaslíbení pro ty, kdo přispívají na zakládání sborů.

V Písmu se uvádí mnoho příkladů, kdy věřící podporovali něčí službu, ale jeden z nich si zaslouží zvláštní pozornost. Obvykle laskavý a milující apoštol Jan zřejmě napsal svou třetí epištolu jako rázné napomenutí Diotrefovi, který odmítl podporovat bratry, kteří cestovali a zvěstovali přitom evangelium (3J 9-10). Dávání na Boží dílo není volitelná aktivita a nemůže ji nahradit ani pomoc místním lidem.

4. Kazatelé a vedoucí

Sbor je zodpovědný za naplňování potřeb svého kazatele a dalších vedoucích. Starozákonní princip „desátku“ pokládá základ pro společenství, která jsou zodpovědná za placení svých kazatelů. V Novém zákoně se každý sbor obvykle staral o finanční zabezpečení svých vůdců. Pavel například napsal galatským, aby podporovali své učitele (Gal 6:6). Timoteovi dal za úkol, aby naučil sbory platit těm, kdo je vyučují v Božím slovu (1Tm 5:18). Sbory, které berou tuto zodpovědnost vážně, obvykle přijímají za svou věrnost Boží požehnání.

III. KDY PROVÁDĚT SPOLEČNÉ FUNKCE

Předchozí část uváděla několik biblických funkcí shromážděné církve. Tyto funkce jsou tak důležité, že by stálo za to dobře se zamyslet nad tím, *kdy* by je měla skupina věřících začít provádět. Měli by čekat, až vznikne organizovaný sbor, nebo začít i v případě, že je jich teprve několik?

Tabulka 6.1 uvádí v levém sloupci jednotlivé funkce a obsahuje i volné místo na doplnění dalších. Spolu s celou skupinou prodiskutujte obsah tabulky a nezapomeňte přitom na tyto oblasti:

- Poznamenejte si, zda souhlasíte s uvedenými funkcemi.
- Doplněte další funkce, které zatím v tabulce nejsou, ale považujete je za důležité.
- Do středního a pravého sloupce doplňte odpovědi „Ano“ či „Ne“ podle toho, jestli by tyto funkce měla provádět skupinka, sbor nebo obojí. Svá rozhodnutí zdůvodněte a diskutujte o nich.

<i>Biblická funkce</i>	<i>Skupinka</i> 	<i>Sbor</i>
Evangelizace skrze vztahy		
Dávání zakladatelům sborů		
Kázeň		
Společné uctívání		
Kázání		
Osobní svědectví		
Křest		
Večeře Páně		
Dávání chudým		
Pěvecký sbor		
Placení vedoucích		

Tabulka 6.1 Funkce shromáždění církve

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co jsou to funkce shromáždění církve?
2. Jaký vztah mají funkce shromáždění církve k malé skupince věřících?
3. Jaká je funkce kázání na společném shromáždění? Jaká je funkce společné biblické hodiny?
4. Co si myslíte, že je hlavním smyslem křtu ve vodě?
5. Proč je dávání také funkcí shromáždění církve?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu s ostatními členy vašeho týmu pro zakládání sborů se rozhodněte, odkdy začnete pořádat společná shromáždění. Jakou budou mít formu?

Křest v Novém zákoně

INDUKTIVNÍ STUDIUM BIBLE

ÚVOD

Jednou z hlavních nebo základních doktrín křesťanského života je podle Židům 6:1-2 křest. V Novém zákoně je zmíněno několik různých křtů, ale toto studium se zabývá pouze několika *příklady* křtu ve vodě, jak jej prováděli apoštolové a jiní vůdcové rané církve, spolu s několika *vysvětleními* z listů apoštola Pavla. Pokud chcete provést rozsáhlejší studium, najdete si s pomocí konkordance všechny verše, které o křtu mluví.

I. POZOROVÁNÍ

Z následujících oddílů si vypište, *kdo* byl pokřtěn, *kdo* jej křtil, *kdy* a *kde* se křest odehrával a *jaký* smysl křest měl.

	Kdo byl pokřtěn?	Kdo ho pokřtil?	Kdy?	Kde?	Jaký měl křest smysl?
Skutky 2:38-41					
Skutky 8:12,13					
Skutky 8:36-38					
Skutky 16:31-34					

II. VÝKLAD

Ze svého pozorování shrňte, jaké místo zaujímal křest v rané církvi.

Z vyučování apoštola Pavla se dozvídáme další věci o křesťanském křtu. Na základě Ř 6:1-4 vysvětlete souvislost křtu s Kristovou smrtí a vzkříšením.

Některé další verše ke studiu: 1Kor 15:12-20; Gal 3:26-27; 1P 3:21-22

III. APLIKACE

Jak aplikujete principy, které jste objevili pomocí tohoto studia, do vašeho vznikajícího sboru?

Poznámka: Některé další křty zmíněné v evangeliích jsou v Mt 3, Mk 3, L 3 a J 3.

Vytvoření prohlášení o záměru sboru

PROČ BUDE VÁŠ SBOR EXISTOVAT?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů vytvořit jejich vlastní prohlášení o záměru nově vznikajících sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Prohlášení o záměru odpovídá na otázku „Proč tento sbor existuje?“
- Prohlášení o záměru sboru by mělo souviset se záměrem celé universální církve.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, že správné pochopení účelu universální církve ovlivní způsob, jakým zakladatel sborů přistupuje ke službě a k úkolu zakládání sborů.
- Být schopen napsat jasné a stručné prohlášení o záměru pro svůj vznikající sbor.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Toto je pracovní lekce. Účastníci by měli napsat svá vlastní prohlášení o záměru a podělit se o ně s ostatními.

Úvod

Sbory, které ovlivňují své okolí, jdou za nějakým cílem. Jasně chápou biblický účel církve ve světě a mají jasno i v tom, jaká je konkrétní Boží vůle pro jejich vlastní sbor. Vědí také, že jejich zodpovědnost nekončí založením jednoho sboru, ale snaží se přispívat k násobení sborů. Novozákonní církev vznikla proto, aby oslavovala Boha skrze budování věřících a evangelizaci ztracených. Úkol získat všechny národy pro Krista dostali všichni věřící ve všech dobách. Už od začátku procesu zakládání sborů je nezbytně nutné uvažovat o tom, jakou roli při naplnění Velkého poslání bude tento sbor hrát a promyslet si záměr, se kterým sbor vzniká. Proces vytváření prohlášení o záměru sboru může sjednotit věřící, ujasnit cíle, motivovat k činům, dát směr jejich práci a vytvořit energii a moc. Prohlášení o záměru není jen vzdálený cíl, ale jasně uvádí důvod, proč tento konkrétní sbor existuje. Hlavním úkolem vedoucích je ujasnit a předat záměr a vizi vznikajícího sboru jeho členům. Tato lekce nám k tomu dá příležitost.

Hlavním úkolem vedoucích je ujasnit a předat záměr a vizi vznikajícího sboru jeho členům.

I. CO JE TO PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU?

Ve 4. lekci „Definice sboru“ jste napsali *definici* sboru. Definice odpovídá na otázku „co?“. Naopak *prohlášení o záměru* odpovídá na otázku „proč?“. Prohlášení o záměru konkrétního sboru tedy odpovídá na otázku „Proč tento sbor existuje?“

II. NALEZENÍ ZÁMĚRU VAŠEHO SBORU

Pokud se chceme něco dozvědět o církvi, Boží slovo je vždy tím nejlepším místem, kde hledat. Vaše prohlášení o záměru by nemělo odporovat tomu, co o církvi uvádí Bible. Přečtěte si následující pasáže, abyste si uvědomili, co každá z nich říká o záměru (účelu) sboru (církve). Tyto principy si poznamenejte do vyčleněného volného místa. Když jste ve 4. lekci hledal definici sboru a ptali se „co?“, na některé z těchto veršů jste se už dívali. Tentokrát si pokládáte otázku „proč?“ a hledáte účel.

Prohlášení o záměru by mělo odpovídat účelu universální Kristovy církve, ale brát v úvahu kulturní kontext konkrétní cílové skupiny lidí. Měl by být vytvořen speciálně pro váš vznikající sbor. Mnohá prohlášení o záměru mluví o cíli služby. Tímto cílem může být zeměpisná oblast, kulturní skupina, nebo nejlépe kombinace obojího.

Zde uvádíme několik příkladů fiktivních prohlášení o záměru:

- Sbor Dobrá zpráva existuje proto, aby uctíval Pána, budoval věřící a přinášel evangelium ztraceným lidem ve Lhotce.
- Sbor Evangelikálního společenství existuje proto, aby šířil evangelium v Opavě, na severní Moravě, v naší zemi i na celém světě.
- Řečkovický baptistický sbor existuje proto, aby sloužil rodinám v Řečkovicích.
- Naše křesťanské společenství existuje proto, aby vychovalo z vysokoškoláků lidi plně oddané Ježíši Kristu.

Které z uvedených prohlášení vám připadá nejlepší a proč?

Jakmile spojíte to, co jste nastudovali v Písmu, s jedinečnými rysy vašeho vznikajícího sboru, můžete napsat prohlášení o záměru. Pamatujte na to, že takové prohlášení by mělo splňovat pět požadavků:

- Mělo by být co nejjasnější a nejstručnější
- Lidé by měli velice toužit po tom, co je v prohlášení uvedeno
- Prohlášení by mělo v lidech probouzet nadšení
- Sbor by se měl prohlášení věrně držet
- Prohlášení by se mělo pravidelně kontrolovat a přizpůsobovat

Do volného místa teď vepište prohlášení o záměru vašeho sboru. Mělo by odpovídat na jednoduchou otázku „proč tento sbor existuje?“

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jsou vaše definice sboru a prohlášení o jeho záměru postaveny na vašich vlastních zkušenostech s církví nebo na Bibli?
2. Odpovídá vaše prohlášení o záměru biblickým účelům církve, které se probíraly ve 2. lekci? Pokud ne, co mu chybí?
3. Proč je důležité vytvořit písemné prohlášení o záměru sboru?
4. Čím se bude vzniklý sbor lišit od jiných sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Tento proces vypracování a sepsání prohlášení o záměru sboru zopakujte s vůdci vašeho vznikajícího sboru. Mohou to být čerstvě věřící křesťané, kteří se teprve stávají vůdci, nebo jiní, se kterými na vzniku nového sboru spolupracujete. Pokud vzniká dceřiný sbor, můžete se poradit s vůdci mateřského sboru — v každém případě by mělo jít o vedoucí, kteří jsou do vzniku nových sborů nejvíce zapojeni.

LITERATURA

Jenson, R., Stevens, J.: *Dynamics of Church Growth*. Grand Rapids, MI: Baker, USA 1981.

CÍRKEV

LEKCE 8

Filosofie služby zakládání sborů

JAK MŮŽE SBOR SLOUŽIT ZTRACENÉMU SVĚTU?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, co je to filosofie služby zakládání sborů a proč je důležitá. Lekce má současně za úkol přimět účastníky k zamyšlení nad tématy souvisejícími s otázkou „jak“ zakládat nové sbory.

☞ OSNOVA LEKCE

- Filosofie služby zakládání sborů je postavená na biblické definici a principech církve, ne na lidských tradicích.
- Filosofie služby zakládání sborů, která bere ohled na specifika kulturního prostředí, zvyšuje efektivitu práce zakladatele sborů i jeho týmu.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být si vědom zásadní potřeby filosofie služby zakládání sborů a důsledků, které může mít absence této filosofie.
- Znat základní součásti a priority efektivní filosofie služby zakládání sborů.
- Vytvořit svou vlastní filosofii služby.

☞ PŘÍLOHY

8A Pracovní list: Tvorba filosofie služby zakládání sborů

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce bude vycházet z prohlášení o záměru sboru, které se vytvářelo v lekci 7, oddílu Církev. Před samotným vyučováním by měli účastníci dostat za úkol si ještě jednou tuto lekci zopakovat. Hned ze začátku vyučování pak důkladně vysvětlíte, že se bavíme o velmi praktických otázkách jako je strategie, základy, principy a formy. Název „filosofie“ by neměl vést k pochybnostem o významu celého konceptu, ačkoli v světském prostředí bývá toto slovo používáno k tomu, aby odvádělo lidi k věcem, které nejsou založené na Bohu a jeho slovu. Náš úkol zakládání sborů musí stát na nějakých teoriích a konceptech (tj. filosofii), které vyjadřují vůli Ježíše Krista, Pána církve. V průběhu této lekce by se měl studovaný materiál probrat poměrně rychle, aby větší část vymezeného času zbyla na praktickou práci s využitím Přílohy 8A.

I. CO JE TO FILOSOFIE SLUŽBY ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ?

Filosofie služby se dá v širším slova smyslu aplikovat na jakýkoli druh služby. Může být využita také konkrétnějším způsobem pro určitý druh služby. Tato lekce se bude soustředit na *filosofii služby zakládání sborů*. Použité principy se však dají aplikovat na jakýkoli sbor, křesťanskou organizaci nebo vedoucího.

A. Filosofie služby

V širším slova smyslu je filosofie služby prohlášení nebo myšlenka, která pomáhá odpovědět na otázku „Jak budeme realizovat svou službu?“ Jsou to praktické principy, které nám pomáhají zhodnotit, zda děláme *správně věci tím správným způsobem*. Filosofie služby bere v úvahu naše vlastní hodnoty, proto je pro každého člověka nebo skupinu lidí jiná.

Je také důležité odlišit *filosofii služby* od „*klamného filosofování*.“ V Koloským 2:8 nás Pavel varuje, abychom se vyhnuli „prázdnému a klamnému filosofování, které je založené na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu“. Tento verš jasně říká, na čem může být naše tradice založená:

- Filosofie založená na lidské tradici — té se vyhýbejte.
- Filosofie založená na Kristu — tu přijímejte.

Lidé si jen málokdy všimnou, že tento verš neodsuzuje *princip filosofie*, ale dává do protikladu dva zdroje filosofie. Toto špatné pochopení zmíněného verše vedlo k tomu, že mnoho věřících reaguje na myšlenku filosofie služby negativně. Je však smutnou pravdou, že když *nepřemýšlíme* o své filosofii služby, nakonec se *slepě držíme své současné filosofie*, která bývá často založená na tradicích. To pak vede k přesně takovému provinění, před kterým Pavel napomínal. Cílem této lekce je promyslet si, „jak to děláme,“ abychom mohli s jistotou říci, že způsob naší služby je založen na Kristu a jeho slovu a ne na lidských tradicích.

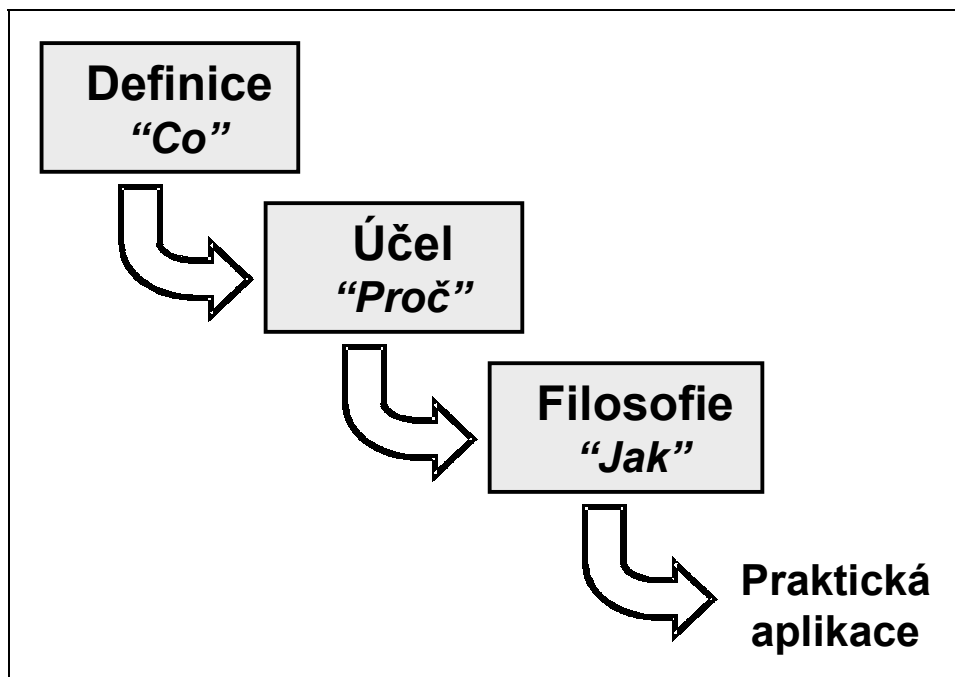
Když *nepřemýšlíme* o své filosofii služby, nakonec se *slepě držíme své současné filosofie*, která bývá často založená na tradicích.

B. Filosofie služby zakládání sborů

Předchozí lekce už mluvily o účelu církve a o prohlášení záměru církve. Když k nim přidáme filosofii služby, tyto tři věci spolu souvisejí následujícím způsobem:

- Definice — *co* je to sbor.
- Účel — *proč* sbor existuje.
- Filosofie služby — *jak* sbor slouží.

V této lekci se konkrétně zabýváme otázkou „Jak by měl sloužit zakladatel sborů?“ Každý účastník výcviku si bude moci tuto otázku zodpovědět při studiu pracovního listu v Příloze 8A.

Obrázek 8.1 Logická posloupnost

II. PROČ JE POTŘEBA MÍT FILOSOFII SLUŽBY ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Existuje mnoho důvodů, proč by každý zakladatel sborů měl mít filosofii služby, která je přizpůsobená podmínkám, ve kterých pracuje. Tyto důvody jsou jak biblické, tak praktické.

A. Bible vyučuje, že je třeba promyšleně plánovat

Pojem „filosofie služby“ se sice v Písmu nevyskytuje, ale promyšlené plánování se spoléháním na Boha tam najdeme.

- Přísloví 14:15: „Prostoduchý kdečemu důvěřuje, kdežto chytrý promýšlí své kroky.“
- Přísloví 15:22: „Plány selžou bez společné porady, kdežto při množství rádců se uskuteční.“

1. Ježíšův příklad

Ježíšův život a služba ukazují, že měl velmi jasný záměr i způsob, jak tento záměr naplnit. Vidíme, že Ježíš vždy jednal se zřetelem na konečný cíl. Nenechal se od svého cíle ničím odklonit. Zamyslete se nad těmito texty:

- Matouš 16:21-23: Ježíš s důvěrou míří svůj život ke kříži.
- Marek 1:45: Vidíme, že Ježíš se vzdal některých dobrých věcí a možnosti vyučovat lid, aby se mohl soustředit na své poslání.
- Jan 6:5: Ježíš už předem naplánoval zázrak, který uskutečnil, ačkoli o tom neřekl svým učedníkům.

2. Pavlův příklad

Apoštol Pavel také plánoval, jak a komu bude sloužit v souladu se svými křesťanskými principy a přesvědčením. Uvědomil si, že Bůh může měnit jeho plány a také to často dělá. Nemyslel si však, že to je překážkou promyšleného plánování služby. Několik příkladů toho, jak plánoval apoštol Pavel, najdeme zde:

- Římanům 15:20: Pavel se rozhodl, že jeho strategie bude spočívat v kázání Krista tam, kde o něm zatím lidé neslyšeli.
- 1. Korintským 2:1-2: Pavel se rozhodl omezit obsah svých kázání na základní fakta o Kristově kříži.
- 1. Korintským 9:12: Pavel se rozhodl nepřijímat peněžitou podporu, aby nebylo možné zpochybňovat jeho motivy ke zvěstování evangelia.
- 1. Korintským 9:20: Pavel se rozhodl přizpůsobit kulturním zvyklostem těch, které se snažil oslovit.
- Skutky 16:3: Pavel obřezal Timotea, aby nepohoršoval Židy.

B. Filosofie zakládání sborů je praktická

Filosofie služby nám pomáhá soustředit se na „dobré skutky, které *nám* Bůh připravil“ (Ef 2:10). Může nás vést a pomáhat nám rozhodovat se ve složitých situacích, kdy se několik variant zdá stejně dobrých. Slouží jako míra, která nám pomáhá změřit, co už se do naší služby nevejde.

Ve skutečnosti má filosofii služby každý člověk, který nějakou službu dělá. Možná ji nemá napsanou nebo ji není schopen jasně formulovat. Dokonce ani nemusí vědět, že nějaká taková filosofie existuje — ale ona přesto existuje. Je to proto, že *každý z nás má nějakou představu o tom, jak sloužit!* Taková představa není nic jiného než filosofie služby. Proto není možné ji *nemít*. Existují jen dvě možnosti:

Ve skutečnosti má filosofii služby každý člověk, který nějakou službu dělá — ať už si to uvědomuje nebo ne.

- Můžeme pečlivě prozkoumat svou filosofii a přesvědčit se, zda je skutečně biblická.
- Můžeme svou filosofii ignorovat a riskovat, že budeme jednat podle lidských tradic a ne podle pravdy.

Je jasné, že první přístup je správný. Tato lekce a pracovní listy v následující příloze mají za úkol vám pomoci formulovat filosofii zakládání sborů a kriticky prozkoumat, jestli je dobrá.

C. Jasná filosofie služby zakládání sborů usměrňuje naše jednání

Dokud nezačne definice církve a jejího účelu ovlivňovat naši filosofii služby, zůstanou jen teoretickými poučkami. V okamžiku, kdy je zapojíme do praxe, přesouváme se k velice konkrétní otázce „*Jak ten sbor založit?*“ Filosofie služby zakládání sborů, kterou sepíšete, vám pomůže uvažovat nad konkrétními kroky a prioritami, kterými se budete v průběhu vzniku sboru zabývat. Uchrání vás před těmito chybami:

- Trávení času neproduktivními aktivitami nebo programy

- Přehlížení důležitých aktivit nebo složek, které jsou potřebné pro růst sboru

D. Filosofie služby zakládání sborů by měla být konkrétní

Každý zakladatel sborů, tým zakládání sborů nebo sbor by měl mít svou *vlastní* filosofii služby. Bůh dal každému věřícímu jiné duchovní dary. Každý člověk je také jedinečný po stránce fyzické, duchovní i citové. To znamená, že metody, které jsou efektivní ve službě jednoho člověka, se nemusejí hodit pro někoho jiného. Stejně tak jsou jedineční i lidé, kterým sloužíme. Každé město nebo cílová oblast má navíc jinou minulost a kulturní ovzduší. Proto by měla filosofie služby konkrétně formulovat principy týkající se následujících oblastí:

1. Zakladatel sborů

Filosofie služby zakládání sborů by měla začít pochopením silných i slabých stránek zakladatele sborů. Měla by definovat, *jak* je schopen nejlépe využívat své silné stránky a minimalizovat vliv slabých stránek. Měla by brát v úvahu jeho povinnosti týkající se rodiny, práce a osobního života. Pokud je například zakladatel sborů špatný řečník, vytvoří si filosofii služby, která bude klást důraz na osobní vztahy a evangelizaci skrze přátelství. Rodinné faktory mohou umožnit nebo naopak vyloučit možnost přestěhovat se do cílové oblasti. V každém případě by měla být filosofie služby proveditelná a efektivní z pohledu toho, kdo ji bude realizovat.

2. Tým zakládání sborů

Týmy jsou zcela jistě nejlepším prostředkem zakládání nových sborů. V některých případech není tým k dispozici, ale pokud je to jen trochu možné, měla by se uplatnit týmová práce. Je velmi obtížné najít jednotlivce, který je tak schopný a vyvážený, aby dosáhl lepších výsledků než tým. Složení lidí v dobrém týmu násobí počet dostupných darů a schopností spolu s energií a zkušenostmi, které jsou třeba k založení nového sboru.

Aby mohly tyto rozličné dary, schopnosti a osobnosti dosáhnout svého plného potenciálu, musí mít tým k dispozici praktický plán, jak koordinovat spolupráci svých členů a řídit jejich činnost. Dobře promyšlená filosofie služby zakládání sborů bere v úvahu silné i slabé stránky každého člena týmu a snaží se maximalizovat jeho produktivitu. Protože je však každý tým složený z jiných lidí, je třeba vytvořit pro každý tým jedinečnou filosofii.

Dobře promyšlená filosofie služby zakládání sborů bere v úvahu silné i slabé stránky každého člena týmu a snaží se maximalizovat jeho produktivitu.

3. Nový sbor

Každý nový sbor je jiný v závislosti na tom, z jaké kultury pocházejí jeho členové, jak jsou staří, jaká je jejich sociální úroveň, vzdělání, zkušenosti, jazyk nebo dokonce osobní preference. Není možné v každé situaci efektivně použít stejný plán. Vhodná filosofie služby prozkoumá cílovou oblast a lidi a zjistí, jak je *co nejefektivněji* oslovit. Rozhodne také, jaké *formy* by se nejlépe hodily k duchovnímu růstu dané skupiny lidí.

III. OBSAH EFEKTIVNÍ FILOSOFIE SLUŽBY ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Ačkoli je každá filosofie služby jiná, existují některé základní stavební kameny, které by v žádné z nich neměly chybět. Každý z nich je třeba promyslet a připravit, ale konečný výsledek pak bude užitečnější a efektivnější.

A. Filosofie navazuje na definici a účel

Na obrázku 8.1 je vidět, že filosofie zakládání sborů navazuje na definici církve a na její účel, ke kterým jste již dříve došli. Jakmile pochopíte, *co* je to církev a *proč* vzniká váš nový sbor, dostáváte se k dalšímu kroku, kdy rozhodujete, *jak* byste vytčeného cíle dosáhli.

Důležité je, že filosofie služby zakládání sborů *musí být založena na biblické definici a účelu církve* a ne pouze na přeformulování toho, co jsme už někdy v minulosti dělali. Stavění na lidských

Filosofie služby zakládání sborů *musí být založena na biblické definici a účelu církve* a ne pouze na přeformulování toho, co jsme už někdy v minulosti dělali.

tradicích, jakkoli může být myšleno dobře, *nikdy* nemůže přijatelně nahradit snahu o studium Božího slova a řízení se jeho pokyny.

B. Filosofie bere v úvahu kontext

Vhodná filosofie služby je založená na konkrétní situaci, ve které se bude aplikovat. K tomu je nezbytně třeba provést průzkum cílové oblasti. Jiné části této příručky popisují, jak takový průzkum provést a vyhodnotit. Energie, kterou ze začátku investujeme do průzkumu a plánování, nám později jistě ušetří mnoho promrhaného času, protože nás povede správným směrem a pomůže vybrat ty nejlepší metody a postupy.

C. Filosofie se soustředí na lidi

Budovy, vybavení, doprava, finance a jiné praktické oblasti by měly být sice ve filosofii služby začleněny, na druhé straně by ji nikdy neměly *určovat!* V každém okamžiku je třeba pamatovat na to, že nejdůležitější jsou lidé a že cílem našeho snažení je jejich spasení a duchovní růst. Dobrá filosofie služby zakládání sborů v první řadě zajistí naplňování potřeb skutečné *církve* — totiž *lidí* — a až potom se zabývá druhotnými záležitostmi.

D. Filosofie se dá použít k hodnocení

Dobře vytvořená filosofie služby zakládání sborů je praktická a užitečná. Pomůže nám soustředit naše úsilí na správné věci, v pravý čas a pravým způsobem. Měli bychom pak vidět více ovoce své práce, protože budeme schopni se lépe rozhodovat o každém kroku v naší službě. Proto trávíme vytvořením filosofie služby tolik času.

Pokud chceme dosáhnout co největších praktických výsledků, musíme dávat pozor, aby naše filosofie zůstala jednoduchá, jasná a pochopitelná. Celý tým zakládání sborů by ji měl chápat a souhlasit s ní. Měla by dosáhnout shody v tom, *jak přesně založíme tento nový sbor.*

IV. VYTVOŘENÍ VAŠÍ VLASTNÍ FILOSOFIE SLUŽBY

Příloha 8A obsahuje pracovní listy, které vám pomůžou vytvořit a sepsat filosofii služby zakládání sborů. Tím byste měli strávit větší část lekce. Pokud máte vlastní tým zakládání sborů, měli byste s nimi celý proces opakovat ještě jednou, abyste se shodli na takové filosofii, kterou vypracujete všichni společně.

V. VZOROVÁ FILOSOFIE SLUŽBY

Obrázek 8.2 je příkladem filosofie služby nějakého sboru. Netýká se nově vznikajícího sboru, takže se bude od vaší filosofie v mnohém lišit. Může vám však posloužit jako vodítko, až budete vytvářet svou vlastní filosofii služby zakládání sborů.

Při čtení tohoto vzoru si všimněte, jak se soustředí na lidi, uctívání a duchovní růst. Napadá vás, v čem ještě je tato filosofie dobrá? Ve kterých oblastech by potřebovala zlepšit na základě principů zmíněných v této lekci?

Poznámka pro překladatele: Je-li to možné, doplňte příklady filosofie služby sborů ve vaší vlastní zemi, které by nahradily vzorové prohlášení, které zde uvádíme my.

VZOROVÉ PROHLÁŠENÍ O SMĚRU SBORU

Náš sbor existuje proto, aby:

1. OSLAVOVAL Boha Otce, Syna a Ducha Svatého skrze:

- a. Chválu, modlitbu, a uctívání Boží slávy, svatosti, pravdy, krásy a lásky.
- b. Společenství s Ježíšem Kristem jako milujícím a mocným Spasitelem, Pánem a Králem.
- c. Jednotu a chválu vytvořenou přítomností Ducha Svatého a společně vyjadřovanou ovocem a dary Ducha.

2. BUDOVAL láskyplné společenství věřících skrze:

- a. Povzbuzování a prostředí plné lásky, přijetí a odpuštění.
- b. Budování úzkých vztahů, které směřují k péči o druhé a podepírají je.
- c. Službu a obětování, které vede ke vzájemnému naplnění potřeb.

3. PŘIPRAVOVAL věřící ke službě skrze:

- a. Kázání a vyučování, které věrně předává Boží slovo a dotýká se každodenních témat a potřeb lidí.
- b. Vyučování, objevování, rozpoznání, budování a používání darů Ducha Svatého u všech věřících.
- c. Výcvik ve službě a přípravu věřících tak, aby poznali Kristovu vůli, prožívali Kristovu moc a činili Kristovy skutky.

4. ŠÍŘIL dobrou zprávu o Kristu do světa skrze:

- a. Službu lidem v okolí, která je inspirující, citlivá a soucitná, využívá tvořivých způsobů evangelizace a komunikace, hlásá, že lidé by měli činit pokání, vyznat Krista, skrze něj pak věřit Bohu, přijmout jej jako Spasitele a sloužit mu jako svému Králi ve společenství jeho církve.
- b. Péči o celého člověka prostřednictvím služby, která naplňuje citové, fyzické, sociální i duchovní potřeby a přivádí je v našem společenství do plnosti.
- c. Zavázání se k zakládání sborů a obživení církve po celém světě.

Obrázek 8.2 Vzorové prohlášení o směru sboru

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. V čem může filosofie služby pomoci zakladatelům sborů?
2. V čem je filosofie služby biblická?
3. Z čeho se filosofie služby skládá?

AKČNÍ PLÁN

1. Vyplňte přílohu 8A „Tvorba filosofie služby zakládání sborů.“

LITERATURA

DeWitt, Larry: *Unpublished Notes from CPR2000*, Calvary Community Church, USA 1985.

Fuller, Charles E.: *How to Plant a Church; Advanced Seminar*. Church Growth Institute, USA 1986.

Logan, Robert: *Beyond Church Growth*. Grand Rapids, MI: Revell, USA 1989.

Martin, Robert W.: *Notes on a Philosophy of Ministry*. Camino Real Community Church, USA 1993.

Morris, Linus J.: *The High Impact Church*. Thousand Oaks, CA: Christian Associates International, 1998.

Tvorba filosofie služby zakládání sborů

ÚVOD

Pokud chcete vytvořit jasně formulovanou filosofii služby zakládání sborů, musíte se zamyslet nad následujícími oblastmi:

- Měli byste mít jasnou představu o tom, k čemu Bůh vytvořil a povolal církev (prohlášení o záměru). Měli byste také vědět, proč Bůh chce, aby vznikl váš nový sbor a co je jeho úkolem. Čeho chce Bůh ve vašem novém sboru dosáhnout v průběhu 3-5 let?
- Měli byste vědět o své cílové skupině lidí. Jací jsou lidé, které se snažíte oslovit?
- Které struktury byste mohli při vytváření nového sboru použít (bohoslužby, shromáždění chval, buněčné skupinky, biblickou školu, evangelizační modlitebni trojice apod.)?
- Jaké dary, silné stránky a slabé stránky máte vy a váš tým?

I. OTÁZKY, KTERÉ JE TŘEBA ZVÁŽIT PŘI VYTVÁŘENÍ FILOSOFIE SLUŽBY

Spolu s ostatními členy vašeho týmu zakládání sborů odpovězte na následující otázky:

A. Kterými třemi slovy byste popsali nový sbor, který zakládáte?

B. Z jakých skupin se skládá společnost, kterou se snažíte oslovit? Jací lidé budou do vašeho sboru přicházet?

C. V čem bude tento sbor jedinečný?

D. Které věci by mohly být na vašem sboru nejpřitažlivější?

E. Co by se na vašem sboru mohlo líbit lidem ve městě/vesnici, které se snažíte zasáhnout?

F. Komu se bude váš sbor jevit nejpřitažlivější?

G. Kterým lidem byste chtěli učinit váš sbor přitažlivým?

H. Jaké programy a aktivity by mohly být v novém sboru úspěšné? Jak budete tento úspěch měřit?

II. JEDINEČNÉ RYSY VAŠEHO SBORU

V čem bude služba vašeho sboru jedinečná nebo výjimečná, pokud vezmete v úvahu následující oblasti — uctívání, vyučování Božího slova, evangelizace, společenství, administrativa, práce s dětmi a mládeží, vztahy s okolím, sociální služba, misie, doktríny, finance, zdroje a majetek, budovy, jiné?

III. STYL SLUŽBY

V jednom nebo dvou odstavcích popište styl služby, který byste si pro svůj nový sbor představovali. V čem bude charakter vašeho sboru jedinečný?

IV. HODNOTY

Které důležité *hodnoty* bude mít váš nový sbor? Které významné principy povedou vaši službu v následujících měsících a letech? Napište alespoň 10 hodnot.

V. FORMULUJTE SVOU FILOSOFII SLUŽBY

Pokuste se ve dvou odstavcích napsat vaši filosofii služby, zohledňující jednotlivé součásti, které jste už v těchto pracovních listech vytvořili. Napadá vás nějaká věta nebo slogan, který shrne vaši filosofii služby do jedné krátké věty?

Naše filosofie služby zakládání sborů:

Slogan našeho sboru:

VI. DISKUTUJTE A SROVNÁVEJTE SVÉ ZÁVĚRY S OSTATNÍMI

Porovnejte výsledek své práce s ostatními účastníky výcviku, přičemž nezapomínejte na to, že žádné dvě situace nejsou stejné, takže nebudou stejné ani žádné dvě filosofie služby. Pak svůj výsledek proberte s vůdci sborů a svým týmem. Často se k tomuto prohlášení vracejte a používejte ho v průběhu zakládání sboru, abyste mohli zhodnotit, zda postupujete správně.

DUCHOVNÍ CHARAKTER

CHARAKTER

6

LEKCE

Žít jako synové, ne jako sirotci

GALATSKÝM 4:1-7

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladateli sborů být ve svém vztahu s Bohem upřímnější na základě porozumění tomu, jak si nás Bůh osvojil a co z toho vyplývá.

☞ OSNOVA LEKCE

- Život duchovního sirotka vede k duchovní nejistotě a spoléhání na vlastní sílu.
- Život Božího duchovního dítěte vede k chození s Bohem na základě vděčnosti a víry.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, že byl přijat Bohem a že se stal milovaným dítětem.
- Chápat, jak může upadnout zpět do sirotčího způsobu myšlení, který ochromuje život i službu.
- Jako syn nebo dcera více důvěřovat Boží lásce a být s to řešit selhání, nejistotu a obavy na základě svého vztahu s Bohem, ne na základě výkonu.
- Směle evangelizovat a provádět úkol zakládání sborů ne jako někdo, kdo je sám, nýbrž jako milované dítě, které je ve společenství se svým nebeským Otcem.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

První den dejte účastníkům „jazykový úkol“ (najdete jej na konci této lekce), a pak po několika dnech zjistěte, jak dobře ho splnili. Tento úkol nám má pomoci být upřímnější, pokud jde o moc hříchu uvnitř nás a opravdovou potřebu milosti a moci.

Povšimněte si, že pojem „syn“ není myšlen tak, aby vylučoval ženy. Jeho použití je založeno na tom, že jej apoštol Pavel používá v listu Galatským. Dcery jsou také Božími dětmi.

Účastníkům může pomoci, když se s nimi podělíte o své vlastní zkušenosti v této oblasti. Buďte zranitelní!

Úvod

Boží slovo nás učí, že všichni máme Stvořitele, který chce být naším milujícím Otcem (Mt 6:26, 32). Vzhledem k našemu sklonu ke vzpouře jsme ho opustili, abychom si žili, jak chceme. Toto rozhodnutí odvrátit se od Boha velice ovlivňuje naše myšlení a chování. Mnoha způsoby vede k tomu, že uvažujeme a jednáme jako sirotci.

V této lekci se spolu zamyslíme nad tím, jak myslíme a jednáme jako sirotci — dokonce jako křesťané. Podíváme se na Galatským 4:1-7, kde se popisuje vztah s Bohem, do kterého vstupuje každý křesťan. A nakonec se dozvíme, jak víc žít jako synové a dcery patřící nebeskému Otcovi, které on věčně miluje.

I. ŽIVOT SIROTKA

Pokud jste někdy navštívili dětský domov a strávili nějaký čas poznáváním těchto zvláštních dětí, možná jste si všimli určitých způsobů myšlení a chování, které jsou mezi nimi docela běžné. Toto jsou některé z nich:

A. Sirotci jsou plni strachu a velké nejistoty

Zanedbání a v některých případech opuštění rodičem zanechává v sirotkovi hlubokou nejistotu týkající se života a toho, k čemu může dojít. Pro většinu z nás nepředvídaná budoucnost není něco, co by nás (příliš) trápilo, ale pro dítě, u kterého už došlo k nepředstavitelnému (není pro něj máma a táta), vypadá budoucnost docela děsivě.

B. Sirotci žijí s neobvyklou mírou starosti o sebe

Každý sirotek srovnává to, co má, s tím, co vlastní jiné děti. Z toho důvodu kdykoliv nějaké dítě dostane dárek, musí ho dostat všechny ostatní. Ale i tehdy děti dávají přednost některým barvám, a když jedno dítě dostane „zvláštní barvu“, vzniká mezi nimi hrozná závist.

C. Sirotci v sobě nosí hluboký pocit samoty

Osiřelé děti mají pocit, že když se jich jejich máma a táta zřekli (nebo o ně přišli), tak už nikomu ve skutečnosti nepatří. Odnětím biologického „práva“ není s nimi nikdo „spojen“ a je pro ně těžké věřit, že má někdo o ně doopravdy zájem.

II. KŘESŤANÉ, KTEŘÍ UVAŽUJÍ A JEDNAJÍ JAKO SIROTCI

Nyní se zamysleme, jestli my sami uvažujeme a jednáme jako sirotci. Sirotci, jak jsme řekli, se cítí na světě sami. Jsou také plni strachu a nejistoty. Bez otce nebo matky, kteří by se o ně starali, jsou plni starostí o své vlastní potřeby. Cítí, že se musejí o sebe postarat sami. *Připadá vám to trochu jako váš život?*

Snad nejvíce to pocítujeme, když se zdá, že se náš život rozpadá nebo když něco selže. Jak reagujeme na potíže? Co si myslíme? Nenaplní nás úzkostí a panikou? Nemyslíme si někdy, že věci přestávají fungovat proto, že Bůh se svými mnoha zájmy na nás zapomněl? Začínáme si dělat starosti nebo nás to odradí a vzdáváme se. S pocitem velkého nedocení mnohdy dáváme vinu za naše problémy někomu jinému. Považujeme se za „oběti“. Jindy jsme zklamaní a bereme věci do vlastních rukou tím, že zavedeme nekompromisní řídicí páky. Těmito pákami se pak snažíme zabránit, aby se nám svět dál rozpadal. Ve všech těchto reakcích projevujeme pýchu nebo nedostatek víry v to, co Bůh zjevil o sobě a o svém vztahu k nám. Stáváme se duchovními sirotky.

Příklad

Jedna žena se stala křesťankou, ale nebyla si jistá Boží láskou. Jedním z důvodů byla příhoda, kterou v dětství zažila se svým otcem. Když byla velmi malá, věšela venku spolu se svou sestrou prádlo. Nedosáhla tehdy na prádelní šňůru, a tak se rozhodla pověsit tátovu bílou košili přes rukojeť kolečka, které bylo hodně rezavé. Samozřejmě, když košile uschla, zůstaly na ní skvrny od rezavé rukojeti. Byla zničená. Když to její otec zjistil, začal se na ni přehnaně hněvat.

To dítě to nemyslelo špatně. Věšela tátovu košili s nejlepšími úmysly a nevěděla, jaké následky bude mít, když ji pověsí na rezavou tyč. Mnoho otců by svému dítěti takovou věc odpustilo, nebo by mu alespoň vyhubovali jen velmi mírně. Avšak tento otec jí nadával, jako by ho neposlechla úmyslně. Vyrůstala pak s myšlenkou, že ji její otec nikdy nemiloval.

Právě tak se někdy díváme na Boha. Myslíme si, že se na nás hněvá, že je vzdálený, že jen čeká, aby nás potrestal. Máme pocit, jako by nás nikdy opravdově nepřijal a nemiloval. Vidíme Boha jako kritického a lhostejného Soudce. Náš vztah s ním se zdá být nejasný a nejistý, založený na tom, jak dobře pracujeme.

Ale v Galatským 4 náš vztah s Bohem takto popisován není. Ovšem myslet a jednat jako sirotci nepřestaneme, dokud Božímu popisu našeho vztahu s ním neuvěříme. Musíme pochopit, co je základem tohoto vztahu a jaké důsledky má synovství. Nalistujme si Galatským 4 a zamysleme se nad analogií na náš vztah s Bohem (přečtěte si Gal 4:1-7).

III. NAŠE SYNOVSTVÍ U BOHA

A. Analogie s „dospělým“ synem

Apoštol Pavel se staví proti bludu, do kterého galatské křesťané upadli. Když se díváme do textu, vidíme, že galatské začali zapomínat, jak do správného vztahu s Bohem vstoupili, jak by měli v tomto vztahu pokračovat a jak obdržet Boží zaslíbení. Vrátili se k myšlení, že spasení a přijetí u Boha získali, alespoň zčásti, svou poslušností Božímu zákonu. Pavel je znovu učí, že jen samotnou vírou v evangelium byli před Bohem ospravedlněni a přijali Ducha Svatého. Na základě víry v zaslíbení, která Bůh dal skrze Krista, byli svědky jeho požehnání a působení v jejich životech. Pavel na konci třetí kapitoly uzavírá, že Zákon byl dán Bohem, aby ukázal naši opravdovou hříšnost a vedl nás ke Kristu. Když jsme uvěřili evangeliu a našim základem se stal Kristus, nejsme už pod tímto zákonem. Nyní jsme Boží synové.

Ve čtvrté kapitole pak Pavel podrobněji vysvětluje, jak nás Bůh přijal a co naše synovství skutečně znamená. Používá tento běžný zvyk tehdejší doby, aby nám ukázal obraz vztahu, který s Bohem máme.

Když byl syn nezletilý, zůstával pod poručníky a správci, kteří byli zodpovědní za výchovu a věci dítěte, i když byl samozřejmě dědicem majetku svého otce. Po tuto dobu syn neměl žádné právo s majetkem otce podnikat nebo o něm rozhodovat. V tomto smyslu se nijak nelišil od otroka. Avšak v určité době, kterou otec určil, toto omezení přestalo platit a majetek byl předán synu, aby jím vládl, jak uzná za vhodné. Tehdy se dědic stal dospělým synem s „výsadami“. A právě tak je popsán náš vztah s Bohem. Jsme dospělí, privilegovaní synové. Co to pro nás znamená?

B. Smysl této analogie

Jak apoštol Pavel vysvětluje, předtím, než jsme poznali Krista, byli jsme drženi v otroctví pod živly světa. Žida drží v otroctví Mojžíšův zákon, odsuzuje ho a brání mu v přijetí Božích zaslíbení. Pohané také zakouší odsouzení svým svědomím (Ř 2:14-15), ze kterého se vytvářejí mravní a náboženské normy. Ať už žijeme pod jakýmkoliv principy, obviňují nás z našich nedostatků a z toho, že nejsme hodni, aby nás Bůh miloval. Drží nás v otroctví a my si uvědomujeme naše odsouzení.

V Kristu jsme však vykoupeni a trest za náš hřích je zcela odpuštěn. Jsme propuštěni z otroctví odsouzení (Ř 8:1). Proto se do tohoto otroctví nemáme vracet. Měli bychom věřit, že jsme byli osvobozeni a přijati Bohem jako jeho vyvolení synové, a přijímat všechna zaslíbení, která byla dána těm, které Ježíš Kristus vykoupil. Aby nás ujistil, že k tomuto osvobození skutečně došlo, poslal Bůh svého Ducha, aby v nás přebýval a dosvědčoval našemu duchu, že odsuzující rozsudek je pryč. Bůh už není soudce, ale náš milující Otec. Pavel používá slovo „Abba“, které bylo v té době nejněžnějším označením otce (Ř 8:15-17). Myšlenku tohoto pojmu vystihují dnešní výrazy „Tatínek“ nebo „Táta“, které mluví o Boží něžnosti. Boží spravedlnost se změnila v milosrdenství. Bůh nás už neodsuzuje, nýbrž nás přijímá, aby nám mohl dát všechna svá zaslíbení.

Bůh už není soudce, ale náš milující Otec.

Díky tomu, kdo je náš Otec, můžeme nyní žít se smělostí a důvěrou. Není tu už žádná nejistota, žádný důvod dokazovat svou cenu, už žádný strach z krutého trestu, už žádná samota. Máme milujícího Otce, který nás neopustí — který nás miluje!

IV. V ČEM SVĚMU SYNOVSTVÍ NEROZUMÍME

Jak to, že my, kteří jsme byli přijati za syny a dcery, často nevědomky jednáme jako sirotci? Proč se cítíme úplně sami, plní strachu a starostí? Je to proto, že zlehčujeme evangelium Ježíše Krista a jeho význam pro naše životy. Evangelium je základem našeho synovství. Když nepochopíme evangelium, neporozumíme našemu synovskému vztahu s Bohem. Dochází k tomu několika způsoby.

Evangelium je základem našeho synovství. Když nepochopíme evangelium, neporozumíme našemu synovskému vztahu s Bohem.

A. Zlehčení evangelia prostřednictvím pýchy

Evangelium je dobrá zpráva, ale je to také silný lék, který může být těžké užívat. Pokořuje nás a připomíná nám, že jsme hříšníci, kteří nemohou zachránit sami sebe. I jako křesťané se často vynášíme nad ostatní. Dokonce si myslíme, že Boží pomoc v podstatě nepotřebujeme. Žijeme pro svou slávu a pro vlastní sobecké záměry. Žijeme, abychom uskutečnili vlastní cíle a oslavili sami sebe. Jestliže nějaká činnost nebo člověk nepřispívá k našemu programu, pak s nimi nechceme mít nic společného. Naše nezávislost nutí Boha, aby nás nechal zápasit samotné. Stáváme se sirotky pro svou pýchu.

Skutečností je, že máme velký problém s důvěrou ve vlastní schopnosti (v „tělo“ — Ga 3:3 NS). Když propadneme pýše, snažíme se budovat svou vlastní spravedlnost namísto Kristovy spravedlnosti. Poznává se to mimo jiné tak, že stále přemýšlíme, jak budou naše jednání vnímat ostatní.

Děláme to například i v oblasti lásky ke své rodině. Představte si muže, který si myslí: „Já přece umím milovat svou ženu a děti — co je na tom těžkého?“ Protože důvěřuje ve svou vlastní schopnost, dělá věci, o kterých si myslí, že manželku potěší. Jednoho dne, když se vrátí domů s kyticí květů, ho manželka šokuje: „Miláčku, já nemám pocit, že bys mě měl rád. Vím že u nás dnes večer budou na večeri přátelé. A ty mi pokaždé kupuješ květiny, když tady někoho máme.“ V srdci toho muže byl skryt vedlejší (sebe vyzdvihující) motiv, takže ani nezapomínal, co dělá. Kdybychom se zblízka podívali na to, jak našim manželkám nebo manželům projevujeme lásku, pravděpodobně bychom viděli, jak chatrně je doopravdy milujeme.

Narodili jsme se znovu z Ducha Svatého a byli jsme osvobozeni z vlády hříchu. Nyní v nás Duch přebývá, aby nám pomohl překonat hřích. Avšak mýlíme se, jestli si myslíme, že to znamená, že se tělo samo někam uklidilo (Ř 7:17-18) a že s vlivem zlých žádostí už nebudeme bojovat. *Před Bohem musíme být ohledně našeho hříchu naprosto a zcela upřímní.* S naším tělem máme pořád těžký problém a to nás musí hluboce rmoutit. Proto potřebujeme růst v závislosti na Duchu Svatém, aby nám pomohl překonat silnou moc hříchu, který je uvnitř nás. Moc Ducha se uvolní jen tehdy, když vnímáme naši potřebu, aby nám pomohl. Naopak pýcha nám bude v uvědomění si této potřeby bránit.

B. Zlehčení evangelia nevírou

Další způsob, jakým evangelium zlehčujeme, spočívá v tom, že přestáváme věřit Božímu zaslíbení milosti, které je *výhradně* založeno na smrti Ježíše Krista na kříži. Mnoho z nás se snaží z lásky a přitom *vlastními silami* sloužit Bohu a ctít ho. Jenže v tom selháváme a naše selhání nás ničí. Znovu musíme činit pokání; tentokrát z našeho hříchu nevíry. Musíme neustále věřit v pravdu evangelia, které nám říká, že jsme se Božími dětmi stali z milosti a z žádného jiného důvodu.

Máme-li pochopit podstatu Boží lásky k nám a bohaté požehnání v našem synovství, musíme být mnohem upřímnější, pokud jde o náš hřích, a přestat evangelium zlehčovat. Je to velmi důležité. Jinak se budeme dál cítit sami a myslet si, že v životě všechno záleží na nás. Budou nás nadále pronásledovat naše selhání, protože naše vina se promění v odsouzení. Naše služba Bohu se stane otrockou povinností, břemenem, které nemůžeme unést. Staneme se vůči Bohu a lidem nevděční a ani skutečnost, že Ježíš umíral za naše hříchy, aby z nás udělal své syny, námi nepohne.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakým způsobem zlehčuješ svůj hřích?
2. Jakým způsobem zlehčuješ evangelium?
3. V čem jednáš jako duchovní sirotek?
4. Odsuzuje Bůh své děti stejným způsobem jako ty, kteří ho neznají?
5. Proč nám Bůh dal tu výsadu stát se jeho dětmi?
6. Jakým způsobem nám může naše chápání synovství pomoci upřímně vyznávat hříchy?

AKČNÍ PLÁN

„Jazykový úkol“:

Následující dva dny nepomlouvej, nemluv o někom jiném zle, nestěžuj si, neobhajuj se, když někdo mluví o tvojí chybě, a nechlub se svými úspěchy. Mluv o ostatních jen dobře, za všechno vzdávej díky Bohu, upřímně přiznej, když se mýlíš a chlub se jen svými slabostmi.

Jazykový úkol ti pomůže uvidět mocný vliv, jaký má dosud hřích v našich životech, a naši neustálou potřebu Boží milosti. Po tomto úkolu budeš pociťovat hlubší vděčnost za to, že tě Bůh přijal za syna ne na základě

tvé poslušnosti, nýbrž na základě Kristova vykoupení. Toto je úkol na celý život, ale následující dva dny ho svědomitě plň.

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE
7

Učíme se žít jako synové

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je jít hlouběji v aplikaci postavení věřících jako Božích synů. Motivace k duchovnímu růstu a službě by měla vycházet spíše ze srdce plného lásky a vděčnosti vůči Bohu než ze strachu a pocitu viny.

☞ OSNOVA LEKCE

- Obtížené srdce může být osvobozeno.
- Pyšné srdce může být změněno v srdce, které žije ve vztahu s Otcem.
- Sobecké srdce se může naučit milovat ostatní.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Porozumět důsledkům přijetí Bohem.
- Chápat praktické a každodenní projevy myšlení syna/dcery v protikladu k myšlení sirotka.
- Žít a sloužit s větším přesvědčením o Boží přítomnosti a partnerství.
- Žít a sloužit s novým soucitem k lidem a být jim zrcadlem Boží milosti.
- Sloužit Pánu s větší důvěrou, větší mocí a větší láskou.

☞ PŘÍLOHA

7A Sirotci a synové

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Výraz „syn“, který se v této lekci běžně používá podobně jako v lekci minulé, není míněn tak, že by vylučoval ženy. Pojem „syn“ používáme proto, že se používá v listu Galatským. Dcery jsou také Božími dětmi.

ÚVOD

Princip našeho přijetí je pro Boží vztah k nám zcela základní. Naše chápání tohoto principu neustále ovlivňuje naše myšlení, naše postoje, jednání i momentální vztah s Bohem. Tato lekce studuje do hloubky důsledky a aplikace toho, jak nás Bůh přijal za syny.

Aby mohl člověk více pochopit své přijetí Bohem (který z věřících učinil „vyvolené syny“), je důležité zamyslet se nad obvyklými způsoby dnešního uvažování. Do jaké míry přemýšlíme a jednáme jako sirotci a do jaké míry jako Boží děti? Je důležité, aby nám v těchto věcech otevřel Duch svatý oči.

Existují tři hlavní oblasti, ve kterých můžeme zhodnotit, jestli žijeme jako sirotci nebo jako synové. Zamysleme se nad každou z nich.

I. SRDCE OBTÍŽENÉ A SRDCE SVOBODNÉ

První kritérium je, jestli je vaše srdce obvykle obtíženo a plné pocitů porážky nebo je svobodné. Je jasné, že existují různé důvody, proč může být srdce člověka obtíženo. V této souvislosti však naše srdce tíží váha naší viny a pocit nehodnosti.

Když ve svém křesťanském životě rosteme, roste v nás také poznání vlastního hříchu. Král David řekl: „Nebo já znám přestoupení svá, a hřích můj přede mnou jest ustavičně“ (Ž 51:3 KP). Pro mladého křesťana může být pocit skutečnosti a váhy jeho hříchu zcela zničující zkušeností.

Když se například Ondřej obrátil k Bohu a přijal odpuštění svých hříchů skrze Ježíše Krista, cítil neuvěřitelnou radost. Byl jako člověk, kterého propustili z vězení a jeho nejhlubší touhou bylo zalíbit se Bohu ve všem, co dělal. Netrvalo dlouho a v něčem selhal a velmi ho to zklamalo. Jeho hřích ho přemohl a on byl po mnoho týdnů znechucen a bojoval s depresí. Jen s obtížemi věřil, že ho Bůh miluje a přijímá. Nebyl schopen tuto otázku vyřešit, dokud konečně neobjevil pravdu o Božím vztahu s ním.

V Římanům 8 nám Bůh říká, co si o myslí o svých dětech, i když selhávají. Pokládá šest otázek: „Co k tomu dodat? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? Kdo vznese žalobu proti vyvoleným Božím? ...Kdo je odsoudí? ...Kdo nás odloučí od lásky Kristovy?“ (Římanům 8:31-35).

Kdykoliv někdo položí šest otázek v řadě, je zřejmé že nečeká odpověď. Právě to se děje v tomto úseku. Odpověď je totiž jasná: Bůh od člověka nechce slyšet odpověď, nýbrž mu chce něco oznámit: „Já tě miluji, neodsuzuji tě a od mé lásky tě nic neoddělí.“

To vše si Ondřej uvědomil, když nakonec uviděl základ Boží lásky k němu ve verši 39. Bůh říká, že nás nic „...nedokáže odloučit od lásky Boží, která je v *Kristu Ježíši, našem Pánu*“. Tato poslední fráze ukazuje, co je základem Boží neměnné lásky. Ta láska je v Kristu Ježíši, našem Pánu. Ne ve věřících, nýbrž v něm — díky tomu, co pro nás udělal. Ondřej zjistil, že kdyby ho Bůh přestal milovat, musel by zapřít to, co Ježíš Kristus, jeho Syn, vykonal na kříži. Musel by říct, že smrt jeho Syna nebyla dostatečná! Ale to Bůh nikdy říct nemůže, a proto své děti nikdy nepřestane milovat.

Bůh své děti nikdy nepřestane milovat.

Když to Ondřej objevil, zase byl jako osvobozený vězeň. Břemeno jeho selhání se zvedlo a on dostal novou svobodu uznat svůj hřích a zřít se ho na základě Kristovy krve a spravedlnosti. Předtím Ondřej činil pokání ze svého hříchu, ale nepokračoval ve víře v dokonané Kristovo dílo na kříži. Je ironií, že mu v tom bránila pýcha. Bylo pro něj těžké připustit, že potřebuje Krista tak moc jako první den, kdy uvěřil. Když pokorně připustil svou potřebu, jeho srdce znovu naplnila úžasná radost. Nikdy se necítil tak hluboce a bezpodmínečně milován.

Bůh chce osvobodit srdce každého křesťana právě takovou láskou. Láskou, kterou si nezasloužíme, která je tak bezvýhradná a hojná, že si nemůžeme pomoci a musíme ji opětovat.

Není obtížné začít se cítit nehodně a uboze, avšak Bůh tak jako tak prokazuje svou lásku. Pokud není lidské srdce osvobozené touto láskou, pak je jeho víra v Kristovo dílo na kříži příliš malá. V podstatě zlehčuje zvěst evangelia. Bůh řekl: „K té svobodě nás Kristus osvobodil. Stůjte tedy a nenechte se opět podrobit pod jeho otroctví“ (Gal 5:1 NS). Ježíš řekl: „Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží“ (Mt 11:30). To můžeme zakoušet pouze tehdy, když stavíme své životy na výsadě Božích synů. Budeme-li naše životy stavět na čemkoliv jiném, budou naše srdce neustále obtížena.

II. PYŠNÉ SRDCE A SRDCE VE SPOLEČENSTVÍ S OTCEM

Anatolij se narodil v pevné křesťanské rodině. Činil pokání ze svých hříchů a našel spasení už ve velmi raném věku. Celý život se mu dařilo zachovat vynikající křesťanské svědectví navzdory mnoha lidem, kteří se ho snažili diskreditovat. Anatolijova pevná oddanost Pánu ho vedla k tomu, aby se stal misionářem na Sibiři, kde v posledních letech založil mezi buddhisty tři sbory. Mnozí se na Anatolije dívali jako na vzorného křesťana a kdyby byl Anatolij upřímný, taky by řekl, že takový je. Přinejmenším se tak chtěl cítit. Hluboko ve svém srdci byl Anatolij pyšný na svou oddanost Pánu a předpokládá, že také Bůh je za to na něj pyšný.

Pokud si jako Anatolij myslíte, že vám Bůh žehná proto, že jste mu tak věrní, smýšlíte o sobě vysoko. Anatolij neměl hřích nevíry jako Ondřej, ale i on byl sirotek. Sirotek si myslí, že může problémy řešit sám. Nejlépe je to vidět, když člověk spoléhá sám na sebe a ne na Boha (skrze víru). Pokud spoléhá na sebe, vylučuje ze své služby Boží partnerství. Vytlačuje ho a zůstává sám, ale ne proto, že ho Bůh opustil. Je sirotekem z *vlastní vůle*.

Ovoce, které nese život křesťana, často ukazuje na jeho motivaci ke službě. Spoléhání na sebe nese ovoce strachu, pevné vlády nad jinými, starostí, nespavostí, pochyb, porážky a ducha stíznosti. Když má někdo pocit, že musí všechno zvládnout, výsledkem budou právě zmíněné věci. Člověk se snaží stále usilovněji, ale skončí zklamán, protože vlastní silou své problémy často nemůže vyřešit. Výsledkem může být plýtvání časem nebo zanedbávání jiné oblasti služby nebo života, jako například rodiny. Když má někdo na mysli

neustále svoje problémy, odvádí to jeho pozornost od skutečné péče o ostatní. Nakonec může toto soustředění na sebe vést k nespavosti, neustálému reptání a dalším problémům.

Aby nás Bůh dostal z této nezávislosti, často do našeho života přinese výzvu, abychom v životě a službě hledali jeho přítomnost a partnerství. Právě to Ježíš dělal v životech svých učedníků. Příkladem může být třeba nasycení pěti tisíc (J 6). V tomto úseku se zdá, že Ježíš chtěl učedníkům, konkrétněji Filipovi, dát určitou lekci. Ježíš se Filipa zeptal: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ Text také říká, že se zeptal, „aby ho zkoušel“ (J 6:6). Bylo jasné, že lidské prostředky nemohou zaopatřit potřeby takového zástupu lidí. Ježíš tedy Filipa zkoušel, jestli se skutečně naučil, kdo je Ježíš a jak velkou má moc, a jestli se na svého Pána naučil spoléhat.

Jako Boží děti by nás potíže ve službě neměly zničit — věříme, že jsou v Božích rukou. Učíme se je Bohu odevzdávat.

Když stojíte tváří v tvář zkouškám, které prověřují váš vztah s Bohem, svou reakcí ukážete, jak Boha vnímáte. Jste naplněni strachem nebo víte, že Bůh je milující a důvěryhodný Otec? Začali jste se více snažit — nebo dokonce napadat ostatní — abyste zvládli obtížnou situaci? Jeden kazatel dokonce vyloučil většinu svého sboru, protože lidé nesouhlasili s tím, co po nich chtěl!

Pokud uvádíme do našeho myšlení a jednání v každodenním životě skutečně naše synovství, měli bychom se stát lidmi modlitby. Neustále bychom měli svěřovat náš život a službu do Boží péče s jistotou, že on má vše ve svých rukou. Boží slovo učí, že Bůh má pro své děti již připravené skutky (Ef 2:10). Prostřednictvím modlitby a spoléhání na Boha srovnáváme krok s tím, co chce skrze nás vykonat. A tak bychom měli neustále zvát lidi, aby se k nám připojili v modlitbě, a neustále sami vskrytu chodit k Bohu, abychom porozuměli, co pro nás připravil.

Syn má pevnou důvěru, že Bůh je jeho milovaný Otec, který doopravdy pečuje o jeho starosti. Jako Boží děti by nás neměly potíže ve službě zničit — věříme, že jsou v Božích rukou. Učíme se je Bohu odevzdávat.

III. SOBECKÉ SRDCE A SVOBODNĚ MILUJÍCÍ SRDCE

To, jestli uvažujeme jako sirotci, nebo jako synové, proniká také do dalších oblastí. Do značné míry to ovlivňuje naše vztahy s jinými lidmi. Ve chvíli, kdy jsme zcela zabráněni do našich problémů, klesáme pod tíhou starostí, či se cítíme na tomto světě sami, stáváme se egocentrickými.

Zamyslete se nad chlapcem jménem Denis — ruským sirotkem. Je plný energie a rád se baví. Taky je plný uličnictví. Jednou během novoročních prázdnin navštívili Denise a další sirotky křesťané, kteří s sebou přinesli několik her. Jedna hra se dětem zvlášť líbila, a tak jim ji návštěvníci nechali. Když Denis zjistil, že ti lidé dávají hru skupině, popadl ji a nechtěl ji pustit. Také ostatní sirotci se o ni prali a návštěvníci museli zakročít, vzít hru Denisovi a dát ji pečovatelce.

To, co Denis a ostatní děti zadarmo dostaly, se stalo něčím, o čem si každý myslel, že to musí osobně hlídat, aby o to nepřišel. Nedovedli se jeden s druhým rozdělit.

Když si myslíme, že se náš nebeský Otec o nás nestará, začínáme být stejní jako ti sirotci. Jednáme, jako by nebyl dost silný na to, aby chránil, co nám zdarma dal k potěšení našich srdcí. Mnohokrát nás naše sirotčí myšlení zaslepuje tak, že nevidíme požehnání, které nám Bůh dal, aby obveslel naše srdce. A i když jeho požehnání vidíme, stávají se z něho v našem životě modly, protože máme pocit, že na něm musíme lpět a udržet si ho. To je snad nejsmutnější důsledek ze všech. Nevede nás to k tomu, abychom se radovali z Dárce těchto darů nebo z toho, jak opravdově nás miluje. Je ironií, že když se předmětem naší lásky stane náš majetek, sami se necítíme doopravdy milováni. Naše modlářství se chová jako zloděj a krade nám nejvzácnější zkušenost našeho života — že jsme milováni Všemohoucím.

Stalo se to i ve vašem životě? Zanechalo vás sirotčí myšlení v pocitu, že nejste milováni? Nebo máte pocit, že musíte pevně lpět na tom, co vám Bůh dal, protože se bojíte, že o to přijdete? Jste schopni zadarmo dávat jiným, protože věříte, že Bůh zadarmo a štědře dal vám?

ZÁVĚR

Je zřejmé, že to, jak vidíme Boha a jeho vztah k nám, velice ovlivňuje naše každodenní životy. Motivace k duchovnímu růstu a službě by měla vycházet ze srdce plného lásky a pokory, které je příznačné pro syna — ne ze srdce plného strachu a viny, které charakterizuje sirotka. V čem vidíte, že jste žili jako sirotci namísto synů?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak vidí Boha sirotek?
2. Jak vidí Boha syn?
3. Co ve skutečnosti způsobuje to, jak Boha vidíme?
4. Jak můžeme vědět, že nás Bůh stále miluje?

AKČNÍ PLÁN

1. V příloze 8A najdeš seznam „Sirotci a synové“. Projdi si tento seznam a pak vyber tři oblasti, se kterými nejvíce zápasíš. Ke každé z nich si vzpomeň na nedávný příklad, ve kterém jsi tento zápas prožíval. Jak chceš, aby tě Bůh v každé z těchto oblastí proměnil? Nakonec to vše v svěř modlitbě svému nebeskému Otci.

Sirotci a synové

Přečtěte si následující seznam a vyberte si tři oblasti, se kterými máte největší problémy. Vzpomeňte si na příklad nějakých potíží v každé z těchto tří oblastí. Jak byste chtěli, aby vás Bůh v každé z těchto tří situací změnil? Nakonec vše v modlitbě odevzdejte svému nebeskému Otci.

SIROTEK		SYN
ŽIVOT „VĚTŠÍM ÚSILÍM“. JEŽÍŠ „POMOCNÍKEM“ NAŠEHO TĚLA. J 14:18: „ <i>Nezanechám vás jako sirotky.</i> “		ŽIVOT VÍROU. KRISTUS NÁŠ ŽIVOT! J 15:4; GAL 2:20 Řím 8:15: „ <i>Přijali jste Ducha synovství.</i> “
Cítí se sám; chybí mu živý a důvěrný vztah s Bohem; zůstává ve „vakuu vlastních starostí“.	1.	Má rostoucí ujištění: „Bůh je skutečně můj milující nebeský Otec“ (1J 4:16).
Plný úzkosti nad svými „domnělými potřebami“: přáteli, penězi apod. „Jsem sám a všem je to jedno.“	2.	Důvěřuje Otci a roste jeho důvěra v Boží láskyplnou péči; je osvobozen od starostí.
Žije na základě úspěchu / selhání; za každou cenu musí „vypadat dobře“; orientace na výkon.	3.	Učí se žít každý den ve vědomém partnerství s Bohem; není bázlivý.
Cítí se odsouzen, vinen a nehoden před Bohem a lidmi.	4.	Cítí lásku, odpuštění a úplné přijetí, protože je skutečně oblečen do Kristových zásluh.
Má „malou víru“, hodně strachu, neschopný skutečně důvěřovat Bohu. „Musím s tím něco dělat.“	5.	<i>Každodenní důvěra</i> v Boží svrchovaný plán pro jeho život, který je láskyplný, moudrý a nejlepší.
Pracuje s pocitem bezmezné povinnosti, usilovně se snaží zalíbit > vyčerpání.	6.	Ze všeho nejdřív se utíká k modlitbě; „Zeptám se nejprve svého Otce!“ „Tatínku (Abba), Otče!“
Bouří se proti Bohu i lidem; často duchovně chladný a necitelný.	7.	Má sílu být poddajný; má jemné (zlomené a zkroušené) srdce (Ž 51:19).
Defenzivní; nedokáže naslouchat; obvinění ze samospravedlnosti ho dopálí (prakticky ho tím dokazuje).	8.	Je otevřený kritice, protože vědomě stojí v Kristově dokonalosti — ne ve své vlastní; je s to zkoumat své hlubší pohnutky.
Musí mít vždy pravdu, bezpečí, jistotu; neochota neuspět; obranný postoj; neschopnost snášet kritiku; zvládá jenom chválu.	9.	Je ochoten riskovat a dokonce neuspět; protože jeho spravedlnost je v Kristu, nepotřebuje žádné záznamy, aby se chlubil, chránil nebo obhajoval.
Sebevědomý, avšak znechucený, poražený a postrádající moc Ducha.	10.	V Kristu má jistotu a povzbuzení, protože v něm působí Duch.
Já jim ukážu — To budete koukat! Tam, kde ostatní selhali...“ (síla vůle).	11.	„Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu“ (F 4:13).

SIROTEK		SYN	
ŽIVOT „VĚTŠÍM ÚSILÍM“. JEŽÍŠ „POMOCNÍKEM“ NAŠEHO TĚLA. J 14:18: „ <i>Nezanechám vás jako sirotky.</i> “		ŽIVOT VÍROU. KRISTUS NÁŠ ŽIVOT! J 15:4; GAL 2:20 Řím 8:15: „ <i>Přijali jste Ducha synovství.</i> “	
Vlastní úsilí; spoléhá, že ve službě a životě obstojí pomocí svých darů a schopností.	12.	Spoléhá méně na sebe a více na Ducha Svatého (s vědomou každodenní důvěrou).	
Stěžování si a nevděčnost vůči Bohu a lidem; ostatní musí ztrhat; projevuje zatrpklého a kritického ducha.	13.	Počítá s Duchem Svatým, že povede jeho jazyk v chvále, budování, díkůvzdání a povzbuzení (Ef 4:29).	
Odborník na odhalování všeho, co je špatně; vždy s něčím nespokojený.	14.	Není slepý ke špatnosti, ale chce se zaměřit na to, co je dobré a Bohu milé (F 4:8).	
Pomlouvá (vyznává hříchy jiných lidí); potřebuje ostatní kritizovat, aby se cítil jistě; schopný analytik slabostí jiných; má dar „rozlišování“.	15.	Je s to svobodně vyznávat své chyby jiným a dává přednost jejich silným stránkám; nemusí mít vždy pravdu; často zjišťuje, že se mýlí; dychtí po růstu.	
Neustále se srovnává s ostatními, což vede buď k pyšce nebo depresím (v závislosti na tom, jak špatně nebo dobře ostatní vypadají).	16.	Přesvědčeně stojí v Kristu; jeho vlastní hodnota pochází z Ježíšovy krve a spravedlnosti, ne z lidských „opor“ (F 3:9).	
Je bezmocný vůči tělu; v jeho srdci není skutečného vítězství nad „oblíbenými hříchy“ — nicméně ztratil pocit, že je „velký hříšník“.	17.	Spočívá v Kristu, stále víc vidí vítězství nad tělem (Ř 8:1-9) — přesto se vnímá jako „velký hříšník“.	
Poměrně málo se modlí; modlitba je „poslední útočiště“; často se modlí na veřejnosti, zřídka v soukromí.	18.	Modlitba je podstatnou částí jeho dne, neomezuje se jen na pravidelné „ztišení“; rád s Otcem mluví (1Te 5:16-18).	
Biblická zaslíbení duchovní moci a radosti ho obviňují. „Co se stalo s tvou radostí?“ (Ga 4:15)	19.	Začínají ho charakterizovat Boží zaslíbení moci a radosti (Ř 15:13).	
Potřebuje se chlubit; neustále musí ukazovat vlastní úspěchy, protože se bojí, že by je někdo mohl přehlédnout (Ga 6:14).	20.	Zjišťuje, že Ježíš je stále více předmětem jeho rozhovorů; chlubí se v Pánu a dokonce i svými slabostmi (2K 12:9-10).	
Nevědomky vytváří „záznam“ skutků, kterých si mají lidé všimnout a které je zapotřebí obhajovat.	21.	Jeho „záznamem“ je Kristova spravedlnost tak, že v něm cele stojí (1K 1:28vv).	
Je egocentrický: „Kéž by viděli věci tak, jako já!“ Má hlubokou potřebu ovládat situaci i ostatní.	22.	Začíná být veden Kristem; slouží v moci Ducha Svatého — ne v síle svého „vykoupeného těla“.	
Uspokojí ho něco jiného než Ježíš; „modly“ v jeho životě (majetek, postavení, vášně) mu dodávají pocit hodnoty, užitečnosti a ospravedlnění.	23.	Kristus je jeho jídlem a pitím; Bůh doopravdy uspokojuje jeho duši. „A na zemi v nikom kromě tebe nemám zalíbení“ (Ž 73:25).	
Má malou touhu sdílet evangelium (protože jeho křesťanský život je tak ubohý), a když ho říká, má sklon být motivován pocitem závazku a povinnosti, ne láskou.	24.	Má touhu, aby ztracení přišli a poznali Ježíše tak jako on; říká evangelium jiným, <i>dokonce i když není pod vnějším tlakem církevního programu.</i> „Vždyť nás má ve své moci láska Kristova“ (2K 5:14).	

MODLITBA

MODLITBA

LEKCE **4**

Modlitební koncert

UCTÍVÁNÍ A ROZJÍMÁNÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je společně uctívat Pána a navzájem se v něm povzbudit.

☞ OSNOVA LEKCE

- Když Boha uctíváme a rozjímáme nad jeho slovem, tak nás usvědčuje a vede.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Toto není lekce, nýbrž „dílna“. Lidé budou mít zkušenost se strategickou modlitbou a získají představu o tom, jak vést koncert modliteb.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tento koncert modliteb *není* časem k tomu, abyste přednášeli, nýbrž abyste vedli v modlitbách. Je zapotřebí si dopředu prostudovat Žalm 95 a všimnout si dělení uvedeného v lekci.

Tento čas modliteb a uctívání by měl dát každému z účastníků příležitost uvažovat o obsahu semináře a pokorně hledat Boží vedení v tom, v čem by měl změnit svůj život a službu.

Úvod

Žalmy byly napsány, aby inspirovaly Boží lid k oslavě, uctívání a poslouchání našeho Pána a Boha. Nebyly napsány jen ke čtení. V tomto koncertu modliteb se držte vzoru daného v *Žalmu 95* jako osnovy pro vaši chválu, uctívání a modlitbu.

V tabulce je vidět, jak nás žalm vede ve třech různých krocích:

Žalm 95	
1. Zpívejme Hospodinu	vv. 1-5
2. Klaňme se Hospodinu	vv. 6-7
3. Naslouchejme Hospodinu	vv. 8-11

I. ZPÍVEJME HOSPODINU (ŽALM 95:1-5)

A. Pojd'te, zaplesejme Hospodinu

- Zpívejte radostné písně.

B. Oslavujme hlaholem skálu své spásy

- Společně si nahlas přečtete žalm vysvobození: Žalm 18:2-4, 31-37.

C. Vstupme před jeho tvář s díkůvzdáním

- Vyhrad'te čas na svědectví a zvláště děkujte Bohu za to, co udělal v modlitebních trojicích a v dalších oblastech zakládání sborů.

D. Oslavujme ho hlaholem žalmů

- Znovu zpívejte Bohu chvály.
- Přečtěte si společně verše 3-5 a poděkujte Bohu za jeho svrchovanou vládu nad celým vesmírem.

II. KLAŇME SE HOSPODINU (ŽALM 95:6-7)

A. Klaňme se... skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil

- Povzbud'te účastníky, aby se modlili v duchu pokory. Pokud v tom cítí svobodu, poklekněte.

B. On je náš Bůh... my lid, jež on pase

- Uznávejte ho jako svého Pastýře. Chvalte ho za jeho péči o vás.

III. NASLOUCHEJME HOSPODINU (ŽALM 95:8-11)

A. Nezatvrzujte svá srdce...

- Vyznejte každý hřích, o kterém ve svém životě víte. Přečtěte si 1. Janův 1:9.
- Vyhrad'te si čas na naslouchání Bohu. Proste ho, aby vám na základě veršů z tohoto semináře ukázal, zda jsou ve vašem životě či službě oblasti, ve kterých se potřebujete vzdát starých forem, návyků nebo metod zakládání sborů, které už nejsou biblické. Vybojujte si s Bohem poznání toho, co máte ve svém životě a službě nechat a co chce změnit.
- Přečtěte si Židům 3:7-19. Verš 13 říká, abychom se den co den vzájemně povzbuzovali. Rozdělte se do dvojic. Modlete se modlitbami povzbuzení jeden za druhého.

VEDENÍ

VEDENÍ
1
LEKCE

Biblické principy vedení

☞ CÍL LEKCE

Tato lekce definuje vedení a představuje jeho pět biblických principů. Když se bavíme o vedení, je nezbytně nutné opřít se už od začátku o absolutní pravdu Písma a ne o naše osobní názory a předpoklady.

☞ OSNOVA LEKCE

- Vedení je vliv.
- Všechna autorita pochází od Pána.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak jedním slovem definovat „vedení“.
- Znat pět základních biblických principů vedení.

☞ PŘÍLOHA

1A Případové studie vedení

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce obsahuje tři aktivity. Vyhradte jim čas podle svého úsudku. Kromě toho vám pracovní list 1A poskytuje příležitost zamyslet se nad důsledky principů, které se v této lekci popisují. Je-li to možné, bylo by nejlépe na něm pracovat během vyučování v malých skupinách, nebo přinejmenším způsobem, který povzbudí k diskusi.

ÚVOD

Často se říká, že jednou z největších potřeb církve je potřeba lépe vstrojeného vedení. Hledání vedoucích nebo jejich příprava nám půjde lépe, jakmile si vymezíme, co to vedení je. Jak chápeme vedení? „Vedení“ je pojem s mnoha významy. A když se bavíme o vedení v konkrétním kontextu církve, může být porozumění jeho skutečnému významu ještě těžší. Většina z nás má určité domněnky ohledně vedení, které vyplývají z naší zvláštní kultury, tradice nebo zkušenosti. Principy vedení také pocházejí z Písma, které obsahuje absolutní pravdu. Při studiu biblických principů vedení si uvědomíme, že zbožné vedení se dramaticky liší od vedení ve světě. V této lekci se soustředíme na to, co o vedení učí Písmo.

I. DEFINICE VEDENÍ

AKTIVITA: *Věnujte teď chvíli pro definování pojmu „vedení“ za použití co možná nejméně slov. Podělte se o svoji definici s ostatními.*

Všimněte si následujících dvou definic:

*„Vedení je vliv, schopnost jednoho člověka ovlivnit jiné“ (Sanders, *Spiritual Leadership*, str. 31)*

*„Vedení je dynamický proces, ve kterém muž nebo žena se schopnostmi od Boha ovlivňuje Boží lid směrem k Božím záměrům s touto skupinou.“ (Clinton, *Making of a Leader*, str. 14; srov. str. 127)*

Klíčovým slovem v obou definicích je slovo „vliv“. Jednoslovná definice vedení by mohla být taková, že vedení je „vliv“. Lidé získávají vliv (a tudíž vedení) rozličnými způsoby. Někdy mají vliv na základě svého postavení. Jiní jsou vlivní pro své schopnosti. A další mohou mít vliv kvůli své osobnosti. Může být obtížné určit, co to je, co lidem dává vedení, ale ti, kdo vedou, jsou toho nějakým způsobem schopni, protože ten vliv mají.

Jednoslovná definice vedení by mohla být taková, že vedení je „vliv“.

Když mluvíme v těchto lekcích o vedení, nemáme na mysli formální postavení. Spíše chceme zdůraznit vedení jako funkci tak, že člověk s největším vlivem v nějaké skupině může být považován za skutečného vůdce navzdory svému postavení. Toto chápání může velmi změnit pohled těch, kdo mají vůdcovské povinnosti. Jak nedávno prohlásil jeden významný křesťanský vůdce: „*Když porozumíte, že vedení je vliv namísto postavení, všechno to změní. Nesnažte se být vedoucí; snažte se přidat lidem hodnotu a oni vás nechají být vedoucím.*“ (Maxwell, *The Potential Around You*, str. 25)

II. PRINCIPY BIBLICKÉHO VEDENÍ

Mnoho našich myšlenek o lidské povaze, motivaci a vedení pochází ze světa. Světský způsob jednání s lidmi může být docela zcestný. Sekulární svět podnikání často předpokládá, že „vedoucí nemůže důvěřovat svým podřízeným, že budou dělat, co by měli,“ a že „jestli lidem příliš věříte, zneužijí toho“. Světští vedoucí možná dále věří, že lidé udělají, co po nich chcete, jen když jsou motivováni odměnou, nebo když se jim vyhrožuje trestem. Následkem těchto předpokladů světští vůdčové často přebírají autoritu čistě na základě buďto svého postavení nebo silou osobnosti.

AKTIVITA: *Věnujte teď ve skupinách několik minut diskusi o tom, jak jste se cítili šikanováni vedoucími, kteří se chovali podle výše uvedených názorů.*

Protože žijeme v zkaženém světě, kde tyto názory vidíme v praxi tak často, mohou nám dávat i určitý smysl. Jsme však povoláni k jinému přístupu k vedení. Všimněte si, jaké jsou biblické principy vedení.

A. Autorita k vedení pochází od Boha

Setník v Lukášovi 7:1-10 velel stu římských vojáků. A přece se označil ne za vůdce mnoha lidí, nýbrž za „člověka podřízeného autoritě“ (NS). Zdá se, že správně chápal, že i když je vůdce, nemá svobodu vést jakkoliv se mu zachce. Odpovídal se těm nad sebou.

Bůh ustanovil právoplatnou autoritu v mnoha institucích, jako je civilní vláda (Ř 13:1-7; 1P 2:13-17), rodina (Ex 20:12; Ef 5:22-23; 6:1-4) a církev (Žd 13:17). Stejně jako onen setník nemá žádný lidský vůdce svrchovanou autoritu. Všechna autorita naopak pochází od Boha. Pouze on je zcela svrchovaný, takže všichni, kteří vedou, mu musí být vždy podřízeni. Bůh působí prostřednictvím těch, které postavil do vedení podle svého záměru (Př 21:1). Ježíš tuto poddanost Otci ukázal během své služby na Zemi (J 8:28-29).

Budeme-li to mít na mysli, můžeme pochopit, že nejlepší vedoucí jsou dobří následovníci — následovníci svého Pána, Ježíše Krista. Nikdo nemá volnost vést, jak se mu zachce. Křesťanští vedoucí ve skutečnosti nejsou vedoucími ze svého rozhodnutí, nýbrž jsou spíše vyvolení a povolání Bohem (J 15:16). Velcí křesťanští vedoucí si uvědomují, že mají obrovskou zodpovědnost vést tak, jak to Bůh ukazuje, a proto se Boží vedení snaží následovat. Místo spoléhání na své postavení, osobnost nebo osobní moc vzhlížejí k Bohu, zdroji veškeré autority.

Nejlepší vedoucí jsou dobří následovníci — následovníci svého Pána, Ježíše Krista.

B. Křesťanské vůdce by měl charakterizovat pokorný postoj služebníků

Postoj služby by měl vyzařovat ze všeho, co vedoucí říká a dělá. Pro křesťanského vedoucího není snad nic vražednějšího než opak služebnictví — pýcha. Pýcha nejen vytváří překážky mezi vedoucími a následovníky, ale je to i jedna z věcí, které Hospodin nenávidí (Př 6:16-17).

Křesťanský vůdce není „vládce“ ve smyslu diktátora. Je to naopak služebník. Slovo „vládnout“ se v Novém zákoně nikdy nepoužívá v popisu vztahů mezi křesťany. Usilovat o vedoucí postavení pro uspokojení svého já nebo pro uplatňování osobní autority je v rozporu s biblickým pojetím služebnického vedení (Fp 2:1-8).

Křesťanský vůdce není „vládce“ ve smyslu diktátora. Je to naopak služebník.

Ježíš dal svým následovníkům velmi jasně najevo, že vedení by nemělo sloužit samo sobě (Mt 20:20-28; J 13:1-16). Jen jednou ve své službě Ježíš konkrétně řekl, že něco dělá jako příklad pro své

učedníky, a bylo to právě tehdy, kdy jim pokorně sloužil umýváním nohou (J 13:15). I když mnoho světských vůdců používá zastrašování nebo pocit převahy, aby své následovníky přiměli k poddanosti, pro vedoucího v církvi by tyto věci nikdy neměly být příznačné (Mt 20:25-28, 1P 5:1-7).

Někteří křesťanští vedoucí začínají pokorně, ale po určitém úspěchu ve službě se u nich vytvoří zákeřná pýcha nebo pocit postavení. Naopak apoštol Pavel během celé své služby v pokoře rostl. Všimněte si, že zpočátku se označuje za „nejmenšího z apoštolů“ (1K 15:9). Později se v listu Efezským nazývá „nejmenší ze svatých“ (Ef 3:8) a nakonec v poslední fázi svého života se popisuje jako „první z hříšníků“ (1Tm 1:15).

C. Křesťanské vedení se má rozvíjet důkladným studiem a uplatňováním v praxi

Často přemýšlíme, jestli se vedoucí rodí nebo vytváří. Není pochyb, že někteří lidé se rodí se schopností vést, ale z věřících se křesťanští vedoucí stávají teprve časem. Koneckonců, kdo se narodí se schopností dělat všechny níže vyjmenované úkoly, které je možné od křesťanského vedoucího očekávat?

- vyučovat církev Božímu slovu
- pomáhat ostatním objevit a používat duchovní dary, nadání a schopnosti
- motivovat ostatní k dobrým skutkům
- plánovat a organizovat činnosti Božího lidu
- povzbuzovat unavené
- radit slabým ve víře

Většina těchto aktivit je nadpřirozená a nám cizí. Křesťanské vedení se přičí našim vrozeným hříšným sklonům, proto ho musíme rozvíjet a budovat. V tabulce si všimněte mnoha rozdílů mezi světským a křesťanským vedením.

Světské vedení	Křesťanské vedení
Sebejisté	Důvěřující Bohu
Rozumí člověku	Rozumí Bohu i člověku
Dělá vlastní rozhodnutí	Snaží se najít Boží vůli
Ctižádnostivé	Služebnické
Vyvíjí vlastní způsoby	Hledá a následuje Boží způsoby
Má požitky z rozkazování jiným	Raduje se v poslušnosti Bohu
Motivují ho osobní ohledy	Motivuje ho láska k Bohu a člověku
Nezávislé	Závislé na Bohu

Obrázek 1.1 Světské a křesťanské vedení

Možná znáte někoho, kdo by se dal označit za „přirozeného vůdce“. Vlastnosti, které mu vysloužily toto označení, jsou nejspíše obsaženy v levém sloupci obrázku 1.1. Člověk, který by tyto vlastnosti neměl, by za „vůdce“ označen nebyl. Ve skutečnosti však musí jak „přirozený“ vůdce, tak ten, kdo vést neumí, pracovat stejně tvrdě na tom, aby se stal skutečným „křesťanským vůdcem.“ „Přirozený vůdce“ se musí naučit spoléhat na Boha a ne na sebe. Ten, kdo není vůdce, se musí naučit, že se na Boha *může* spolehnout i tehdy, kdy on sám je slabý.

Jak „přirozený“ vůdce, tak ten, kdo vést neumí, musejí pracovat stejně tvrdě na tom, aby se stali skutečným „křesťanským vůdcem.“

Vedení je také jedním z duchovních darů. Ti, kteří tento dar mají (což nejsou všichni), mají nařizeno, aby svůj dar používali horlivě (Ř 12:8). Duch svatý může dát tento dar vedení „přirozeným“ vůdcům i těm, kdo vést neumějí. Na přirozených schopnostech nezáleží. Proto je důležité, aby každý věřící zjistil, zda tento dar má. Toho nejlépe dosáhne tehdy, když bude sloužit ostatním.

Dar vůdcovství by se dal přirovnat k daru evangelizace. Někteří věřící jej mají a jiní jej nemají. Očekává se však, že všichni budou *sloužit* evangelizací i vedením podle toho, jak budou vyžadovat okolnosti a potřeby. Ti, kdo mají dar vedení, přitom ponosou více ovoce, ale každý věřící je před Bohem zodpovědný za aplikování biblického, křesťanského vůdcovství v osobním životě i ve službě.

To se může týkat domova, práce, církve, vznikajícího sboru, skupinky, buněčné skupinky nebo jiných situací. Díky tomu, že křesťanské vedení je funkce (něco, co děláme) a ne pozice, Pán očekává, že ji budeme používat.

D. Bible popisuje různé způsoby vedení

Důkladné zkoumání Bible prozrazuje, že žádní dva vůdčové nejsou stejní. Škála vedoucích se pohybuje od apoštolského typu (Pavel), který se vyznačuje schopností motivovat lidi, aby odpovídali Bohu novými způsoby v nových situacích, k pastýřskému typu (Barnabáš), který charakterizují schopnosti vychovávat a řídit. Různé osobnosti i okolnosti ještě zvyšují rozmanitost vůdčích stylů. Jozue jistě reagoval na výzvu k vedení jinak než David. Různé způsoby jsou pochopitelné, protože osobnosti a situace se vždy liší.

Efezským 4:11-12 popisuje několik vůdčích stylů, které se objevují v novozákonní církvi. Ačkoli se od sebe navzájem liší, každý z nich slouží k tomu, aby „připravil Boží lid k dílu služby“, nebo jinými slovy vedl lidi do služby.

Povolání	Zájem	Funkce
<i>Apoštol</i>	Vize	Průkopnictví
<i>Prorok</i>	Hřích	Kázání
<i>Evangelista</i>	Spasení	Evangelizace
<i>Pastýř</i>	Růst	Péče
<i>Učitel</i>	Pravda	Vyučování

Obrázek 1.2 Vůdčí role v Novém zákoně

Funkce uvedené na obrázku 1.2 jsou často potřeba i v dnešní církvi. Jeden styl vedení není nutně lepší než jiný, ale může být vzhledem k potřebám skupiny v určité době potřebnější. V rámci vaší služby můžete přijmout v různých okamžicích různé styly podle toho, co je zrovna potřeba.

AKTIVITA: Věnujte několik minut nahlédnutí do „Cyklu zakládání sborů“ (Příručka 1, Vize SZS 3). V malých skupinách nebo společně se všemi účastníky diskutujte o stylech vedení, které jsou pro každou fázi cyklu potřebné.

E. Prvořadou funkcí vedení církve je příprava

Tradičně se o pastorech a vedoucích v církvi uvažovalo jako o těch, kdo „dělají službu“ — podobně jako starozákonní kněží sloužili zástupně místo lidí. Nový zákon ale jasně učí, že *každý* věřící je kněz a že sloužit máme všichni. Efezským 4:11-12 ukazuje, že hlavním úkolem pastora má být to, že věřícím předává vizi a připravuje je k tomu, aby *oni sami* byli schopni sloužit. Jeho postoj by měl být: „Raději postavím deset lidí do práce než dělat práci za deset lidí.“ Jinými slovy sboroví vedoucí by měli být zprostředkovateli a pomocníky.

Direktivní vedoucí	Vedoucí – zprostředkovatel
Orientace na úkol: „Splnit úkol“	Orientace na lidi: „Zapojit lidi“
Vykonává práci	Svěřuje práci
Cíl: „Konat dílo služby“	Cíl: „Připravit ke službě ostatní“
Praktik	Ten, kdo vystrojuje a buduje; trenér

Obrázek 1.3 Dva typy vůdčů

Pojem napomáhání či zprostředkování ukazuje rčení starověkého čínského mudrce Lao-ce: „*Když je dílo nejlepšího vůdce dokonáno, když je jeho úkol hotov, lidé řeknou: „Udělalí jsme to sami.““*

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaké důsledky má definice vedení jako „vlivu“? Kdo jsou podle této definice vedoucí ve vašem sboru nebo službě?

2. Jak se lidé ve vaší kultuře stávají vedoucími?
3. Proč je důležité, aby byli všichni vedoucí nejprve dobrými následovníky?
4. Jak mění váš pohled na vedení fakt, že autorita k vedení pochází od Boha?
5. Jaké hrozí nebezpečí, když se novému věřícímu s přirozenou schopností vést svěří vedení v církvi?
6. Který z pěti vůdčích stylů uvedených v Ef 4:11 je pro vás nejpřirozenější?
7. V čem je biblické pojetí vedení v rozporu se světskými principy vůdcovství?

AKČNÍ PLÁN

1. Prodiskutujte obsah pracovního listu 1A „Případové studie vedení“. U každé případové studie si všimněte, které biblické principy se uplatňují, a které ne. Jak byste v každé situaci poradili vedoucímu, kdybyste mu měli pomáhat?

LITERATURA

Clinton, J. Robert. *The Making of a Leader*. Colorado Springs: NavPress, USA 1988.

Sanders, J. Oswald. *Spiritual Leadership*. Chicago: Moody Press, USA 1980.

Maxwell, John. *The Potential Around You*, Leadership Journal (podzim). USA 1996.

Případové studie vedení

APLIKACE PRINCIPŮ

Pracovní list: Odpovězte na otázky týkající se jednotlivých případových studií.

1. Jurij vedl projekt založení sboru v Jekatěrinburgu. Michal a Marina byli tři měsíce členy týmu. V poslední době Míša a Marina začali pociťovat ve službě velké zklamání. Měli nějaké dobré nápady pro evangelizaci, ale necítili svobodu, aby mohli své představy vyjádřit. Jejich vedoucí, Jurij, se zdál neochotný naslouchat jejich návrhům. Místo toho jim řekl, co mají dělat a jak by to mělo vypadat. Následkem toho Michal a Marina uvažují, že by z této služby odešli a začali sami. *Jak byste zhodnotili Jurijův vůdčí styl?*
2. Genadij je význačný univerzitní profesor, který našel Krista, když mu jeho soused Nik dal na přečtení Bibli. Začal s Nikem chodit do sboru a zapůsobilo na něho biblické studium pro dospělé, které bylo každou středu večer. Brzy někdo navrhl, aby znamenitý učitel Genadij studium vedl. Genadijovo vedení by mohlo do skupiny přivést mnoho návštěvníků, protože je velmi populární a samozřejmě je také dobrý učitel. *Měl by Genadij vést studijní skupinu?*
3. Slava vede tým tří párů v nově založeném sboru v Rostově. Slava každou neděli ráno káže vynikající kázání a během týdne vede buněčnou skupinku, která se rozrostla na téměř dvacet věrných členů. Každý miluje Slavovu schopnost vyučovat a kázat Boží slovo stejně jako jeho organizační schopnosti. Avšak v důsledku pracovní zátěže Slava začíná pociťovat vyčerpanost. Požádal tedy Anatolije, dalšího člena týmu, aby s několika lidmi z jeho skupinky otevřel novou buněčnou skupinku. Ale je o to malý zájem, a to Anatolije velmi odrazuje. *Zhodnoňte, jak se Slavovi podařilo předat zodpovědnost Anatolijovi.*
4. Nový sbor v oblasti Smolenska roste s velkou rychlostí. Mnozí přičítají tento růst vynikajícímu vedení, které zajišťují Viktor a Luba. Sbor založili, když se Viktor vrátil z Moskvy po vystudování semináře. Většina těch, kdo sbor navštěvují, jsou noví věřící bez předcházející církevní minulosti. Viktor většinou káže a Luba organizuje program nedělní školy. Jak lidé rostou, Viktor je nespouští z očí, aby našel nějaké nové vedoucí, kteří by mu ve sborové práci pomohli. Ale zdá se, že pro vedení není nikdo způsobilý. Viktor je nakonec šťastný, že našel tři mladé muže, kteří by se mohli připravovat na vedení v církvi. Pro dva z nich získal stipendium, aby mohli navštěvovat seminář v Moskvě. Na podzim odjedou a nastoupí tříletý program. *Jak byste zhodnotili tuto metodu budování vůdců?*
5. Boris žije v malém městě v jižním Rusku, kde není žádný evangelikální sbor. Nedávno ve svém městečku objevil několik věřících, kteří cestovali do všech různých směrů, aby se dostali do nějakého sboru. Někteří jezdili až 30 km daleko. Pod Borisovým vedením začali sestavovat nový sbor. Když se scházejí, všichni jsou z místního sboru nadšení a každý sdílí své nápady, jak by se jejich sbor měl organizovat na základě zkušeností ze svých bývalých sborů. Ale Boris dává jasně najevo, že on bude pastorem a že lidé by měli zapomenout na jakékoliv tradice nebo zvyklosti ve sborech, ze kterých přišli, protože v čele nového sboru stojí on. *Co bude mít podle vás za následek Borisův přístup?*
6. Keril založil v různých městech v západním Rusku tři sbory. Je to přirozený zakladatel sborů. Je velmi energický a společenský a má dar evangelisty. Hraje na kytaru, zpívá a dovede bavit posluchače celé hodiny. Miluje něco začít a pak přejít k něčemu jinému. Jak se zdá, sbory, které založil, odrážejí jeho osobnost. Zpočátku jsou velmi nadšené, ale brzy povadnou, když se objeví něco více vzrušujícího. Keril tvrdí, že je to jen jeho osobitost a že skutečně není nic, co by mohl udělat pro změnu. Ví, že navzdory tomu si ho Bůh používá. *Jak byste zhodnotili Kerilův vůdčí styl?*
7. Posledních několik let Žeňa ve svém sboru velmi usilovně pracoval. A sboru se velmi dobře daří. Za poslední tři roky se rozrostl na téměř 200 lidí. Jeho manželka a čtyři děti ho však někdy několik dnů nevidí, protože brzy ráno odchází a vrací se pozdě v noci. Žeňovi se nelíbí žít takovým způsobem, ale ti lidé to tolik potřebují. Mnozí jsou nemocní a potřebují navštívit a vývařovna polévky pro bezdomovce vyžaduje neustálou pozornost. Žeňa ví, že kdyby přestal dělat všechno to, co dělá, služba by utrpěla, lidé by nedošli spasení a sbor by už nerostl. *Myslíte si, že Žeňa je dobrý vůdce? Proč?*

VEDENÍ
LEKCE 2

Profil vůdce

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci každému účastníkovi pochopit svou roli vůdce v kontextu zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Existuje osm vlastností křesťanského vůdce.
- „Přirození“ vůdcové a ti, kdo vést neumějí, mohou své vůdčí schopnosti zdokonalovat.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat úlohu vůdce v procesu zakládání sborů.
- Znat jako vůdce své osobní silné stránky.
- Odhodlaně pracovat na dvou konkrétních oblastech, ve kterých chce růst ve své schopnosti vést.

☞ PŘÍLOHA

2A Vůdce

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Pamatujte, že téměř všechny tyto myšlenky se podrobněji probírají v dalších lekcích.

ÚVOD

Existují různé typy vedoucích. Každý zakladatel sboru by měl být především zprostředkovatelem a to bez ohledu na to, který z vůdčích stylů je pro něj nejpřirozenější. Zprostředkovatel je člověk, který ostatním umožňuje efektivněji používat jejich dary a schopnosti. Vedoucí sborů nejsou ani tak zodpovědní za to, aby sami zvládli většinu úkolů, které se ve službě objeví, ale aby *připravili Boží lidi k dílu služby* (Ef 4:12). Ačkoli zakladatel sborů musí sám jednat, je také důležité, aby zajišťoval, že se něco udělá.

Následující seznam obsahuje několik osobních rysů a dovedností, které umožňují, aby v rámci služby zakladatele vznikl sbor.

I. UDRŽOVAT CHARAKTER PODOBNÝ KRISTU

Zakladatel sboru musí mít především charakter podobný Kristu. Služba vyplývá z charakteru. Zamyslete se nad rčením: „Osobní vítězství předchází vítězství veřejnému.“ Pokud Kristus nevládne ve vašem srdci tak, že je vaše podobnost zjevná, jak potom můžete čekat, že vaším prostřednictvím bude Kristus působit ve vašem národě? Jestliže sám zakladatel sboru není proměněn Kristem, pak lze pochybovat o tom, že skrze něj budou proměněni jiní.

Podobnost Kristu pramení z toho, že pochopíme Boží lásku k nám a naši potřebu Kristova působení v našich životech. Služba musí být výsledkem Boží milosti působící v našich životech; žádné jiné pohnutky nebudou Bohu ke cti a nepomohou nám, abychom zůstali věrní, až přijdou těžkosti. Vědomí Boží milosti v našich životech se získává a udržuje rozjímáním nad Božím slovem, vírou v jeho zaslíbení, modlitbou a uctíváním.

Prostřednictvím každodenního obecenství s Kristem se dále soustředíte na Boží zaslíbení a vizi, kterou vám pro vaši službu dal. Uznejte svou závislost na něm v tom, že ho necháte uskutečnit jeho záměr ve vašem životě a službě. Chvalte Boha za to, co ve vašem životě už udělal.

II. DOBŘE SPOLUPRACOVAT S TÝMEM

Mnoho projektů zakládání sborů je už od počátku řízeno týmem vedoucích. Jindy začne zakladatel sborů sám a musí nejdřív vybudovat lidi, kteří se k týmu v průběhu projektu přidají. Ať už je vaše situace jakákoliv, snažte se budovat týmy — ať už týmy vedoucích nebo ty, které jsou zaměřené na službu. Ve své službě a ve vznikajícím sboru usilujte o to, aby byl tým vnímán jako přirozená součást struktury služby.

Týmová práce byla v Novém zákoně samozřejmostí.

Efektivní zakladatelé sborů nepracují sami. Naopak v práci, ke které je Pán povolal, stojí s ostatními nebo ostatní s nimi. Práce s ostatními v týmu často může být zkouškou ohněm, ve které se projevuje a rozvíjí náš skutečný charakter. Dejte si pozor na vůdce, který není obklopen týmem. Jestliže člověk neumí pracovat s týmem, jak může vést sbor? V Novém zákoně je týmová práce normálním způsobem služby. Duch Svatý oddělil Pavla a Barnabáše jako misionářský tým (Sk 13:2). A když později Pavel a Barnabáš šli ve své službě samostatnými cestami, oba vytvořili nové týmy, s nimiž sloužili (Sk 15:36-41). Týmová práce byla pro Pavla tak důležitá, že i když měl otevřené dveře pro službu, nešel do ní, protože byl sám (2K 2:12-13).

„Tým“ je možné definovat jako *skupinu lidí, kteří se spojili v práci pro společný cíl*. Dobrý tým má společné hodnoty a filozofii služby. Jednotliví členové týmu by měli mít různé obdarování. Naproti tomu na jejich otevřené a konstruktivní komunikaci by měla být vidět vzájemná úcta, ujištění a věrnost. Úkolem vedoucího není pracovat s týmem jako šéf nebo velitel, ale jako ten, kdo napomáhá. Členové týmu nejsou jeho osobním personálem, nýbrž spolupracovníky. Budování a práce s týmem může být nesmírně obtížný a časově náročný proces, ale můžete si být jisti, že nese hojně ovoce.

III. ROZVIJET OBDAROVÁNÍ A SCHOPNOSTI OSTATNÍCH

Vůdce založeného sboru násobí svou službu prostřednictvím ztotožnění se s dalšími pracovníky a jejich rozvojem. Mnoho vedoucích se snaží budovat svou službu okolo sebe a na svých výsledcích. Ale Bůh nás povolává, abychom vychovávali učedníky a připravovali jiné (2Tm 2:2). Vždy je lepší dát práci deseti lidem než pracovat za deset lidí.

Vždy je lepší dát práci deseti lidem než pracovat za deset lidí.

Jedním z hlavních úkolů vedoucího v církvi je umožnit ostatním, aby poznali své duchovní dary a byli ve službě efektivní. K tomu patří nejen příprava zralých církevních pracovníků i nově obrácených, aby konali dílo služby, ale i hledání odpovídajících lidí s příslušnými dary sloužit podle příležitostí. To také znamená, že vedoucí je v první řadě *trenér*. Ačkoli netráví mnoho času výcvikem v pravém slova smyslu, jeho život je příkladem toho, jak by měla služba vypadat. Lidé rozvíjejí své dary a schopnosti už jenom tím, že jsou mu nablízku.

Součástí procesu výchovy učedníků z nových věřících je pomoci jim poznat a používat jejich dary. Skvělým způsobem, jak to udělat, je zapojit je do služby. Uvažujte, že byste s sebou vzali učedníka na návštěvu k nemocnému člověku nebo na evangelizaci. Toto je účinný způsob, jak ho nebo ji připravit na službu.

IV. VĚDĚT, JAK SVĚŘOVAT ZODPOVĚDNOST

Moudrý vedoucí je rád, když může svěřit zodpovědnost tam, kde je to vhodné (Ex 18). Delegováním se vykoná víc práce, než kdyby vůdce dělal vše sám, a přitom se více lidí zapojí do služby.

Je několik důvodů, proč svěřovat odpovědnost. Zakladatel sboru může delegovat odpovědnost v určitých oblastech služby, ve kterých je sám slabý, a jiní jsou naopak obdarováni. V jiných situacích může svěřit odpovědnost tak, aby lidé vnímali, že služba je také jejich. Lidé mají sklon být oddanější věcem, na kterých mají sami podíl.

I když zakladatel sboru vždy hledá způsoby, jak svěřovat odpovědnost, dělá to tak, že od ostatních nevyžaduje víc, než je sám ochoten dát. Vyhýbá se tomu, aby ostatní přetěžoval. Když lidem ukládá odpovědnost za službu, ujišťuje se také, že ke splnění úkolů mají dostatek prostředků. Tam, kde je to možné, je moudrý vedoucí vzorem ve službě, kterou od ostatních očekává.

V. STANOVIT CÍLE, PLÁNY A ÚKOLY A PRACOVAT NA JEJICH USKUTEČNĚNÍ

Stanovování cílů a plánování jsou normální činnosti, které Písmo schvaluje. Přísloví nás učí: „Úmysly se zajišťují poradou, boj ved' s rozvahou“ (Př 20:18). Ježíš použil názorné příklady stavitele, který neplánoval před zahájením stavby věže, a krále, který se nepřipravil na bitvu, aby ukázal lidem, kteří mají špatný přístup

ke svému úkolu (Lk 14:28-33). Jsme-li opravdu oddáni naší službě, pak je i pro nás na místě stanovovat jasné cíle a plány.

Zakladatel sborů s modlitbou a na poradách stanovuje se svým týmem cíle, plány a strategie. Jeho plány jsou realistické. Vyhýbá se nereálným cílům, kterých nelze dosáhnout. Jeho plány jsou pružné tak, aby se mohl účinně vypořádat s nejasnostmi a změnami. Je s to přizpůsobit strategie a plány konkrétním situacím. Když je to nutné, upravuje své priority a důrazy v souladu s různými fázemi narození a růstu sboru.

Obrázek 2.1 Vlastnosti křesťanského vůdce

VI. FORMULOVAT VIZI TAKOVÝM ZPŮSOBEM, ŽE TO OSTATNÍ BUDE INSPIROVAT

Vůdce je člověkem vize — nevidí jen přítomnost, ale dovede si také představit, jak by mohla vypadat budoucnost. Pro zakladatele sborů to znamená společenství s Bohem skrze Boží slovo a modlitbu, což vede k tomu, má jasnou představu o tom, co chce Bůh skrze něj vykonat. Uvědomuje si také význam přesvědčivého předávání této vize sboru nebo jiným věřícím, kteří mu pomohou založit nový sbor. Může si například vytvořit téma nebo slogan, které odrážejí nejdůležitější body vize a filosofie služby. Zakladatel sborů s vizí je schopen zaměřit všechny své aktivity ve vznikajícím sboru na splnění vize. Skrze jeho úsilí si lidé zapojení ve vznikajícím sboru udrží vizi a cítí se zodpovědní za růst a úspěch celého díla.

VII. VYTRVAT A PŘEKONÁVAT PŘEKÁŽKY

Křesťanský vůdce musí být vytrvalý. Satan se snaží zabránit každé snaze o budování Kristovy církve. Problémy *jistě* přijdou. Vůdce musí být ochoten namáhavě a dlouho pracovat a nevzdávat se. Chápe se iniciativy a je v uskutečňování cílů agresivní, aniž by byl přítom panovačný nebo nepřijemný. Je aktivní jako mravenec z Přísloví 6:7, který pracuje z vlastního popudu, aniž by čekal, až mu to někdo nařídí. Přistupuje k výzvám spíše jako k „příležitostem“ než jako k „problémům“. Věří, že Bůh bude dělat velké věci k své slávě.

Vůdce přistupuje k výzvám spíše jako k „příležitostem“ než jako k „problémům.“

Většina lidí se chová reaktivně — reaktivní člověk vždy reaguje na to, co se děje kolem něj. Reaktivní lidé vždy reagují na okolní dění a stávají se tak obětmi okolností. Křesťanský vůdce nebo zakladatel sborů by měl být proaktivní. Musí uvažovat *dopředu* a připravit jak sebe, tak ty, kterým slouží, k tomu, aby vítězně překonali problémy, které se budou objevovat. Křesťanský vůdce například vyučuje základy *ještě předtím*, než mu sekty seberou ovečky, a řeší problémy tehdy, když jsou ještě malé a zvladatelné. Jistě přijdou okamžiky, kdy i ten nejlepší vůdce musí reagovat na problém, který se náhle objeví. Dobrý vedoucí ale

položí pevné základy v předstihu, aby byl na problémy připraven. Dokonce i v těžkých dobách zůstane vůdcem a ne obětí.

Oběť	Vůdce
Říká: „Nedá se nic dělat.“	Říká: „Podívejme se na jiné možnosti.“
Zaměřuje se na problémy	Zaměřuje se na možnosti
Žije v minulosti	Žije pro budoucnost
Pesimistický	Optimistický
Čeká na tah ostatních	Chápe se iniciativy

Tabulka 2.2 Oběť nebo vůdce?

VIII. VÉST V EVANGELIZACI

Je nemožné založit sbor bez evangelizace. Protože je evangelizace pro zakládání sborů tak důležitá, musí být pro vůdce jasně prioritou. Když dojde na evangelizaci, mnoho lidí v projektu zakládání sboru bude mít stejný postoj jako vůdce. Jestliže se nezapojuje vedoucí, nezapojí se ani oni. Pokud bude vedoucí o evangelizaci jenom mluvit a nebude ji dělat, nebudou ji dělat ani oni. Je-li vedoucí vášnivě aktivní jako evangelista, budou jimi také.

Evangelizace je základní úkol, který je v Novém zákoně opakovaně přikazován (Mt 28:19-20). Ježíš vycvičil dvanáct mužů, aby zaujali jeho místo. Soustředil se hlavně na jejich přípravu — ale nikdy nezpustil z očí důvod, proč je připravuje. Svým učením a svým příkladem dal jasně najevo, že má zájem o zástupy, které potřebují spasení. Jeho učedníci pochytili tentýž zájem prostřednictvím Ježíšova příkladu stejně jako z jeho výslovného učení. Také Pavel říkal Timoteovi, aby konal dílo evangelisty (2Tm 4:5). Evangelizace možná nebyla jeho darem, ale Pavel cítil, že Timoteus ji musí postavit na přední místo.

Evangelizace a příprava na službu jsou dvě rozhodující aktivity zakladatelů sborů. Možná se někdo ptá, jak se může zakladatel sboru soustředit na obě tyto činnosti současně. To je dobrá otázka. Jeden způsob, jak na ni odpovědět, je zapojit vedoucí, které připravujete do evangelizace. Vždycky pracujte s partnerem a on se vždycky bude učit.

ZÁVĚR

Výše uvedené osobní rysy a dovednosti dávají vůdci zakládání sboru lepší možnost, aby v rámci jeho služby skutečně vznikl sbor. Bude moudré, když bude tyto dovednosti a vlastnosti rozvíjet. Přesto bychom však měli pamatovat, že všichni zakladatelé sborů nejsou stejní. Jejich osobnosti a styly se liší stejně jako dary ke službě. Jakým z výše uvedených způsobů jsi obdarován jako zakladatel sboru? V čem je podle tvého názoru tvoje omezení.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč by měl vedoucí svěřovat zodpovědnost?
2. Jakou konkrétní práci, kterou děláš, bys měl svěřit někomu jinému?
3. Jaký je vedoucí, který napomáhá?
4. V čem se zakladatel sboru podobá zemědělcům?

5. Jak může vedoucí zapojit do stanovování cílů ostatní?
6. Co je důležitější: příprava vedoucích nebo aktivní evangelizace?
7. Co to znamená být „proaktivní“ a proč by měl mít zakladatel sboru tuto vlastnost?
8. Máš tým, se kterým pracuješ? Proč, nebo proč ne?
9. Máš ty nebo tvůj tým cíle pro vaši službu?

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si přílohu 2A „Vůdce“. Které vlastnosti křesťanského vůdce se objevují v tomto popisu Ježíšova života? Napište si je na papír a pak je porovnejte s vlastnostmi probíranými v této lekci. Souhlasí? Jaký význam jim přikládáte? Jak je na tom v těchto oblastech váš život a vaše vedení?

Vůdce

Ten vůdce měl před sebou pořádný kus práce. Jeho úkolem bylo změnit svět. A změna, o kterou usiloval, nebyla jen kosmetická nebo dočasná. Vyžadovala zcela novou filozofii života, která by vedla k nové kultuře, která bude zasahovat každý kmen a národ. Ten vůdce měl před sebou jeden z nejtěžších úkolů. Jiní vůdci se pokoušeli o méně zásadní věci a nepodařilo se jim to. Navíc z lidského hlediska byl tento vůdce na svůj úkol zcela sám. Nikdo jiný se v něm neangažoval a nikdo tomu ani nerozuměl. Jak by ten úkol mohl vůbec někdy provést? Jak rozšířit své poselství? Jak inspirovat druhé, aby podle něho žili?

Zkoumání metod tohoto vůdce přináší mnohá překvapení. Nedělal mnoho věcí, které bychom očekávali. Neusiloval o veřejnou funkci ani neshromáždil armádu. Nezaložil institut a nepořádal formální semináře, aby ve své nové filozofii vzdělával druhé; neoddělil své následovníky stranou pro období izolovaného intelektualismu. Nedával své spisy do tisku a neprodukoval knihy a časopisy, které by prosazovaly jeho plán. Místo toho začal tím, že okolo sebe shromáždil malou skupinku následovníků (Mt 10:2-4). Spíše než aby se soustředil na zástupy lidí, strávil tři roky tím, že ve svém proměňujícím způsobu života speciálně cvičil tyto muže v naději, že mu potom pomohou s proměnou zástupů.

Tento vůdce nedělal mnoho věcí, které bychom očekávali.

S pouhými dvanácti muži to vypadalo jako beznadějně malý začátek. Nicméně žil svou víru a hluboce těchto dvanáct miloval, jako kdyby byli jeho rodina. Společně žili, jedli, pracovali i odpočívali bez nějakého nátlaku nebo naopak zábran. V tom všem ten vůdce uskutečňoval své myšlenky tím, že je se svými následovníky žil. Společně cestovali od vesnice k vesnici, kde se setkávali s lidmi a naplňovali všechny možné potřeby. Ten vůdce běžně kázal obrovským davům (Mk 4:1). Jeho kázání přitom nebyla složitá; používal mnoho názorných příkladů ze života. Se svými následovníky se pak často stahoval do ústraní, kde jim ještě zvláště vysvětloval význam svých kázání v hlubokých rozhovorech (Mk 4:34).

Následovníci byli věrní a dychtivě se učili, ale budili málo nadějí. Někteří byli zaostalí, sotva gramotní vesničané; jeden byl celník, což bylo povolání, kterým normální lidé pohrdali; několik se jich zabývalo rybolovem. Přinejlepším to byli obyčejní lidé – žádná zvláštní sorta, od které by člověk čekal velké věci. Nikdo z nich neměl charisma, jaké mívají státníci a které se od vůdců velkých hnutí žádá. A i když jejich vůdce přinášel duchovní poselství, nikdo z mužů, které si vybral, nebyl duchovním vůdcem. Navzdory všem diskvalifikujícím rysům byli tito pochybní následovníci těmi, které si vůdce osobně vybral za favority velkého hnutí. Domníval se totiž, že kvalifikací těchto mužů bude to, že byli s ním.

Jeho následovníci byli přinejlepším obyčejní lidé.

Ten vůdce byl neobyčejně pokorný. Nevěnoval pozornost jízlivým poznámkám o městě, ze kterého pocházel. Spokojil se s tím, že ho lidé znali jako chlapce z malého města a syna tesaře. Neusiloval o pozornost nebo vlastní zisk, ale snažil se posilovat druhé a sám zůstat vně veřejného zájmu. Někteří lidé si mysleli, že by mohli mít větší vliv, kdyby jeho vedení bylo oficiálnější — kdyby pracoval v rámci existujícího systému. Ale ten vedoucí odmítal oficiální postavení. Odmítl přímou vládu nad královstvími světa, i když mu byla nabízena (Mt 4:8). Místo toho, aby pracoval na reformě stávajícího systému, snažil se rozdmýchat zcela nové hnutí.

Z dnešního pohledu bychom se mohli podívat nad jeho způsobilostí. Přátelil se s hříšníky (Mk 2:15-17). Jeho kázání se nepříjemně dotýkalo mnoha lidí, kteří mohli pomoci jeho věci. S několika výjimkami neprojevoval tento vůdce žádnou důvěru v náboženské představitele své doby. Jeho požadavky byly vysoké — od svých následovníků vyžadoval všechno nebo nic a mnoho lidí nebylo s to udělat takové rozhodnutí (Mt 10:37-39).

Ten vůdce hodnotil zvyklosti a běžnou praxi podle jejich výsledné funkce. Například pilnou práci považoval za možnou past, která lidi odtahuje od opravdu důležitých věcí (L 10:41-42). Pokud se týče náboženského zákona, tento vůdce ho vždy ctil, a přitom byl také praktický a nenechal se připoutat k jeho liteře. Dokonce dal plný průchod svému hněvu, když si všiml, že chrám není používán ke svému zamýšlenému účelu. Pohrdal ale tradicemi a obřady, které lidi zatěžovaly místo toho, aby dávaly vnitřní svobodu. Mnohem víc se zabýval vnitřní proměnou podle „ducha zákona“ než vnějším přizpůsobením se pravidlům a předpisům (Mt 15:7-9).

Ten vůdce hluboce miloval lidi; jeho poslání zahrnovalo službu druhým. Snad proto si ho mnoho lidí nezapamatovalo především jako „vůdce“. Špatné představy o vůdcovství jako o „postavení“ nebo „hodnosti“ mnoha lidem brání, aby jej považovali za vůdce. Spíše si jej připomínají jako služebníka, učitele, uzdravovatele, rádce nebo pod podobnými označeními, která ukazují, že tento člověk lidem pomáhal a vedl je. Do jeho osobního programu často zasahovaly potřeby druhých. Vždy si našel čas, aby mluvil s obyčejnými lidmi a aby naplňoval jejich potřeby tím, že je uzdravoval a vedl k vnitřní svobodě. Když k němu přišly velké zástupy, reagoval na jejich zájmy a potřeby, přičemž se málo ohlížel na formální programy nebo vlastní potřeby. Nevadilo mu ani přerušování od dětí (Mt 19:13-15). Vlídne si poradil se všemi druhy vyrušování, i když nad jeho hlavou udělali díru do stropu. Nenechal se chytit do malicherných sporů. Lidé byli pro něj tak důležití, že celý zákon stručně vyjádřil ve smyslu vztahů.

Ten vůdce hluboce miloval lidi; jeho poslání zahrnovalo službu druhým.

Vědomosti, bohatství nebo nesmlouvavá poslušnost zákonu na něho nepůsobily tak, jako víra. Ve skutečnosti kdybyste na něho chtěli učinit dojem, víra byla nejlepší způsob, jak na to. Víra byla snad jeho jediným měřítkem pro druhé. Neustále lidi nabádal, aby věřili, a byl náchylný k téměř trapným projevům vzrušení, když našel lidi víry. Když víru v něho projevovali společenšití vyvrhelové, tento vůdce je přijímal (L 7:36-38). I když osobně měl nadpřirozenou schopnost, v několika momentech byl omezen nedostatkem víry u druhých.

Ke konci jeho práce s následovníky se zdálo, že se mnoho věcí nepodařilo. Jeho následovníci často nechápali, co učil. Obyčejní lidé měli zmatek v tom, kdo je. Následovníci mu byli věrní, když byl populární, ale nestáli při něm, když je nejvíc potřeboval. Dokonce jeden z jeho nejbližších následovníků v rozhodující okamžik zapřel, že ho vůbec zná (Mt 26:69-74). Další z nich ho zradil ve prospěch prvních slušných peněz, které se mu naskytly, ale brzy potom spáchal sebevraždu. Nakonec se proti němu obrátila i vrchnost. Byl zatčen, postaven před soud, odsouzen a popraven jako nepřítel lidu. Takhle dopadla proměna světa.

Jeho následovníci byli bezpochyby překvapeni a sklíčeni podivným a náhlým odchodem svého vůdce. Necítili se připraveni na to, že je opustí. Zdálo se, že všechno sotva začalo. Jeho vliv byl úžasný, ale svět, který ho právě odmítl, se zdaleka nezměnil. Protože toto dílo nebylo dokončeno, dal vůdce při svém odchodu následovníkům příkaz, aby pokračovali v tom, co dělal on (Mt 28:18-20). Dostatečně je připravil, takže pokud budou používat, co se od něj naučili, povede to k podobnému (a dokonce většímu) dopadu.

A tito následovníci opravdu vedli dál. Ukázalo se, že jsou to lidé s velkou vírou a s vizí proměny, o kterou vůdce usiloval. S obrovským zápalem a nadšením pokračovali v poslání. A přitom dávali jednu věc velmi jasně najevo – jejich vůdce je nikdy doopravdy neopustil. Jen to tak na chvíli vypadalo. Vlastně jeho duchovní přítomnost byla klíčem právě k té proměně, o kterou usiloval. On, ten vůdce, byl s nimi, když vyrazili a šířili jeho poselství každému kmeni a národu. Jeho přítomnost byla jejich poselstvím i inspirací!

Tito lidé, kteří nakonec dokázali, že jsou dobrými následovníky, se příliš neodchýlili od modelu, který jejich vůdce ustavil. Dál vedli významné rozhovory s obyčejnými lidmi na tržištích i v zavedených chrámech a synagogách (i když středem jejich uctívání byly očividně domácnosti). Neohroženě žili své poselství, hluboce milovali druhé a přitom vyzývali další následovníky, aby činili totéž. Když lidé přijímali jejich poselství, vznikala místní společenství oslavující přítomnost jejich vůdce. A jako ten vůdce, i ti následovníci a jejich společenství měla takový vliv, že se tím cítily ohroženy oficiální vládní i náboženské instituce — a to natolik, že přistoupily k odplatě.

Jeho následovníci neohroženě žili své poselství a hluboce milovali druhé.

O několik generací později vymysleli následovníci „kultivovanější“ způsoby následování vůdce. Někdy — více s ohledem na to že „koho chleba jíš, toho píseň zpívej“, než na to, jak to dělal náš vůdce — používali převládající způsoby fungování tohoto světa. Neformální a nenucené hnutí, které zdůrazňovalo přítomnost svého vůdce, ustoupilo formálním institucím a strnulým programům. Působivá organizace, velké budovy a skvělé programy nahradily jednoduché uctívání a srdečné vyznávání, ke kterému vedla věrnost vůdci. Tento směr poskytoval určitou jistotu a kontrolu, ale přítomnost vůdce byla zastíněna a mnoho z těch věcí, na kterých si vůdce stál, bylo popřeno. Zřizováním a ctěním forem na úkor funkcí se vytratil skutečný účinek jeho poslání.

Formální instituce a strnulé programy zastínily přítomnost vůdce.

Vliv onoho vůdce však pokračuje. Ti, kdo ho následují, mají příkaz pracovat tak, jako on. V době, kdy jsou promyšlené plány na proměnu světa prostřednictvím programů a institucí stále méně slibné, by si jeho následovníci měli připomenout jeho jedinečný přístup. Základní myšlenka je neobvykle prostá: nejlepší forma vedení je taková, když vůdce žije to, čemu věří, a hluboce miluje své následovníky, se kterými sdílí i způsob života. Toto je Ten Velký Vůdce, který se dotýká životů a proměňuje svět.

LITERATURA

Upraveno z *The Teacher*, nepublikovaného rukopisu od Teda Warda a Lois McKinney.

BUNĚČNÉ SKUPINKY

BUNĚČNÉ
SKUPINKY

1

LEKCE

Funkce a přínosy buněčných skupinek

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je představit výhody využití buněčných skupinek pro službu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Buněčné skupinky se liší od obyčejných skupinek v tom, že se násobí.
- Čtyři hlavní funkce buněčné skupinky jsou společenství, uctívání, učednictví a evangelizace.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen popsat, jak se buněčná skupinka liší od obyčejné skupinky.
- Být schopen diskutovat o výhodách uplatnění buněčných skupinek při evangelizaci, rozvíjení vztahů, učednictví a zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce obsahuje odkazy na přílohu 3A části Vize SZS (příručka 1) „Modely zakládání sborů“. Tuto přílohu byste si měli předem projít a při vyučování ji mít po ruce.

I. ZÁKLADNÍ PRINCIPY BUNĚČNÝCH SKUPINEK

A. Úvod

Stále více sborů si po celém světě uvědomuje obrovskou důležitost buněčných skupinek. Prostřednictvím služby buněčných skupinek sbory rostou a lidé používají své dary. Kristovo tělo je mobilizováno ke službě a konečným výsledkem je, že ztracení lidé nalézají Ježíšovu pravdu a lásku.

Jsou buněčné skupiny něco nového, nejnovější vrtoch nebo módní služba v církvi? Vůbec ne. Uplatnění buněčných skupinek začalo už v novozákonní církvi, kterou popisuje kniha Skutků. „Buňky“ církve se po domech scházely k uctívání, ke společenství, k tomu, aby lidé rostli ve své nově nalezené víře, a ke sdílení té dobré zprávy se sousedy a přáteli. Buňky se také scházely k větším setkáním v chrámových síních, aby uctívaly Boha, vyučovaly a evangelizovaly.

Proč používáme pojem „buněčná“ skupinka? Proč ji nenazývat jen skupinka? Mnoho sborů má skupinky, které se scházejí k různým druhům služby, nejčastěji k biblickému studiu. Abychom porozuměli rozdílu mezi obyčejnou skupinkou a buněčnou skupinkou, můžeme použít příklad z vědy. V biologii je buňka živý a rostoucí organismus, který se znovu a znovu rozmnožuje. Hlavní rozdíl mezi buněčnou skupinkou a obyčejnou skupinkou je v tom, že buněčná skupinka se *rozmnožuje*, kdežto obyčejná skupinka se rozmnožovat nemusí. V tom je podstatný rozdíl. Ve skupince můžete provádět mnoho různých typů služby, ale jestliže jedním z cílů skupinky není růst a násobení se do nových skupinek, pak takovou skupinku nelze nazývat buněčnou skupinkou.

Hlavní rozdíl mezi buněčnou skupinkou a obyčejnou skupinkou je v tom, že buněčná skupinka se *rozmnožuje*, kdežto obyčejná skupinka se rozmnožovat nemusí.

B. Charakteristické rysy

Namísto toho, abychom v této lekci poskytli vyčerpávající definici buněčné skupinky, budeme rozvíjet „postupné“ chápání toho, co buněčná skupinka je a co dělá, tím, jak se budeme propracovávat lekcemi o

buněčných skupinkách v této příručce. Je však důležité od počátku chápat základní typické rysy kterékoliv této skupinky. Každá buněčná skupinka je:

- odhodlaná evangelizovat
- odhodlaná vychovávat a činit učedníky
- odhodlaná připravovat vůdce
- odhodlaná násobit se tak, aby se naplnilo Velké poslání

II. FUNKCE BUNĚČNÝCH SKUPINEK

Existuje mnoho způsobů, jak v procesu zakládání sborů skupinky uplatnit. Přesto buněčné skupinky, které se při zakládání sborů používají, mají některé společné součásti nebo funkce. Těmito součástmi jsou společenství, uctívání, učednictví a evangelizace. Stejně funkce můžeme objevit na příkladech rané církve v Novém zákoně. Samozřejmě že to nejsou jediné funkce, které v novozákonní církvi vidíme, ale jsou to oblasti, ve kterých buněčné skupinky a raná církev sdílejí společnou funkci.

Společenství	
V novozákonní církvi	V buněčných skupinkách
<p>Společenství, které věřící radostně prožívali, bylo jednou z charakteristických známek rané církve (Sk 2:42).</p> <p>Věřící se navzájem povzbuzovali (Žd 10:25; 1Te 5:11) a často spolu lámali chléb (Sk 2:42; Sk 20:7,11).</p>	<p>V buněčné skupince je obecně vzájemné povzbuzování, sdílení a přátelství v Kristu a slouží k tomu, aby se naplnily naše potřeby lásky, přijetí, jednoty a opory.</p> <p>Možné aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzájemné sdílení problémů • Nesení břemen jedněch druhými • Přímlyvy v modlitbách jednoho za druhého • Společná jídla • Společná zábava s dalšími rodinami • Vzájemné povzbuzování

Uctívání	
V novozákonní církvi	V buněčných skupinkách
<p>Modlitba a chvála jsou znovu opakujícím se tématem novozákonní církve (Sk 2:47; Sk 1:14; Sk 6:4; Kol 4:2).</p> <p>Jejich uctívání vycházelo ze srdce, které bylo „radostné a upřímné“. Byla to přirozená odpověď Bohu na radost, kterou našli v Kristu a ve společenství s ostatními věřícími.</p>	<p>Uctíváním v buněčné skupince je chválení a velebení Boha tím, že se zaměřujeme na jeho charakter, skutky a slova, abychom mu udělali radost.</p> <p>Možné aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívání písní • Chválení Boha za jeho velikost • Díky Bohu za všechny věci • Uctívání Boha za to, kdo je • Hlasité nebo tiché modlitby • Předčítání textů k uctívání (jako jsou Žalmy) • Psaní a/nebo čtení křesťanské poezie

Učednictví	
V novozákonní církvi	V buněčných skupinkách
<p>V rané církvi byla velká oddanost „službě slova“ (Sk 6:4).</p> <p>První věřící se oddali učení apoštolů (Sk 2:42) a toto učení s tím, jak se církev rozšiřovala, nabývalo podoby dopisů apoštolů církvi (Ko 4:16; F 1:1; Ga 1:2).</p>	<p>V buněčné skupince je učednictvím proces pomoci, vyučování a poradenství, aby člověk myslí i duchem rosti do podoby Krista.</p> <p>Možné aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učit se verše nazpaměť • Studovat biblické úseky ve skupince • Učit se, jak aplikovat Bibli do každodenního života • Trávit čas se zralejším bratrem/sestrou • Zapojit se do služby se skupinkou • Poznávat a používat duchovní dary

Evangelizace	
V novozákonní církvi	V buněčných skupinkách
<p>Sdílení dobré zprávy o Ježíši bylo pro věřící v rané církvi přirozené. Evangelizace nebyla „program“, který museli připravit, ani to nebylo něco, na co by museli být zvlášť vyškoleni — byla to Kristova láska vyjadřovaná skrze jejich životy a slova vůči lidem kolem nich (Sk 5:42; Sk 4:20). Byl to Duch svatý, který skrze ně působil (Sk 4:31), když se sdíleli o Kristu jak doma, tak na veřejných místech (Sk 20:20). Výsledkem bylo, že lidé uvěřili ve jméno Pána Ježíše a byli zachráněni (Sk 8:12; 16:31-34).</p>	<p>Evangelizací je v buněčné skupince oslovování potřebných lidí dobrou zprávou o Kristově lásce, aby mohli poznat Boha jako Otce a Krista jako Zachránce.</p> <p>Možné činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modlit se za nespasené přátele se dvěma dalšími lidmi v modlitební trojici • Zvat na skupinku nevěřící • Naplňovat potřeby lidí vně buněčné skupinky • Získávat přátele mezi nevěřícími • Sdílet se s nevěřícími o Kristu

III. PŘÍNOSY BUNĚČNÝCH SKUPINEK

A. Přínosy pro evangelizaci

Naše sbory mají příliš často viditelné nebo neviditelné bariéry, které lidem brání přijít. Máme tradice, máme určité způsoby oblékání a možná máme dokonce očekávání od těch, kdo nás navštíví. Tradice může být dobrá, aby poskytla dojem společenství a kontinuity, ale lidem „zvenčí“ může přícházení do sboru skutečně ztěžovat.

Výzkum ukázal, že je pro lidi obtížné překonat kulturní překážky, aby přišli do církve. Pokud si všimnou, že se musí jinak oblékat, jinak chovat nebo předstírat, že jsou někým, kým nejsou, nebudou do sborů chodit. Mají pocit, jako by mezi nimi a církví byla obrovská propast, kterou je obtížné překročit.

Buněčné skupinky poskytují mnohem přirozenější „most“ k nevěřícím. Když členové buněčné skupinky rozvíjejí vztahy s nevěřícími přáteli, je pro ně mnohem přirozenější pozvat je na setkání skupinky. A příchod na malé, neformální setkání je pro nevěřícího mnohem méně hrozivý, než jít na místo, kde nikoho nezná a kde si není jist, jaká jsou tam „pravidla“.

V Janovi 13:35 Ježíš řekl: „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ Když návštěvníci přicházejí do buněčné skupinky, jedním z nejmocnějších svědectví je péče a podpora, která ve skupince je. Měli by vidět rozdíl v našich postojích, slovech a činech a měli by se začít ptát, proč jsme jiní. Když vidí ve skupince lásku a začínají tu péči a lásku prožívat na sobě, bude je to přitahovat k jejímu zdroji — Ježíši.

Buněčné skupinky poskytují mnohem přirozenější „most“ k nevěřícím.

B. Přínosy pro rozvoj vztahů

Když se díváme na Ježíšovu službu tady na zemi, je důležité si všimnout, že se rozhodl žít ve společnosti svých učedníků. Těchto dvanáct mužů se společně modlilo, spolu uctívali Boha, učili se z Ježíšových slov a příkladu, společně jedli, povzbuzovali jeden druhého a společně hlásali dobrou zprávu o spasení. Samozřejmě není náhoda, že si Ježíš k přípravě svých učedníků na službu zvolil skupinu. Jejich skupinka byla první „buňkou“ organismu, který byl jako hořčičné zrnko z podobenství v Matouši 13 — na počátku velmi malé, ale pak se rychle rozrostlo do velkých rozměrů.

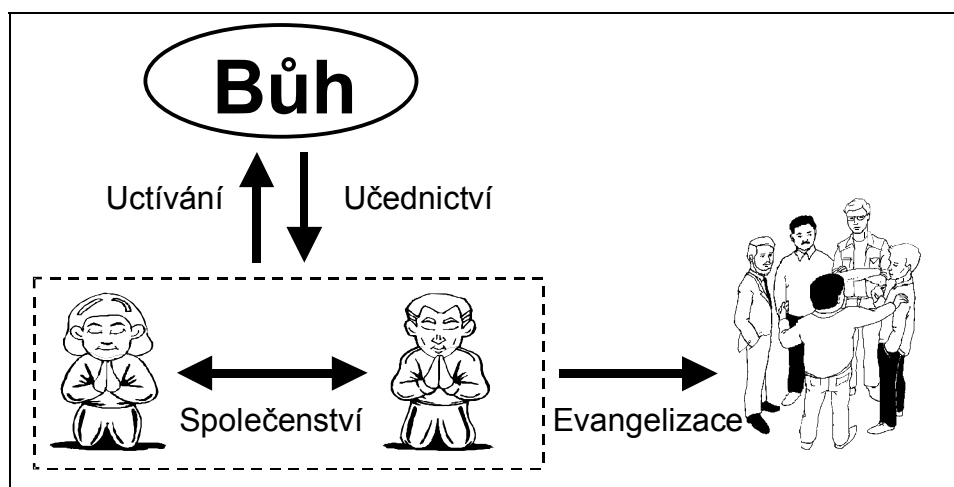
Služba, která se děje v buněčných skupinkách, má mnoho přínosů, a jedním z nich je přirozený rozvoj vztahů ve skupince. Každá z činností, ke které se skupinka schází, jako je uctívání, učednictví a evangelizace, podporuje jedinečný druh vztahu. Tyto vztahy, které jsou také vidět na obrázku 1.1, jsou:

Společenství: člověk k člověku

Uctívání: člověk k Bohu

Učednictví: Bůh k člověku

Evangelizace: Kristovo tělo ke ztraceným

Obrázek 1.1 Čtyři druhy vztahů v buněčné skupince

V buněčné skupince tráví její členové spolu čas, účastní se společně služby, povzbuzují se a modlí jeden za druhého, pomáhají jeden druhému v zápasech a potřebách. Jejich láska a oddanost vůči Bohu a jednoho vůči druhému má sílu a hloubku. Mají pocit, že někam patří, že jsou součástí společenství, které se o ně stará. Když členové skupinky rostou ve vzájemné lásce, je něco velmi zvláštního na tom, jak společně Boha uctívají a vyjadřují mu svou lásku.

Buněčná skupinka poskytuje také ideální prostředí pro rozvoj vzdělávacích nebo učednických vztahů. Je v ní více zralých věřících, kteří mohou jít bok po boku mladším věřícím, povzbuzovat je, učit je a společně s nimi sloužit.

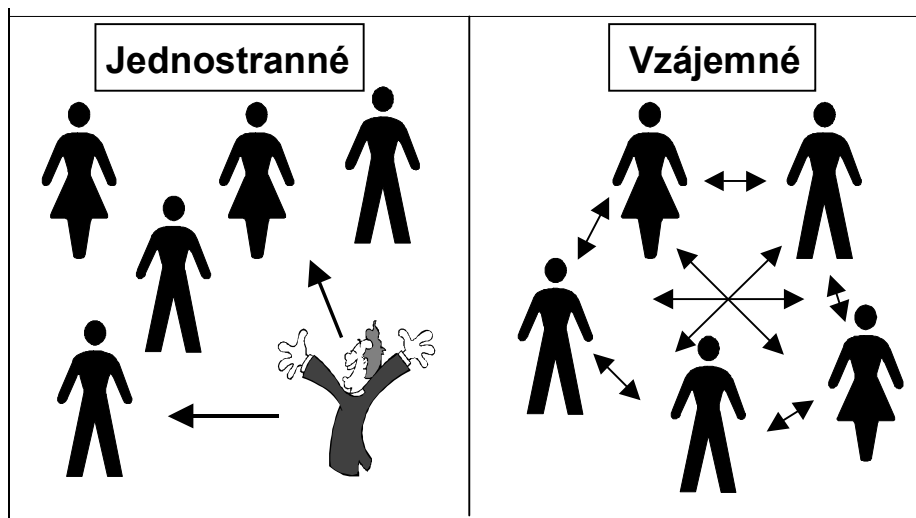
Protože jedním z cílů buněčné skupinky je růst a násobení, její členové budou neustále hledat způsoby, jak oslovit ztracené lidi kolem sebe. Budou moci sdílet své nápady a jeden od druhého se učit různými způsoby, jak ukazovat na Krista svým rodinám a přátelům. V buněčné skupince existuje odhodlání budovat vztahy s nevěřícími, aby s nimi mohli sdílet dobrou zprávu o Ježíši.

C. Přínosy pro učednictví

V Římanům 14:19 (NS) se říká: „A tak usilujme o to, co vede k pokoji, a o to, co slouží k společnému budování.“ Buněčné skupinky poskytují místo, kde je možné sloužit věřícím a kde oni mohou sloužit ostatním. Bible ukládá jasné zodpovědnosti, které mají věřící vůči sobě navzájem. K tomu všemu přirozeně dochází v buněčné skupince, když každý její člen slouží podle svého obdarování.

Služba mezi věřícími je důležitou stránkou buněčného sboru. Věřící se mají snažit vynikat v darech, které budují církev (1K 14:12). Duchovní dary byly dány k přípravě Božího lidu k dílu služby tak, aby se budovalo Kristovo tělo (Ef 4:12). Předpokládá se, že se budeme vzájemně povzbuzovat (1Te 4:18) a říkat slova, která ostatním pomohou, kde je třeba (Ef 4:29). Abychom si mohli vzájemně pomáhat, musíme sdílet břemena jedni druhých (Ga 6:2). A naší největší touhou by mělo být prokazování úcty

jeden druhému v bratrské lásce (Ř 12:10) a hluboká vzájemná láska (1P 1:22). Právě dynamika buněčné skupinky poskytuje věřícím přirozený a účinný způsob, jak naplnit biblické poslání ve vzájemném budování (viz obrázek 1.2).

Obrázek 1.2 Vzájemné budování

Buněčné skupinky jsou také místem, kde se objevují, rozvíjejí a používají duchovní dary každého člena. V prostředí buněčné skupinky se každému člověku dostává výživy a povzbuzení, aby zjistil své duchovní obdarování prostřednictvím zapojení do služby buňky. Tímto způsobem věřící rostou ve víře a dospělosti a mají příležitost, aby je v učenictví vedli zralejší křesťané. A časem budou i oni tento proces opakovat a začnou činit učedníky z těch lidí ve skupince, kteří jsou duchovně méně zralí.

Mnoho nových křesťanů bude mít problémy a potřeby, se kterými jim skupinka může pomoci. Buněčná skupinka může účinně pečovat o tělesné, duchovní, společenské a citové potřeby lidí a naplňovat je. Členové skupinky rostou ve vzájemném poznání a lásce prostřednictvím sdílení těchto potřeb a také skrze společné úsilí k jejich naplnění. Pro mnoho lidí to bude poprvé, kdy zjistí, že pravdy z Bible se mohou týkat jejich každodenního života. Naučí se, jak pro sebe studovat Bibli a jak aplikovat to, co se naučili, na problémy a potíže, před kterými stojí.

D. Přínosy pro budování vůdců

Další kladnou stránkou zakládání sborů za použití buněčných skupinek je otázka vedení. Robert Logan ve svém článku *Násobení buněčných skupinek* říká: „O kolik lidí se jeden Duchem naplněný člověk může postarat nebo kolik jich vyškolí? Kristus si stanovil hranici na dvanáct. Ale teď jsme tady my – pastoři a vedoucí, kteří se do svého ovčince snažíme zatahnout lidi a pak se bez cizí pomoci postarat o jejich potřeby ve skupinkách o 50, 100, 250, 500 a někdy 1000 lidech! Jsme snad větší než nás Mistr? I když to trochu závisí na kulturních odlišnostech, zdá se, že deset je v průměru ideální počet lidí, o které se Duchem naplněný křesťanský laický služebník může přiměřeně postarat.“ Přínosem *buněčných skupinek* je, že vedoucí zodpovídají za duchovní rozvoj jen několika lidí — ne desítek nebo stovek. To vylučuje vedoucí, kteří se snaží sloužit až do úplného vyčerpání.

Buněčný přístup také zapojuje více lidí do úlohy laických vedoucích a dává jim příležitost rozvíjet svůj duchovní dar vedení. Namísto „profesionálního duchovenstva“, které dostává své postavení ve vedení na základě toho, co ví, vedoucí *buněčných skupinek* se kvalifikují svou zralostí a schopností, kterou projeví skrze svou službu v buněčné skupince.

E. Přínosy pro zakládání sborů

Použití buněčných skupinek má v procesu zakládání sborů mnoho výhod. Abyste založili nové sbory, je zapotřebí evangelizovat, budovat nové věřící ve víře, připravovat nové vedoucí a zajistit, aby všechny funkce sboru fungovaly. Buněčné skupinky poskytují prostředek k dosažení těchto cílů. Buňky také dávají novému sboru pocit společné totožnosti.

Existuje mnoho způsobů, jak založit sbor. Vzpomeňte si na přílohu 3A, části Víze SZS z příručky 1: „Modely zakládání sborů“. Některé nové sbory jsou založeny z existujících shromáždění (model dceřiného sboru). Jiné založí tým zakladatelů, který je do nové oblasti vyslán z nějakého existujícího sboru (kolonizační model). A ještě další jsou zakládány nezávisle na existujících církevních strukturách (model misijního týmu). Některé sbory vznikají ve formálních církevních budovách a jiné se scházejí neformálně v domovech lidí. Výhoda buněčných skupinek je v tom, že je může zakladatel sboru s užitekem použít bez ohledu na to, jaký druh strategie zakládání sborů používá.

Výhoda buněčných skupinek je v tom, že je může zakladatel sboru s užitekem použít bez ohledu na to, jaký druh strategie zakládání sborů používá.

Ve strategii zakládání sborů je touhou zakladatele naplnit oblast sbory, které se reprodukují a samy zakládají nové sbory. Jaké jsou některé tradiční překážky k růstu církve a reprodukci? Neefektivní evangelizace, nedostatek učednictví, nedostatek peněz, nedostatečný počet vyškolených vedoucích; docela často také chybí víze zasáhnout ztracené pro Krista. Buněčné skupinky poskytují přirozenou a účinnou cestu k evangelizaci, učednictví nových věřících a přípravě nových vedoucích. Jestliže se skupinky scházejí po domech, není možná zapotřebí formální církevní budovy. Vyloučení těchto nákladů pak sboru umožňuje zakládat nové sbory tehdy, když jsou připraveny buněčné skupinky, a ne až když jsou k dispozici finanční prostředky. Jinými slovy, nedostatek peněz není pro přirozený růst církve překážkou.

Buněčné skupinky dávají schopnost rozvíjet strategii, pomocí které celé sousedství, město nebo kraj mohou být nasyceny účinným svědectvím o Kristu. Bez tradičních překážek růstu mohou buněčné skupinky vzkvétat. Jednoduše řečeno, *uplatnění buněčných skupinek usnadňuje zakládání nových sborů*.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. V čem spočívá hlavní rozdíl mezi malou skupinkou a buněčnou skupinkou?
2. Je možné službu „jednoho druhému“ dělat při tradičních církevních bohoslužbách v neděli ráno? Jaký bude mít na křesťana dopad, nebudou-li jeho potřeby naplněny? Budou v takovém případě noví křesťané růst a zrát?
3. Existují ve vašem sboru nějaké překážky, které by nevěřícímu, který ve sboru nikdy nebyl, bránily přijít na jedno z vašich shromáždění? Jak je možné buněčné skupinky použít jako „most“ k nevěřícím?
4. Jak je všeobecně možné použít buněčné skupinky jako součást účinné strategie saturačního zakládání sborů.

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte křesťanského přítele nebo známého, který o buněčných skupinkách neví. Vysvětlete mu přínosy buněčného přístupu ke službě a požádejte ho, aby vám uvedl důvody, proč s vámi souhlasí nebo ne. Je-li to možné, diskutujte o jeho odpovědích s ostatními účastníky, kteří studují tyto materiály.

LITERATURA

Logan, Robert: *Multiplication of Cell Groups*. Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell. Co, nedistribučováno.

BUNĚČNÉ
SKUPINKY

LEKCE 2

Principy vedení buněčných skupinek

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poskytnout všeobecný přehled úkolů a povinností vedoucího buněčné skupinky.

☞ OSNOVA LEKCE

- Čtyři hlavní funkce buněčné skupinky musejí být v rovnováze.
- Je nezbytně nutné připravovat učedníka na vedoucího.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět jedinečné roli vedoucího buněčné skupinky v její celkové službě.
- Rozumět zodpovědnostem vedoucího za každou z aktivit na setkání buněčné skupinky.
- Znat principy efektivního plánování růstu a násobení buněčné skupinky.
- Připravit ukázkový plán pro „první“ setkání buněčné skupinky.

☞ PŘÍLOHY

2A Jak prolomit ledy

2B Příklady aktivit na setkání skupinky

I. CELKOVÉ POJETÍ VEDENÍ

A. Být vzorem křesťanského života

Protože evangelizace je nepostradatelným prvkem služby buněčné skupinky, v každé době v ní budou s největší pravděpodobností nějací noví nebo duchovně nezralí věřící. Mnoho z těchto lidí nechápe, co to znamená být křesťan, ani co to znamená Bohu sloužit. Vedoucí buněčné skupinky má výsadu učit je tyto věci na příkladu toho, co říká a dělá. Potřebuje být vůči své skupince otevřený v požehnáních i těžkostech svého života. Měl by se skupinkou sdílet o vítězstvích i zápasech ve svém chození s Pánem a o tom, jak reaguje na různé okolnosti. To členy buněčné skupinky nejen povzbudí, ale také jim to pomůže naučit se, jak velmi prakticky žít to, čemu věří.

Když vůdce vyučuje „příkladem“, členové skupiny budou moci křesťanský život lépe pochopit a předat ho ostatním. Je to jedna z metod vyučování, kterou se svými učedníky používal Ježíš. Když s ním trávili čas, učili se jednoduše tím, že ho sledovali a poslouchali. V 1Te 1:6-7 (NS) Pavel, Silas a Timoteus popisují, jak se Tesaloničtí stali „těmi, kdo napodobují“ je i Pána a jsou „vzorem všem věřícím v Makedonii a v Acháji“. V 1. Korintským 11,1 nařizuje Pavel věřícím: „Jednejte podle mého příkladu, jako já jedním podle příkladu Kristova.“ Vedoucí buněčné skupinky by měl být způsobem života a službou příkladem, který jeho skupinka může následovat.

B. Připravovat nové vedoucí

Jedním ze základních účelů každé buněčné skupinky je rozmnožit se. Když je skupinka připravena k násobení, je zapotřebí člověka, který byl předtím připraven a vystrojen, aby novou skupinku jako vedoucí převzal.

Jednou z výhod buněčných skupinek je to, že poskytují vynikající prostředek, jak připravovat nové křesťanské vedoucí. Jednou z prvních priorit vedoucího buněčné skupinky je s modlitbou vybrat ze skupinky člověka, který bude „učedníkem“ na vedoucího. Tento člověk by měl vykazovat určitou schopnost a nadání pro vůdcovství, ale v žádném případě nebude mít všechny kvality efektivního vedoucího. Jedním z úkolů vedoucího buněčné skupinky pak je, aby tomuto učedníkovi byl učitelem (rádcem). Takový člověk pak musí nejen poslouchat a dívat se, co vedoucí buněčné skupinky dělá, ale musí mít též aktivní roli ve službě vedení. Lekce 9 o buněčných skupinkách „Příprava nových vedoucích buněčných skupinek“ v příručce 3 se bude podrobně zabývat celým procesem přípravy nového vedení. Nejdůležitější věc, na kterou je třeba při zakládání nové skupinky pamatovat, je to, že Bůh si v ní chce povolát jednoho nebo více lidí, aby se z nich samých stali vedoucí buněčné skupinky.

Jednou z hlavních priorit vedoucího buněčné skupinky je s modlitbou vybrat ze skupinky člověka, který bude „učedníkem“ na vedoucího.

C. Vystrojit a uvolnit ke službě

Každý křesťan by měl vědět, jaký duchovní dar (či dary) mu Duch Svatý dal, a měl by se naučit tyto dary užívat. Naneštěstí mnoho věřících má málo příležitostí své duchovní obdarování uplatnit, i když ví, v čem spočívají (a mnoho věřících to neví). Podstata buněčných skupinek umožňuje křesťanům nejen objevit duchovní své obdarování, ale také ho rozvíjet a používat ve službě.

Vedoucí buněčné skupinky by měl najít způsoby, jak členům pomoci jejich duchovní obdarování objevit. Existuje několik „testů“ a „duchovních inventur“, které jsou k dispozici, aby člověk duchovním darům všeobecně porozuměl a aby mu pomohly vidět, který z nich mu možná Duch Svatý dal. Docela často se obdarování člověka může potvrdit, až když se dotyčný začne zapojovat do různých druhů služby.

Vedoucí buněčné skupinky musí v tomto procesu poskytnout příležitosti jak k objevení duchovních darů, tak k jejich použití ve službě. To se děje na prvním místě prostřednictvím důsledného a rostoucího přenášení služby na členy skupinky. Vedoucí bude zprvu moci delegovat jen velmi malé úkoly, ale s růstem a zráním skupinky by se měl postupně snažit do jejích aktivit a služby zapojit každého člena.

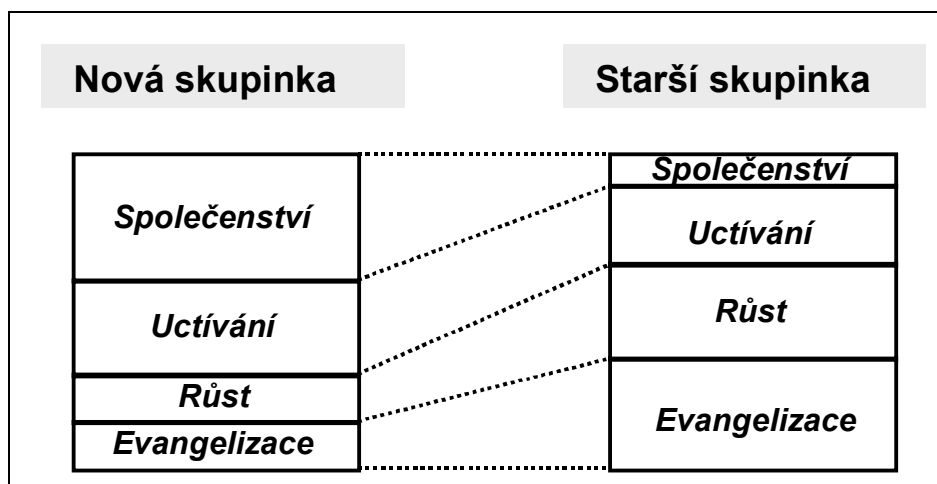
II. VEDENÍ SETKÁNÍ BUNĚČNÉ SKUPINKY

Neexistuje žádný „správný“ formát setkání buněčné skupinky. Je zodpovědností vedoucího rozhodnout, jak budou setkání organizována a vedena. Avšak každé setkání by mělo obsahovat nějaký čas na každou ze čtyř funkcí buněčné skupinky (společenství, uctívání, růst a evangelizace).

„Typické“ setkání buněčné skupinky může mít následující pořadí:

- Začíná časem společenství a sdílením mezi členy skupinky.
- Následuje chvíle uctívání s modlitbami, zpěvem a chválením Boha.
- Poté je čas na studium Bible a diskusi.
- Pak skupinka přejde ke sdílení vize služby, ve kterém členové diskutují o osobních a skupinkových aktivitách, které slouží k oslovení přátel, sousedů a snad i větších skupinek evangeliem. To může zahrnovat i modlitbu za konkrétní jednotlivce, které skupinka ještě nepozvala.

Množství času stráveného každou činností závisí na tom, jak dlouho se už skupinka schází. Zpočátku potřebuje nová skupinka více času na společenství a méně na diskusi o Bibli. Časem bude důraz kladen stále více na studium Bible a evangelizaci. Tato proměnlivá rovnováha je znázorněna na obrázku 2.1.

Obrázek 2.1 Vybázení funkcí v buněčné skupince

Dohromady by celé setkání obecně nemělo trvat déle než 90 minut. Skupinka může například strávit 20 minut společenstvím, 20 minut uctíváním, 30 minut probíráním Bible a 20 minut evangelizací.

Vedoucí má zodpovědnost včas setkání zahájit, přecházet od jedné činnosti k další a včas setkání ukončit. Každá ze čtyř funkcí buněčné skupinky je pro růst a zralost členů životně důležitá, takže vedoucí musí zajistit, aby skupinka strávila čas každou z nich.

Vedoucí buněčné skupinky má také zodpovědnost za plánování a vedení každého jejího setkání. Jak bude buňka růst a dozrávat, bude moci vedoucí delegovat různé činnosti během setkání na další členy skupinky. Každá část setkání potřebuje určitý druh přípravy.

A. Místo

Vedoucí se musí rozhodnout, kde se bude skupinka scházet a kdo bude hostitelem. Docela často je jím právě vedoucí. Hostitel musí zajistit, aby v místnosti bylo kde sedět tak, aby lidé viděli jeden na druhého (kruh umožňuje největší vzájemné působení mezi členy). Případně může hostitel připravit také občerstvení (které může být tak skromné jako čaj nebo káva).

B. Společenství

Společenství je chvíle, která může být formální i neformální podle toho, jak si to vedoucí přeje. Jsou-li ve skupince noví členové nebo návštěvníci, doporučuje se použít nějakou činnost na prolomení ledu, aby se lidé cítili vítáni a aby se každý člověk ve skupince mohl o ostatních víc dozvědět. Společenství je chvíle, kdy členové zjišťují, co se dělo v životech ostatních členů, aby je povzbudili, sdíleli s nimi radosti a zármutky a budovali jeden druhého.

Příklady činností, které pomáhají členům buněčné skupinky lépe poznat jeden druhého, najdete v Příloze 2A, „Jak prolomit ledy“.

C. Uctívání

Uctívání v buněčné skupince připravuje členy na zbývající část setkání, zvláště když očekávají, že k nim Bůh bude prostřednictvím chvíle diskuse nad Biblii mluvit. Má-li vedoucí nebo někdo ve skupince hudební nadání, je možné jako doprovod chvíle uctívání použít kytaru, klavír nebo jiný hudební nástroj. Jestliže ne, Boha stejně tak těší slyšet chvály zpívané z radostných a upřímných srdcí!

D. Modlitba

Modlitba bude součástí každé z činností během setkání buněčné skupinky. Vedoucí by měl setkání začít a ukončit modlitbou. Vedoucí by měl vzít v úvahu, že modlit se nahlas bude pro nové členy velmi nepohodlné, a měl by dát jasně najevo, že je to dobrovolné. Až ve skupince stráví noví věřící více času a za pomoci ostatních získají větší jistotu, budou to dělat sami.

Na modlitbu přirozeně dojde během chvíle uctívání, ale vedoucí musí plánovat modlitbu také během chvíle evangelizace a obecnství. *Modlitební trojice* jsou tři lidé, kteří se společně konkrétně modlí za

spasení tří přátel nebo známých každého z nich (tj. tři věřící se modlí za devět nevěřících), a i to může být součástí evangelizační chvíle. Během chvíle společenství je možné sdílet modlitební náměty a skupinka se pak za ně může modlit. Jiná možnost je modlit se ve skupinkách po dvou, což lze použít na povzbuzení k modlitbám mladších křesťanů (kteří se jinak budou před skupinkou možná příliš stydět) stejně jako ke sdílení osobnějších potřeb.

E. Biblická diskuse

Povinností vedoucího buněčné skupinky je buď připravit nějakou lekci pro diskusní čas nad Bibli, nebo tento úkol delegovat na někoho, kdo má dar vyučování. Induktivní biblické studium je jednou z metod, kterou by měli členové buněčné skupinky používat a naučit se ji tak, aby se mohli sytit z Božího slova sami. I když induktivní biblické studium není jedinou metodou, kterou je možné použít, cílem chvíle pro biblickou diskusi by mělo být objevení biblické pravdy a zjištění, jak ji aplikovat do životních situací.

Cílem biblické diskuse by mělo být objevení biblické pravdy a zjištění, jak ji aplikovat do životních situací, ne pouze pronesení kázání.

Slovo varování: mnoho skupinek klade příliš velký důraz na biblické studium, protože to byl model, který vyzorovali ve svých minulých sborových zkušenostech. Nadměrný důraz na čas studia Bible odvádí od ostatních aktivit buňky. Je životně důležité, aby vedoucí udržel rovnováhu všech čtyř funkcí buněčné skupinky.

F. Učednictví

K učednictví dochází tehdy, když vědomě někomu pomáháme, aby se svým charakterem více podobal Kristu a aby byl plodnější ve službě. Nový křesťan má zvláštní potřeby a vypořádává se s pochybnostmi, zábrany, neznalostí v duchovních věcech, s duchovní opozicí a s pocitem „nepohodlí“ na neznámém území. Potřebuje skutečnou a upřímnou péči svého duchovního rodiče, pro kterého bude jeho blaho vrcholnou prioritou. Nový křesťan potřebuje mít někoho, s kým může diskutovat o otázkách, a někoho, o kom ví, že mu na něm záleží. Kvůli důvěrné povaze učednického vztahu, by muze měli vést k učednictví jen muži a ženy by měly vést k učednictví ženy.

Vedoucí buněčné skupinky by měl novému křesťanu ve skupince vždy přiřadit duchovního „rodiče“. Nikdy by se nemělo stát, že nový křesťan nemá nikoho, kdo by jej učedníkoval a staral se o něho. Skupinka také v tomto procesu pomůže, ale právě tak, jako Ježíš měl se svými učedníky vzájemný vztah, tak i každý nový křesťan musí mít jednoho člověka, s nímž může takový vztah sdílet.

Nezapomínejte, že vedoucí buněčné skupinky musí také s modlitbou vybrat někoho, kdo bude učedníkem na vedoucího, někoho, koho bude vedoucí v učednictví vést, aby se stal vedoucím vlastní buněčné skupinky. Učedník by se měl s vedoucím buněčné skupinky zapojovat do všech stránek služby, aby mohl vidět a zakoušet vedení buněčné skupinky z prvních rukou.

G. Evangelizace

Odpovědností vedoucího buněčné skupinky je také předávat jejím členům vizi služby. Vedoucí dává skupince vizi potřeby evangelizovat a rozvíjet vztahy, jež poskytnou přirozenou cestu ke sdílení Krista. Vedoucí pomáhá lidem uvědomit si, jak jejich jednotlivé snahy evangelizovat zapadají do úsilí celé skupinky. Také je možné dělat to studiem biblických úseků, které křesťany nabádají, aby říkali dobrou zprávu, a pak členy vyzvat, aby tyto texty aplikovali do svých životů.

Chvíle pro evangelizaci během setkání buněčné skupinky je výbornou příležitostí vyprávět svědectví o tom, jak Bůh působí v životech jejich členů k tomu, aby evangelizovali s Kristovou láskou. Je to také čas, kdy může vedoucí buněčné skupinky jejím členům připomenout jak potřebu, tak proces násobení jejich skupinky na dvě buněčné skupinky.

III. ŘÍZENÍ BUNĚČNÉ SKUPINKY

I když nikdo nemá požitek z papírování, existuje několik důvodů, proč by měl vedoucí se svou skupinkou pracovat na přípravě plánů cílů a úkolů buňky.

- **Zodpovědnost:** Jako křesťané musíme být dobří správci prostředků, které nám Bůh dal, včetně času a úsilí, které vkládáme do vedení buněčné skupinky. Plánování pomáhá nejlepším možným způsobem využít naše omezené zdroje.

- **Růst:** Jestliže srovnáte buněčnou skupinku s lodí na cestě, může plán znamenat rozdíl mezi skupinkou, která pluje určeným směrem a je velmi plodná, a skupinkou, která bez cíle bloudí, kamkoliv ji vítr zaneše. Bůh touží, aby buňky v církvi rostly a množily se, a tak se dopracovávaly k cíli Velkého poslání. S náležitým plánováním zůstane skupinka zaměřena na cíl a dosáhne růstu, rozvoje a množení.

Plánování zahrnuje jednoduchý postup o třech částech:

- Modlete se a žádejte Boha, aby vám dal při plánování moudrost (Jk 1:5).
- Snažte se pro skupinky stanovit *realistické* cíle a úkoly a udělejte si časovou osu s daty pro každý úkol a cíl.
- Do tohoto časového plánu zahrňte pravidelná data pro *vyhodnocení* vašeho pokroku.

Když budete v tomto procesu modliteb, plánování a přezkoumávání pokračovat, uvidíte oblasti, které vyžadují pozornost a kroky, které je potřeba podniknout, abyste dosáhli stanovených cílů. Příležitostně může vaše buněčná skupinka potřebovat upravit své cíle a data, ale to je normální součást procesu plánování.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Měl by vedoucí buněčné skupinky delegovat aktivity a zodpovědnosti na všechny její členy a ne jen na učedníka? Proč ano nebo proč ne?
2. Proč je důležité, aby byl každému novému členu skupinky přidělen duchovní „rodič“, který by z něj vychovával učedníka?
3. Jak dlouho od vzniku skupinky by měl vedoucí buňky čekat, než si vybere učedníka? Jaké druhy činností může vedoucí dělat s aspirantem, aby ho připravil na vedení vlastní skupinky?
4. Proč by se měl vedoucí buněčné skupinky obtěžovat jak přípravou všeobecného plánu pro skupinku, tak i plánu pro jednotlivá setkání? Proč skupinku jen tak nenechat, aby se „přirozeně“ vyvíjela, jakýmkoliv směrem bude chtít?

AKČNÍ PLÁN

1. Projděte si Přílohu 2B „Příklady aktivit na setkání skupinky“. Tato příloha obsahuje nápady, které se dají využít v průběhu každé ze čtyř částí setkání buněčné skupinky. Vedoucí skupinky může tyto návrhy použít v nezměněné podobě nebo si je podle potřeby přizpůsobit.

LITERATURA

Trinity Christian Center, *Cell Growth and Evangelism Strategy Seminar*, nepublikováno, nedatováno.

Jak prolomit ledy

„Ledoborce“ jsou jednoduše zábavné, nenátlakové způsoby, jak lépe poznat ostatní lidi. Často je možné je použít během chvíle společenství v nové buňkové skupině. Několik poznámek:

- „Ledoborec“ musí být pro skupinu přiměřený. Je-li příliš dětinský, lidé se nebudou cítit dobře. Pokud je příliš hrozivý, lidé se budou držet zpátky.
- Dejte jasně najevo, že se očekává účast všech přítomných.
- Některé „ledoborce“ je možné použít vícekrát.
- Buďte citliví vůči lidem, kteří se při hře nebo aktivitě necítí dobře.
- S postupem životního cyklu buněčné skupiny, během kterého se skupinka stále víc stmeluje, jsou „ledoborce“ kratší a méně důležité. Během prvních dvou setkání můžete „ledoborcem“ strávit polovinu času, ale za několik měsíců je k tomu potřeba jen deset nebo patnáct minut.

ÚVODNÍ OTÁZKY

Když ti bylo mezi sedmi a čtrnácti lety...

- Kde jsi bydlel? Kolik máš bratrů a sester?
- Jaký druh dopravy tvoje rodina používala?
- Ke kterému člověku jsi měl nejbližší?
- Kdy se pro tebe Bůh stal víc než slovem?

KDO JSEM?

Na proužky papíru napište jména slavných a/nebo biblických postav a přilepte každému jeden na záda. Nikdo si svůj proužek nemůže sám přečíst. Musí chodit po místnosti a ptát se vždy jen jednou otázkou na to, kdo je, dokud neuhodne.

VSADÍM SE, ŽE TO NEVÍŠ

Každý člověk ve skupině napíše na čistý kus papíru něco, o čem si myslí, že o něm nikdo ve skupině nebude vědět. Kusy papíru se složí, dobře zamíchají a očíslojí. Pak je určený člověk začne číst, přičemž řekne nejprve číslo. Každý člen skupiny si pak začne sestavovat seznam lidí, který nejlépe odpovídá přečteným vodítkům. Po přečtení posledního vodítka vyhrává člověk, který má nejvíce správných přiřazení.

PŘEDSTAVOVÁNÍ

Každý člověk ve skupině má několik minut na promyšlení otázky, kterou položí ostatním lidem ve skupině. Když si všichni otázku promysleli, měli by se začít mezi sebou pohybovat a klást své otázky. Zapište si jméno a odpověď každého člověka. Po asi deseti minutách pak každý v kruhu skupiny řekne, co se o ostatních lidech dověděl. Čím lepší otázky, tím tvořivější a pronikavější odpovědi dostanete.

DVĚ PRAVDY A LEŽ

Každý o sobě napíše dvě pravdivé věci a jednu lež. Každý potom rozhoduje, ke komu který kus papíru patří a které jeho prohlášení bylo nepravdivé. Můžete také vypustit první část, tzn. že každý člověk si drží svůj papír a lidé jen hádají, které prohlášení je nepravdivé. (Není fér, když si někdo zvolí lež, která je velmi blízko pravdě.)

ZPRÁVY O POČASÍ

V kruhu jeden po druhém, počínaje vedoucím, popište, jak se cítíte, slovy předpovědi počasí — polojasno, slunečno atd. Účastníci mohou vysvětlit, proč se rozhodli pro svůj druh počasí. Vedoucí uvede příklad pro deprese.

PROCHÁZKA DŮVĚRY

Utvořte ze skupiny dvojice. Jednomu člověku v každé dvojici zavažte oči. Člověk s nezavázanými očima vede toho druhého blízkým okolím místa setkání. Snažte se obstarat mnoho různých zkušeností — nechte člověka se zavázanými očima jít po schodech, jít ven a dovnitř, pomozte mu nahmatat různé předměty, jděte na různá místa, chodte po různých površích (tráva, podlaha, bláto), ale od začátku procházky nic neříkejte. Všechny pokyny musíte sdělovat beze slov. Po asi pěti minutách se vystřídejte. Po dalších pěti minutách se skupina znovu sejde. Povídejte si o tom, jaké pocity jste měli, když jste měli zavázané oči, když jste se dotýkali různých předmětů atd. Jak jste vnímali druhého člověka? Jaké to bylo nemít žádnou kontrolu nad tím, co se děje? Co jste se dozvěděli o sobě? Jak se to týká vašeho vztahu s Bohem ... nebo s ostatními?

HRA S MINCEMI

Máte-li na setkání někdy nové lidi, můžete k prolomení ledů použít tuto hru. Každému dejte deset mincí. Každý člověk musí o sobě říct jednu věc, která je odlišná od všech ostatních. (Například dobrodružný člen skupiny může říct: „Vylezl jsem na Gerlachovský štít“) Mluvčí dá svou minci doprostřed. Jestli i jiný hráč vyšplhal na Gerlachovský štít, může také položit minci. První člověk, který se zbavil všech svých mincí vyhrává.

SKUPINOVÉ PARODIE

Pro tuto aktivitu potřebujete dvě družstva a dvě místnosti. Rozdělte skupinu na dvě družstva. Družstvo A vymyslí nějaké posuňky nebo činnost, kterou má družstvo B znázornit (např. u snídani) bez použití slov. Družstvo A jen jedinému člověku (nazveme ji Laura) z družstva B řekne, o jakou činnost jde, a Laura to nesmí říct nikomu jinému. Družstvo B čeká v první místnosti, zatímco Laura vezme do druhé místnosti dalšího člověka ze svého družstva (nazveme ho Michal). Ve druhé místnosti družstvo A sleduje, jak Laura hraje danou činnost pro Michala (pamatujte, ani slovo!). Pak se Laura vrátí do první místnosti a pošle někoho dalšího z družstva B. Michal pak předvede činnost dalšímu člověku, vrátí se do první místnosti a zase pošle někoho ze svého družstva. Tento postup se opakuje, dokud poslední člověk z družstva B danou činnost nevidí. Tento poslední člověk, pak musí uhodnout, o co jde. Družstva se pak vymění a družstvo B vymyslí aktivitu, kterou bude předvádět družstvo A.

ODPOVĚDI A JEJICH AUTOŘI

Napište na kousky papíru čtyři nebo pět nenátlakových otázek, které mohou o člověku něco prozradit (např. „Co je tvoje oblíbená věc?“ „Co zatím neumíš, ale přál by sis to umět?“ „Jak si představuješ ideální dovolenou?“ Lidé by měli odpovědět na všechny otázky, nebo alespoň na tři, ale řekněte jim, aby své papíry nepodepisovali. Vedoucí pak všechny listy posbírá, přečte odpovědi a každý se snaží uhodnout, kdo jak odpovídal.

VŠICHNI MOJI SOUSEDI

Začíná se tím, že se všichni posadí na židle do kruhu a jeden člověk se postaví doprostřed. Člověk uprostřed musí najít nějaké „sousedy“. K tomu o sobě musí říct nějaké pravdivé prohlášení, které snad bude platit i o jeho sousedech (např.: „Všichni moji sousedi hrají na klavír.“). Každý člověk, který to o sobě taky může pravdivě prohlásit, musí vstát a najít si nové místo. Nesmí se přitom vrátit na židli, na které seděl. Stejně tak si hledá židli člověk uprostřed, takže pokaždé nakonec zůstane někdo bez židle. A zase o sobě musí říct něco pravdivého a čekat na nějaké „sousedy“, o kterých to prohlášení také platí.

SKUPINOVÁ DISKUSE

Následuje řada otázek, které je možné použít během chvíle společenství. Všimněte si, že některé z těchto otázek jsou vhodné pro nové skupiny a některé otázky se lépe hodí pro skupiny, ve kterých se členové už trochu znají:

- Co bylo nejšťastnějším okamžikem ve tvém životě?
- Co nám můžeš říct o svém prvním rande?

- Čeho v životě nejvíce lituješ?
- Jakou nejtěžší věc jsi v životě udělal?
- Jaké největší pocty se ti kdy dostalo?
- Kdo je tvůj nejlepší pozemský přítel? Popiš ho (ji).
- Kterou místnost ve vašem domě máš nejvíc rád?
- Které jedné věci chceš příští týden dosáhnout?
- Kde ses jako dítě cítil nejhřejivěji a nejbezpečněji?
- Kdybys měl stroj času, který bude fungovat jen jednou, který okamžik v budoucnosti nebo minulosti bys navštívil?
- Kdy jsi naposled dělal něco poprvé?
- Tvoji přátelé začnou u jídla znevažovat vašeho společného kamaráda. Co uděláš?
- Kdyby sis mohl vzít pilulku, která ti umožní žít do tisíce let, udělal bys to? Proč?
- Když uděláš něco hloupého, jak moc tě trápí, že si toho ostatní všimnou a smějí se?
- Chtěl bys znát přesné datum své smrti?
- Kdybys mohl změnit dvě věci na tom, jak jsi byl vychován, co by to bylo? Pokud pocházíš z rozvedené rodiny, jak tě to ovlivnilo?
- Kdo je tvůj oblíbený příbuzný? Proč?
- Jaká je tvoje nejmilejší vzpomínka z dětství na chvíli strávenou se svým otcem nebo matkou?
- Koho Bůh použil, aby tě přivedl do bodu, ve kterém jsi poznal, že potřebuješ Ježíše?
- Kdyby sis mohl vyměnit místo s nějakou biblickou postavou, koho by sis vybral? Proč?
- Která je tvoje oblíbená kniha v Bibli? Proč?
- Kdybys mohl jet kamkoliv do světa, kam bys jel?
- Představ si, že tvůj dům hoří a ty máš čas vzít si s sebou jen jednu věc (celá tvoje rodina je v bezpečí). Co by sis vzal?
- Jak se jmenuje tvůj oblíbený film nebo televizní program?
- Kdo měl největší vliv na tvůj život od doby, kdy jsme se naposledy sešli?
- Co byla nejlepší věc, která se ti minulý týden stala?
- Vzpomeň si na chvíli, kdy jsi v poslední době selhal.
- Uveď někoho, koho obdivuješ a kdo musel překonat velké překážky k tomu, aby se dostal tam, kde nyní je.
- Čeho si nejvíc ceníš v lidských vztazích, ve svém vztahu s Kristem, ve vztazích s rodiči?
- Jak reaguješ, když se ti nedostane poděkování za to, že sis kvůli někomu přidělával práci?
- Která je tvoje nejoblíbenější denní doba?
- *Pro svobodné: Jaká by měl/a být dívka/chlapec, kterou/kterého si chci vzít. Pro páry: Co způsobilo, že jsem si vzal(-a) svého partnera.*
- Jaké jsi zažil největší zklamání?
- Na který dar (kromě svého obrácení) nikdy nezapomeneš?
- Co bylo nejdůležitější událostí ve tvém životě za poslední týden?
- Kdyby sis mohl jet na tři dny na kterékoliv místo na světě, kam bys jel a proč?
- Kdyby ses mohl setkat s kýmkoliv, kdo někdy žil ve tvé zemi, kdo by to byl a proč bys ho/ji rád potkal?
- Kdybys mohl bydlet kdekoliv na světě, kde by to bylo a proč?
- Jaký dar (duchovní, citový, duševní atd.) se domníváš, že přinášíš na toto setkání? (Jinými slovy, co si myslíš, že by mohlo přispět k povzbuzení ostatních?)
- Která důležitá zkušenost ve tvém životě zcela změnila tvůj žebříček hodnot?
- Uveď některé své osobní cíle, které sis naplánoval na příští rok.
- Kým jsou tvoji rodiče, co dělají a v čem bys chtěl, aby se změnil?
- Kdyby sis mohl znovu vybrat svoje povolání, čím bys byl a proč?
- Kdyby ses měl stát vedoucím představitelem jakékoliv země na světě, která by to byla a proč?

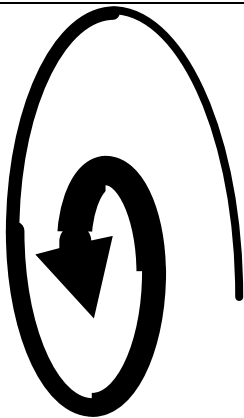
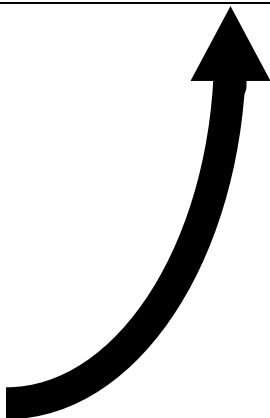
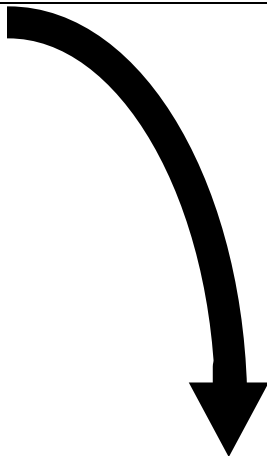
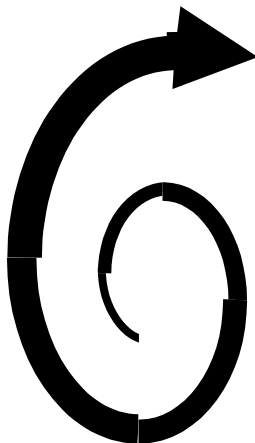
- Co nejlepšího a nejhoršího jsi minulý týden zažil?
- Kdybys mohl jet na dvoutýdenní výlet na kterékoliv místo na světě, kam by to bylo a proč?
- Kdybys mohl mluvit s kterýmkoliv člověkem, který dnes žije, kdo by to byl a proč?
- Dej všem kus papíru a požádej je, aby nakreslili obrázek své práce nebo čehokoliv, co každodenně dělají. Vysvětlete své náčrtky.
- Jsi rád, že jsi dnes večer na této skupince? Proč ano, proč ne?
- Jakých silných a slabých stránek jsi si všiml na tvém vztahu s tvým nejstarším dítětem, s příbuznými z druhé strany nebo s manželem?
- Oznam všem přítomným, že každý právě dostal padesát milionů korun. Všichni ať řeknou, jak by své nově nabyté bohatství použili.
- Máš přezdívku? Jestliže ano, jakou? Jaké přezdívky má tvůj partner a děti?
- Existuje nějaká éra, ve které bys rád žil? Jestliže ano, proč?
- Pomáhá ti nějak tato skupinka? Popovídejte si o tom a poděkujte jeden druhému?
- Řekněte ostatním ve skupině tři věci, kterých si na své rodině vážíte, a tři věci, které jsou u ní někdy .
- Co byste chtěli, aby se stalo ve vaší rodině? Ve vašem sboru? V buněčné skupince? Ve světě?
- Kdo je v tomto okamžiku života tvým nejlepším přítelem?
- Měl jsi poslední dobou nějakou vyslyšenou modlitbu? Pověz nám o tom.
- Jaké máš zaměstnání? Co tě na něm baví?
- Kdo měl největší vliv na tvůj křesťanský život a proč?
- Kterou knihu, film nebo video jsi nedávno viděl nebo četl a doporučil bys ostatním? Proč?
- Která věc ve tvém životě dělá podle tebe Bohu největší radost?
- Jakou nejpovzbudivější věc ti někdo tento týden řekl?
- Jakou povzbudivou věc jsi pro někoho v tomto týdnu udělal?
- Co tě přivedlo k rozhodnutí navštívit tento sbor?
- Čeho chceš ve svém životě ještě dosáhnout?
- Jaká byla tvoje nejtrapnější zkušenost?
- Za co jsi vděčný?
- Jaká je nejvýznamnější událost tvého života a proč?
- Poděl se o biblický verš, který je pro tebe nejdůležitější, a řekni, proč je tak významný.
- Jak jste se potkali se svým partnerem, co vás přivedlo k tomu, že jste spolu začali chodit; nebo: jakého člověka byste měli rádi za partnera?
- V čem by byl tvůj život jiný, kdybys věděl, že se Ježíš do týdne vrátí?
- Kdo byl nejzajímavějším člověkem, kterého jsi někdy potkal?
- Máš nějaké oblíbené místo, kam jezdíš na prázdniny? Proč se ti tam líbí?
- Poděl se o nějakou duchovní zkušenost, kterou jsi s Bohem prožil ...
- Co tě zlobí na tvém partnerovi/příteli?
- Jak relaxuješ?
- Máš nějaký oblíbený druh hudby, píseň apod.? Jaký/ou?
- Co se ti stalo během tohoto týdne, co bys chtěl říct ostatním ve skupině?
- Kdy ses naposledy naštvál?
- Kdybys věděl, že nemůžeš dopadnout špatně, co bys rád dělal?
- Kdybys znovu musel žít svůj život, co bys změnil?
- Jestliže jednoho dne umřeš, co bys chtěl, aby bylo napsáno na tvém náhrobním kameni?
- Co bys chtěl, aby se říkalo na tvém pohřbu?
- Co bys nechtěl, aby se říkalo na tvém pohřbu?
- Kdybys měl žít na měsíci a mohl si s sebou vzít jen jednu věc, co by to bylo?
- Co bys dělal, kdybys viděl: (a) člověka, kterého okrádají; (b) člověka, který se topí; (c) dům v plamenech?

- Co tě minulý týden vystresovalo?
- Existuje něco, co ti dává pocit viny?
- Kterou věc nemůžeš u opačného pohlaví pochopit?
- Kdybys měl tento týden prožít znovu, co bys udělal jinak?
- Popiš jinou malou skupinu, která nebyla součástí tvého sboru a přitom jsi byl jejím členem, a řekni, proč si myslíš, že ta skupina fungovala (nebo nefungovala). Neomezuj se na „náboženské“ skupiny — většina z nás je například součástí pracovního kolektivu.
- Jaká je tvoje nejvzácnější Bible, kterou jsi kdy dostal (např. při křtu, svatbě, obrácení atd.)? Řekni nám, proč je pro tebe tak významná?
- Která první věc tě napadne, když přemýšlíš o Bohu?
- Které otázky týkající se vztahu s Bohem si nejčastěji kladeš?
- Za jakých okolností se cítíš nejosamělejší/nejméně osamělý? Proč?
- V jakých oblastech tvého života je nejtěžší důvěřovat (a) Bohu, (b) lidem, (c) sobě?
- Proč vlastně ráno vstáváš? (Účelem je zjistit, jaké jsou motivační síly v životě člověka. Je to jednoduchá otázka, ale vyžaduje spoustu přemýšlení, aby na ni člověk poctivě odpověděl.)
- Kdy jsi naposledy připustil, že se mýlíš? Proč je to tak těžké?
- Co ses nedávno naučil od jiného věřícího?

**BUNĚČNÉ
SKUPINKY**
2B
PŘÍLOHA

Příklady aktivit na setkání skupinky

Zde jsou uvedeny některé vzorové aktivity pro každou ze čtyř částí setkání buněčné skupinky. Časy uvedené u každé z funkcí jsou pouze přibližné:

Společenství	Uctívání	Růst	Evangelizace
Člověk k člověku	Člověk k Bohu	Bůh k člověku	Kristovo tělo ke světu
„Dovnitř“	„Nahoru“	„Dolů“	„Ven“
20 minut	20 minut	30 minut	20 minut
 <p>Užívejte si společnou zábavu. Jezte společná jídla. Lépe se navzájem poznávejte. Povzbuzujte se navzájem. Sdílejte se o své radosti. Sdílejte se o své problémy. Modlete se jeden za druhého.</p>	 <p>Zpívejte písně chval. Děkujte Bohu za jeho velikost. Děkujte Bohu za všechno, co udělal. Modlete se tiše nebo nahlas. Čtěte si texty o uctívání (např. žalmy). Předčítejte křesťanskou poezii.</p>	 <p>Ve skupině studujte biblické pasáže. Aplikujte biblické principy do života. Jako skupina se zapojujte do služby. Objevte a používejte duchovní dary. Učte se nazpaměť biblické verše.</p>	 <p>Vytvořte „modlitební trojici“ a modlete se za nevěřící přátele. Pozvěte na skupinku nevěřící lidi. S celou skupinou naplňujte potřeby lidí kolem vás. Budujte přátelství s nevěřícími. Říkejte ostatním dobrou zprávu o Kristu.</p>

BUNĚČNÉ
SKUPINKY

LEKCE 3

Založení buněčné skupinky

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poskytnout praktické kroky k založení nové buněčné skupinky.

☞ OSNOVA LEKCE

- Modlitební podpora je extrémně důležitá.
- Vytvoření prvních kontaktů může poměrně dlouho trvat.
- Úspěšnou buněčnou skupinku je třeba plánovat.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, co se musí udát, aby vznikla jedna nebo více buněčných skupin.
- Připravit plán na založení nové buněčné skupinky.

☞ PŘÍLOHA

3A Plánovací list

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tuto lekci úzce doplňuje lekce 2 — „Principy vedení buněčné skupinky“. Obě lekce by měly být dokončeny dříve, než účastník výcviku založí svou první skupinku.

I. PŘIPRAVTE SE NA NOVOU BUNĚČNOU SKUPINKU

A. Vytvořte modlitební tým

Nejdůležitějším krokem při zakládání nové buněčné skupinky je modlitba. Vedoucí buněčné skupinky by měl vytvořit tým modlitebníků, který se bude pravidelně modlit za něho i za novou buněčnou skupinku. Mohou to být lidé z místního sboru, křesťanští přátelé a členové rodiny, nebo věřící z jiných sborů v oblasti, kde bude buněčná skupinka založena.

Modlete se za jasné Boží vedení a prostě o moudrost, pokud jde o načasování, místo atd. Modlete se za probuzení srdcí stávajících věřících v cílové oblasti. Modlete se za každou novou buněčnou skupinku, která má vzniknout. Satan se bude snažit na nově zakládaný buněčný sbor útočit. I Pavel při své službě zakládání sborů konkrétně žádal o přímluvné modlitby (Ef 6:19; 1Te 5:25; Ř 15:30). Zakladatel sborů tedy musí být člověkem modlitby a musí být modlitbou obklopen.

B. Sestavte tým vedení

I když je možné, aby buněčnou skupinku založil jeden člověk, vhodnější je mít tým dvou až čtyř lidí. Členové týmu vedoucích mohou efektivněji provádět průzkum, evangelizaci a spuštění buněčné skupinky. Kromě toho se budou moci jeden za druhého modlit, vést se k vzájemné zodpovědnosti a vychovávat učedníky z nových věřících, kteří do skupinky přijdou. Ježíš sám vytvořil takový příklad, když sedmdesát dva učedníků vyslal po dvojicích za jejich první zkušeností ve službě (Lk 10:1). Jeden člověk z vedoucího týmu by pak měl být zvolen za vedoucího nové skupinky.

C. Prozkoumejte svou cílovou oblast

Abyste zjistili, jak a kde založit buněčné skupinky, které jsou součástí strategie zakládání sborů, musíte provést průzkum cílové oblasti. V Příručce 1 je lekce „Principy průzkumu“ (Vize 4). Pokud jste tento výzkum dosud nedokončili, měl by si tým vedení lekci zopakovat a výzkum provést. Výzkum prováděný podle principů uvedených v této lekci odhalí klíčové faktory v tom, jak by se budoucí buněčná skupinka měla utvářet.

II. NAVAZUJTE KONTAKTY

Rozhodněte, kdo budou vaši cíloví posluchači, a přemýšlejte o potřebách, které tito lidé cítí (a které jste zjistili po dokončení Příručky 1). Modlete se za to, jak by vaše buněčná skupinka mohla začít tyto potřeby naplňovat. Modlete se, aby vám Bůh ukázal klíčové lidi v cílové oblasti. To jsou ti lidé, kteří mají ve své společnosti vliv a kteří mají vizi, ambice a energii. Klíčoví lidé již často mají nějaké vedoucí postavení. Mají takový potenciál, že by jako křesťané byli mocnými svědky v životech mnoha lidí, se kterými mají vztahy.

Jestliže je cílovou oblastí vaše čtvrtě, pak proces přivádění rodiny, přátel a známých do skupinky není těžký. S těmito lidmi už máte vytvořené vztahy. Modlete se, aby Bůh vaše vztahy použil a dal vám příležitost pozvat přátele do skupinky. Napište si seznam lidí, se kterými jste během týdne mluvili nebo je potkali. Začněte se modlit za každého člověka na vašem seznamu, abyste měli příležitost si s ním popovídat o Kristu a pozvat ho na setkání buněčné skupinky.

Bez ohledu na to, kdo je vaší cílovou skupinou, začněte se modlit za jejich spasení už v okamžiku, kdy s nimi rozvíjíte vztahy.

Pokud vaši cílovou oblastí není bezprostřední sousedství, pak je proces rozvoje vztahů pomalejší. Lidí, které chcete pozvat, musíte nejprve poznat a začít s nimi rozvíjet vztahy. Buďte s nimi a hledejte způsoby, jak jim posloužit a pomoci. Buďte jim „solí a světlem“ ještě dříve, než založíte skupinku. Bez ohledu na to, kdo je vaší cílovou skupinou, začněte se modlit za jejich spasení, zatímco s nimi rozvíjíte vztahy. Je-li ve vaší cílové oblasti několik různých společenských vrstev nebo etnických skupin, bude možná zapotřebí mít jednu buňku na oslovení každé skupiny. Začněte s jednou buněčnou skupinkou a zaměřte se jen na jednu z těchto společenských nebo etnických skupin, ale plánujte založení dalších buněčných skupinek, které by ve vaší cílové oblasti zasáhly všechny vrstvy společnosti.

Měli byste také kontaktovat jakékoliv další sbory v cílové oblasti a promluvit si s nimi o jejich plánech na založení nějakého buněčného sboru. Je-li to možné, seznámte se s vedením těchto sborů a požádejte je o požehnání vaší služby. Ujistěte se, že rozumí, že nebudete „krást“ žádné jejich ovečky, protože vaše buněčné skupinky budou růst jako výsledek evangelizace nevěřících, z nichž mnozí do žádného sboru nikdy nepřišli.

I tehdy, když ve vaší cílové oblasti nejsou žádné sbory a žádní křesťané, je postup stejný. Poznejte lidi ve své cílové skupině, buďte s nimi a snažte se jim sloužit a projevovat prostřednictvím svých slov a skutků Boží lásku. Jste-li zapojeni do takového druhu průkopnické práce, vyhrad'te přednostní postavení trávení času v modlitbách za zboření duchovních pevností. Očekávejte velký odpor ze strany Satana, který se tak snadno nevzdá oblastí, v níž nejsou žádní křesťanští svědkové.

III. VYBERTE MÍSTO

Nejpřirozenějším místem pro scházení buněčné skupinky je zpočátku váš dům nebo byt. Není-li to možné, bude druhou možností domácnost někoho z týmu vedení. Další volbou by byl domov někoho, s kým rozvíjíte vztahy. Je-li to vaše jediná možnost, modlete se nejprve za to, jak k takovým lidem se svou žádostí přistoupit.

Nejpřirozenějším místem pro scházení buněčné skupinky je zpočátku váš dům nebo byt.

Snažte se vyhnout volbě místa, za které musíte platit nájem. To je pro buněčnou skupinku nežádoucí výdaj a může způsobit mnoho problémů. Hned zpočátku by se skupinka musela zabývat tím, jak za místo zaplatit, a ohnisko setkání by se mohlo odchýlit někam jinam. Nově příchozí by mohli cítit nátlak, že musí finančně pomáhat, zvláště pokud by to už dělali další členové. To by mohlo být velkou překážkou, která by mnoha lidem bránila v příchodu na skupinku nebo v tom, aby znovu přišli, když už ji jednou navštívili.

Po rozhodnutí, kde se scházet, je zapotřebí rozhodnout, kdy. Měli byste si zvolit den a čas podle pracovní doby, obvyklých víkendových činností a večerních aktivit vaší cílové populace. Jestliže každý ve vaší cílové skupince musí v sobotu ráno nakupovat, neplánujte setkání buněčné skupinky na tuto dobu. Snažte se vybrat čas, kdy může přijít většina lidí. K určení doby, která by byla nejlepší, použijte průzkum cílové oblasti a zeptejte se lidí, které budete zvat, kdy by jim to vyhovovalo.

IV. PŘIPRAVTE SE NA PRVNÍ SETKÁNÍ

Vaše první setkání by mělo být dobře „promodlené“ a dobře naplánované. Projděte si s týmem vedení, co se bude během setkání dít. Ujistěte se, že hostitel (pokud to nejste vy) ví, kolik lidí bylo pozváno, jak připravit místo k setkání a (je-li to vhodné) jaké občerstvení bude během chvíle společenství k dispozici. Dopředu si nachystejte zpěvníky nebo kopie slov písní, které budete vyučovat a zpívat. Mějte po ruce několik Biblí navíc pro ty, kdo nemají svou nebo si ji nemohou přinést.

Protože mnozí lidé, kteří přijdou na první setkání, se navzájem neznají, je důležité mít na začátek nějaké aktivity na „prolomení ledů“. Jsou to činnosti, které členům skupinky jednoduše umožňují poznat jeden druhého zábavnou formou a způsobem, který pro ně není hrozbou (viz Příloha 2A, „Jak prolomit ledy“).

Zůstaňte neformální a přirození. Nezačínejte dvacetiminutovou modlitbou a nedělejte biblické studium, které návštěvníky zmate a znudí (např. nestudujte na prvním setkání knihu Zjevení). Místo toho by měl vedoucí skupinku provést biblickým studiem, které je pro ni přiměřené. Může to být povídání o nějakém biblickém úseku, induktivní biblické studium nebo autoritativní vyučování. Představte Bibli jako Boží slovo, která má odpovědi na otázky a každodenní problémy života.

Nezačínejte dvacetiminutovou modlitbou a nedělejte biblické studium, které návštěvníky zmate a znudí!

Naučte lidi jednu nebo dvě písně za použití zpěvníků nebo textů, které jim pomohou zpívat. Udělejte se skupinkou první biblickou diskusi. Neočekávejte v této fázi skupinky mnoho vstupů. Snažte se ukázat praktickou aplikaci na cítěné potřeby, které jste zjistili v rámci průzkumu cílové oblasti.

Diskutujte o účelu společného scházení v buněčné skupince. Dohodněte se, jestli většinou skupinky den a hodina prvního setkání vyhovuje, nebo jestli by se to mělo změnit. Zeptejte se, zda není něco, za co byste se u nich mohli modlit. Někam si to napište, abyste na to pamatovali a mohli se na to při příštím setkání zeptat. Setkání ukončete modlitbou. Nespěchejte s tím, aby každý hned odešel! Mnohdy budou návštěvníci uvolněnější, až po „setkání“, a tento čas můžete využít, abyste je lépe poznali.

Po odchodu návštěvníků zhodnoťte s týmem vedení, co se dařilo a co by se mohlo na příštím setkání zlepšit. Nejlepší je to udělat rovnou po setkání, dokud jsou detaily ještě v čerstvé paměti. Napište si jakékoliv návrhy na změnu a vylepšení.

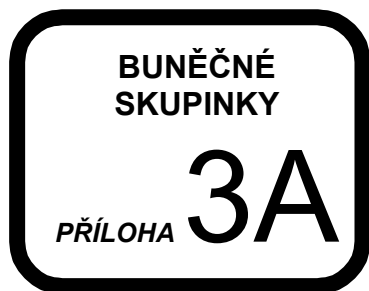
OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaké základní složky byste zahrnuli do plánu na založení nové buněčné skupinky?
2. S jakými jedinečnými problémy se můžete setkat při „průkopnickém“ zakládání sborů v oblasti, kde není křesťanské svědectví? Co je možné udělat k překonání těchto překážek?
3. Co byste řekli věřícímu, který je součástí vaší buněčné skupinky, ale který se bojí otevřít svůj domov návštěvníkům, které by neznal?

AKČNÍ PLÁN

1. Řekněme, že by se první setkání buněčné skupinky mělo odehrát za týden. Použijte přílohu 3A „Plánovací list“ k vytvoření plánu tohoto setkání. Popište vše co nejdětalněji. Začlenili byste do plánu i nějaké další rysy vašeho setkání? Až budete mít všechno hotovo, podělte se o svůj plán s některým jiným účastníkem výcviku a nechte si jej zhodnotit. Řekněte mu také, jak působí jeho plán na vás.
2. Pokud jste dosud nedokončili průzkum své cílové oblasti, je zapotřebí to nyní udělat. Po provedení průzkumu použijte principy a praktické kroky v této lekci na vytvoření plánu založení nové buněčné skupinky. Zahrňte do něj také jména lidí v týmu vedení, jména svých modlitebníků, jak budete navazovat

kontakty, které cítěné potřeby se vaše buněčná skupinka bude snažit naplnit, kdy a kde se bude skupinka scházet a všechno ostatní, co si myslíte, že by mělo být součástí tohoto plánu. Po dokončení plán předložte svému instruktorovi nebo dohlížiteli, aby ho s vámi prošel.

Plánovací list

SETKÁNÍ BUNĚČNÉ SKUPINKY

Datum a čas setkání: _____

Místo a hostitel: _____

Společenství

Občerstvení: _____

Aktivity, hry: _____

Uctívání

Vedení zpěvu: _____

Modlitba

Modlitební aktivity: _____

Biblická diskuse

Vedení diskuse: _____

Biblický text: _____

Předávání vize služby

Chvilé sdílení: _____

Skupinové činnosti: _____

Individuální činnosti: _____

Jiné plánované body: _____

K zamyšlení:

- Kdo je tvým učedníkem na vedoucího?
- Kdo vede v učednictví jednotlivé členy vaší skupiny? (Koho vedeš ty?)
- Co děláš, abys pomohl svému učedníkovi při rozvíjení vůdcovských dovedností? Jak na něj deleguješ službu? V čem jsi mu vzorem služby?
- Modlíš se za každého člena buněčné skupinky?

BUNĚČNÉ
SKUPINKY

LEKCE 4

Evangelizace buněčnými skupinkami

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit proces evangelizace v buněčných skupinkách.

☞ OSNOVA LEKCE

- Evangelizace *oikos* zasahuje lidi, se kterými už máte navázané vztahy.
- Cílová evangelizace zasahuje lidi, kteří nejsou ve vašem bezprostředním okolí.
- Existují dva druhy nevěřících: typ A a typ B

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, že všeobecně lze nevěřící zařadit do dvou kategorií (typ A a typ B) a že k oslovení těchto typů lidí jsou zapotřebí různé druhy evangelizace.
- Rozumět konceptu *oikos* — síti vztahů každého člověka.
- Mít seznam osobních vztahů v rámci svého *oikos*.
- Rozumět procesu evangelizace prostřednictvím *oikos* a cílové evangelizace v buněčné skupince.

☞ PŘÍLOHA

4A Oikos

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce popisuje pohled na nevěřící lidi tak, že je rozděluje do dvou skupin — na ty, kteří se zajímají o evangelium, a ty, kteří se o evangelium nezajímají. Tato jednoduchá definice pomůže účastníkům výcviku lépe pochopit, jak může fungovat evangelizace v buněčných skupinkách. Je také třeba podotknout, že popis duchovního stavu nevěřícího a jeho vnímání Boha je detailně probíráno v lekcích 6 a 7 o evangelizaci v této příručce „Proces obrácení“.

Nezapomeňte dát v rámci lekce účastníkům dost času na cvičení „Seznam vašich vztahů v *oikos*“

I. DVA DRUHY NEVĚŘÍCÍCH

Aby buněčná skupinka účinně oslovovala ztracené lidi kolem, musí nejprve chápat, jak jim nejlépe sloužit. Ve druhé kapitole Efezským Pavel píše, jak Kristus přišel, aby zbořil hradbu mezi Židy a pohany a zpřístupnil spasení všem, kdo uvěří. Efezským 2:17 říká, že Kristus přišel a zvěstoval pokoj těm, kteří byli *daleko* (pohané), a pokoj těm, kteří byli *blízko* (Židé).

Podobnou analogii můžeme použít, když se díváme na lidi, kteří dosud nepřijali Krista jako svého Spasitele. Někteří lidé jsou velmi daleko od tohoto rozhodnutí, zatímco jiní jsou mnohem blíže. Ralph Neighbour zařadil ty nevěřící, kteří jsou *blízko*, mezi nevěřící „typu A“ a ty, kteří jsou *daleko*, mezi nevěřící „typu B“. Označení těchto kategorií je libovolné a můžeme je nazývat, jak chceme. Jádro je v tom, že tyto skupinky jsou odlišné, a proto buněčná skupinka bude muset používat různé metody, jak je evangelizovat.

A. Nevěřící typu A: Ti, kdo mají zájem

Nevěřící typu A jsou lidé, kteří už možná věří v Boha a ví, že Ježíš je Boží Syn. Možná trochu znají Bibli a ví, že Ježíš zemřel na kříži. Je možné, že navštěvují církev nebo tam příležitostně chodí (např. na Vánoce a Velikonoce).

Tito lidé jsou otevření Božímu vedení ve svých životech a snaží se najít duchovní odpovědi na své problémy a otázky. Nevěřící typu A by se nebránili přijít na biblické studium, aby se dozvěděli více o Bohu a jeho slovu. Mnohdy je nevěřící typu A velmi blízko rozhodnutí svěřit svůj život Ježíši. Často mu jen dosud nikdo jasně nevysvětlil zvěst evangelia.

B. Nevěřící typu B: Ti, kdo nechtějí vědět

Nevěřící typu B navštěvují církev zřídka nebo vůbec a možná v Boha věří a možná ne. Nepřijímají Bibli jako autoritativní knihu a pravděpodobně o ní mnoho neví. Ježíš pro ně patrně není víc než historická postava, nebo o něm ani neslyšeli.

Lidé typu B jsou možná spokojeni se svým způsobem života a nehledají pro sebe Boží záměry. Nebudou poslouchat žádnou evangelizaci a nezúčastní se žádných „církvních“ aktivit. Ve skutečnosti jsou někteří nevěřící typu B otevřeně nepřátelští vůči poselství evangelia. Nechtějí chodit na studium Bible a nechápou, jak by „náboženství“ mohlo mít nějaký význam pro jejich každodenní život.

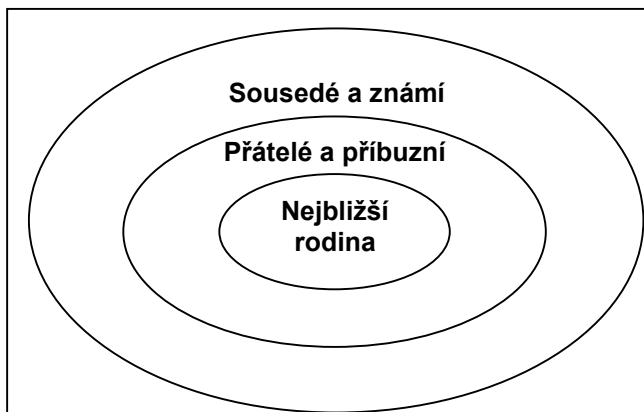
II. PRINCIP “OIKOS”

*Oikos*¹ je řecké slovo, které se často objevuje v Novém zákoně. Je to pojem, který popisuje osobní komunitu vztahů, které každý člověk má. Strongův řecký slovník k Novému zákonu definuje *oikos* jako „dům či lidí tvořící jednu rodinu a/nebo domácnost“. Například ve Skutcích 16:15 se toto slovo používá k označení Lydiiny rodiny či domácnosti: „Když byla ona a všichni z jejího domu pokřtěni, obrátila se na nás s prosbou: „Jste-li přesvědčeni, že jsem uvěřila v Pána, vejďte do mého domu.““

Každý z nás má *oikos* — okruh lidí, se kterými máme v našich životech vztahy. Tyto vztahy zahrnují rodinu, blízké přátele, lidi se kterými pracujeme, sousedy a další, se kterými pravidelně trávíme čas. Obrázek 4.1 ukazuje vztah mezi skupinami, které tvoří náš vlastní *oikos*.

Existuje mnoho metod, jak dělat evangelizaci v závislosti na situaci a na tom, koho se snažíte oslovit. Můžeme a měli bychom někdy mluvit o Kristu s úplně neznámými lidmi podle toho, jak nám Duch Svatý dává příležitosti. Ale osobní evangelizace je obvykle nejúčinnější mezi lidmi, kteří už jsou v našich životech, lidmi, se kterými máme vztahy. Ve své moudrosti nám Bůh dal metodu, jak mluvit o Kristu s ostatními, která je založena na důvěře a péči, která vychází z osobních vztahů. Není to neosobní „program“ pro lidi, které neznáte, nýbrž velmi opravdový způsob, jak příteli ukázat, že o něho máte zájem.

Být „živou ukázkou“ je mocné svědectví lidem v našem *oikos*. Duch Svatý používá naše potíže a vítězství, aby jiným ukázal, že Kristus v našich každodenních životech skutečně něco znamená, že Bible má odpovědi na problémy života a že v tomto světě, který nám často působí nesnáze, lze najít radost a pokoj.

Obrázek 4.1 Oikos

Osobní evangelizace je obvykle nejúčinnější mezi lidmi, kteří už jsou v našich životech, lidmi, se kterými máme vztahy.

A. Cvičení: vytvoření seznamu vztahů ve vašem “oikos”

Věnujte několik minut tomu, že na kus papíru napíšete jména lidí, se kterými pravidelně během týdne či měsíce mluvíte nebo se vzájemně ovlivňujete. Napíšte jedno jméno na řádek. Omezte svůj seznam na nejvýše dvacet lidí (je-li jich více, vyberte si z nich dvacet, se kterými máte nejužší vztahy).

Nyní si svůj seznam prohlédněte. U každého člověka, o kterém víte, že je věřící, udělejte před jeho jménem křížek. Pak se zamyslete nad lidmi, kteří věřící nejsou. U všech lidí „typu A“ napíšte před

¹ οἶκος

jejich jméno **A**. To jsou lidé, o kterých si myslíte, že budou otevření duchovním věcem, studiu Bible nebo se budou chtít dozvědět více o Božím záměru pro své životy.

Nakonec se podívejte na zbytek jmen. Jsou-li to lidé, o kterých víte, že nemají zájem o duchovní věci, kteří by nepřišli na studium Bible a kteří nevidí, že by Bůh měl nějaký význam pro jejich každodenní životy, napište před jejich jméno **B**. Toto jsou nevěřící „typu B“.

Uchovejte si tento seznam třeba ve své Bibli. Lidé s křížkem před jménem jsou věřící, kteří by vám možná mohli pomoci začít novou buněčnou skupinku. Lidé s **A** před jménem jsou ti, za které se můžete modlit a které můžete do vaší buněčné skupinky pozvat. Lidé s **B** před jménem jsou ti, za které se můžete modlit a trávit s nimi více času.

Možná vás překvapuje, jak málo je ve vašem osobním *oikos* nevěřících (jestli tam vůbec nějakí jsou!). Mnoho křesťanů má s nevěřícími málo vztahů. Nejvíce jich bude mít nový věřící. Avšak když křesťané začnou mít společenství s dalšími křesťany, brzy zjistí, že se svými nekřesťanskými přáteli už tráví jen málo nebo vůbec žádný čas.

III. SDÍLEČÍ SKUPINKY

Když přemýšlíme o funkcích a činnostech buněčné skupinky, velmi rychle vidíme, že tento typ skupinky bude mít ohlas u nevěřících typu A. Pravděpodobně jim nebude na obtíž, když se skupinka bude modlit, uctívat Boha a učit se z Božího slova. Avšak stejně snadno je vidět, že nevěřící typu B se bude v buněčné skupince cítit *velmi* nepohodlně. Lidé typu B v první řadě na setkání buněčné skupinky buď vůbec neprijdou, nebo, pokud přijdou, s největší pravděpodobností se nikdy nevrátí.

Abychom oslovili nevěřícího typu B, potřebujeme něco, co Ralph Neighbour nazývá „sdílečí skupinky“. Můžete tomu říkat, jak chcete, ale základní princip je v tom, že u nevěřícího typu B je nutné vybudovat vztahy dříve, než můžeme vysvětlit evangelium. Rozvoj těchto vztahů vyžaduje čas a úsilí, ale je to nejlepší způsob, jak oslovit lidi, kteří jsou vůči Bohu lhostejní nebo nepřátelští.

Sdílečí skupinka jsou jednoduše dva nebo tři křesťané, kteří začnou trávit čas s nevěřícími typu B ze svého okruhu vztahů. Zpočátku to nebude čas na studium Bible, modlitbu nebo ani na rozhovory o Bohu. Spíše je to čas na rozvíjení vztahů tak, aby nevěřící viděli, že křesťané se o ně, o jejich problémy a jejich rodiny opravdu zajímají. Časem dá Duch Svätý křesťanům příležitost sdílet to, co Bůh dělá v jejich životech, jak jim pomáhá s jejich problémy a jak Bible odpovídá na životní otázky.

Když přemýšlíme o funkcích a činnostech buněčné skupinky, velmi rychle vidíme, že tento typ skupinky bude mít ohlas u nevěřících typu A.

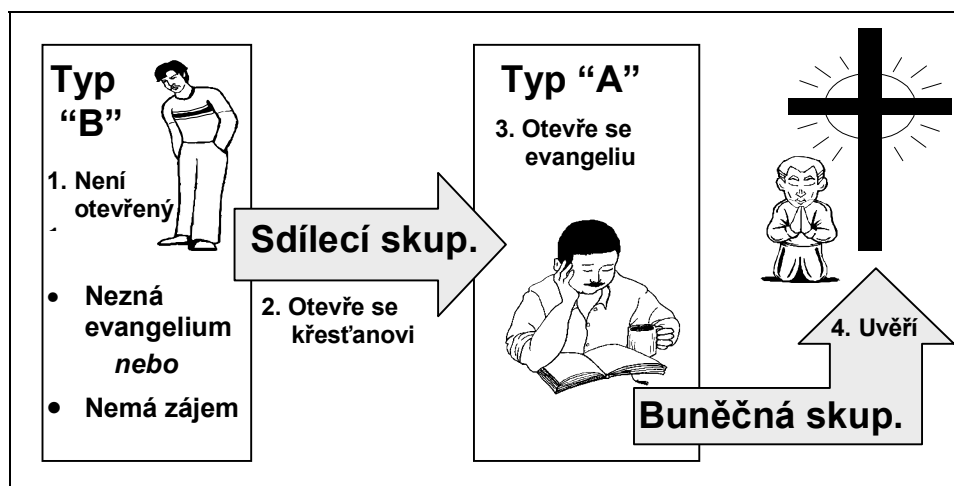
IV. POSTUP EVANGELIZACE V BUNĚČNÉ SKUPINCE

A. Evangelizace “oikos”

Nová buněčná skupinka se obvykle zakládá s několika nevěřícími typu A. Jsou to lidé, za které se křesťané modlí a kterým svědčí. První biblické diskuse ve skupince jsou svou podstatou velmi evangelizační a měly by být připraveny tak, aby přivedly nové členy skupinky ke Kristu. Když Duch Svätý usvedčí jejich srdce, odevzdají svůj život Kristu a začnou růst ve víře. Jako noví věřící pak budou mít mnoho přirozených styků s nevěřícími ve svých *oikos*. Postupně jak ve víře zakořeňují a začínají růst k dospělosti, budou oslovovat lidi typu A, které znají. Budou se za ně modlit a zvat je do skupinky. Proces modlitby, evangelizace, odevzdání se a růstu v Pánu se tak ve skupince opakuje. Na základě vztahů v *oikos*, které Bůh dal každému z nás, dochází k obrácení a růstu.

Ve stejné době, kdy nevěřící typu A přicházejí do skupinky a odevzdávají své životy Kristu, se zralí křesťané ve skupince začínají modlit za to, které nevěřící typu B oslovit. Pro tento typ služby si vyberou jen několik lidí, protože vyžaduje velké množství času a energie. Nejméně dva a možná i tři křesťané se začnou modlit a trávit čas s každým nevěřícím typu B. Není to čas na biblické studium, modlitbu nebo „náboženské“ věci. Zpočátku je to čas věnovaný jednoduše budování vztahů důvěry. Obrázek 4.2 znázorňuje to, jak sdílečí a buněčné skupinky představují evangelium nevěřícím typu A a B.

Nová buněčná skupinka se obvykle zakládá s několika nevěřícími typu A.

Obrázek 4.2 Zasažení nevěřících typu A a B

Když se tyto vztahy prohlubují, dává Duch Svätý příležitosti ke sdílení se o zvláštním Božím působení v životech věřících. Také mohou dát nevěřícím vědět, že se za ně modlí v jejich nesnázích, a vzdát Bohu veškerou čest za to, že tyto modlitby vyslychá. Mezi členy této „sdílečí“ (dosud ne buněčné) skupinky může začít jednoduché studium Bible. Časem Duch Svätý přivede člověka typu B do bodu, kdy je připraven dozvídat se víc o duchovních věcech, a křesťané ho pak mohou pozvat na setkání buněčné skupinky. Tento člověk typu B (který je v této chvíli pravděpodobně blíže typu A) se v buněčné skupince cítí pohodlně, protože jsou tam také stejní lidé, kteří s ním už trávili čas ve sdílečí skupince. Pak pokračuje po cestě objevení, usvědčení, odevzdání se a růstu. Časem tento nový křesťan začne evangelizovat lidi ve svém *oikos*, kteří se také potřebují dovědět o Kristově lásce.

B. Cílová evangelizace

Evangelizace prostřednictvím *oikos* je nejpřirozenější a nejúčinnější metodou zasahování ztracených okolo nás. Pro nové věřící v buněčné skupince je to základní metoda evangelizace. Ovšem poté, co se skupinka zapojila do evangelizace prostřednictvím *oikos*, je možné uvést druhý typ strategie (kterou Ralph Neighbour nazývá „cílová“). *Cílová evangelizace* zasahuje lidi, kteří jsou cizí, ale sdílejí společné potřeby, zájmy nebo problémy. Cílová evangelizace by se měla používat *jen* v buněčných skupinkách, které jsou už zapojeny do evangelizace prostřednictvím *oikos*.

Skupinky cílové evangelizace se podobají sdílečím skupinkám, protože zasahují nejen ty, kteří se zajímají o evangelium. Scházejí se proto, aby v nich lidé diskutovali o svých potřebách, problémech a zájmech — jsou vlastně jen zvláštním druhem *sdílečí skupinky*. Témata pro tyto skupinky mohou být od sebeocení, budování manželství, výchovy dětí a uzdravení po rozvodu až po skupinky, které se budou scházet, aby diskutovaly o hudbě, domácích zvířatech nebo opravování aut! Nejlepší způsob, jak rozhodnout, který typ skupinky nabídnout, je mluvit s novými členy *sdílečí skupinky*, kteří oslovují lidi ve svých *oikos*. Téma cílové skupinky bývá často určeno problémy nebo zájmy lidí, se kterými noví členové budují vztahy.

Evangelizace *oikos* zasahuje přátele a známé. *Cílová evangelizace* zasahuje cizí lidi s podobnými zájmy.

Když se skupinky scházejí, aby diskutovaly o potřebách, bolestech, zájmech nebo problémech, křesťané mají vynikající příležitost podělit se o to, jak Bůh a Bible dávají v těchto oblastech života odpovědi, povzbuzení a úlevu. Ti, kdo vyjadřují hlubší zájem, mohou být pozváni na setkání buněčné skupinky, kde mohou začít zakoušet její společenství a povzbuzení. Cílová evangelizace je často vhodnou metodou k zasažení oblasti, kde neexistují přirozené svazky *oikos*, jako je tomu v případě „průkopnické“ služby.

C. Velikost skupinky a násobení

Ideální velikost buněčné skupinky je osm až dvanáct lidí a nikdy by neměla být větší než patnáct lidí. Jakmile je skupinka větší než patnáct lidí, mění se dynamika komunikace a vzájemného působení a už nebude možné poskytnout pocit soudržnosti a důvěrnosti, který v buněčné skupince přirozeně je.

Když začíná skupinka evangelizovat prostřednictvím *oikos* a skrze cílovou evangelizaci, Duch Svätý usvědčuje srdce lidí a ti se pak ke skupince přidávají. Zamyslete se však nad rychlostí růstu skupinky a

rychlostí zrání učedníka na vedoucího, se kterým pracujete. *Nedovolte, aby se skupinka rozrostla tak rychle, že by muselo dojít k dělení dříve, než je učedník připraven.* Jakmile se skupinka začne blížit patnácti lidem, řekněte jí, že musí zůstat na této úrovni, dokud nový vedoucí nebude duchovně, duševně a citově připraven převzít vedení nové skupinky.

Jakmile dojde ke vzniku nové skupinky, vedoucí každé skupinky začne pracovat s dalším učedníkem a evangelizace bude se vši naléhavostí pokračovat v obou skupinkách.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. V Lukáši 5:32 Ježíš řekl: „Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky.“ Kolik času během své pozemské služby Ježíš trávil s „hříšníky“? Uveď dva nebo tři příklady lidí, s nimiž se Ježíš setkal a které bychom považovali za lidi typu A nebo B.
2. Jaké tě napadají činnosti, které bys mohl dělat pro navázání vztahů s lidmi typu B z tvého osobního seznamu *oikos*? Který další křesťan může s tebou jít, když budeš budovat tyto vztahy?
3. Kolik si myslíš, že budeš potřebovat času na vybudování smysluplných vztahů s nevěřícími? Jaké priority by se musely ve tvém životě změnit, abys s nevěřícími trávil více času?

AKČNÍ PLÁN

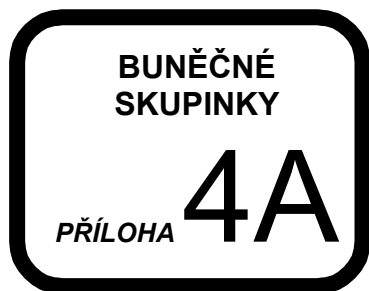
1. Ve své buněčné skupince připrav strategii evangelizace prostřednictvím vztahů každého člena. Pokud si ostatní ve tvé skupince neudělali seznam vztahů v jejich *oikos*, nechte jim ho udělat na příštím setkání. Požádej skupinku, aby rozhodla, za které lidi typu A se bude modlit a které kontaktovat a také za které lidi typu B se budou modlit a začnou s nimi trávit čas. Vedoucí buněčné skupinky by si měl udržovat seznam těchto jmen, aby se skupinka mohla vést k zodpovědnosti za jejich evangelizaci.

LITERATURA

Neighbour, Ralph. *A Guidebook for Cell Group Churches*. Houston, TX: Touch Publications, 1990.

Neighbour, Ralph. *Knocking on Doors, Opening Hearts*. Houston, TX: Touch Outreach Ministries, 1990.

Trinity Christian Center, *Cell Growth and Evangelism Strategy Seminar*, nepublikováno, nedatováno.

Oikos

Abychom plně porozuměli důležitosti buněčných skupinek ve strategii zakládání sborů, musíme se zamyslet nad slovem *oikos*, biblickým pojmem, který popisuje základní stavební prvek kterékoliv společnosti. V celé Bibli se zjevně týká nejbližších vztahů, které máme my všichni. Do češtiny se to slovo překládá jako „dům“, „domácnost“ nebo „rodina“. Například ve Skutcích 16:31 ho použili Pavel a Silas, když řekli: „*Uvěř v Pána Ježíše, a budeš zachráněn ty i tvůj dům.*“

„OIKOS“: JAK SVĚT VYTVÁŘÍ BUNĚČNÉ SKUPINKY PRO KAŽDÉHO

Oikos, v nichž žijeme, nejsou velké. Možná známe několik desítek nebo dokonce stovek lidí, ale kvalitní čas, který s nimi trávíme, je velmi omezen — a jen o lidech, kterým věnujeme náš nejlepší čas, můžeme říct, že jsou součástí našeho *oikos*, naší osobní komunity. Každý z nás má základní skupinu, která zahrnuje některé z našich příbuzných a několik přátel, se kterými máme společnou práci, rekreaci, koníčky, nebo jednoduše vztahy se sousedy. Jsou to lidé, se kterými mluvíme a sdílíme se celkově nejméně hodinu týdně.

Jen o lidech, kterým věnujeme náš nejlepší čas, můžeme říct, že jsou součástí našeho *oikos*.

Je nanejvýš neobvyklé najít člověka, který má ve svém *oikos* až dvacet lidí. Po mnoho let jsem prováděl průzkum velikosti *oikos* lidí, kteří navštěvovali mé semináře a přednášky. Křesťané v něm mají obvykle v průměru devět lidí a velké procento z nich nerozvinulo jediný nový vztah v *oikos* za posledních šest měsíců!

Život je tvořen nekonečným řetězcem vztahů *oikos*. Každý člověk je v těchto vztazích již zapleten. Jsou-li lidé přijati do *oikos*, mají pocit jistoty, který neexistuje, když se setkávají s cizími lidmi.

V každé kultuře na světě je důvěrnost vztahů v *oikos* považována za posvátnou. V Číně mají pro tyto blízké vztahy zvláštní slovo a takové svazky jsou považovány za nedotknutelné. V Argentině mi jednou ukázali vydlabanou tykev a kovovou trubičku s otvory na jednom konci na pití „čaje maté“. Nejdůvěrnější zvyk v jejich kultuře je být s přítelem a pít přitom ze stejné trubice. Tento obřad se obvykle omezuje jen na členy rodiny.

„OIKOS“ SE RŮZNÍ CITOVOU SILOU

Od počátku světa lidé vždy žili v *oikos*. Tyto vztahy jsou v každé kultuře bez výjimky. Bezpečí jednotlivce spočívá v ujištění, které získává od těch, kdo jsou v *oikos* důležití. Od prvních hodin dětství je matka tím, kdo dává dítěti ujištění svou přítomností a pozorností. Když dítě roste, je přijímáno nebo nepřijímáno dalšími členy domácnosti. Pak se součástí jeho *oikos* stane učitel ve škole a později skupina dospívajících, kteří ho musí přijmout. Na pracovišti je pak přijetí spojeno s povýšením a zvýšením platu.

Každý *oikos* se stává součástí širší společenské struktury. Důležité je, abychom pochopili, že každá lidská bytost žije ve zvláštním maličkém světě a často musí mít vztahy s lidmi, kteří jsou jí vnuceni složením jejího *oikos*. Zranění způsobená postavením do domácnosti, v níž je matka alkoholička nebo otec zneužívá dítě, jsou jedním z důležitých bodů, kterými se buněčné sbory ve své službě zabývají.

Zamyslete se teď nad důsledky, jaké mají tyto vztahy pro váš život. Udělejte si chvíli a napište jména všech lidí, se kterými každý týden trávíte alespoň hodinu přímým, osobním sdílením. (Tato hodina se může za sedm dní nashromáždit z několikaminutových chvil, ale musí se pravidelně opakovat a musíte je trávit tváří v tvář.) Je také třeba zvážit neodolatelný vliv některých lidí na naše životy. Například: Kdo jsou ve vašem životě důležití lidé, jejichž přijetí nebo nepřijetí je pro vás důležité? (Radil jsem lidem, kteří se dosud snaží zalíbit odmítavému otci, který je už roky mrtev.) Od koho se obáváte, že vás odmítne, a u koho hledáte přijetí. Přemýšlení nad vlastním *oikos* může přinést obrovský vzhled.

KŘESŤANŠTÍ PRACOVNÍCI MAJÍ „OIKOS“, VE KTERÉM CHYBÍ NEVĚŘÍCI

Můj průzkum mezi křesťanskými pracovníky odhalil v této oblasti ohromující fakta. S určitostí jsem se dotazoval více než 5 000 pastorů, manželek pastorů, sborových pracovníků a misionářů v nejméně třiceti zemích. Najít v „křesťanské práci na plný úvazek“ ty, kteří mají ve svém základním *oikos* nevěřící, je vzácnost.

Najít v „křesťanské práci na plný úvazek“ ty, kteří mají ve svém základním *oikos* nevěřící, je vzácnost.

Nejčastěji jsou to manželky křesťanských pracovníků, které — pokud nemají sekulární zaměstnání — nemají jediný kontakt s lidmi mimo církve. Jejich *oikos* jsou naplněny pouze lidmi z církve. Když si při jedné příležitosti vedoucí jistého sboru uvědomil, že celou svou životní dráhu strávil uzavřen v církevní práci, rozplakal se. Nevzpomněl si, že by měl *oikos* s nevěřícím od doby, kdy absolvoval sekulární fakultu.

JEŽÍŠ NEUSTÁLE PRONIKAL DO POHANSKÝCH „OIKOS“

Zatímco církve lidi z jejich *oikos* vytahuje a dává jim členství v organizaci, která je pohlcuje, Nový zákon ukazuje jiný přístup ve vztazích k lidem. Ježíš neustále dělal svou práci tak, že pronikal do skupin *oikos*. Věděl, že není jiný způsob, jak sdílet evangelium, než pronikat do těchto malých skupinek lidí. Je zřejmé, že každý *oikos* sídlí v domě, ne v budově nějaké instituce. A tak Pán trávil svůj čas tím, že chodil z jednoho domu do druhého.

V Lukášovi 19:2-5 vidíme Ježíše, jak se setkal se Zacheem. Řekl mu: „*Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.*“ V Lukášovi 7:36-38 ho nacházíme v *oikos* farizea, který ho pozval na oběd. Když ležel u stolu, přišla nějaká prostitutka a vylila na jeho nohy vonný olej. Jaký úžasný příklad pronikání do *oikos*!

V Matoušovi 8:14 Ježíš vstupuje do Petrova domu a uzdravuje jednoho z členů *oikos*, který tam bydlel. V Matoušovi 9:10 stoluje s učedníky, mnoha výběřčímí daní a hříšníky v Matoušově domě. Znovu proniká do *oikos* v Matoušovi 9:23, když vchází do domu představeného a vidí pištee s hlasitým zástupem. V Matoušovi 17:25 ho Petr nachází v domě v Kafarnaum, kde mluví o placení daní. V Markovi 3:20 čteme, že Ježíš přišel do domu, kde se shromáždil takový zástup, že „*nemohli ani chleba pojmít.*“ V Markovi 7:17 vstoupil do domu, kde se ho učedníci ptali na podobenství. V Markovi 7:24 jde do domu, aby byl sám, ale znovu ho zavalil dav, který se dozvěděl, kde se zdržuje.

TAKÉ PRVOTNÍ CÍRKEV PRONIKALA DO „OIKOS“!

Ve Skutcích 5:42 čteme, že raná církev chodila od domu k domu. Když ve Skutcích 8:3 chtěl Saul církev zničit, věděl, kde má Boží lid hledat: „*...pátral dům od domu, zatýkal muže i ženy a dával je do žaláře.*“

Je zajímavé podívat se na Skutky 10, jak Duch Svatý zařídil, aby se Petr dostal z domu Šimona koželuha do rezidence Kornélia, kde se odehrálo jeho obrácení. Pronikání do *oikos* je v prvním století modelem služby.

Pronikání do *oikos* je v prvním století modelem služby.

Bible zaznamenává, že obrácení strhlo do Božího království často celý *oikos*. Ve Skutcích 16 se stejně jako Lydie, tak i žalářník obrací spolu s členy svého *oikos*. Prvním Lydiiným skutkem bylo po jejím obrácení to, že pozvala Pavla, aby zůstal v jejím domě.

ODMÍTNUTÍ ČLENY VLASTNÍHO „OIKOS“, KDYŽ SE ČLOVĚK STANE KŘESŤANEM, JE BOLESTNÉ

Ježíš nám v Matoušovi 10:36 (NS) připomíná, že jeho následování může být nákladné rozhodnutí: „*...nepřáteli člověka budou členové jeho domácnosti.*“ Rozhodnutí ho následovat může ve vztazích s nejbližšími lidmi způsobit vřavu. Proto v Matoušovi 10:35 Pán říká: „*Neboť jsem přišel postavit syna proti otci, dceru proti matce, snachu proti tchyni.*“ Ve verši 37 volá k rozhodnutí mezi *oikos* a Božím královstvím: „*Kdo má rád otce nebo matku víc než mne, není mne hoden; a kdo má rád syna nebo dceru víc než mne, není mne hoden.*“

V Singapuru je v týmu, kde sloužím, pracovník, který pochází z hinduistické rodiny. Po svém rozhodnutí následovat Krista se na něho hněvivě vrhl celý jeho *oikos*. Jeho strýc vyčkal na okamžik, až budou s otcem a synem sami a řekl otci: „Proč dovoluješ, aby nám tvůj syn takto dělal ostudu?“ V dnešní jihovýchodní Asii byl mladý lékař, který se vydal za Pánem za cenu toho, že ho muslimská rodina prohlásila za mrtvého a pohřbila. *Oikos* může být nemilosrdný, když si člověk vybere jinou životní cestu.

TĚLO NAŠEHO PÁNA SE NAZÝVÁ „OIKOS“

Avšak existuje velmi zvláštní *oikos* pro ty, kdo čelí dokonce nejhoršímu odmítnutí. Židům 3:6 říká: „*Kristus však jako Syn je nad celým Božím oikos. A tímto Božím oikos jsme my, pokud si až do konce zachováme smělou jistotu*

a radostnou nadějí.“ Zamyslete se nad dalšími místy Písma, která hovoří o této pravdě v 1. Petrově 4:17; 1. Timoteovi 3:15; Efezským 2:19 a 1. Petrově 2:5.

„Nebot' je čas, aby soud začal od oikos Božího. Tedy jestliže nejprve od nás, jaký bude konec těch, kteří jsou neposlušni Božího evangelia?“

„Kdybych se však opozdil, chci, abys věděl, jak je třeba se chovat v oikos Božím, jímž je církev Boha živého, sloup a opora pravdy.“

„Proto již nejste cizinci a přistěhovalci, nýbrž spoluobčané svatých a patříte do oikos Boží.“

„I vy sami jako živé kameny jste budováni jako duchovní oikos ve svaté kněžstvo, abyste přinášeli duchovní oběti, příjemné Bohu skrze Ježíše Krista.“

Myšlenka *oikos* ve vztahu k označení církve by nás měla vést k uznání důležitosti buňky jako základní křesťanské komunity. Písmo se zmiňuje o prvotních křesťanech jako o členech tohoto duchovního *oikos* tak, že mluví o těch, kdo přišli k víře spíše v rámci rodinných celků než jen na základě osobního rozhodnutí:

„Krispus s celým svým oikos uvěřil Pánu... Pozdravte i církev v jejich oikos... Pozdravte ty, kteří jsou z oikos Aristobulova... Pozdravte ty z oikos Narcisova, kteří jsou v Pánu... lidé z oikos Chloé mi o vás oznámili, moji bratři, že jsou mezi vámi spory... Pokřtil jsem i Štěpánův oikos... Víte o lidech z oikos Štěpánova, že jsou prvotinou Achaje... Velice vás pozdravuje v Pánu Akvilas a Priska spolu se shromážděním v jejich oikos ... Pozdravují vás všichni svatí, zvláště ti, kteří jsou z císařského oikos... Pozdravte...Nymfu a církev, která je v jeho oikos... Kéž Pán prokáže milosrdenství Oneziforově oikos... Pozdrav Prisku a Akvilu i oikos Oneziforův...“

Raná církev skutečně uvažovala o řetězcích *oikos*, které získávala, a současně se radovala, že je Bůh utvářel do základních křesťanských společenství. Božím plánem určitě bylo, aby církev žila na úrovni *oikos*. Jádrem křesťanského života nesouvisí se slovem „chrám“ nebo „synagoga“ nebo „církevní budova“. Stejně jako základní uspořádání lidského života je zasazeno do *oikos*, tak má být na něm založen i život Kristova těla.

Raná církev uvažovala o řetězcích <i>oikos</i> , které získávala.

Napsal R. W. Neighbour, upravil J. Geske.

Z publikace “Where Do We Go From Here?”; použito se svolením.

**BUNĚČNÉ
SKUPINKY**

LEKCE 5

Ukázka buněčné skupinky

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je předvést (během vyučování) některé aktivity typického setkání buněčné skupinky, aby se s nimi účastníci bezprostředně a prakticky seznámili.

☞ OSNOVA LEKCE

- Účastníci, kteří mají praktické zkušenosti s fungováním buněčných skupinek, budou lépe připraveni k tomu, aby vedli svou vlastní skupinku.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Všimnout si a účastnit se jedné nebo více stránek typického setkání buněčné skupinky.
- Hodnotit jednání a odpovědi členů skupinky během procvičování vedení a zapojení se do různých aktivit.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Aby byla tato lekce užitečná, vyžaduje plánování a přípravu. Instruktor musí předem přemýšlet, které činnosti by se skupinkou účastníků rád dělal, a podle toho plánovat. Má-li být součástí aktivit jakékoliv studium Bible, měli by účastníci dostat jeden nebo dva dny před touto lekcí na přípravu.

V zásadě existují čtyři typy činností, ze kterých je možné vybírat. Ty souvisí se čtyřmi částmi typického setkání skupinky: společenstvím, uctíváním, růstem a evangelizací. Pokud na tuto lekci není více než hodina, není jisté, že instruktor bude mít dost času na procvičení všech čtyř oblastí. Pravděpodobnější je, že si instruktor vybere k procvičení jednu nebo dvě aktivity. Toto rozhodnutí závisí na velikosti, typu, zkušenosti a potřebách skupinky účastníků.

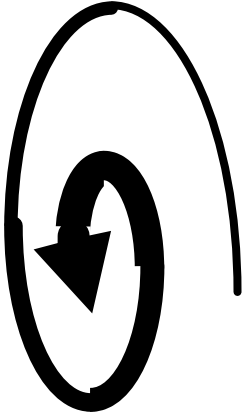
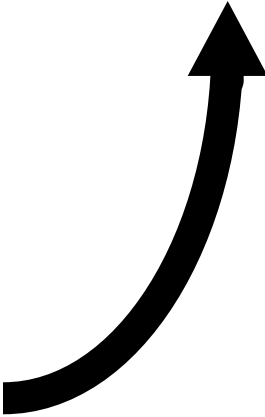
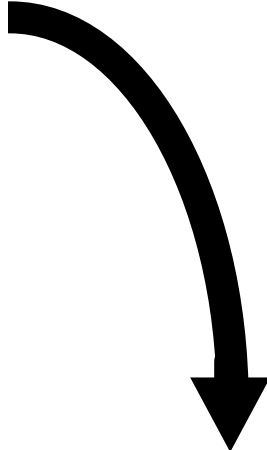
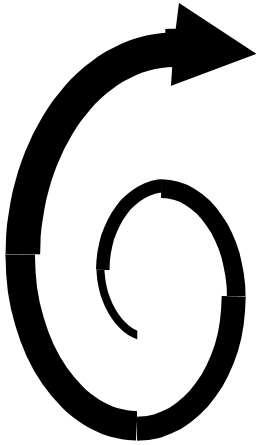
Příklady a doporučení uvedené v této lekci jsou pouze vodítky. Pokud si je instruktor vědom některých problematických oblastí nebo otázek, které souvisí s určitým prostředím, měl by činnosti v této lekci rozhodně přizpůsobit, aby těmto problémům a otázkám vyšly vstříc.

Pokud je skupinka účastníků velká, měla by se na cvičení rozdělit do několika menších skupinek, ve kterých *nebude* více než 8 až 10 lidí. Instruktor by měl každé skupince přidělit „vedoucího“. V závislosti na činnosti může instruktor během této chvíle procvičování požádat několik lidí, aby převzali úlohu vedení.

Mějte na paměti, že celkovým cílem této lekce je poskytnout praktickou bezprostřední zkušenost s různými stránkami života a služby buněčné skupinky. Měla by být při tom taky zábava!

I. PŘEDVEDENÍ BUNĚČNÉ SKUPINKY

Účelem této lekce je dát příležitost ke sledování a účastnění se různých stránek setkání buněčné skupinky. Jak víte, setkání buněčné skupinky má čtyři části: společenství, uctívání, růst a evangelizaci. Tato lekce je navržena tak, že dává instruktorovi pružnost v rozhodování, kterou ze čtyř funkcí předvést. Pokud by skupinka měla užitek z procvičení společenství a uctívání, může se instruktor rozhodnout, že se zaměří právě na tyto oblasti. Jestliže by skupinka ráda strávila nějaký čas učenictvím, může procvičovat induktivní studium Bible. Aktivity v této lekci budou omezeny jen velikostí skupinky a časem, který je k dispozici.

Společenství	Uctívání	Růst	Evangelizace
Člověk k člověku	Člověk k Bohu	Bůh k člověku	Kristovo tělo ke světu
„Dovnitř“	„Nahoru“	„Dolů“	„Ven“
			

Obrázek 5.1 Čtyři funkce buněčného setkání

Níže jsou uvedena doporučení pro každou ze čtyř oblastí setkání buněčné skupinky. Instruktor by se měl rozhodnout, které oblasti by se měly procvíčet a jakými konkrétními způsoby to udělat. Bude-li čas, mělo by po každé činnosti následovat určité hodnocení. Když bude třeba, můžete se vrátit do přílohy 2B o buněčných skupinkách „Vzorové aktivity na setkání buněčné skupinky,“ kde najdete přehled aktivit typických pro každou ze čtyř funkcí skupinky.

A. Společenství

Situace: Buněčná skupinka má své první setkání. Byli pozváni přátelé a známí věřících a lidé ve skupince se obecně navzájem neznají. Vedoucí buněčné skupinky by rád, aby skupinka strávila nějaký čas činnostmi, které členům pomohou jeden druhého lépe poznat. (Udělejte si čas na práci s několika „ledoborci“ v příloze 2A „Jak prolomit ledy“. Instruktor může také použít vlastní aktivity, které členům skupinky pomohou lépe se poznat).

B. Uctívání

Situace: Buněčná skupinka se schází už několik týdnů. Dosud se chvíle uctívání skládala jednoduše ze zpěvu několika písní, které se skupinka naučila. Vedoucí buněčné skupinky by se rád podělil o některé další způsoby, jak může skupinka společně uctívat Boha. To může zahrnovat modlitbu za pomocí několika Žalmů nebo jejich přečtení (každý člověk přečte svůj oblíbený Žalm, nebo každý čte několik veršů jednoho Žalmu, zpívání nových nebo neznámých chválicích písní, modlitby ve skupinkách po dvou nebo třech lidech atd.)

C. Růst

Existuje několik aktivit, které jsou užitečné pro porozumění tomu, co se při setkání buněčné skupinky děje během upevňování.

- *Učednictví „jeden na jednoho“.* Situace: Skupinka studovala Lukáše 14:26: „Přichází-li někdo ke mně a nemá v nenávisti svého otce a matku, manželku a děti, bratry a sestry, ano i vlastní duši, nemůže být mým učedníkem.“ Mladší křesťané ve skupince jsou zmateni a vedoucí požádal zralejší křesťany, aby strávili nějaký čas setkání skupinky tím, že jim tento úsek vysvětlí. (Instruktor by měl rozdělit pracovní skupinku na dvě části. První polovina účastníků bude hrát roli starších, zralejších křesťanů. Druhá polovina bude hrát roli úplně nových křesťanů.)
- *Induktivní biblické studium.* Situace: Buněčná skupinka bude studovat úsek z Bible za použití induktivní metody. Instruktor by měl účastníky dopředu požádat, aby si připravili krátké induktivní studium oblíbené pasáže. Podle toho, jak to čas dovolí, by každý měl vést skupinku v induktivním studiu za použití úseku a otázek, které si připravil.

- *Autoritativní vyučování.* Situace: Vedoucí buněčné skupinky chce dát příležitost několika lidem ve své skupince, aby se podělili se o nějaké učení Písma. Chce ale, aby řekli praktické postřehy a ne kázání. Požádal je, aby si připravili nějaké myšlenky, které mohou říct skupince ve 4-5 minutách. Vedoucí skupinky je zodpovědný za to, že každý člověk zůstane v daném časovém limitu. Je-li na to čas, mohou další lidé ve skupince klást otázky týkající se prohlášení nebo myšlenek, které jim nebyly jasné (instruktor bude muset účastníky požádat, aby se na tuto aktivitu dopředu připravili).

D. Evangelizace

Čas strávený evangelizací lze procvičit několika různými způsoby:

- *Osobní svědectví.* Situace: Buněčná skupinka pozvala několik návštěvníků, kteří nejsou věřící. Vedoucí požádal jednoho nebo dva lidi ve skupince, aby řekli svá osobní svědectví ve 2-3 minutách „normálním“ jazykem, který bude nekřesťanům srozumitelný. Několik lidí by mělo hrát roli těch, kdo svědectví říkají, a další by měli hrát nekřesťany, kteří něco takového slyší úplně poprvé. Pokud „návštěvníci“ slyší něco, co jim není jasné nebo je to mate, měli by člověka, který mluví, zastavit a požádat skupinku o vysvětlení (pro tuto aktivitu by měl instruktor účastníky dopředu požádat, aby si připravili stručná osobní svědectví).
- *Plánování budoucí služby.* Situace: Buněčná skupinka se schází v oblasti, která je vysoce průmyslová a kde otec i matka obvykle pracují. Pokusy budovat vztahy a zvát lidi na středěční setkání skupinky byly dosud neúspěšné. Jediný den, kdy mají místní obyvatelé volno, je neděle. V oblasti je mnoho dětí. Buněčná skupinka by měla diskutovat, jak tuto cílovou skupinku lidí oslovit (instruktor by měl určit jednoho člověka, který bude vedoucím buněčné skupinky).
- *„Sdílecí“ skupinka.* Situace: Buněčná skupinka má vizi a cítí potřebu evangelizace mužů ve své společnosti. Avšak většina mužů nemá žádný zájem o nic duchovního a na setkání buněčné skupinky odmítají přijít. Buněčná skupinka se rozhodne začít se „sdílecí“ skupinkou, která může nějakým způsobem zapojí muže do činnosti nebo diskuse, která je bude zajímat. Také vytvoří příležitost k budování vztahů, aby s nimi mohli později mluvit o Kristu. V této konkrétní společnosti se zdá, že muži rádi hrají fotbal a o víkendech pracují na svých autech. Buněčná skupinka by měla diskutovat o konkrétních způsobech, jak by mohli s některými z těchto mužů „sdílecí“ skupinku začít (instruktor musí určit jednoho člověka, který bude vedoucím buněčné skupinky).

II. HODNOCENÍ

Účastníci by měli zhodnotit různé aktivity „buněčných skupinek“. Jaké měly silné a slabé stránky? Jak „vedoucí“ skupinky zvládal různé problémy nebo otázky? Co se mohlo udělat jinak?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je důležité plánovat každou část setkání buněčné skupinky?
2. V čem měli vedoucí „buněčných skupinek“ při tomto cvičení, konkrétně u rolí, které hráli? Budou podobné potíže ve vašich skutečných skupinkových setkáních?

AKČNÍ PLÁN

1. Až povedete svou buněčnou skupinku nebo budete na vedení skupinky připravovat další, vzpomeňte si na věci, které jste se naučili v této lekci.

BUNĚČNÉ
SKUPINKY

6

LEKCE

Filosofie služby buněčných skupinek

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je prozkoumat roli buněčných skupinek v celkové strategii saturačního zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Buněčné skupinky usnadňují saturační zakládání sborů.
- Existuje mnoho způsobů použití buněčných skupinek ve službě.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, že buněčná skupinka je základním stavebním prvkem rozsáhlejších strategií služby.
- Chápat životní cyklus buněčné skupinky.
- Rozumět roli buněčných skupinek ve strategii saturačního zakládání sborů.
- Být schopen vypracovat vlastní strategii služby buněčné skupinky.

I. FILOZOFIE BUNĚČNÉ SKUPINKY

Každá buněčná skupinka by měla fungovat jako „komunita“ křesťanů, kteří mají úzké společenství, kteří společně uctívají Boha, kteří jeden druhého vedou k učenictví a kteří se vzájemně povzbuzují a pomáhají si a společně oslovují ztracené kolem sebe. aby oslovovali ztracené kolem sebe. V buněčné skupince je mnoho oblastí odpovědnosti a mnoho aktivit, které je třeba plánovat a uskutečňovat. Vedoucí buněčné skupinky stejně jako její členové budou skutečně velmi zaneprázdnění naplňováním potřeb a uskutečňováním cílů skupinky.

Buněčné skupinky jsou základními stavebními prvky širší strategie služby.

Avšak uprostřed vši té aktivity jednotlivých buněčných skupinek je důležité chápat celkové pojetí služby buněčných skupinek. Měli bychom se úmyslně a s odstupem podívat a prozkoumat, jak buněčné skupinky všeobecně zapadají do rozsáhlejšího plánu služby. Jednoduše řečeno, buněčné skupinky jsou základními stavebními prvky širší strategie služby. Z hlediska zakládání nových sborů poskytují buněčné skupinky základ, na kterém se budují nové sbory.

A. Buňky mají životní cyklus

Během svého formování a vývoje bude buněčná skupinka procházet různými fázemi „života“. Bude se měnit podobně jako lidé, když dozrávají a stárnou. Každá buněčná skupinka prochází identifikovatelnými a systematickými fázemi vývoje. Vedoucí buněčné skupinky musí při plánování činností pro každé setkání přemýšlet o současné fázi své skupinky a předvídat, co se během setkání skupinky může nebo nemůže stát. Zjištěním, ve které fázi jeho skupinka je, může vedoucí získat jistotu, že jeho skupinka jde správným směrem k násobení.

Každá buněčná skupinka prochází identifikovatelnými a systematickými fázemi vývoje.

V typické *obyčejné* skupince k množení nedochází. Zkušenosti totiž ukazují, že skupinky mají tendenci přestat růst a zhruba po dvou letech často vymírají. Členové skupinky jsou spokojeni se vzájemnými vztahy a noví členové nejsou vítáni. Bez správného plánování a vize začne skupinka stagnovat a k dělení nikdy nedojde. Pokud chceme dosáhnout dělení, skupinka musí evangelizovat a musejí do ní přicházet noví lidé. Vedoucí skupinky musí ostatní cíleně vést jednotlivými fázemi životního cyklu buňky, aby se „nezasekli“ na jednom místě.

Buněčné skupinky mohou být součástí strategie zakládání nových sborů jen tehdy, uvědomují-li si, ve které části životního cyklu se nacházejí a co je zapotřebí dělat, aby se pokračovalo v pohybu dalšími fázemi životního cyklu. Následující tabulka popisuje fáze životního cyklu, kterými by měla projít každá buněčná skupinka. Uvedené trvání jednotlivých fází je pouze orientační údaj a záleží na konkrétním místě a situaci ve skupince. Vedoucí skupinky by se měl k této tabulce opakovaně vracet, zjišťovat, ve které fázi se jeho skupinka nachází a co může udělat pro to, aby se posunula dál.

Fáze	Trvání	Popis
Orientace	1.-4. týden	Lidé objevují, kdo je kdo. Úroveň sdílení je velmi povrchní. Lidé ve skupince mají malou vzájemnou důvěru a téměř veškerou službu řídí vedoucí.
Přechod	5.-10. týden	Členové se učí poznávat a přijímat jeden druhého. Přizpůsobují se chování, které je ve skupince považováno za „normální“. Úroveň důvěry roste a vznikají opravdové vztahy.
Společenství	11.-15. týden	Členové se připojují k očekáváním skupinky. Roste oddanost, otevřenost a zapojení do záměrů skupinky. Členové skupinky v ní nacházejí identitu. Vedoucí je schopen přenést více aktivit a oblastí odpovědnosti na členy skupinky.
Akce	16.-35. týden	Ve skupince dochází k vzájemnému dynamickému působení a lidé aplikují biblické pravdy do situací reálného života. Docela často se skupinka aktivně zapojuje do společné služby. Mezi členy je hluboká důvěra a vztahy se dále rozvíjejí a rostou.
Násobení	36.-40. týden	Skupinka se blíží do bodu, kdy bude nutné se rozdělit do dvou skupinek. Učedník na vedoucího zakládá novou skupinku a původní skupinka začíná plánovat opakování cyklu množení.

Tabulka 6.1 Fáze buněčné skupinky

B. Buňky směřují ke společnému cíli

Buněčné skupinky jsou velmi podobné buňkám v našich tělech — každá má nějakou „práci“. V nějakém městě může jedna skupinka evangelizovat konkrétní geografickou oblast, zatímco jiná skupinka pracuje s určitou částí populace. Obě buňky pracují na svých jednotlivých cílech, ale současně spolupracují, aby pomohly evangelizovat město, ve kterém žijí.

Výzkum ukazuje, že skupinka lidí pracujících společně dokáže vykonat víc, než kolik je úhrnný výsledek práce každého člověka jednotlivě. Stejným způsobem mohou spolupracující buněčné skupinky uskutečnit mnohem větší cíle, než kterákoliv z nich sama o sobě.

Před založením první buněčné skupinky je zapotřebí zamyslet se nad celkovým cílem, ke kterému budou buněčné skupinky směřovat. Začněte uvažováním o konečném výsledku a postupujte zpětně od tohoto cíle. Jaké typy skupinek jsou zapotřebí a kde? Kolik skupinek bude ke splnění cíle zapotřebí? Každá nová skupinka bude mít vlastní totožnost, ale bude také součástí většího „těla“ buněk, které spolupracují na společném záměru.

C. Buňky jsou nezbytnou součástí strategie saturačního zakládání sborů

Strategie saturačního zakládání sborů je v podstatě „základní“ hnutí reprodukcí se sborů. Hnutí nových sborů vyžaduje metody, které jsou jednoduché, přenosné, pružné a opakovatelné. Bez těchto vlastností není možné hnutí vytvořit a udržet. Je téměř nemožné mít hnutí nových sborů, které vyžaduje placené „profesionální“ pastory a velké a drahé církevní budovy.

Hnutí nových sborů vyžaduje metody, které jsou jednoduché, přenosné, pružné a opakovatelné.

Jednoduchost a pružnost, kterou hnutí potřebuje, poskytují buněčné skupinky. Je to model, který je snadné uvést do chodu i reprodukovat. Má malé nebo žádné finanční nároky. Zajišťuje jak praktickou přípravu ke službě, tak i samotnou službu. Poskytuje komunitu a společenství mezi věřícími. Ohniskem služby buněčných skupinek jsou lidé a potřeby, ne programy a systémy. Buněčné skupinky pracují na úrovni naplňování nejzákladnějších lidských potřeb — lásky, přijetí a hodnoty.

Pokud jde o hnutí saturačního zakládání sborů, nejdůležitější je, že buněčné skupinky dávají jak vizi zasáhnout ztracené, tak vizi násobení. Bez vize získat pro Krista lidi, kteří dosud nebyli zasaženi, není potřeba hnutí zakládání sborů. Bez vize a schopnosti množení sborů nemůže hnutí existovat.

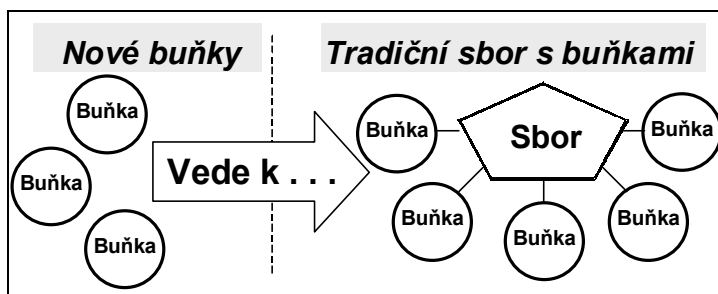
Mandát Velkého poslání může být nejlépe naplněn hnutím saturačního zakládání sborů. A hnutí saturačního zakládání sborů je možné nejlépe uskutečnit prostřednictvím buněčných skupinek jako základu, na kterém se staví reprodukovající se sbory.

II. MODELY SLUŽBY BUNĚČNÝCH SKUPINEK

Jednou z hlavních výhod buněčných skupinek je, že se dají využít mnoha různými způsoby, zvláště pak ve službě zakladatele sborů. V této části uvádíme několik modelů, které mohou být pro službu buněčné skupinky použity. Každý z nich má své výhody a zakladatel sborů by se měl sám rozhodnout, který model nebo jeho varianta se do dané situace nejlépe hodí.

A. Model 1: Buněčné skupinky, které založí tradiční sbor s buňkami

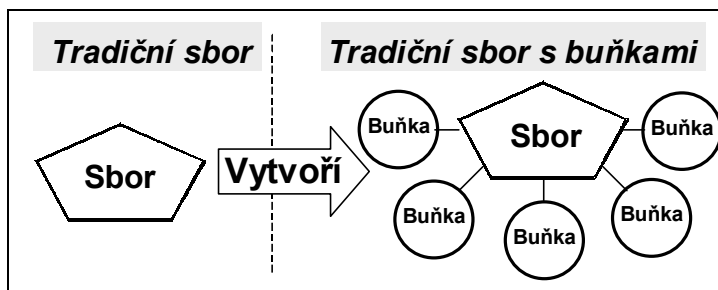
V této situaci dochází k růstu a dělení jedné nebo více buněk. V okamžiku, kdy se ve skupinkách schází dostatečný počet lidí (řekněme 50), založí se nový tradiční sbor. Tento sbor se bude scházet na jednom místě a bude mít klasické bohoslužby přijatelné v daném kontextu a kultuře. Sbor bude i nadále používat buněčné skupinky k evangelizaci, společenství, učednictví a dalšímu růstu sboru. Sbor se může také rozhodnout, že zprovozní některé klasické oblasti služby, jako například nedělní školu, setkání sester, práci s dětmi o víkendech apod. Obrázek 6.1 znázorňuje tento model služby.

Obrázek 6.1 Buňky zakládají sbor

B. Model 2: Stávající sbor začne používat buněčné skupinky

Je možné, že stávající sbor začne používat buněčné skupinky ke sdílení, evangelizaci a učednictví (viz lekce 12 o buněčných skupinkách: „Použití buněčných skupinek ve stávajícím sboru“, kde se tyto otázky detailně probírají). Vedení sboru se musí rozhodnout, kolik skupin sbor potřebuje nebo je schopen založit, přičemž vezme v úvahu počet členů sboru a počet lidí, kteří se mohou stát vedoucími nově vzniklých skupinek. Časem začne spolu s růstem a dělením skupinek růst i celý sbor. Takové uspořádání znázorňuje obrázek 6.2.

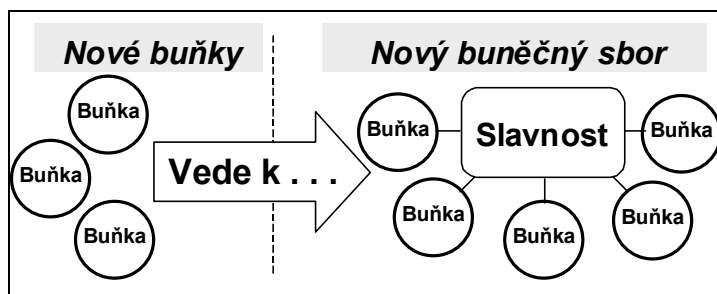

Obrázek 6.2 Ke sboru přibudou skupinky

C. Model 3: Buněčné skupinky, které založí buněčný sbor

Buněčný sbor se od tradičního liší v tom, že zde není žádná církevní budova, žádné pravidelné nedělní bohoslužby a sbor neexistuje k tomu, aby ve svém rámci vytvářel a udržoval „programy“. Sbor se skládá z buněk a všechny funkce církve včetně křtu a večere Páně se odehrávají právě v nich. Buňky se

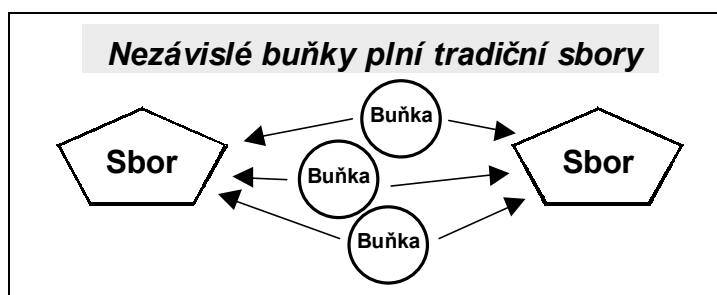
pravidelně (např. jednou měsíčně) scházejí ke společnému slavnostnímu shromáždění. Jedná se o čas povzbuzení, společenství, uctívání i vyučování. V oblastech, kde se hnutí buněčných skupinek velmi rozšířilo, je někdy potřeba pronajmout velké divadlo nebo celý stadion, aby se tam všichni členové buněčných skupinek vůbec vešli. Všechny buňky se přitom považují za součást jednoho velkého sboru. Tento model znázorňuje obrázek 6.3.

Obrázek 6.3 Buňky zakládají nový buněčný sbor

D. Model 4: Několik buněčných skupinek roste, násobí se a „plní“ existující sbory

Není potřeba, aby buněčné skupinky přímo zakládaly nové sbory. Strategičtější může být budovat a posilovat existující místní sbory, které časem založí nové dceřinné sbory. Buněčné skupinky jsou zakládány nezávisle na existujících sborech. Lidé, kteří přicházejí do buněčných skupinek, jsou také povzbuzováni k tomu, aby začali chodit do sboru. Často jsou pak dále součástí své buněčné skupinky a současně navštěvují nějaký sbor. To vše je vidět na obrázku 6.4.

Obrázek 6.4 Buňky plní sbory

E. Cvičení ve třídě: případové studie

Uvádíme zde některé případové studie strategií zakládání sborů. Některé z nich využívají výše uvedené principy, jiné nikoli. V třídě diskutujte o tom, (1) na kterém modelu je daná situace založená (pokud vůbec na nějakém) a (2) výhody a nevýhody této situace vzhledem ke strategií zakládání sborů.

Případová studie 1

Sbor „Vzkříšení“ potřebuje pomoc. Sboru je přes padesát let a má asi 25 lidí, kteří se scházejí k bohoslužbám. Tři diakoni přijdou za pastorem s nápadem založit z těchto 25 členů tři buněčné skupinky. Buněčné skupinky povedou diakoni a zaměří se na evangelizaci, učenictví, růst a množení.

Případová studie 2

Zakladatel sborů se přestěhuje do města, ve kterém není žádný sbor, a podaří se mu založit několik buněčných skupinek. Buněčné skupinky jsou velmi úspěšné a začnou růst a násobit se. Lidé v buňkách se cítí velmi blízko jeden druhému a rozhodnou se, že ze skupinek založí jediný sbor. Každá nová buněčná skupinka, která vznikne, bude nadále součástí tohoto velkého sboru.

Případová studie 3

Baptistický sbor má více než tisíc členů. V neděli mají několik bohoslužeb a další shromáždění je ve středu. Starší pastor se rozhodne, že by se měli členové scházet v malých skupinkách. Vedoucí sboru rozdělí sbor do malých skupinek asi o deseti lidech a členům je řečeno, do které skupinky patří.

Případová studie 4

Několik zakladatelů sborů začalo zakládat buněčné skupinky. Skupinky mají vizi evangelizovat a násobit se, ale nechtějí zakládat nové sbory. Místo toho vedou nové věřící do jednoho z existujících sborů ve městě. Někteří členové skupinek se dále setkávají ve skupinkách a současně chodí do sborů různých denominací.

Případová studie 5

Před několika lety přivezla jedna misijní organizace ze Západu misionáře, kteří založili několik skupinek nezávislých na existujících místních sborech. Tyto skupinky se schází jednou týdně a dělají induktivní studium Bible.

Případová studie 6

Evangelikální sbor má mnoho malých skupinek, které se scházejí ke studiu Bible. Stejní lidé se v těchto skupinkách scházeli několik let a skupinky nerostly. V několika skupinkách jsou lidé, kteří bydlí blízko sebe, ale daleko od sboru. Tyto skupinky se rozhodnou, že by rády založily nový sbor blíže místu, kde bydlí.

Případová studie 7

Zakladatel sborů se přestěhuje do nového města a začne evangelizovat. Lidé jsou přístupní a brzy založí několik buněčných skupinek, které mají vizi evangelizovat a násobit se. Skupinky se setkávají v neděli k uctívání a vyučování a ve středu zvou nevěřící přátele na zábavný čas sdílení. Nemají v plánu stavět kostel, ale každých šest týdnů si skupinky pronajmou místnost, kde se sejdou k večeru společného uctívání a vyučování.

Neexistuje jediný „správný“ způsob, jak ve službě zakládání sborů používat buněčné skupinky — každý zakladatel sborů musí hledat, co je v jeho situaci nejvhodnější. Avšak bez ohledu na důraz, který buněčná skupinka může mít, bude vždy jejím cílem *násobení*.

III. VYTVÁŘENÍ STRATEGIE SLUŽBY BUNĚČNÝCH SKUPINEK

Díky tomu, že buněčné skupinky jsou stavebními kameny rozsáhlejší strategie služby, je třeba se zamyslet nad celkovou strategií zakládání sborů a nad tím, jak je možné využít buněčné skupinky k dosažení stanovených cílů. V každé fázi existence skupinky je dobré si připomínat cíl, ke kterému celá skupinka směřuje, a uvažovat nad tím, jak jej naplnit. Měli byste zvážit následující body:

- Určete celkové cíle služby. Zakládáte hnutí SZS? Jeden sbor? Dost sborů na to, aby zaplnily čtvrt', město nebo zeměpisnou oblast? Váš konečný cíl bude určovat druh, počet, službu a zaměření vašich buněčných skupinek.
- Jak by měly buňky pracovat nezávisle a jak společně, aby byl cíl splněn? Jak se bude tato práce koordinovat a hodnotit?
- Co je cílová oblast a kdo jsou cíloví lidé? Abyste lépe pochopili, jaké druhy aktivit je v buněčných skupinkách zapotřebí dělat, měli byste provést průzkum (viz lekce „Principy průzkumu“ v části Víze SZS příručky 1).
- Jaké typy evangelizace jsou pro cílovou oblast nebo lidi vhodné? Jak to začleníte do nových buněčných skupinek?
- Kdo jsou klíčoví vůdci v cílové oblasti? Jak by bylo možné, aby jedna nebo více buněčných skupinek rozvinuly vztahy s těmito lidmi a snad je i získaly pro Krista?
- Jaký druh skupinkového „modelu“ potřebujete, abyste dosáhli vašich cílů? (Např. mnoho buněk, které tvoří jeden sbor, buňky, které jsou využívány existujícími sbory, buňky, které vytvoří jeden velký buněčný sbor apod.) Abyste dosáhli vašich celkových cílů služby, je více než pravděpodobné, že budete muset ve službě buněčných skupinek použít několik různých variant uvedených v této lekci.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Vaše buněčná skupinka vždy bude v jedné z fází životního cyklu (orientace, přechod, společenství, akce nebo násobení). Proč na tom záleží při plánování aktivit na vašich setkáních? Proč to má význam z hlediska celkové strategie buněčných skupinek?

2. Proč jsou buněčné skupinky nezbytnou součástí strategie saturačního zakládání sborů?
3. Který z modelů (jestli vůbec nějaký) uvedených v části „Modely služby buněčných skupinek“ ve vaší cílové oblasti dobře fungoval?

AKČNÍ PLÁN

1. V několika větách napište stručnou, nicméně vyčerpávající, definici buněčné skupinky. Odevzdejte ji instruktorovi.
2. Na základě toho, co víte o své cílové oblasti a stanovených cílech, napište základní strategii, jak byste ke splnění těchto cílů mohli využívat buněčné skupinky. Do svého plánu zahrňte také body pod nadpisem „Vytváření strategie služby buněčných skupinek“. Podělte se o svůj plán s dalším účastníkem kurzu a vzájemně si své plány ohodnoťte. Pro účely tohoto cvičení by tvůj plán neměl být delší než několik stránek.

METODY STUDIA BIBLE

METODY STUDIA
BIBLE

LEKCE 8

Využití induktivního studia Bible

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je povzbudit k používání induktivní metody studia Bible nejen při studiu krátkých úseků, ale i v jiných případech.

☞ OSNOVA LEKCE

- Cílem *každého* studia Bible by mělo být zjištění, co nám chce Bible říci, a toho nejlépe dosáhneme s využitím induktivní metody.
- Induktivní metodu můžeme použít při životopisných studiích, studiu celých knih a při studiu konkrétních témat.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být přesvědčen o tom, že induktivní metoda by se měla používat, ať už připravujeme nebo vedeme jakýkoli druh studia Bible.
- Vědět, jak přistupovat ke studiu biblické postavy, knihy nebo tématu z induktivního pohledu.

☞ PŘÍLOHA

8A Životopisné studium — Barnabáš

Úvod

Předchozí příručka vysvětlovala, jak se induktivní metoda studia Bible soustředí na objevení a aplikaci poselství Božího slova. Důraz je kladen na Písmo, ne na naše předběžné představy o tom, co daná pasáž říká. Doufáme, že tyto principy pomohly zlepšit kvalitu vašeho studia Bible.

Zatím jsme díky časovému omezení délky lekcí používali induktivní metodu pouze ke studiu krátkých úseků. Induktivní metodu studia však můžeme použít ke studiu mnohem větších částí Bible nebo ke srovnávání veršů z různých oddílů, což můžeme potřebovat při tematickém nebo životopisném studiu. V této lekci probereme některé rady týkající se aplikace induktivní metody pro takovému širší biblické úseky.

I. ZOPAKOVÁNÍ PRINCIPŮ INDUKTIVNÍHO STUDIA BIBLE

Než začnete aplikovat induktivní metodu studia Bible v širším kontextu, měli byste si ještě v krátkosti projít kapitoly z Příručky 1 týkající se studia Bible.

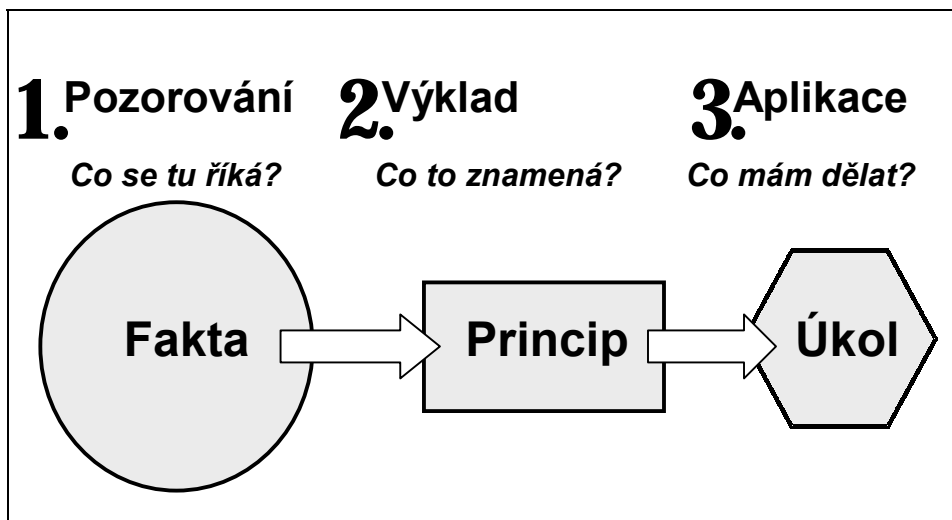
A. Proč používat induktivní metodu

Deduktivní metoda začíná předběžnou představou nebo znalostmi, které určují význam studované situace. Když tuto metodu aplikujeme na studium Bible, ve svém důsledku se snažíme přinutit verše říkat to, *co už víme*, místo abychom se z nich učili. Když naopak použijeme ke studiu Bible induktivní metodu, přicházíme ke studovanému úseku, abychom se *učili* a nechali k sobě Boží slovo promlouvat.

B. Tři kroky induktivní metody

Tři kroky induktivní metody — pozorování, výklad a aplikace — jsou znázorněny na obrázku 8.1. Induktivní metoda nás vede k položení otázek týkajících se toho, co Bible *říká*, co to *znamená* a co

s tím máme *dělat*. Začíná pečlivým studiem obsahu Písma a končí aplikací praktických poznatků do našich životů a služby.

Obrázek 8.1 Tři kroky

Je důležité projít jednotlivé kroky *v daném pořadí* a nepřeskakovat. Je to jako stavění pyramidy — nejdřív je třeba položit velký a silný základ pozorování, pak na něm vystavět výklad a zjištěná fakta aplikovat do našich životů.

C. Na co klade induktivní metoda důraz

Induktivní metoda studia Bible se dá využít pro mnoho různých druhů studia Bible, jak dále uvidíme. Ať už studujeme cokoli, existuje mnoho důležitých obecných principů. Patří mezi ně:

- Pokládejte si hodně dobrých otázek, jako například: *Kdo? Co? Kdy? Kde? Jak? a Proč?*
- Hledejte hlavní záměr.
- Snažte se pochopit, o co autorovi šlo.
- Nezapomeňte na postupné zjevení.
- Zkoumejte souvislosti a kontext.
- Formulujte biblický princip.
- Porovnávejte biblickou situaci se současnou situací.
- Modlete se.

Pokud potřebujete zjistit něco více o těchto principech, nahlédněte do předchozích lekcí na téma studium Bible.

II. ŽIVOTOPISNÁ STUDIA

Životopisné studium (neboli studium daného člověka) se zabývá vším, co se v Bibli o dané osobě píše. Pokud se takové studium týká příliš velkého počtu veršů, je možné studovat jen konkrétní událost nebo období v životě dané osoby. Můžete se například zabývat Pavlem na misijních cestách nebo Davidem při útěku před králem Saulem. Dokonce i v této situaci však uvažte souvislosti v rámci celého životního příběhu a zamyslete se nad tím, jak vybrané pasáže do celkového obrazu zapadají.

A. Proč se zabývat životopisným studiem?

Všichni mají rádi příběhy. Člověk se snadno ztotožní s problémy, výzvami, pokušeními, radostmi a vítězstvími ostatních, když je prožije v podobě příběhu. Bible je plná jak kladných, tak záporných příkladů v životech konkrétních lidí.

Tím, že budeme studovat biblické osoby s jejich silnými i slabými stránkami, se můžeme naučit mnoho věcí, které nás připodobní Kristovu obrazu. Velká část Bible se zabývá právě tím, jak Bůh jednal s jednotlivými lidmi a budoval je. Od Abrahama se například učíme věřit, na Josefovi se učíme, jak čelit pokušením, od Ester se dozvídáme o Božím svrchovaném působení, u Daniele se učíme o modlitbě; na Jonášově životě se dozvídáme, co se stane člověku, který se snaží utéct od Boha, a od Pavla se učíme misii.

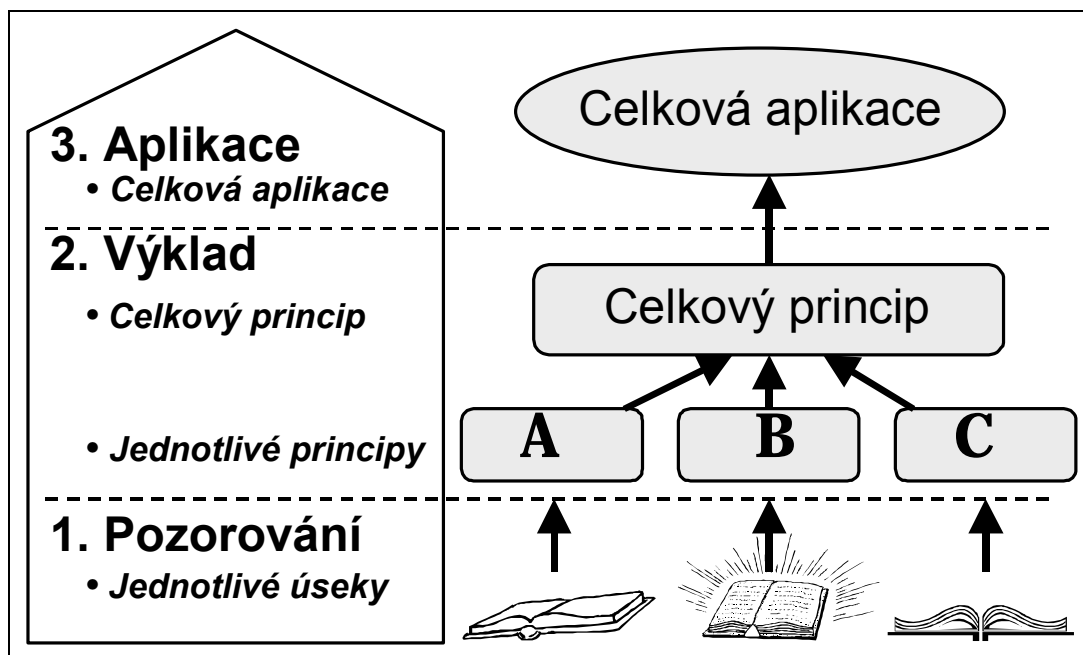
Tím, že budeme studovat biblické osoby s jejich silnými i slabými stránkami, se můžeme naučit mnoho věcí, které nás připodobní Kristovu obrazu.

Klíčovým veršem je v této souvislosti 1. Korintským 10:11: „Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení...“ Které další příklady vás napadnou?

Prostřednictvím životní příběhů biblických postav musí zakladatel sboru těm, které evangelizuje nebo vyučuje, předat mnoho důležitých biblických poznatků. Aby však biblické poselství aplikoval co nejvhodněji, musí pochopit, co Bible říká prostřednictvím životů jednotlivých lidí. Dobré principy studia Bible se musí při životopisném studiu použít úplně stejně jako v jiných případech.

B. Jak studovat životopisy

Induktivní životopisná studia se řídí podobnými principy pozorování, výkladu a aplikace jako jednotlivé texty, ovšem s jednou podstatnou výjimkou. Obrázek 8.2 znázorňuje, jak se provádí *pozorování* jednotlivých úseků. K *výkladu* je však třeba přidat jeden nový krok. Nejdřív odvodíme biblický princip pro každý studovaný úsek. Pak z těchto principů vytvoříme *celkový princip*. Nakonec je třeba formulovat *celkovou aplikaci*, která shrnuje a aplikuje poznatky ze všech studovaných pasáží.

Obrázek 8.2 Životopisné studium

1. Pozorování

Pozorování znamená pečlivě projít všechny související úseky — jeden po druhém. Každý z nich skrývá nějakou pravdu, která se projevuje v konkrétní situaci nebo souvislostech. Než přikročíte k výkladu, je třeba zjistit, kterou pravdu každý z úseků obsahuje. Následující kroky použijte jako osnovu:

- Vyberte si biblickou postavu, kterou chcete studovat.
- Udělejte si seznam *všech* biblických odkazů na tohoto člověka. Podle možností použijte konkordanci nebo biblický slovník.
- Uspořádejte verše chronologicky.
- Zformulujte tolik otázek, kolik je jen možné, a odpovězte na ně (*Kdo? Co? Kde? Kdy? Jak? a Proč?*)

- Zvláštní pozornost věnujte charakteru, osobnosti, myšlení a jednání člověka, kterého studujete. Například:
 - Co se můžeme dozvědět o předcích a rodině této postavy?
 - Má její jméno nějaký význam? Bylo změněno? Jestliže ano, jaký význam tato změna měla (např. Abram na Abraham, Jákob na Izrael, Šimon na Petr apod.)?
 - Kdy a kde žila? Co o víme životě v její době z jiných, biblických i mimobiblických zdrojů?
 - K jakým významným událostem v jejím životě došlo? (krize, úspěchy, povolání ke konkrétnímu úkolu, problémy atd.)
 - Vztahy: Jaký byl její vztah k Bohu? Jak vycházela s ostatními?
- Zapište si a shrňte své poznámky ke každému z veršů.

2. Výklad

Když studujeme více než jeden úsek Písma, je výklad vždy dvoufázový, což platí i v případě životopisného studia. Každá studovaná pasáž má svůj *vlastní* význam a poselství. Díky pravdivosti Bible si tyto významy nikdy neodporují, mohou se však lišit. Obvykle přidávají nové informace. Každý takový význam bychom měli pomoci dříve uvedených metod objevit a definovat jako biblický princip.

Každá studovaná pasáž má svůj *vlastní* význam a poselství.

Jakmile objevíme principy těchto jednotlivých úseků, můžeme se věnovat poslední části výkladu — promyšleně a pečlivě dané principy zkombinovat do jednoho širšího závěru, který shrnuje příspěvek každé z částí. Řekněme například, že se rozhodnete studovat část Davidova života. Jeden ze zkoumaných úseků nám říká, že hodně studoval Boží slovo. Další úsek zdůrazňoval jeho modlitební život. Třetí zas jeho důvěru v Hospodina v čase tísně. Vhodný celkový princip by pak mohl znít například takto: „Chceme-li se v čase tísně spoléhat na Boha, měli bychom se věnovat studiu Písma a modlitbě.“ Tento princip shrnuje vyučování všech tří úseků.

3. Aplikace

V okamžiku, kdy při studiu biblické postavy objevíte obecný princip, můžete porovnat svou situaci se situací daného člověka a ptát se, *co máte dělat*. Budete tedy hledat oblasti, ve kterých je vaše situace podobná situaci biblické postavy a reagovat v souladu s tím, co radí Boží slovo. Přitom se můžete vrátit k úsekům, které vám klade Duch svatý na srdce, a nechat se jím vyučovat a vést.

Existuje mnoho výkladových otázek, které vám mohou pomoci objevit aplikaci, která je pro vás osobně nejdůležitější. Patří mezi ně například tyto:

- Jak se zkušenost biblické postavy podobá mé zkušenosti?
- Mám stejné silné stránky nebo slabosti?
- Proč jej Bůh zahrnul do Písma?
- Jaké konkrétní věci chce Bůh prostřednictvím tohoto studia naučit *mě*?

Poznámka: Příklad životopisného studia, které se zabývá Barnabášem, najdete v příloze 8A.

III. STUDIUM KNIHY

Většina vykladačů se shoduje na tom, že Bible v podstatě mluví o jednom tématu, ačkoli stále diskutují o tom, jak ho přesně vystihnout. Každá biblická kniha k tomuto tématu přispívá něčím jedinečným. Dobrým příkladem tohoto principu jsou evangelia. Každý ze čtyř pisatelů evangelií zaznamenával Ježíšův život. V evangeliích je mnoho společného, ale také mnoho rozdílného. Každé z nich je psáno z jiného pohledu:

- Matouš — představuje Krista jako židovského Mesiáše (Ježíš je král)
- Marek — představuje Krista jako služebníka (Ježíš je pokorný)
- Lukáš — představuje Krista jako Syna člověka (Ježíš je člověk)
- Jan — představuje Krista jako Božího syna (Ježíš je Bůh)

Všechny tyto pohledy na Krista jsou pravdivé, a přece je každý jiný. Každé evangelium popisuje některý důležitý rys Kristovy osoby nebo charakteru lepe než ostatní. Dohromady popisují všechna čtyři evangelia našeho Pána výstižně. Stejně tak nám všech 66 biblických knih společně předává celé Boží poselství. Jedna kniha nejlépe popisuje Boží lásku, jiná jeho trpělivost a další jeho hněv. Jedna zdůrazňuje, jak ztracený je padlý člověk, zatímco jiná se zabývá naším slavným spasením skrze Kristovo smíření.

Všech 66 biblických knih nám společně předává celé Boží poselství.

A. Proč studovat biblickou knihu?

Vzhledem k tomu, že všech 66 knih nám společně předává Boží poselství, musíme každou z nich pečlivě zkoumat, abychom zjistili, čím přispívá k celkovému obrazu. Má to ještě jednu výhodu — když budeme znát témata, kterými se zabývají jednotlivé knihy, budeme vědět, kde v konkrétní situaci rychle najít odpovědi. Má někdo problémy se zákonitvím? Prolistujme si list Galatským. Pochybujeme o svém spasení? Přečtěme si list Římanům. Zpochybňujeme Kristovo božství? Obrátíme se k Janovu evangelium. Pokud zlehčujeme závažnost hříchu, měli bychom si přečíst knihu Soudců. Každá z biblických knih má své vlastní poselství a klade na některé věci důraz.

B. Jak studovat biblickou knihu?

Studium knihy opět využívá tři fáze induktivní metody, které už známe. Důkladné studium knihy vyžaduje obvykle velké množství času. Výsledek však za to stojí. Studium knihy se skládá ze čtyř fází:

1. *Knihu si několikrát přečtete*

Mnohé biblické knihy jsou vlastně krátké dopisy nebo vzkazy. Měly by se číst od začátku do konce bez přerušování. Nejlepší způsob, jak je studovat, je několikrát si je přečíst, dokud si nevšimnete tématu a opakování či zdůraznění některých myšlenek. Některé delší knihy (například Izajáš a Jeremiáš) byly napsány v průběhu mnoha let, ale jsou celé určeny jednomu adresátovi, takže k nám budou zřetelněji mluvit tehdy, když si je přečteme celé. Jednou nestačí — stejně tak nestačí podívat se na vybrané části knihy. Než se pokusíte knihu vykládat, přečtete si ji několikrát.

Než se pustíte do výkladu, celou knihu si několikrát přečtete.

2. *Prostudujte „prostředí“ knihy*

Ke každé knize se váže mnoho důležitých faktorů, které nazveme jejím „prostředím“. Některé z těchto informací můžete najít v knize samotné nebo v poznámkách uvedených ve vaší Bibli. Jiné otázky budou vyžadovat použití komentářů, biblických příruček nebo jiné pomocné literatury. Když se pustíte do studia knihy, omezte použití těchto knih na úvod do studované knihy a ne na samotný její výklad. To si nechejte na později, abyste k sobě nejdřív nechali mluvit samotný biblický text. V okamžiku, kdy se pustíte do studia knihy, snažte se zjistit o jejím „prostředí“ tyto informace:

- *Autor* — pokud je to možné, zjistěte, kdo knihy napsal, a pak sežeňte o tomto člověku co nejvíc informací. Proč ho Bůh vybral k tomu, aby knihu zapsal? Co zažil a z jakého prostředí pochází? Jaký to byl člověk? Jakou měl rodinu? Kdy a jak byl spasen? Jak byl starý? Čím se živil? Odpovězte na tolik dalších otázek, kolik bude ve vašich silách.
- *Příjemci* — pro koho byla kniha napsána? Jaká byla situace těchto lidí? Proč si myslíte, že kniha vznikla? Jak se k posluchačům dostala (kázání, prorocství, psaný dopis apod.)? Jaký měli vztah k Bohu? Jaký vztah měli k autorovi knihy? V jaké politické a náboženské situaci žili?
- *Datování* — kdy byla kniha napsána? Které důležité věci se v té době odehrávaly? Jaké je místo této knihy v plánu postupného Božího zjevení? Jak dlouho kniha vznikala?
- *Literární styl* — který literární styl je v knize využit (poezie, prorocství, kronika, učebnice apod.)? Další informace o literárních stylech najdete v příloze 2A Induktivního studia Bible: „Jazyk Bible“. Jak může jazyk ovlivnit další výklad? Jak asi působil na posluchače?

3. **Prostudujte obsah knihy**

Při studiu knihy nám jde o dvě věci. První z nich je její téma, druhá se pak týká toho, jak se toto téma sděluje. Jinými slovy jde o to, že autor chce o něčem mluvit a dělá to nějakým konkrétním způsobem. Obojí je důležité.

a) *Téma knihy*

Ted', když už víte o knize mnoho různých věcí, se pusťte do studia jejího obsahu. Kniha mívá jedno hlavní téma, které může nebo nemusí být jednoduše viditelné. Tak například Janovo evangelium své téma otevřeně uvádí (J 20:31), stejně jako list Judův (Jd 3). Jiní pisatelé tak otevření nejsou.

Obrázek 8.3 Části knihy

b) *Zpracování tématu*

Obsah knihy sděluje adresátům (a nám) její téma. Při studiu a odpovídání na otázky si povšimněte, jakým způsobem to autor dělá. Jaký vyjadřuje postoj (autorita, laskavost, láska, zloba apod.)? Jaký používá jazyk — jasný, sarkastický, vznešený, přesvědčivý...? Soustředí se na myšlení nebo na city? Jak to dělá? Proč myslíte, že používá právě tento přístup?

4. **Načrtněte si, jak se téma knihy rozvíjí**

Když studujete knihu, bývá užitečné sestavit si tabulku hlavních témat, osob, míst apod., kterými se kniha zabývá. Takové tabulky často najdete i ve studijních Biblích nebo v komentářích. Tyto tabulky můžete sehnat i jinde, například v Jensenovi (viz literatura). Můžete si však také vytvořit vlastní tabulku. Vaše studium bude mnohem účinnější právě tehdy, když se nejdřív pokusíte sestavit tabulku sami a pak teprve hledáte jinde. Tyto tabulky nemusí být dokonalé — mají vám pomoci objevit celkovou povahu knihy. Obrázek 8.4 obsahuje takovou tabulku ke knize Skutků.

Kniha Skutků						
Téma:	"Budete mými svědky v Jeruzalémě, po celém Judsku a Samaří a až na sám konec země" (Skutky 1:8)					
Kapitoly:	1-7	8-12	13-28			
Místa:	Jeruzalém	Judsko a Samaří	Konce země			
Slouží se:	Židům	Židům a pohanům	Pohanům			
Klíčovní lidé:	Petr Jan Štěpán	Petr Filip Saul/Pavel Barnabáš	Pavel Barnabáš Silas			
Klíčové události:	Nanebevzetí Letnice	Eunuch Kornélius	(13-14) První misijní cesta	(15-18) Druhá misijní cesta	(19-20) Třetí misijní cesta	(21-28) Pavel jde do Říma
Principy:	Růst	Pronásledování	Misie			

Obrázek 8.4 Tabulka knihy Skutků

5. Aplikujte téma knihy do své situace

V tomto okamžiku byste měli mít ze svého pozorování dobrou představu o tom, *co kniha říká*. Měli byste také vědět, jaké je její téma a co se o něm říká — *co to všechno znamená*. Posledním krokem je zamyšlení nad tím, *co byste měli dělat*. Stejně jako v předcházejících lekcích to znamená přemýšlet nad svým životem a situací a hledat, v čem se podobají situaci, která je uvedena v dané knize. Mohou vám v tom pomoci tyto otázky:

- Co v mém životě připomíná situaci této knihy?
- Které věci mám společné s autorem knihy?
- Jak bych já osobně přistoupil k této situaci?
- Co ke mně při studiu knihy promlouvalo zvláště důrazně?

IV. STUDIUM TÉMATU

Často potřebujeme studovat nějaký konkrétní předmět nebo téma. Takové studium se nazývá „tematické studium“. I při něm platí normální pravidla induktivní metody.

A. Proč studovat téma?

Na stránkách Bible se postupně rozvíjí a doplňuje mnoho témat a principů. Mnoho z nich zasahuje jak do Starého, tak do Nového zákona. Když se rozhodneme studovat nějakou knihu, nedozvíme se o tématu vše. Tak například vyučování o modlitbě najdeme ve všech částech Písma. Jediný vhodný způsob, jak studovat modlitbu, je právě studium tématu.

B. Jak se studuje téma?

Když se rozhodnete, které téma budete studovat, měli byste pak projít následující kroky:

- *Najděte tematické verše* — poznámky a křížové odkazy uvedené ve vaší Bibli vám mohou pomoci najít verše, které se týkají zvoleného tématu. Najděte si jeden verš, který o tématu mluví, a pak pomocí odkazů hledejte související místa. Důkladnější metodou je však použití konkordance, která vám umožní najít *všechny* verše týkající se daného tématu. Dejte si však pozor na jednu věc — verše, které obsahují stejné slovo, nemusí nutně mluvit o stejném tématu.

- *Nalezené verše si uspořádejte* — Téma, které jste si vybrali, se možná v Bibli postupně rozvíjí. Přečtěte si verše, které byly napsány dřív než ty ostatní. Tak budete moci budovat své porozumění danému tématu stejným způsobem, jakým ho Bůh postupně odhaloval.
- *Studujte a shrňte každý verš v jeho kontextu* — Vyhněte se vytrhávání veršů z kontextu. Nenuťte verše říkat to, co byste potřebovali slyšet. Nechejte k sobě skrze studované verše promlouvat Ducha svatého. Každý verš důkladně pozorujte a vyložte. Shrňte, co se v něm o píše o studovaném tématu.
- *Shrňte poznatky o tématu* — Poté, co prostudujete jednotlivé verše a budete vědět, co říkají a co znamenají, shrňte tyto poznatky do jasného závěru, který se skládá z principů získaných v jednotlivých verších. Tento proces je v podstatě stejný jako metoda použitá v životopisném studiu a znázorněná na obrázku 8.2. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že se teď v rámci jednotlivých veršů nezabýváme nějakou postavou, ale tématem.
- *Aplikujte získané principy* — Zamyslete se a na modlitbách proste Boha, aby vám ukázal, jak by tyto principy měly změnit váš život a službu. „Podívali jste se do zrcadla“ — teď jděte a dělejte to, co jste se naučili (Jk 1:22-25).

Ukázková studia témat a jejich klíčové verše jsou uvedeny v příloze 10A, Metody studia Bible: „Úseky k induktivnímu studiu Bible.“

SHRnutí

Induktivní metoda studia Bible je vhodná pro mnoho různých druhů biblického studia. Je tak účinná, protože nám neustále připomíná, abychom nechali Boží slovo mluvit k nám a nesnažili se do něj zanášet naše vlastní myšlenky. Dokonce i při studiu knihy nebo mnoha různých úseků (například při životopisném nebo tematickém studiu) musíme pečlivě prostudovat každý verš včetně kontextu, aby k nám mohl jasně promluvit.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. V čem je výhodné životopisné studium nějaké biblické postavy?
2. Jaký je rozdíl mezi *prostředím* knihy a jejím *obsahem*?
3. Proč je při životopisném nebo tematickém studiu důležité uspořádat si verše v chronologickém pořadí?

AKČNÍ PLÁN

1. Vypracujte si životopisné studium Barnabášova života v příloze 8A. Zamyslete se nad jeho úlohou v procesu zakládání sborů popisovaném knihou Skutků. Jakou v tom vidíte aplikaci pro svůj život a službu?
2. Najděte si čas na použití induktivní metody při studiu knihy nebo tématu. Na první pokus zkuste nějakou kratší knihu nebo nepříliš rozsáhlé téma. Zamyslete se nad tím, jak užitečná byla induktivní metoda pro získávání nových biblických poznatků, o kterých jste dříve nevěděli.

Životopisné studium — Barnabáš

V průběhu tohoto studia Barnabášova života používejte induktivní metodu studia Bible. Pokud budete mít k průběhu studia nějaké otázky, podívejte se znovu do lekce 8 o studiu Bible: „Různé způsoby využití induktivního studia Bible“.

I. STUDUJTE SOUVISEJÍCÍ ÚSEKY

V této části pro vás uvádíme všechny verše, ve kterých je Barnabáš zmiňován jménem. Každý verš nebo úsek si přečtete a udělejte si poznámky o tom, co se z nich dá vypořadovat. Pak celý úsek shrňte. Jako příklad jsme zpracovali první z těchto úseků.

A. Skutky 4:36-37

1. Pozorování

- Byl to Levita
- Pocházel z Kypru
- Původně se jmenoval Josef
- Apoštolové mu dali přezdívku „Barnabáš“
- Syn útěchy (povzbuzení)
- Prodal svou půdu, aby pomohl financovat církevní práci
- Svůj dar odevzdal pokorně („k nohám apoštolů“)

2. Výklad/shrnutí

Barnabáš byl celou bytostí „povzbuzovatelem“ — šlo to dokonce tak daleko, že se vzdal svého majetku, aby povzbudil ostatní věřící a umožnil jim konat jejich dílo.

B. Skutky 11:19-24

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

C. Skutky 11:25-26

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

D. Skutky 11:27-30

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

E. Skutky 12:25

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

F. Skutky 13:1-13, 42-43

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

G. Skutky 14:1-23

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

H. Skutky 15:2-4, 12, 22, 25, 35-39

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

I. Koloským 4:10

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

J. Galatským 2:11-13

1. Pozorování

2. Výklad/shrnutí

II. SHRŇTE VÝSLEDKY

Teď, když jste se podívali na jednotlivé pasáže, je čas prohlédnout si výsledky a shrnout vše, co Bible učí o Barnabášovi. Promyslete si přitom tyto otázky:

- Jakou měl Barnabáš minulost a z jakého pocházel prostředí?
- Proč si myslíš, že apoštolové dali Josefovi přezdívku „Barnabáš“?
- Jaké doklady vidíš z prostudovaných míst o tom, že Barnabáš byl člověkem povzbuzení?
- Jaký význam má pořadí, ve kterém jsou Pavel a Barnabáš (nebo Barnabáš a Pavel) uváděni?
- Jak Barnabáš reagoval na přenesení vůdcovství na Pavla?
- Jak reagoval na spory (Sk 15:1-4 a Sk 15:36-40)?
- Proč myslíš, že Barnabáš reagoval způsobem uvedeným v Galatským 2:11-14?

Do vynechaného místa si napište shrnutí všeho, co jste zjistili o Barnabášově životě. Nezapomeňte do něj začlenit hlavní myšlenky všech prostudovaných úseků.

III. ROZHODNĚTE SE, CO TO ZNAMENÁ PRO VÁS

Studium Písma má jen pramalou hodnotu, dokud se jej nerozhodneme nějakým způsobem aplikovat do svých životů. Promyslete si, co se můžete naučit z Barnabášova života, a odpovězte na tyto otázky:

- Zažil jsi nějaké „Barnabáše“ ve svém životě? Kdo byli a jak tě povzbudili?
- Víš o nějakém křesťanovi, který potřebuje povzbuzení? Co můžeš udělat, abys ho povzbudil?
- Ve Skutcích 9:26nn a 11:25-26 riskoval Barnabáš svou pověst, aby mohl někoho povzbudit. Jsi ochoten udělat v zájmu evangelia totéž?
- Barnabáš ustoupil stranou a umožnil Pavlovi převzít první místo ve vedení. Jsi ochoten připravovat nové vedoucí a dovolit jim převzít vedení, i když bys musel zaujmout druhořadé postavení?
- Jaké konkrétní lekce tě Pán učil, když jsi studoval Barnabášův život?

Na modlitbách uvažujte o tom, co by chtěl Bůh ve vašem životě skrze toto studium změnit. Do vynechaného místa si napište, co s budete danou oblastí dělat, a pak prostě Pána, aby vám dal sílu to věrně uskutečnit.

**METODY
STUDIA BIBLE**

9
LEKCE

Vedení induktivního studia Bible

VĚST OSTATNÍ K OBJEVOVÁNÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, jak vést skupinu induktivního studia Bible tak, aby byli její účastníci schopni objevit význam a aplikaci biblického textu, který společně studují.

☞ OSNOVA LEKCE

- Objevování je účinnější než „vyprávění.“
- Dobré otázky usnadňují objevování.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jaký je rozdíl mezi „vyučováním“ a „vedením k objevování“.
- Být schopen vytvořit vhodné otázky, které povedou k novým objevům.

☞ PŘÍLOHY

9A Induktivní studium Mt 20:17-28

9B Induktivní studium L 15:1-7

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Lekce 10, 11 bude dvouhodinovým cvičením, které pomůže účastníkům výcviku naučit se vést induktivní biblické studium. Účastníci by měli mít před cvičením alespoň jeden večer na to, aby si promysleli možnosti využití diskusních technik uvedených v této lekci.

I. ČÍM SE VYZNAČUJE SKUPINKA INDUKTIVNÍHO STUDIA BIBLE

Induktivní studium Bible je především metoda vedoucí k osobnímu růstu křesťana. Je však také velmi efektivní službou ostatním. Může být použita jak k evangelizaci, tak v procesu učednictví. Obvykle se to děje v prostředí menší skupiny.

Skupinka induktivního studia Bible se skládá z několika lidí, kteří se scházejí proto, aby společně studovali Bibli. Mohou a nemusejí to být křesťané, ačkoli vedoucí by rozhodně křesťanem být měl. Induktivní studium Bible se hodí k tomu, aby nevěřící objevili, co jim chce Bůh říci — že mají činit pokání a věřit Kristu, aby byli spaseni. Pokud jsou členové skupinky nevěřící, vedoucí vybere pro studium úsek Písma, který jasným způsobem mluví o evangeliu. Velmi dobrým příkladem je Janovo evangelium, zvláště pak jeho 3. kapitola. Pokud jsou členové věřící, je možné vybrat libovolné téma, o které se zajímají.

Skupinka induktivního studia Bible se skládá z několika lidí, kteří se scházejí proto, aby společně studovali Bibli.

Mezi skupinkou induktivního studia Bible a kázáním existuje mnoho rozdílů, z nichž tři nejdůležitější zde teď uvedeme:

A. Autorita Písma

Při kázání se často objevuje tendence vnímat jako zdroj autority kazatele. Pokud je pak ten, kdo mluví, dobrým řečníkem, lidé naslouchají tomu, co říká *on*, a nemusí si uvědomit, že biblické poselství přichází od Boha. V opačném případě může být biblické poselství zkomoleno nebo zamlženo někým, kdo učit neumí. V obou případech stojí mezi lidmi a Božím slovem nějaký další člověk.

Induktivní studium Bible naopak umožňuje každému členovi skupiny soustředit se na Písmo. Živé a mocné Boží slovo se může dotknout našeho nejnvtnějšího člověka, přinést usvědčení nebo povzbuzení. Mezi Božím slovem a posluchačem už nikdo další nestojí. Nezasahuje už mezi ně žádný další člověk. Duch svatý přenáší Boží zvěst přímo do srdce čtenáře Bible.

Vyučování má samozřejmě také svůj čas a místo. Někdy je užitečné kázat v případě, kdy by si lidé sami od sebe Bibli neotevřeli nebo když má mluvčí zvlášť dobrý vhled do nějakého tématu nebo biblického úseku. Vyučování a osobní studium Božího slova by však měly vždy být v rovnováze. Vyučování by se mělo *přidávat* k tomu, co sami zjistíme. Nikdy by naši vlastní aktivitu nemělo *nahradit*.

Vyučování a osobní studium Božího slova by měly vždy být v rovnováze.

B. Cílem je objevování

Teorie vzdělávání jasně a opakovaně potvrdila, že se něco nového nejlépe naučíme a zapamatujeme si, když to sami zjistíme či objevíme. Když někdo přijde a bude nám vyprávět o *rybaření*, nemůže se to zdaleka vyrovnat tomu, když půjdeme a *budeme sami rybařit*. Stejný princip platí i při studiu Božího slova. Když na stranách Bible objevíme nějakou Boží pravdu, budeme ji přijímat, chápat, věřit jí a jednat podle ní mnohem více než v případě, kdy nám o ní někdo bude kázat. Pokud se má takové objevování odehrávat v rámci skupinky inductivního studia, je třeba udržet počet jejích členů tak malý, aby mohli spolu jednotliví účastníci diskutovat. Ideální velikost je méně než 10 lidí, ačkoli někteří vedoucí umějí vyvolat diskusi i při větším počtu účastníků.

Něco nového se nejlépe naučíme a zapamatujeme, když to sami zjistíme či objevíme.

C. Vedoucí je zprostředkovatelem

Díky tomu, že objevování je nejlepší způsob, jak zjišťovat nové biblické principy, vedoucí inductivního biblického studia musí pomoci členům skupinky tyto principy *objevit* — ne jim je *oznámít*. Toho je možné dosáhnout dobrým využitím otázek. Otázky mohou přivést pozornost studentů k důležitým bodům úseku, aniž by je přímo zmiňovaly. Otázky vedou, ale přitom umožňují objevovat nové věci. Toho se snažíme dosáhnout.

Mělo by tedy být jasné, že otázky, které se rozhodnete skupině položit, jsou velmi důležité. Během studia nebude dost času na to, abyste si zodpověděli všechny otázky, které skupinu napadnou. Vedoucí skupinky by si měl naopak celou pasáž předem důkladně prostudovat a poznamenat si, které otázky se k jejímu studiu nejlépe hodí. To se týká všech oblastí — pozorování, výkladu i aplikace. Počet otázek záleží na tom, jak dlouho má studium trvat, ale nebude jich potřeba příliš velké množství, protože je dobré nechat dostatek času na důkladný rozbor jednotlivých odpovědí. Měli byste dát také příležitost k tomu, aby jednotliví členové skupinky mohli položit své vlastní otázky a dostat na ně odpověď — zvlášť v případě, že mají s takovým typem studia větší zkušenosti.

II. PŘÍPRAVA STUDIA

Před začátkem skupinky by měl vedoucí pečlivě naplánovat její průběh.

A. Sámí si úsek prostudujte

Je důležité, aby vedoucí objevil hlavní princip a aplikaci studovaného úseku. Vedoucí by měl úsek pozorovat, vyložit a aplikovat podle návodu k inductivnímu studiu Bible uvedenému v příručce č. 1.

B. Definujte účel studia

Vedoucí by měl rozhodnout o celkovém směru, kterým se skupinka v rámci daného studia vydá. Tento směr by neměl být příliš konkrétní. Nezapomeňte, že Duch svatý může skupinku vyučovat způsobem, který jste nepředpokládali.

C. Připravte si pro skupinku otázky týkající se všech tří částí studia

Vedoucí by se měl připravit na to, že povede skupinku k *aplikaci* správného *výkladu* založeného na pečlivém *pozorování* tím, že skupinku přivede k těm objevům, které on už učinil. Podnětné otázky by měly na sebe navazovat tak, aby se diskuse soustředila na hlavní účel a aplikaci biblického textu.

Otázky by neměly mít pouze odpovědi „ano“ a „ne“. Měly by naopak vést celou skupinu k tomu, aby v Bibli hledala fakta, význam a aplikaci. Když bude nalezení odpovědi na otázku trvat několik minut a podaří se až na několikátý pokus, je to v pořádku. Otázky by měly pomoci vést lidi k objevování — ne urážet jejich inteligenci.

Předchozí příručka vám ukázala, jak takové tři druhy otázek připravit, a chtěla po vás přípravu vzorového studia. Ve všech studiích, která v budoucnu povedete, byste měli opakovat stejný postup. Při přípravě vás napadne příliš mnoho otázek na to, abyste je na skupince probrali všechny. Až sami daný úsek prostudujete, budete muset své otázky projít a vybrat z nich ty, které jsou nejužitečnější nebo přinášejí nejvíc informací. Ty pak použijete k tomu, abyste ostatní při studiu vedli.

Nezapomeňte uvést několik otázek ke každé ze tří částí studia — pozorování, výkladu i aplikaci. Vzpomeňte si na příklad s budováním pyramidy od základů. Je lepší mít víc otázek „pozorovacích“ než „výkladových“, o „aplikačních“ ani nemluvě. To neznamená, že aplikace je méně důležitá než zbytek — naopak, je *nejdůležitější*. Pokud mají ale účastníci studia objevit tu aplikaci, kterou v životě nejvíce potřebují, musejí k tomu dojít pomocí mnoha jiných otázek. Vést lidi k objevování pomocí dovedně kladených otázek je náročné, ale výsledky stojí za to.

Obrázek 9.1

D. Zopakujte si otázky

Jakmile vedoucí rozhodne, které otázky bude pokládat, měl by se sám sebe zeptat:

- Jsou mé otázky srozumitelné?
- Je každá z otázek tak stručná, aby ji lidé rychle pochopili?
- Vedou otázky skupinku k hledání v Bibli?
- Pokládají pozorovací otázky dostatečně pevný základ, na kterém může stavět výklad a aplikace?
- Zabývají se otázky celým studovaným úsekem?
- Vedou aplikační otázky ke konkrétním činům?

E. Připravte úvodní otázku, která členy skupinky nadchne do dalšího studia

Úvodní otázka se může soustředit na to, co studovaný úsek říká o situaci, se kterou se členové skupinky mohou ztotožnit. Tak například 1. list Petrův byl napsán sborům, které zakoušely pronásledování. Při studiu této knihy se můžete zeptat například takto: jak se chováte, když jste pronásledováni kvůli tomu, že jste věřící? Jak na pronásledování reagovali lidé, kterým Petr píše?

III. VEDENÍ STUDIA

A. Studium by mělo začínat i končit modlitbou

Studium Bible není jen mechanický postup. Je k němu zapotřebí pomoci Ducha svatého, který otevírá naše oči Boží pravdě, kterou nám chce Bible sdělit. Před začátkem studia bychom se měli modlit za porozumění a po jeho skončení za to, aby nám Pán pomohl aplikovat to, co jsme se naučili.

B. Vedoucí by měl být připraven na to, že se bude učit

Nezapomeňte, že tak, jak Duch svatý promlouvá skrze vedoucího, může promluvit i skrze každého člena skupinky. Ostatní si všimnou věcí, které vedoucí neviděl. Pokud není vedoucí připraven se učit, bude se tvářit jako „expert.“ Takový postoj „experta“ může zcela zničit upřímnou diskuzi. Mnoha lidem se nebude chtít otevřeně říkat svůj názor v přítomnosti experta, který je opravuje.

Přítomnost „experta“ může zcela zničit upřímnou diskuzi.

C. Vedoucí by si neměl odpovídat na své vlastní otázky ani na otázky, které vzejdou ze skupiny

Vedoucí by se měl vyhnout tomu, že bude odpovídat na své vlastní otázky. Omezí to aktivitu ostatních členů skupiny. Pokud se vedoucí rozhodne odpovídat si sám, otázky získají charakter zkoušky, na kterou existují správné odpovědi. Mnoho lidí se bude zdráhat odpovídat na otázky, protože by mohli odpovědět „špatně“. Když členové skupinky u některé otázky delší dobu váhají, vedoucí by měl být schopen ji přeformulovat, aby byla pochopitelnější. Stejně tak by se otázky, které vzešly přímo ze skupinky, měly ke skupince zase vrátit. Například „Milan má otázku o _____. Co si o tom myslíte?“ Můžete také Milanovu otázku předat jednomu konkrétnímu člověku: „Táňo, co bys Milanovi odpověděla ty?“

D. Nebojte se ticha

Vedoucí by měl nechat dostatek času na promyšlení odpovědi. Může se stát, že bude nějakou dobu ticho — to je zcela v pořádku. Lidé potřebují nějakou dobu uvažovat. Ticho vytváří na skupinu tlak, který hraje pro vedoucího.

E. Vedoucí by se neměl vždy spokojit s první odpovědí

Pokud vedoucí vždy přijme odpověď a přejde k další otázce, skupinka může přejít do nekonečného řetězce otázka-odpověď-otázka-odpověď... Bylo by lepší, kdyby ve skupince fungovala diskuse a ne kvíz. Pokud zazní více odpovědí na jednu otázku, je mnohem pravděpodobnější, že se rozvine diskuse. První odpověď také nebývá nejdetailnější nebo nejpřesnější. Někdy může být odpovědí několik. Pokud proberete několik různých odpovědí, lépe pochopíte celý diskutovaný úsek.

F. Otázky, které skupina nezodpoví, mohou zůstat nezodpovězené

Vedoucí by se neměl snažit sám odpovědět na otázky, které ostatní nebyli schopni zvládnout. Taková odpověď pak utlumí aktivitu a přemýšlení ostatních členů. Pokud také věříme tomu, že skutečným učitelem na skupince je Duch svatý, musíme připustit i možnost, že nezodpovězená otázka je něco, co skupina v daném okamžiku prostě není schopna zvládnout. Nezodpovězená otázka může vzbudit zvědavost a rozproudí diskusi o týden později.

G. Nesprávné nebo částečné odpovědi by měla opravit Bible nebo skupinka, ne vedoucí

Objeví se špatné odpovědi a polopravdy. Přirozená reakce vedoucího je odpověď opravit a řečníka napomenout. To však může vést k tomu, že se skupinka uzavře. To pak brání otevřené a upřímné diskusi. Místo opravování nesprávné nebo částečné odpovědi by měl vedoucí udělat jednu z těchto věcí:

- Poprosit člověka, který odpovídal, aby si text přečetl pečlivěji, nebo jej odkázat na jiný text
- Zeptat se ostatních, jestli s takovou odpovědí souhlasí nebo ne
- Zeptat se ostatních na další biblická místa, která danou odpověď potvrzují nebo vyvracejí

H. Udržujte diskusi na hlavním tématu studovaného úseku

Satan umí lidi velmi šikovně odvést od hlavního tématu a Boží pravdy v něm skryté. Diskuse Ježíše a samařské ženy (Jan 4) je výborným příkladem toho, jak se snažil odvrátit Krista od skutečných potřeb, které žena měla. Je pravděpodobné, že z diskuse vzejdou dobré a důležité otázky. Pokud však nesouvisí s hlavním tématem, vedoucí by měl reagovat například takto: „Poslyš, Milane, to je docela zajímavá otázka. Jenže na druhé straně tak moc nesouvisí s tím, o čem dnes večer mluvíme. Co kdybychom se o ní pobavili, až skončíme?“ nebo „Milane, to je hodně důležitá otázka. Zasloužila by celou další skupinku. Zkusím něco takového naplánovat, ale dneska se zaměříme na hlavní téma toho úseku.“

I. Nezapomeňte položit aplikační otázky

Cílem studia není jen získat znalosti o Božím slově, ale zjistit, jakým způsobem bychom je měli prakticky poslouchat. Vedoucí by se neměl bát používat přímé otázky, které vybízejí k činům. Členové skupinky se jistě nechtějí podobat muži z Jakuba 1:22-24, který nejednal podle toho, co zjistil. Vedoucí

by měl všem ostatním pomoci najít co nejkonkrétnější aplikaci, aby se za týden mohl zeptat, jak postupuje aplikace Písma v životech jednotlivých účastníků.

J. Usměrnujte příspěvky těch, kdo mluví příliš mnoho nebo příliš málo

Ve většině skupinek se najde pár lidí, kteří chtějí nedočkavě odpovídat na každou otázku, většina ostatních odpoví občas a pár lidí bude poměrně těžké přivést k jakékoli spolupráci. Co se týče těch, kteří mají vždy po ruce odpověď, je možné říci: „Milane, ty máš vždycky po ruce odpověď. Teď by mě ale zajímalo, co si o _____ myslí Táňa.“ Těch, kteří stále mlčí, se může vedoucí zeptat na něco jednoduchého (např. v rámci pozorování) nebo je poprosit, aby alespoň přečetli nějakou část textu. Tím jim může vzrůst sebevědomí tak, že se zapojí i do jednodušších otázek týkajících se výkladu nebo aplikace.

K. Na konci může vedoucí shrnout vše, co skupinka probrala a co se naučila

Vedoucí by neměl přidávat žádné informace, které skupinka neprobírala. Pokud vedoucí přidá něco dalšího, dělá ze sebe „experta“ a ukazuje nedostatek víry v to, že Duch svatý skupince ukázal to, co sám chtěl. Lepší je potvrdit to, na co skupinka přišla, a jít dál.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je objevování nezbytnou složkou křesťanského růstu? Proč nestačí jen kázání?
2. Čím se vyznačuje dobrá diskusní otázka?

AKČNÍ PLÁN

1. V minulé příručce jste si měli připravit krátké studium na jedno z následujících témat:

Skutky 13:4-12 (Páfos)

Skutky 17:10-15 (Beroja)

Skutky 13:13-52 (Antiochie)

Skutky 17:16-34 (Atény)

Skutky 14:1-7 (Ikonium)

Skutky 17:16-34 (Atény)

Skutky 14:8-20 (Lystra a Derbe)

Skutky 18:1-17 (Korint)

Skutky 16:11-40 (Filipy)

V rámci přípravy na další lekci byste měli mít toto studium s sebou, a to včetně pozorovacích, výkladových i aplikačních otázek. V příští lekci (10,11) povedete některé další účastníky výcviku v tomto studiu a použijete k tomu to, co jste se naučili v této lekci. Ještě jednou si své studium projděte a zamyslete se nad tím, jak povedete diskusi.

2. Pokud jste si z nějakého důvodu studium nepřipravili, můžete použít jednu z ukázkových studií v příloze 9A nebo 9B, ale *více doporučujeme*, abyste použili své vlastní přípravy. Vedení svého vlastního studia vám pomůže lépe zhodnotit vaše otázky a schopnosti vedení skupinky induktivního studia.

Induktivní studium Mt 20:17-28

Poznámka: Toto studium zde uvádíme jako příklad induktivního studia Bible. V případě nezbytné nutnosti může být použito ke cvičení v lekcích 10,11. Zvláště však doporučujeme, aby sloužilo jen jako návod, a abyste si vytvořili své vlastní studium zabývající se jedním z úseků uvedených v příručce č. 1.

Úvod

Lekce, které se v rámci tohoto kursu zakládání sborů zabývají vedením, představují jako vzor vůdce Ježíše a jeho službu. Na světě najdeme mnoho různých druhů „vedení“, ale Ježíš měl zcela jedinečný pohled na to, co znamená vést ostatní. Jak uvidíme v Matoušovi 20:17-28, dokonce i jeho učedníci měli problémy s pochopením všeho, co z takového přístupu vyplývá. Chceme odpovědět na otázku „Co je to křesťanské vedení?“

I. MODLETE SE

Studium započnete modlitbami za to, aby Bůh odstranil z vaší mysli vše, co vám brání v soustředění, a umožnil vám zaměřit se na to, co chce svým Písmem sdělit, abyste se mohli stát lepšími křesťanskými vůdci.

II. PŘEČTĚTE SI MT 20:17-28

Důkladně si přečtěte celou pasáž. Může ji celou přečíst jeden člověk nebo ji můžete rozdělit mezi několik různých členů skupinky.

III. POZOROVÁNÍ

Naším prvním úkolem je zjistit, co studovaný úsek *říká*. Zaměřte se na jednotlivé verše a odpovězte na tyto otázky:

Z kontextu (Mt 19:27 – 20:16):

- **Jakým** způsobem mohlo Ježíšovo vyučování v Mt 19:27-28 podnítit Janovu a Jakubovu touhu vládnout v Božím království?
- **Co** je hlavním tématem podobenství v Mt 20:1-15 (podle Ježíšova shrnutí v 16. verši)?

Ze samotného textu (Mt 20:17-28):

- **Kam** Ježíš s učedníky šel a **co** se tam s ním mělo stát?
- O **co** prosí Ježíše paní Zebedeová?
- **Jak** na její prosbu reagovali ostatní učedníci? **Proč** reagovali právě takto?

- **Kdo** rozhoduje o tom, kde bude kdo sedět v Božím království, a podle **čeho** se o tom bude rozhodovat?
- **Jak** se tato kritéria liší od představ tohoto světa (pohanů)?

IV. VÝKLAD

Nyní jsme připraveni na hledání *významu* studovaného úseku. Pečlivě si promyslete tyto otázky a vycházejte přitom z pozorování, které jste provedli.

- **Jak** byste shrnuli postoje paní Zebedeové a učedníků na cestě do Jeruzaléma? Co si mysleli, že je tam čeká (zamyslete se nad významem slov „po levici“ a „po pravici“)? **Co** se z toho dozvídáme o tom, z jakých důvodů následovali Ježíše?
- **Co** měl Ježíš na mysli, když mluvil o „kalichu“? (*pozn.*: my máme tu výhodu, že víme, co všechno následovalo!) **Čeho** v Ježíšově životě se to týkalo a **jak** se to později naplnilo v životech učedníků? Je to konkrétní druh služby, čin, postoj nebo něco jiného?
- Je v pořádku, když toužím po ocenění v Božím království? Bylo špatné to, že učedníci toužili po ocenění, nebo že chtěli mít slávu už teď a ne až v okamžiku, kdy se Kristus vrátí?

Jednou nebo dvěma větami shrňte *hlavní myšlenku* těchto veršů. Uveďte ji prostřednictvím *biblického principu*, je-li to možné. Výsledek napište do vynechaného místa.

Hlavní myšlenka Mt 20:17-28 je:

V. APLIKACE

Teď se musíte zamyslet nad tím, jak by se tento princip dal aplikovat do vašeho současného života a služby. Důkladně si promyslete tyto otázky:

- **Jaké** motivy mě vedou k tomu, že sloužím Kristu jako zakladatel sborů? **Co** doufám, že tím získám, a **kdy**?

- Pokud chci dělat Kristu radost, **čím** by se mělo mé vedení lišit od okolního světa? Co bych měl konkrétně dělat proto, abych vedl jako služebník a rozdával svůj život těm, které Kristus vykoupil?

SHRNUTÍ

Při studiu této pasáže jste měli odpovědět na otázku „Co je křesťanské vedení?“ Přemýšleli jste také o tom, jaké následky to má pro váš život a službu. Teď přichází okamžik, kdy byste se měli modlit, aby vám Bůh pomohl žít ty věci, pro které jste se rozhodli. Proste ho konkrétně o to, aby vám pomohl v oblastech, ve kterých si uvědomujete slabiny nebo špatné motivy.

Induktivní studium L 15:1-7

Poznámka: Toto studium zde uvádíme jako příklad induktivního studia Bible. V případě nezbytné nutnosti může být použito ke cvičení z lekce 10,11. Silně však doporučujeme, aby sloužilo jen jako návod, a abyste si vytvořili své vlastní studium zabývající se jedním z úseků uvedených v příručce č. 1.

Úvod

Už jste někdy ztratili něco důležitého? Jak jste se cítili? Jak jste se to pokoušeli najít? Pokud jste to nakonec našli, jak jste se pak cítili? V 15. kapitole Lukášova evangelia Ježíš vysvětluje, co prožívá on a jeho otec ohledně Božích „ztracených“ dětí.

I. MODLETE SE

Na začátku studia prostě Boha, aby vám pomohl pochopit, jak by tyto verše měly ovlivnit váš život a službu zakladatele sborů.

II. PŘEČTĚTE SI L 15:1-7

Důkladně si přečtěte celou pasáž. Může ji celou přečíst jeden člověk nebo ji můžete rozdělit mezi několik různých členů skupinky.

III. POZOROVÁNÍ

Začtěte se do studovaného úseku a pokuste se zjistit, co říká, s pomocí následujících otázek:

Z kontextu (L 14:12-24)

- **Jaké** lidi máme podle Ježíše zvat k tomu, aby přišli a byli s námi i s Pánem (14:13, 23)?
- **Jak** by mohl příklad bezcenné „soli“ ve verši 34 souviset s lidmi, kteří přivádějí nebo nepřivádějí ztracené lidi k Bohu?

Ze samotného textu (L 15:1-7)

- **Komu** je toto podobenství určeno — hříšníkům nebo pobožným farizejům a zákoníkům (v. 3)? **Co** o této skupině lidí víte?
- **Co** zákoníkům a farizejům na Ježíši vadí?
- **Kolik** ztracených ovcí se vyrovná **kolika** ovcím, které jsou bezpečně zavřené v ovčinci?

- **Jak** reagoval pastýř na nalezení jedné ztracené ovce?
- **Co** je podle Ježíše hlavní myšlenkou tohoto podobenství (v. 7)?

IV. VÝKLAD

Teď se musíme zamyslet nad tím, co příběh o ztracené ovci *znamená*. Je to o něco jednodušší než obvykle, protože Ježíš to už řekl v 7. verši. Další otázky vám pomohou prohloubit princip, který Ježíš vyučoval:

- Vzpomeňte si, komu bylo Ježíšovo podobenství určené. **Jak** by se jich osobně mohla týkat představa „radosti nad jediným hříšníkem, který činí pokání“? **Proč** myslíte, že Ježíš použil podobenství a neřekl celou myšlenku přímo?
- **Proč** myslíte, že potřebovali toto podobenství slyšet? **Co** bylo potřeba v jejich životech změnit?

Jednou nebo dvěma větami shrňte *hlavní myšlenku* těchto veršů. Uveďte ji prostřednictvím *biblického principu*, je-li to možné. Výsledek napište do vynechaného místa.

Hlavní myšlenka L 15:1-7 je:

V. APLIKACE

Přišel čas rozhodnout se, jak toto vyučování aplikovat v našich životech. Promyslete si následující otázky, měly by vám v tom pomoci:

- Skutečně věříte, že jeden hříšník, který se obrátí ke Kristu, je důležitější než celý sbor plný, řekněme 99 věřících, kteří žijí spravedlivým, svatým a věrným životem? Pokud ano, jaké důsledky to má pro naši službu?
- Jak reaguji, když se někdo přátelí s hříšnými lidmi, aby je získal pro Krista? Můžeme to dělat a přitom zůstat „svatí“? Je možné budovat úzké vztahy s nevěřícími, abychom jim mohli být živým svědectvím (1Kor 5:9-12)?
- Jak reaguji, když „hříšník“ činí pokání, ale ještě „nevyčistil svůj život“, takže není tak svatý jako já? Raduji se s ním a pomáhám mu růst nebo odsuzuji věci, které ještě v jeho životě nejsou v pořádku?

SHRnutí

V Bibli se píše, že v průběhu dějin hledal Bůh ztracené lidi a volal je k pokání a návratu k němu. Kristus se vzdal nebeské slávy a stal se člověkem, aby zaplatil cenu za naše vykoupení a umožnil nám smíření s Bohem. Zanechal nás na této zemi s příkazem naplnit Velké poslání tak, že každému člověku přineseme radostnou zvěst evangelia. Čím k tomu přispějí já? Volá mě Pán k tomu, abych založil nový sbor tam, kde lidé umírají bez evangelia? Co bych měl dělat?

METODY STUDIA
BIBLE
LEKCE
10,11

Návčik vedení induktivního studia

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je dát účastníkům výcviku praktickou zkušenost s vedením induktivního studia Bible v přítomnosti někoho, kdo jim může poradit.

☞ OSNOVA LEKCE

- Studium by se mělo soustředit na objevování.
- Měly by se projít všechny tři části — *pozorování, výklad a aplikace*.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak vést skupinku induktivního studia Bible.
- Znat své silné i slabé stránky při vedení studia.

☞ PŘÍLOHA

10A Úseky pro induktivní studium

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato dvouhodinová lekce je celá určená k tomu, aby umožnila účastníkům výcviku vyzkoušet si vedení induktivního studia a navzájem se přitom zhodnotit. Vaším úkolem je skupinky zorganizovat a pak je obcházet, poslouchat, co se v nich děje, a kontrolovat, jestli všechny skupinky po skončení každého studia poctivě projdou tabulku s hodnocením. Poproste účastníky, aby hodnotili upřímně, ale konstruktivně a s povzbuzením.

FORMA CVIČENÍ

Každý účastník si měl připravit stručné induktivní studium na úsek podle vlastního uvážení. V ideálním případě by mělo vedení jednoho takového studia trvat asi 20 minut a pak by mělo následovat 7 minut hodnocení s pomocí tabulek uvedených v této lekci. Díky tomu, že jde o dvouhodinovou lekci, by měla mít každá skupinka čtyři členy, aby se všichni stačili vystřídat. Rozdělte se na tolik skupinek po čtyřech lidech, kolik bude potřeba. Zvažte, zda v polovině celé lekce neudělat pětiminutovou přestávku.

Když budou jednotliví účastníci vést své studium, měli by si uvědomit, že nepřednášejí kázání. Cílem je *objevovat*. Každý účastník by měl svou skupinu vést pomocí otázek, které pomohou ostatním zjistit fakta, smysl a osobní aplikaci. Z toho důvodu by měl každý, kdo skupinku právě vede, mít vybráno několik otázek v každé ze tří hlavních oblastí — *pozorování, výklad i aplikace*. Po každé otázce by se měla nějakou dobu hledat odpověď a diskutovat o ní. Povzbuzujte lidi k diskusi, ale snažte se omezit počet otázek, které pokládáte, abyste měli čas dostat se až k aplikaci.

Nezapomeňte se modlit za moudrost. Tato lekce by neměla být jen cvičení. Pokud je skupinka dobře vedena, měla by jasně pochopit smysl jednotlivých studovaných úseků a něco se z nich naučit. Jde o *skutečné* studium Bible, ze kterého by si všichni měli něco odnést. Rozdíl mezi tímto studiem a „normálním“ studiem je v tom, že je omezeno 20 minutami. Osobní induktivní studium Bible obvykle trvá celé hodiny nebo dokonce dny, má-li být uděláno skutečně do hloubky. Společné studium může trvat něco kolem hodiny podle toho, jak dlouhý je studovaný úsek. 20 minut je velmi krátká doba, takže nebudete

Tato lekce není jen cvičení. Skupinky by si z ní měly něco odnést.

schopni projít všechno, co jste si připravili. Získáte však rozumnou představu o tom, jak může společné inductivní studium vypadat.

Dokonce i účastník, který si studium připravil, by měl pasáž lépe pochopit díky postřehům a pohledu ostatních členů skupinky. Nebud'íte zklamání, když skupinka dojde k jinému závěru, než jaký si vedoucí předem naplánoval. Je to normální a přirozené. Nikdy nebudeme schopni změřit hloubku Božího slova. Vždy nás může naučit něco nového.

TABULKY

V další části uvádíme čtyři tabulky, pro každého člena vaší skupiny jednu. Nevyplňujte je v průběhu studia, ale snažte se do diskuse o biblickém textu celým srdcem zapojit. Teprve v okamžiku, kdy dané studium skončí, zakroužkujte v pravých sloupcích odpovídající tabulky své odpovědi.

Když budete mít vyplněné tabulky pro první studium, zbytek první třicetiminutové části byste měli strávit tím, že s člověkem, který skupinku vedl, proberete své připomínky. Bud'íte upřímní, ale současně pamatujte, že to je první pokus, a snažte se tedy také povzbudit.

Existují dvě oblasti, na které je třeba se při hodnocení zaměřit. První z nich se týká toho, zda se studium vůbec drželo inductivní metody a jestli jste se z něj něco naučili. Druhá oblast zahrnuje to, jak dobře se vedoucímu podařilo zprostředkovat objevování biblické pravdy použitím vhodných otázek a dobré dynamiky diskuse. Pokud máte užitečnou připomínku, která se nedá vyjádřit jednou z dvanácti připravených odpovědí v tabulce, запиšte ji do okénka ve spodní části tabulky nadepsaného „připomínky“.

Jakmile skupinka dokončí hodnocení prvního vedoucího, přesuňte se k dalšímu. Pokuste se prosím dodržet třicetiminutové intervaly, aby poslednímu vedoucímu zbylo na studium skutečně plných 30 minut.

Tabulka 1: Jméno účastníka: _____

Otázky	Hodnocení	
1. Drželo se studium principů inductivní metody — pozorování, výklad a aplikace?	Ano	Ne
2. Byly otázky jasné a pochopitelné?	Ano	Ne
3. Pomohly vám otázky lépe pochopit studovaný úsek?	Ano	Ne
4. Dal vedoucí ostatním možnost odpovědět na otázky, místo aby odpovídal sám?	Ano	Ne
5. Přesměroval vedoucí otázky vzešlé ze skupiny zpět na jiného člena skupiny?	Ano	Ne
6. Podařilo se vedoucímu přeformulovat otázky, které byly obtížně pochopitelné?	Ano	Ne
7. Zapojil vedoucí do diskuse všechny členy skupinky?	Ano	Ne
8. Podařilo se vedoucímu zabránit tomu, aby někdo hovorný opanoval celou skupinku?	Ano	Ne
9. Uvedl vedoucí nakonec shrnutí všeho, co skupinka společně objevila?	Ano	Ne
10. Opravoval chybné odpovědi vedoucí nebo ponechal opravy na ostatních a na Bibli?	Ano	Ne
11. Podařilo se vedoucímu stihnout celé studium ve vymezeném čase?	Ano	Ne
12. Zahájil a ukončil vedoucí modlitbou?	Ano	Ne
Připomínky:		

Tabulka 2: Jméno účastníka: _____

Otázky	Hodnocení
1. Drželo se studium principů inductivní metody — pozorování, výklad a aplikace?	Ano Ne
2. Byly otázky jasné a pochopitelné?	Ano Ne
3. Pomohly vám otázky lépe pochopit studovaný úsek?	Ano Ne
4. Dal vedoucí ostatním možnost odpovědět na otázky, místo aby odpovídal sám?	Ano Ne
5. Přesměroval vedoucí otázky ze skupiny zase zpět na někoho jiného?	Ano Ne
6. Podařilo se vedoucímu přeformulovat otázky, které byly obtížně pochopitelné?	Ano Ne
7. Zapojil vedoucí do diskuse všechny členy skupinky?	Ano Ne
8. Podařilo se vedoucímu zabránit tomu, aby někdo hovorný opanoval celou skupinku?	Ano Ne
9. Uvedl nakonec vedoucí shrnutí všeho, co skupinka společně objevila?	Ano Ne
10. Opravoval chybné odpovědi vedoucí nebo ponechal opravy na ostatních a na Bibli?	Ano Ne
11. Podařilo se vedoucímu stihnout celé studium ve vymezeném čase?	Ano Ne
12. Zahájil a ukončil vedoucí modlitbou?	Ano Ne
Připomínky:	

Tabulka 3: Jméno účastníka: _____

Otázky	Hodnocení
1. Drželo se studium principů inductivní metody — pozorování, výklad a aplikace?	Ano Ne
2. Byly otázky jasné a pochopitelné?	Ano Ne
3. Pomohly vám otázky lépe pochopit studovaný úsek?	Ano Ne
4. Dal vedoucí ostatním možnost odpovědět na otázky, místo aby odpovídal sám?	Ano Ne
5. Přesměroval vedoucí otázky ze skupiny zase zpět na někoho jiného?	Ano Ne
6. Podařilo se vedoucímu přeformulovat otázky, které byly obtížně pochopitelné?	Ano Ne
7. Zapojil vedoucí do diskuse všechny členy skupinky?	Ano Ne
8. Podařilo se vedoucímu zabránit tomu, aby někdo hovorný opanoval celou skupinku?	Ano Ne
9. Uvedl nakonec vedoucí shrnutí všeho, co skupinka společně objevila?	Ano Ne
10. Opravoval chybné odpovědi vedoucí nebo ponechal opravy na ostatních a na Bibli?	Ano Ne
11. Podařilo se vedoucímu stihnout celé studium ve vymezeném čase?	Ano Ne
12. Zahájil a ukončil vedoucí modlitbou?	Ano Ne
Připomínky:	

Tabulka 4: Jméno účastníka: _____

Otázky	Hodnocení	
1. Drželo se studium principů inductivní metody — pozorování, výklad a aplikace?	Ano	Ne
2. Byly otázky jasné a pochopitelné?	Ano	Ne
3. Pomohly vám otázky lépe pochopit studovaný úsek?	Ano	Ne
4. Dal vedoucí ostatním možnost odpovědět na otázky, místo aby odpovídal sám?	Ano	Ne
5. Přesměroval vedoucí otázky ze skupiny zase zpět na někoho jiného?	Ano	Ne
6. Podařilo se vedoucímu přeformulovat otázky, které byly obtížně pochopitelné?	Ano	Ne
7. Zapojil vedoucí do diskuse všechny členy skupinky?	Ano	Ne
8. Podařilo se vedoucímu zabránit tomu, aby někdo hovorný opanoval celou skupinku?	Ano	Ne
9. Uvedl nakonec vedoucí shrnutí všeho, co skupinka společně objevila?	Ano	Ne
10. Opravoval chybné odpovědi vedoucí nebo ponechal opravy na ostatních a na Bibli?	Ano	Ne
11. Podařilo se vedoucímu stihnout celé studium ve vymezeném čase?	Ano	Ne
12. Zahájil a ukončil vedoucí modlitbou?	Ano	Ne
Připomínky:		

ZÁVĚR

Toto cvičení se snažilo pomoci vám zakusit dynamiku společného inductivního studia Bible. To by měl být pouze začátek, ne konec. Inductivní metoda studia Bible je *nejlepší* metodou pro vyučování z Písma. Tento proces vám s pomocí Ducha svatého pomůže dojít k novým úrovním pravdy a pochopení. Tato metoda je vhodná pro:

- Osobní studium
- Přípravu kázání
- Třídy nedělní školy
- Skupinky
- Buněčné skupinky
- Evangelizační studia s nevěřícími
- Biblické hodiny
- Osobní učednictví
- ...a mnoho dalších věcí omezených jen vaší představivostí.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Čím se tyto studijní skupinky lišily od skupinek studia Bible, kterých jste se účastnili jinde?

2. Pomohla vám tato metoda něco se osobně naučit? Myslíte, že by mohla být užitečná pro lidi, které vedete nebo vyučujete? Proč?

AKČNÍ PLÁN

1. Je jen na vás vzít nástroje, které jste v této části získali, spolu s hodnocením, které o vás vypracovali ostatní účastníci výcviku, a můžete začít pracovat jak na svém vlastním duchovním růstu, tak na zlepšení své služby.

**METODY STUDIA
 BIBLE
 PŘÍLOHA
 10A**

Úseky pro induktivní studium

Následující úseky se mohou použít k vypracování induktivních studií o základních oblastech křesťanského života a víry. Účastníci výcviku je mohou použít při práci s nově obráčenými sourozenci, buněčnými skupinkami, při osobním učenectví apod.

Autorita Bible Zj 1:1-3 L 24:27-48 Ž 119:94-118 Ž 119:159-168 2P 1:19-21 1P 1:24-25 2Tm 3:14-17	Evangelizace Mk 5:1-20 1P 3:15-16 2Kor 3:1-3 Sk 22:1-21 Sk 4:1-20 Sk 18:24-28 Mk 16:9-20	Odpuštění Gn 45:4-15 Ž 103:2-18 Mt 6:12-15 L 15:11-32 Ef 4:31-32 Mk 11:24-26 Mt 18:21-35
Modlitba Ž 55 Mt 26:36-44 Mt 6:5-13 Mt 5:44-48 Jk 5:13-18 Mk 11:20-26 Ř 8:26-28	Dávání 2Kor 8:1-5 2Kor 9:6-11 Mk 10:17-23 1J 3:16-18 Mk 4:24-25 Mt 6:1-4 1Kor 16:1-2	Nový život v Kristu 2Kor 5:16-21 J 15:5-8 Gal 3:26-28 Ř 8:1-11 Fp 3:7-11 Ř 6:3-11 Kol 3:1-4
Studium Bible Dt 17:18-20 Ž 1 L 4:1-13 L 4:14-21 Joz 1:7-9 Pj 2:1-5 Př 4:20-22	Pokoušení Ř 6:1-14 L 4:1-13 Žd 2:17-18 1Kor 10:13 Gal 6:1-11 Zj 3:7-11 Jk 1:12-15	Sebekázeň Př 6:6-11 1P 1:13-16 J 14:21 Ř 12:1-3 Kol 3:15-17 Jk 1:19-25 L 6:47-49
Boží plán pro život Fp 4:6-7 Př 3:5-6 Př 16 Kaz 2:1-26 Mt 4:18-23 L 22:39-42 Jk 4:1-10	Pokání L 5:29-32 L 13:1-9 2P 3:8-9 Iz 1:10-20 1J 1:8-10 Sk 26:20 Jonáš 3:1-10	Křesťanské společenství 1Tes 5:11-15 L 22:24-27 Žd 10:24-25 Ef 1:15-23 Ř 12:3-16 Sk 12:5-19 Sk 2:38-47

EVANGELIZACE

EVANGELIZACE

LEKCE 4

Evangelizace a zakládání sborů

UBĚHNOUT CELÝ ZÁVOD

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, že je třeba evangelizovat skrze vztahy, aby pak je pro nového věřícího jednodušší přirozeně pokračovat v učednickém vztahu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Evangelizace je pouze první fází křesťanské štafety — po ní nastupuje učednictví.
- Přirozené sítě vztahů a „vrátní“ usnadňují efektivní evangelizaci skrze vztahy.
- Noví křesťané bývají největšími evangelisty.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, proč evangelizace skrze vztahy usnadňuje začlenění nově obrácených do církve.

☞ PŘÍLOHY

4A Hodnocení evangelizačních strategií

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Příloha 4A může být v průběhu této lekce využita jako inspirace k diskusi.

Úvod

Je nemožné založit sbor bez evangelizace, ale evangelizace sama o sobě nestačí. Zakladatelé sborů musejí používat vhodné metody evangelizace, které povedou k zakládání rostoucích sborů, nejen ke spasení jednotlivců.

Když se zamyslíme nad obrovským množstvím dostupných nástrojů a metod evangelizace a snažíme se rozhodnout, které z nich použít, musíme si připomenout náš cíl. Naším cílem, jakožto zakladatelů sborů, není jen vystavit lidi evangelium ani jim jen pomoci rozhodnout se pro Krista. Naším cílem je získat učedníky, kteří se budou scházet k uctívání Boha a vzájemně se budovat společně s ostatním Božím lidem.

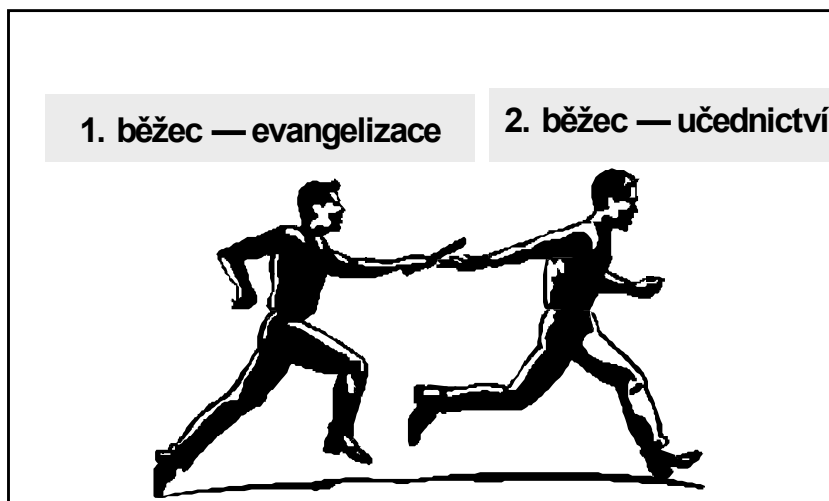
I. POTŘEBA NOVÉHO PŘÍSTUPU

Většina dnešních populárních metod evangelizace je docela jiná než evangelizace rané církve. Dnes se klade důraz na intenzivní, strukturované situace „jeden na jednoho“. Silnou stránkou kurzů, které z větší části používáme ke školení lidí pro evangelizaci, je předávání obsahu evangelia a postup, jak ho sdílet. Nezdůrazňují však vztahovou dynamiku cesty ke Kristu a nejsou tedy orientovány na začlenění lidí do církve. Jedna velká křesťanská organizace v bývalém Sovětském svazu zkoumala výsledky evangelizačního úsilí a zjistila, že „jen 5 až 10 procent zůstává v církvi poté, co kladně odpověděli na evangelium, a 90 až 95 procent odchází, protože nenajde pomoc a naplnění svých potřeb.“ To ani v nejmenším není žádoucí. Naším úkolem není získávat obrácené, nýbrž učedníky, a učedníci mají společenství s Kristovým tělem (Mt 28:19, Žd 10:25).

Zakladatel sboru by měl použít takovou evangelizační metodu, která začleňuje do církve. Potřebuje strategie, které přirozeně povedou k následné péči, učednictví a budování v rámci církve.

II. ŠTAFETA

Existuje mnoho individuálních sportů, ale štafeta je rozhodně sportem týmovým. Důležitým rysem štafety je, že první běžec musí na závěr svého běhu předat štafetový kolík druhému. Pokud zaběhne první běžec rekordní čas, ale nepředá štafetu dál, pak selhal. Průběh evangelizace se dá přirovnat k prvnímu běžci, zatímco učednictví je jako druhý běžec. Poté, co evangelista přivedl nějakého člověka ke Kristu (evangelizace), musí se nově obrácený začít budovat a růst k dospělosti v Kristu (stát se učedníkem).

Obrázek 4.1 Předání štafety

Pokud má být někdo spasen a začleněn do sboru, je třeba, aby doběhli oba závodníci. První závodník je jako pochopení základního obsahu (teologických pravd) evangelia. Druhý běžec symbolizuje spíše sociologické nebo vztahové aspekty. K dospělosti vede nejlepší cesta skrze vztahy s dalšími členy Boží rodiny. Křesťané často v dobré víře předají někomu obsah evangelia, aniž by s ním vybudovali pevný vztah. Když pak takový člověk činí pokání, nemá žádné vztahy, které by ho přirozeným způsobem vedly k učednictví, takže celý učednický proces se zabrzdí.

<i>První běžec</i>	<i>Druhý běžec</i>
Evangelizace	Učednictví
Vztah s Bohem	Vztah s Kristovým tělem
Spasení	Posvěcení
Nové narození	Růst k dospělosti

Obrázek 4.2 Dva běžci

Většina evangelizačních strategií bere do úvahy jen prvního běžce. Evangelium je prezentováno takovým způsobem, aby mu lidé rozuměli a mohli ho přijmout. Chvála Bohu za tyto evangelizační nástroje. Avšak jako zakladatelé sborů musíme brát v úvahu oba tyto běžce. Lidé, kterým svědčíme, musí evangelium nějakým způsobem slyšet i vidět. Musí být s to mu porozumět i vidět, jaký má na lidi účinek.

Druhý běžec může lépe vystartovat, pokud nevěřící vidí vztahy mezi věřícími plné lásky, radost apod. Lidé by se měli dívat na naše životy a poznat, že jsme jiní. Když začínají nevěřící říkat: „Ještě jsem nikdy necítil takovou lásku,“ pak poznáte, že dochází k evangelizaci tak, jak má (J 13:35).

Nemělo by nás překvapit, že dříve zmiňovaná agentura, která zjistila, že jen 5 až 10 procent ovoce zůstává po evangelizaci v církvi, došla také k tomuto závěru: „Podle našeho názoru nejúspěšnější odpovědí na otázku následné práce je struktura domácích skupin v rámci sboru.“ Právě ve službě buňkových skupin je možné se dobře zaměřit na oba „běžce“. Je zde možné vysvětlit obsah evangelia včetně příležitosti pro otázky a zpětnou vazbu. Kromě toho jsou buněčné skupiny malé a důvěrné, takže je příležitost, aby v nich rostly a byly vidět zdravé vztahy.

III. PRINCIPY EVANGELIZACE

Následující myšlenky jsou dobrými evangelizačními principy podle všech měřítek. Zde je uvádíme, protože jsou zvláště prospěšné pro proces zakládání sborů. Jak již jsme dříve řekli, mnoho lidí učiní osobní rozhodnutí pro Krista, ale nebude chtít pokračovat ve vztahu učednictví. Zakladatel sborů musí být schopen pomoci ztraceným doběhnout celý závod, takže budou spaseni a začlení se do Kristova těla.

A. Používejte přirozené sítě

Každý člověk má síť přátel, příbuzných, spolupracovníků a dalších lidí, které dobře zná a se kterými má pravidelný kontakt. Tyto přirozené vztahy zajišťují volný tok myšlenek (zatímco diskuse mezi lidmi, kteří se neznají, mohou být plně nedorozumění a překážek). Obrácení často „putuje“ těmito sítěmi, protože evangelium, stejně jako elektřina, proudí cestami nejmenšího odporu.

Ježíš si byl těchto přirozených sítí vědom a měl schopnost oslovit nejen jednotlivce, ale také celé skupiny v rámci těchto sítí. V Matoušovi 9:9-10 Ježíš povolal Matouše a brzy se dostal do Matoušova domu, ve kterém se shromáždila celá síť celníků. Když se Ježíš potkal s rybářem Ondřejem, náhle vznikla celá skupina rybářů následujících Ježíše (J 1:40-41). Ježíš seděl u studny se samařskou ženou, a ta potom přivedla celou vesnici, aby viděli Ježíše (J 4:28-30). Když Ježíš řekl evangelium jednomu člověku, často ho potom požádal, aby tuto dobrou zprávu sdílel s lidmi ve své síti (Lk 8:38-39). Také kniha Skutků je plná příběhů celých rodin (Sk 11:14; 16:31) a celých vesnic (Sk 9:35), které přišly ke Kristu kvůli obrácení jednotlivců.

Většina lidí nejlépe svědčí těm, které dobře zná. Někteří křesťané jsou dychtiví evangelizovat, chtějí jít „ode dveří ke dveřím“, k lidem, které neznají, dříve než řekli evangelium své rodině, nejlepším přátelům nebo spolupracovníkům. Avšak měli bychom mít stále na mysli princip „přirozené sítě“. Když se lidé ze stejné sítě rozhodnou následovat Krista, je pravděpodobnější, že převezmou štafetu a zapojí se do procesu učednictví.

B. Nechte nové věřící okamžitě svědčit

Jaký druh lidí považujete za nejefektivnější evangelisty? Možná někdo odpoví „pastory“ nebo „teology“. Tady neexistují nesprávné odpovědi. Každý může být účinným evangelistou, když se nechá vést Duchem Svatým. Ale často si neuvědomujeme, že *nejefektivnějšími evangelisty jsou svým způsobem noví věřící*. Proč? Z těchto dvou důvodů:

1. Jejich víra je „čerstvá“

Nově nalezená víra je nakažlivá. I bez hlubokého teologického porozumění budou noví obrácení nadšeně dosvědčovat dramatickou změnu, která u nich nastala. Lidé uvidí jejich změnu hned po obrácení lépe, než ji mohou vidět během jejich křesťanského růstu.

2. Noví věřící stále mají nekřesťanské přátele, kteří mohou vidět změnu.

Evangelium se šíří prostřednictvím vztahů — skrze přátelství. Říká se, že jakmile je průměrný věřící křesťanem dva roky nebo víc, všichni jeho nejbližší přátelé budou také křesťané. Pamatujte, evangelizace je mnohem obtížnější mezi neznámými lidmi. Jan 4:29 poskytuje dobrý příklad zbrusu nového věřícího, který byl velmi účinným svědkem. Když se hříšná Samařanka setkala s Kristem, měla velmi jednoduché, ale hluboké svědectví: „*Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?*“ Tato žena nebyla schopna odpovědět na složité teologické otázky, ale věděla, co se s ní stalo. Kdo by se s ní o to mohl hádat? Mluvila o tom, co zažila. To bylo vše, co potřebovala vědět, aby ke Kristu přitáhla ostatní. Lidé z města se pak hrnuli za Ježíšem. Jak účinné by asi bylo její svědectví, kdyby čekala ještě jeden nebo dva roky a teprve pak začala vyprávět svůj příběh?

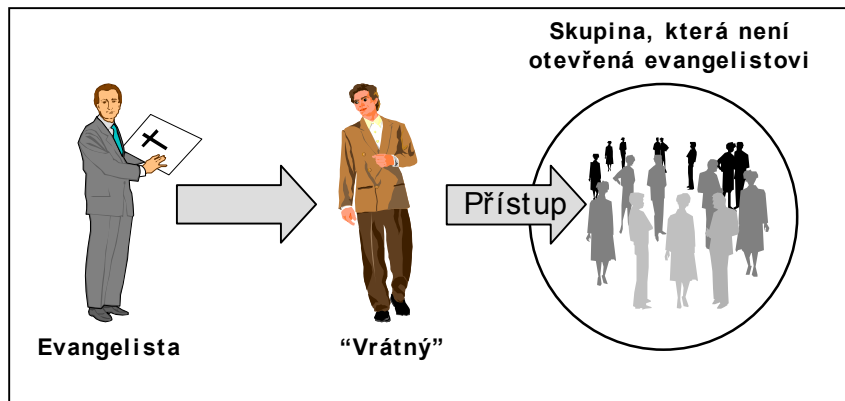
Nový věřící je mocným svědkem. Jako zakladatel sborů možná můžeš vytvořit takový plán, aby každý nově obrácený člověk mohl svědčit své rodině a přátelům. Když není možné použít plán, požádej nové věřící, abys mohl jít s nimi navštívit jejich rodinu a přátele, začít rozvíjet vztahy a také s nimi mluvit o Kristu.

C. Zaměřte se na „vrátné“

V každé skupině lidí je několik takových, kteří jsou vlivnější než ostatní. Když ve skupině dochází ke změně, tyto lidi jsou obvykle těmi, kdo ji zavádějí, nebo ji přinejmenším zavést umožňují. Když jsou tyto „vlivné osobnosti“ získány pro Krista, ostatní budou pravděpodobně následovat. Někdy lidi s takovým vlivem nazýváme „vrátní“, pro jejich vliv na skupinu a proto, že jsou také těmi, kdo otvírají dveře k ostatním lidem ve skupině.

Kdo je „vrátný“? Člověk, který...

- ...má mezi sobě rovnými dobrou pověst.
- ...je otevřený k navázání přátelství.
- ...je otevřený vůči Pánu.

Obrázek 4.3 Vrátní

Pavel, významný zakladatel sborů, této skutečnosti rozuměl. Konkrétně očekával, že získá vlivné lidi. S porozuměním, jak velký vliv mají králové (Př 16:15; 19:12), se na ně neohroženě zaměřil (Sk 9:15)! Hlásal evangelium před místodržitelem Félíxem, Festem a králem Agrippou (Sk 23-26).

Pavlovou obvyklou strategií zakládání sborů bylo vyučovat v synagoze a pak v domě „vrátného“. Například ve Filipech byla „vrátnou“ Lydie (Sk 16:11-15), v Tesalonice Jáson (Sk 17:1-9) a v Korintu to byl Titus Justus (Sk 18:7). Když Pavel někoho přivedl ke Kristu, další často následovali.

Další příklady „vrátných“:

- **Žalářník ve Filipech:** „A promluvil Pánovo slovo k němu i ke všem, kteří byli v jeho domě. I ujal se jich v tu noční hodinu, vymyl jim rány a hned se dal pokřtít on i všichni jeho domácí. Pak je zavedl do domu, prostřel stůl a s celým svým domem se radoval, že uvěřil Bohu.“ (Sk 16:32-34; NS)
- **Krispus:** „Představený synagogy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu; také mnozí z Korint'ánů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít.“ (Sk 18:8)
- **Štěpán:** „Víte o rodině Štěpánově, že první z celé Achaje uvěřili a dali se do služby bratřím. I vy se ochotně podřizujte takovým lidem a každému, kdo pracuje na společném díle.“ (1K 16:15-16)
- I když ostatní příklady nejsou tak jasné, viz také: **Oneziforus** (2Tm 1:16; 4:19), **Nymfas** (Ko 4:15), **Kornélius** (Sk 10:7, 24), **Akvilas a Priska** (1K 16:19; Ř 16:3-5), **Gaius** (1K 1:14; Ř 16:23).

Ve většině kultur jsou „vrátnými“ muži, hlavy rodin. Když přijdou ke Kristu, je pravděpodobné, že jejich rodina bude následovat. V každém případě „vrátní“, které se podaří získat pro Krista, s sebou přivedou další lidi.

Někdy bude „vrátný“ jako *velká ryba*. Velká ryba je obvykle v hluboké vodě daleko od pobřeží. Chytit je stojí velkou námahu — velké ryby dovedou klást pořádný odpor. Přestože celou dobu bojují s evangeliem, chycení velké ryby může stát za tu snahu!

D. Zlomte kulturní překážky

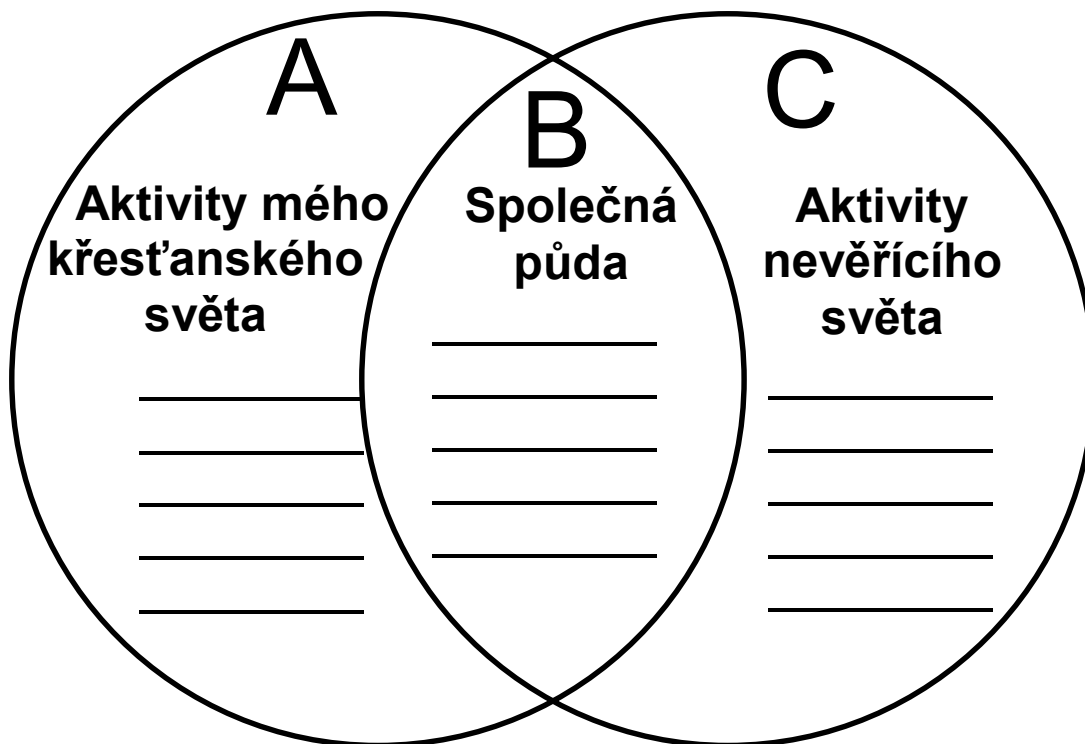
Lidé zřídka kdy překračují kulturní překážky například v tom, že by začali chodit do sboru. Mohou učinit osobní rozhodnutí pro Krista, ale možná budou váhat s rozhodnutím chodit do sboru — překročit druhý most — kvůli kulturním nebo společenským překážkám. Lidé jsou společenské bytosti, které z různých důvodů mají sklon se scházet s těmi, kdo jsou jako oni.

Noví obrácení se mnohem pravděpodobněji začlení do církve, pokud tím nebudou muset příliš změnit svou kulturu. Zamyslete se nad způsoby, jak zařadit váš sbor tak, aby odrážel společenskou a kulturní jedinečnost lidí, které se snažíte získat, aniž byste ustoupili od teologické pravdy. Pavel zcela jasně používal tuto strategii: *„Židům jsem byl židem, abych získal židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem... Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé.“* (1Kor 9:20-23). Pavel byl ochoten přizpůsobit svou kulturu, aby zmenšil překážky, které stály mezi ním a *nevěřícími*. My děláme často pravý opak. Když chceme, aby nově obrácení „byli jako my“, brzdíme tím rozvoj pevných učednických vztahů. Místo abychom jim pomáhali běžet vítězný závod, stáváme se jim překážkami na cestě.

E. Hledejte „společnou půdu“

Někdy právě tím, čeho je zapotřebí k rozvoji vztahů a získání lidí pro Krista, je přístup hledání „společné půdy“. „Společnou půdou“ máme na mysli ty aktivity, které jsou společné jak věřícím, tak nevěřícím. „Společnou půdu“ je možné použít jako prostředek na rozvíjení vztahů a předávání evangelia.

Vyhradte si několik minut a napište několik běžných aktivit týkajících se vašeho křesťanského života. Tyto činnosti vepište v diagramu „Společná půda“ do mezer pod písmenem „A“. Pak uveďte typické činnosti průměrného dne, které jsou pro vás jako křesťana nepřijatelné, ale jsou obvyklé pro nespasené lidi ve skupině, na kterou se zaměřujete. Tyto odpovědi zapište do kruhu označeného „C“. Nakonec v části „B“ vyjmenujte aktivity, ve kterých se angažujete, které pro vás jsou přijatelné a které by byly přijatelné také pro nevěřící lidi kolem vás.

Obrázek 4.4 Společná půda

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Zauvažuj nad dvěma lidmi, které znáš a kteří se rozhodli následovat Krista, ale nechodí do sboru. Proč se nezapojili do „těla“ věřících? Vyjmenuj důvody co možná nejkonkrétněji.
2. Popište někoho, koho byste určili ve vaší cílové skupině za „vrátného“. Jak takové lidi můžete oslovit?
3. Které kulturně vhodné formy by mohly pomoci přitáhnout lidi do vašeho sboru?
4. Jakými způsoby můžete použít objevenou společnou půdu jako prostředek sdělování evangelia?

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte si několik minut na přečtení evangelizačních strategií popsaných v příloze 6A. Zhodnoťte tyto strategie na základě principů evangelizace uvedených v této lekci. Povedou tyto strategie k vzniku nových sborů? Jak je možné každou z těchto strategií upravit, aby se zajistil vznik zdravého sboru?

LITERATURA

Zunkel, C. Wayne. *Strategies for Growing Your Church*. Elgin, IL: David C. Cook Publishing Co., 1986.

Jenson, Ron, and Jim Stevens. *Dynamics of Church Growth*. Grand Rapids, MI: Baker, 1981.

Lausanne Committee. "The Moscow Lausanne Congress: God Broke Walls." *World Evangelization*. No.78. May, 1997.

Hodnocení evangelizačních strategií

Vyhradte si několik minut na přečtení následujících evangelizačních strategií. Zhodnoťte tyto strategie na základě principů evangelizace uvedených v této lekci. Poté, co si přečtete každou z uvedených strategií, zakroužkujte číslo od 1 do 5 (nejnižší až nejvyšší), které podle vás nejlépe odpovídá tomu, jak tato strategie plní kritérium uvedené v tabulce. Povedou tyto strategie ke vzniku nových sborů? Jak je možné každou z těchto strategií upravit, aby se zajistil vznik zdravého sboru?

I. EVANGELIZAČNÍ STRATEGIE 1 — EVANGELIZAČNÍ BIBLICKÁ STUDIA

Saša a Táňa bydlí ve městě s asi 100 000 obyvateli bez jediného evangelikálního sboru. S touhou založit sbor začali u sebe doma pořádat evangelizační biblické studium. Po roce ho věrně navštěvuje patnáct lidí, a nakolik je to možné říct, devět z nich jsou věřící. Uvědomují si, že skupina patnácti lidí je trochu velká na pocit důvěrnosti, takže začínají další skupinu, která se schází jiný večer v domě dalšího manželského páru. Saša doufá, že až budou mít v těchto skupinách dost lidí, pronajmou si sál a začnou mít shromáždění každou neděli jako sbor.

Množství osobního kontaktu:	1	2	3	4	5
Naplňování potřeb nevěřících:	1	2	3	4	5
Použití přirozených sítí vztahů:	1	2	3	4	5
Zaměření na ty, kdo mají zájem:	1	2	3	4	5
Práce s „vrátnými“:	1	2	3	4	5
Možnosti následné péče:	1	2	3	4	5

II. EVANGELIZAČNÍ STRATEGIE 2 — EVANGELIZAČNÍ TAŽENÍ

Alexandr má velké plány se založením sboru ve velkém městě. Je také nedávným absolventem biblické školy, kde se setkal s průbojnou americkou misijní skupinou, která nabídla, že ho v tomto projektu podpoří. Alexandr společně s Američany plánuje, že začne v červnu, kdy přijede dvacítká amerických studentů, kteří by při evangelizaci pomáhali. Plán pro týden s Američany je velmi rušný. Budou mít pronajatý sál a každý večer v něm bude kampaň s hudbou, svědectvími a evangeliem. Během dne budou Američané ve dvojicích s Rusy a překladateli chodit po městě, rozdávat letáky a chodit ode dveří ke dveřím, aby dali své večerní akce na vědomí. Alexandr očekává, že výsledkem tohoto evangelizačního týdne bude spaseno dost lidí na to, aby ihned otevřel nový sbor.

Množství osobního kontaktu:	1	2	3	4	5
Naplňování potřeb nevěřících:	1	2	3	4	5
Použití přirozených sítí vztahů:	1	2	3	4	5
Zaměření na ty, kdo mají zájem:	1	2	3	4	5
Práce s „vrátnými“:	1	2	3	4	5
Možnosti následné péče:	1	2	3	4	5

III. EVANGELIZAČNÍ STRATEGIE 3 — STOLEK S KŘESŤANSKÝMI KNIHAMÍ

Andrej a Luba jsou křesťané už dlouho. S touhou založit nový sbor, který zasáhne novou skupinu lidí, připravili následující strategii. Když si všimli, že mnoho lidí v jejich oblasti rádo čte, shromáždili tolik

křesťanských knih, kolik jich našli, a postavili si stůl s křesťanskými knihami na blízké tržnici. Každý den chystají Andrej a Luba svůj stůl s křesťanskými knihami za mírné ceny. Každému, kdo se tam zastaví, aby se podíval nabízejí zdarma některé evangelizační traktáty. Mají také pracovní listy ke studiu Bible, které si lidé mohou odnést domů a pracovat na nich. Zařídili to tak, že lidé po vyplnění každého z nich s Andrejem a Lubou diskutují, než dostanou další. Tyto pracovní listy jsou evangelizační a Andrej a Luba se modlí, aby jako ovoce těchto lekcí lidé našli Krista a aby nakonec založili sbor.

Množství osobního kontaktu:	1	2	3	4	5
Naplňování potřeb nevěřících:	1	2	3	4	5
Použití přirozených sítí vztahů:	1	2	3	4	5
Zaměření na ty, kdo mají zájem:	1	2	3	4	5
Práce s „vrátnými“:	1	2	3	4	5
Možnosti následné péče:	1	2	3	4	5

IV. EVANGELIZAČNÍ STRATEGIE 4 — KŘESŤANSKÉ FILMY

Vladimír se snaží založit sbor v hlavním městě. K evangelizaci používá křesťanské filmy. Zve na ně lidi ze svého sousedství a z továrny, kde pracuje. Každé úterý večer se teď v jeho bytě schází skupina mladých zvědavých nevěřících. Setkání trvají obvykle hodinu a půl. Třicet až pětáctřicet minut se návštěvníci dívají na video a pak následuje diskuse, kterou Vladimír vede pomocí doprovodné diskusní příručky. S použitím této metody Vladimír doufá, že ke Kristu přijde dost lidí, aby mohl založit sbor.

Množství osobního kontaktu:	1	2	3	4	5
Naplňování potřeb nevěřících:	1	2	3	4	5
Použití přirozených sítí vztahů:	1	2	3	4	5
Zaměření na ty, kdo mají zájem:	1	2	3	4	5
Práce s „vrátnými“:	1	2	3	4	5
Možnosti následné péče:	1	2	3	4	5

EVANGELIZACE

LEKCE 5

Překážky efektivní evangelizace

MOSTY MÍSTO PŘEKÁŽEK

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je prodiskutovat obvyklé osobní a duchovní překážky k evangelizaci a způsoby, jak je překonávat.

☞ OSNOVA LEKCE

- Vnější překážky evangelizace mohou být kulturní, jazykové, náboženské nebo duchovní.
- Vnitřní překážky evangelizace mohou být tradice, předsudky, strach a osobní hodnoty.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Realizovat plán překonávání vnějších a vnitřních překážek evangelizace.

☞ PŘÍLOHY

5A „Církev v každém národě“

5B Odpovědi na nejčastější námitky

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Dejte lidem možnost rozdělit se na malé skupinky k diskusi nad otázkami k zamyšlení, opakování a aplikaci.

Místo procházení textu lekce zvažte možnost věnovat čas Ježíšovu rozhovoru se samařskou ženou u studny v Janovi 4 jako příkladu překonávání překážek při předávání evangelia. Pokud to nebudete dělat v průběhu lekce, zadejte toto studium účastníkům jako akční plán, který vypracují do příštího výcviku.

Poproste účastníky, aby si před započítím lekce přečetli článek v příloze 5A a byli připraveni o něm diskutovat.

I. PROBLÉM ZDI A POTŘEBA MOSTŮ

Po několik desetiletí byla většině věřících žijících v této oblasti zákonem odepřena výsada otevřeně sdílet víru ve svých komunitách. Církev podporovala to, aby se kolem nich vyvinula náboženská ghetta — div ne náboženské pevnosti — a vším prostupoval pocit odcizení, izolace a nedůvěry k lidem v „sekulárním“ světě. Často jedině legální místo, kde se smělo mluvit o Kristu, byla církevní budova. Tato desetiletí v myslích a tradicích těch, kdo milují Krista, zanechala trvalé následky. Byly postaveny zdi a vybudovány překážky. Tyto překážky je potřeba rozpoznat a zbourat.

Církev například často nesprávně chápala místo nespasených lidí v duchovním střetnutí. S vědomím toho, že si může ďábel použít nespasené lidi ke zkáze věřících, byli věřící vyzýváni, aby se nestýkali se svými nespasenými přáteli a sousedy. Avšak nevěřící nejsou nepřátelé. Jsou jen rukojmími v duchovní válce. Jsou cílem našeho duchovního úsilí. Jsou právě takoví, jací jsme byli bez Krista my — duchovně slepí, duchovně mrtví, duchovně zkrachovalí. Nejsou však nepřítelem, který má být poražen. Spíše jsou to rukojmí, které je třeba osvobodit. Pokud se církev nepustí do úmyslného a hrdinského úsilí, aby je přivedla k víře, jsou odsouzeni k záhubě.

K uskutečnění tohoto úkolu osvobození a získání zpět musí věřící vybudovat mosty k okolnímu nekřesťanskému světu. Často jsou naše křesťanské kultury tak cizí a podivné, že se nevěřící nebudou snažit k nám připojit. Máme-li je zasáhnout, musíme je oslovit vybudováním mostů upřímností, milosrdenství, soucitu, pravdy a lásky.

Rozumějme tomu. *Budeme* nepochopeni. Budeme za své snahy trpět. Přijde na nás tělesná, citová i duchovní únava. Naše zdroje musíme obnovovat tím, že budeme žít vyrovnaně. Avšak je potřeba vynaložit úsilí, abychom tuto a každou generaci zasáhli evangeliem. To je náš úkol, náš mandát a naše konkrétní břímě odpovědnosti. Příští generace věřících nemůže zasáhnout tu naši a my tady nebudeme, abychom oslovili tu jejich. Je čas zbořit hradby.

II. PŘEKÁŽKY, KTERÉ BRÁNÍ EVANGELIZACI

Známý americký misiolog Ralph Winter zmiňuje některé zajímavé postřehy týkající se evangelizace. Na základě Skutků 1:8 tvrdí, že Ježíšova slova ve Velkém poslání nás vedou k tomu, abychom svět dělili nejen na zeměpisné oblasti (moje město, má oblast, moje země a celý svět), ale také s ohledem na jednotlivé kulturní skupiny lidí. V této pasáži Ježíš mluví o Jeruzalémě, Judsku, Samaří a samotném konci země. Pro učedníky by bylo nejjednodušší a nejpřirozenější evangelizovat v Jeruzalémě a Judsku, kde všichni mluvili stejným jazykem a vyrůstali ve stejné kultuře. Pro Petra a Jana bylo kázání a vyučování v Samaří o mnoho těžší. Nejenže byly mezi Židy a Samařany velké kulturní rozdíly, ale také bylo potřeba překonat obrovské předsudky týkající se uctívání Boha. Pokud má jít misionář až na „sám konec země“, vyžaduje to velké přípravy (učit se jazyk apod.). Tomu jasně rozumíme. Ralph Winter však také upozorňuje na to, že pokud se na svět podíváme z pohledu kulturních rozdílů, *pak nemusí být „sám konec země“ vzdálen tisíce kilometrů, ale může být ve vašem městě nebo vesnici*. Ve vašich městech žijí celé skupiny lidí z jiných kultur nebo subkultur. Křesťané se někdy tak zaberou do života svého společenství, že se dokonce stanou novou subkulturou a nejsou už schopni pochopit své vlastní přátele z mládí, členy rodiny nebo sousedy.

K překročení kulturních překážek a efektivnímu sdílení evangelia je třeba použít zvláštní přístupy ve službě i evangelizaci. Všimněte si, jak mluvil Ježíš ve 4. kapitole Janova evangelia se ženou u studny. Podívejte se také na rozdíly v obsahu a formě kázán, která Pavel přednášel Židům (Sk 9:20-22) a pohanům (Sk 17:16-31). Jak Ježíš, tak Pavel museli kvůli efektivní službě lidem překonávat kulturní překážky.

Přečtěte si článek „*Církev v každém národě: Jednoduché podání složitého tématu*“ od Donalda McGavrana (příloha 5A). Při čtení uvažujte, do jaké míry si McGavran myslí, že kulturní překážky brání evangelizaci. Zamyslete se nad situací, ve které pracujete, a zhodnoťte své znalosti o kultuře lidí, mezi kterými se snažíte založit sbor.

Evangelizace bývá neefektivnější tam, kde je třeba strhnout pouze malé množství překážek. Evangelizace je nejúspěšnější, když se bavíte s někým, kdo je jako vy, uvažuje jako vy, rád dělá stejné věci jako vy, rozumí vašim radostem i strastem a podobně.

Existuje však mnoho kultur i subkultur, ve kterých je věřících málo, případně tam nejsou vůbec žádní. Také tito lidé potřebují slyšet evangelium. Musíme být připraveni vynaložit zvláštní snahu k překonání překážek, které nás od této skupiny oddělují. Uvažujte o jednotlivých překážkách uvedených ve zbytku této lekce v souvislosti s oblastí, ve které sloužíte. Nezapomeňte, že různé věkové skupiny, povolání a intelektuální schopnosti mohou být příčinou vzniku subkultury. Bez ohledu na to, v jaké situaci se nacházíme, musíme tyto překážky překonávat, aby mohlo evangelium jasně zaznít.

III. VNĚJŠÍ PŘEKÁŽKY EFEKTIVNÍ EVANGELIZACE

A. Kulturní překážky

Křesťanští pracovníci z jiných zemí, světadílů nebo dokonce jiných oblastí jedné velké země se často musí učit rozumět kulturním odlišnostem a přizpůsobovat se jim, aby minimalizovali propast mezi sebou a těmi, které chtějí evangeliem oslovit. Pavel napsal: „Všem jsem vším, abych zachránil aspoň některé.“ (1Kor 9:22) Byl ochoten dát stranou kulturní zvláštnosti, které by možná preferoval, kvůli vyššímu cíli, kterým bylo získat ostatní lidi pro Krista. Avšak kulturní problém není jenom problémem misionářů.

V každé kultuře si církve vytváří tradice, které mohou být ušlechtilé a efektivní v okamžiku svého zavedení, ale které po čase zastarávají a ztěžkopádní. Tyto církevní kulturní tradice našich sborů mohou být patrné v naší hudbě, oblékání a architektuře — a to jmenujeme jen některé oblasti. Pokud nám vážně jde o oslovení ztracených lidí evangeliem, je zapotřebí tyto tradice podrobit novému zkoumání a znovu je uvážit.

Kulturní

B. Jazykové překážky

Pro ty, kdo přicházejí z nějaké jiné kultury, je nejzřetelnější překážkou k účinnému zvěstování evangelia neznalost jazyka. Avšak komunikace může být problém také mezi křesťany a nekřesťany, kteří mluví stejnou řečí. V našich společenstvích se často používá velmi zvláštní jazyk. A mnohdy si to ani neuvědomujeme.

Vzpomínám si na evangelizační tažení mezi Jugoslávci. Když jsme se vzájemně loučili, bylo ve sboru obvyklé říkat: „Gospod s tobom,“ což znamená: „Pán s tebou.“ Použil jsem tuto frázi u člověka, který věrně navštěvoval naše setkání a jeho odpověď zněla: „Ne, já jdu s Milanem!“ Neměl ani ponětí, co mu chci říct nebo proč. Znal ta slova, ale byla pro něho prázdná a oba jsme byli poněkud zmatení a rozpačiti.

Naše zvláštní pozdravy a duchovní slovník mohou nezasvěceným nevěřícím mezi námi působit potíže. Potřebujeme najít nové způsoby hlásání toho nejdůležitějšího — poselství o tom, že Bůh miluje ztracené lidstvo a že přišel, aby muže, ženy i děti vykoupil.

Kulturní	Jazykové	
----------	----------	--

C. Náboženské překážky

Přistupujeme k lidem s odlišným pozadím. Mohou to být nominální katolíci nebo pravoslavní, agnostici nebo ateisté. Možná se zapletli s nějakým kultem nebo sektou. Možná přikládají zcela jiný význam slovům a činnostem, které již považujeme za samozřejmé. Slova jako „spasení“, „víra“ a „důvěra“ mohou vyžadovat vysvětlení tak, aby lidé pochopili jejich význam. Může pro nás být prospěšné, když lidi, se kterými jsme ve styku, požádáme, aby nám vysvětlili své vlastní chápání pojmů, které používáme.

Také naše jednání, gesta a dokonce držení těla mohou ostatní lidi zastrášovat. Pro některé může být těžké hovořit o duchovních věcech doma. Některým je těžké uvěřit, že bývalý obchod v ulici může sloužit Božím účelům pro malý sbor. Mohou očekávat ohromné stavby s ikonami a jinými uměleckými výrazy náboženského přesvědčení. Může je znepokojovat jednoduchost našich forem uctívání a naše nenucenost vůči Bohu. Naším úkolem je získávat nespasené. Musíme najít způsoby, jak k nim vybudovat mosty.

Kulturní	Jazykové	Náboženské	
----------	----------	------------	--

D. Duchovní překážky

Tato poslední překážka je kvalitativně odlišná od dříve uvedených překážek. Tato kritická překážka k efektivní evangelizaci odděluje ty, kdo jsou duchovně živí, od duchovně mrtvých. Jedině Boží Duch může prostřednictvím evangelia, které neseme, dát život. Jedině on může dát nové narození a vykoupit ztracené. Konečně zbraně modlitby, Božího slova a našeho vlastního svědectví jsou tím, co Pán použije k porážení Satana a propuštění zajatců. Musíme uznávat, že odpor, kterému čelíme, přichází v konečném důsledku od Satana, a postavit se mu kvůli Pánu a jeho církvi a kvůli ztraceným, které toužíme získat.

VNĚJŠÍ PŘEKÁŽKY			
Kulturní	Jazykové	Náboženské	Duchovní

IV. VNITŘNÍ PŘEKÁŽKY EFEKTIVNÍ EVANGELIZACE

A. Bariéra našich vlastních tradic

„Takhle jsme to nikdy nedělali.“ Možná je čas dělat věci novým způsobem, ne proto, že by staré způsoby byly špatné, nýbrž proto, že možná už nejsou efektivní. Staré formy již možná neplní svou zamýšlenou funkci. Problém, na který je nutné se zaměřit, je problém starých a nových vinných měchů. Nebudeme měnit naše základní evangelium, nesmíme ustoupit v naší bezúhonnosti, ale můžeme změnit způsob, jakým je evangelium zabaleno, abychom upoutali větší pozornost a našli ohlas.

Tradice	
---------	--

B. Překážka našich vlastních předsudků

V každé kultuře existují skupiny lidí, které jsou odmítány s tím, že jsou nevýznamné nebo nestojí za úvahu. Také křesťané musí překonávat předsudky. Naše předsudky mohou být v podstatě etnické (vzpomeňte si na Samařanku), mravní nebo kriminální (vzpomeňte si na Zachea). Lidé mohou být zvláštní od narození nebo po nehodě (jako muž, který se narodil slepý). Je možné, že budeme náš čas a úsilí věnovat lidem přitažlivým a bohatým a přitom přehlédneme potřebné, kteří by byli vůči Kristovu evangelium mnohem přístupnější. Připomeňte si Pavlovo napomenutí Korintským (1Kor 1:18-31) a Jakubova přísná slova (Jk 2:1-13). Proste Pána, aby očistil vaše srdce a otevřel vám srdce i oči pro všechny, kdo potřebují Spasitele.

Tradice	Předsudky	
---------	-----------	--

C. Překážka našich vlastních obav

Služba evangelizace je služba víry. Vyžaduje odvahu riskovat svou pověst kvůli těm, kdo možná nebudou naše evangelium poslouchat. Možná máme pocit, že na službu nestačíme, a myslíme si, že toho dost nevíme a že nejsme dost kvalifikovaní. Příprava může pomoci, ale nakonec se musíme každý rozhodnout následovat Pána ve víře a poslušnosti, abychom splnili úkol, který nám dal. Bůh nám dal zbraně svého Ducha, modlitbu a Bibli. Nadto nám zaslíbil svou přítomnost s námi. Dokonce apoštol Pavel, který napsal: „Všecko mohu v Tom, který mne posiluje“ (Fp 4:13), napsal ve 2. Korintským 4:7 také to, že naše mocná zvěst evangelia je zabalena do „hliněných nádob“. A tak je zřejmé, že ta moc není z nás, nýbrž od Boha. Naše věrnost tváří v tvář strachu přináší slávu Bohu a přivádí lidi do jeho království.

Tradice	Předsudky	Obavy	
---------	-----------	-------	--

D. Překážka našich neslučitelných hodnot

Všichni máme určitá omezení, pokud jde o naše zdroje — energii, čas, peníze, schopnosti a dary. Každý se musíme před Bohem rozhodnout, jak tyto prostředky jako jednotlivci nebo sbory investovat, abychom uskutečnili to, k čemu nás Bůh povolává. Musí však být víc a více jasné, že pokud do našich společenství nepřicházejí noví lidé prostřednictvím záměrné evangelizace, nedochází a nebude docházet k růstu církve. Každý z nás si musí s modlitbou a v plném souladu se svým chápáním Písma určit místo pro záměrnou evangelizaci ve svém životě, svém programu a svém rozpočtu. Nikdy nebude dost prostředků na to, abychom uskutečnili všechno, co si přejeme, a tak se musíme pro získávání ztracených rázně rozhodnout.

VNITŘNÍ PŘEKÁŽKY			
Tradice	Předsudky	Obavy	Hodnoty

V. STRATEGIE K PŘEKONÁNÍ PŘEKÁŽEK

Abychom tyto vnější a vnitřní překážky překonali, bude nezbytné vyvinout cílené úsilí. Překonání vnějších překážek bude vyžadovat vážné zamyšlení a tvořivost. Pokud jde o kulturní a náboženské překážky, budeme muset investovat čas do rozpoznávání a pochopení různorodé kultury našich posluchačů. Tuto znalost musíme používat, když se učíme překonávat jazykové překážky tak, abychom mohli s nevěřícími účinně komunikovat. Pokud jde o duchovní překážky, musíme se soustředit na modlitbu a prosit Ducha Svatého, aby odemkl srdce těch, které bychom chtěli pro Krista získat. V některých případech zjistíme, že kvůli evangelium „plaveme proti silným proudům vlastní denominace“. Odstranění dlouholetých překážek možná bude chtít modlitbu a smělý přístup.

Musíme se postavit také vnitřním překážkám. V Římanům 12:2 čteme, že se nemáme připodobňovat tomuto světu, nýbrž že se máme proměňovat obnovou své mysli. Máme-li vidět změnu v našem světě, musíme vidět změnu v našich sborech. Máme-li vidět změnu v našich sborech, musíme vidět změnu ve svých srdcích. A máme-li vidět změnu ve svých srdcích, musíme proměňovat své myšlení ponořením se do očišťujícího Božího slova.

Boží Duch použije Boží slovo, aby osvětlil naši mysl tak, abychom viděli věci Božím způsobem. Vytkne nám hodnoty a předsudky, které ho netěší. Dá nám odvahu udělat změny potřebné k dosažení jeho záměrů, pokud jde o evangelizaci. Dá nám víru, abychom překonali naše obavy, když se zaměříme na poslušnost jeho psanému Slovu.

V přílohách 5A a 5B najdete biblická místa zvláště vybraná k tomu, aby vám pomohla v procesu přípravy vašich srdcí a myslí na efektivní oslovení lidí Kristovým evangeliem.

Obrázek 5.1 Překonávání překážek

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co můžeme dělat, abychom zmírnili zklamání a zmatek, které nevěřící cítí, když navštíví naše obecnství nebo domovy?
2. Jaké věci působí, že se v neznámých situacích cítíš nepohodlně nebo nesvůj?
3. Jaké překážky jsi osobně zakusil, když jsi uvažoval o evangelizaci? Překonal jsi je? Pokud ano, jakým způsobem?
4. Které skupiny jsou ve vaší kultuře historicky obětmi předsudků? Co by Pán chtěl, abys pro vypořádání se s těmito předsudky udělal?
5. Jaké praktické změny můžeš v příštích týdnech udělat, abys zdolal překážky a rozmnožil svoji záměrnou evangelizaci?

AKČNÍ PLÁN

1. Udělejte si induktivní biblické studium 4. kapitoly Janova evangelia. Pojmenujte překážky, které Ježíš překonal, aby mohla žena u studny nakonec poznat, kým je.
2. Přečtěte si článek v příloze 5A „Církev v každém národě: Jednoduché podání složitého tématu“ od Donalda McGavrana. Na jednu stránku sepište svou reakci na tento článek. Souhlasíte nebo nesouhlasíte?

Jak tento článek ovlivňuje vaše úvahy o evangelizaci a strategiích zakládání sborů? Připravte se na diskusi se svým vyučujícím nebo rádcem.

„Církev v každém národě“

„SNADNÉ PODÁNÍ SLOŽITÉHO TÉMATU“ OD DONALDA MCGAVRANA

ÚVOD OD RALPHA D. WINTERA

V mnoha ohledech jde o nejpozoruhodnější „list“ napsaný nejvýznamnějším misijním stratémem 20. století. Dalo by se s úspěchem pochybovat o tom, zda vůbec nějaký jiný člověk v dějinách prošel více míst, ptal se na těžké skutečnosti skutečného růstu křesťanského hnutí v zapadlejších končinách — a všechno si to hlouběji promyslel — než Donald A. McGavran. Začal jako misionář třetí generace v Indii a procestoval celý svět, ačkoli se ve svých 90 letech opět do Indie vrátil — tak moc mu přirostla k srdci.

Tam však dělal pouze větší část své práce. Jeho rozsáhlé zájmy ho vedly po celém světě a neúnavně, vytrvale tlačil své myšlení směrem k úvahám o celém světě. Tento konkrétní stručný dokument je jako varující dopis mladším lidem, kteří přicházejí po něm, a varuje před přílišným zjednodušováním. V této stručné epištole zmiňuje hned sedm principů, které v sobě ztělesňují lepší pochopení základů křesťanské misie, než mnozí misionáři získají za celý svůj život.

Dopis Donalda McGavrana:

V posledních osmnácti letech 20. století by úkolem křesťanské misie mělo být hlásání evangelia v každé nezasazené skupině lidí. Mělo by na každém takovém místě vzniknout — dá-li Pán tu milost — něco, co nazýváme „sborem“, nebo naopak něco, co by se dalo označit jako „skupina rostoucích sborů“. Sousedím „skupina lidí“ mám na mysli každé sídlo, tábor, kastu, kmen, údolí, pláň nebo národnostní menšinu. Vysvětlím, že dlouhodobým cílem, ke kterému bychom měli nekompromisně a vytrvale směřovat, by nikdy nemělo být to první, ale to druhé. Cílem není jedno malé, odříznuté společenství fungující v prostředí každé skupiny lidí. Dlouhodobým cílem (mluvíme o letech nebo i desetiletích) by na každém místě měla být skupina rostoucích sborů.

METODA „PO JEDNOM“

Budeme-li přemýšlet o výše uvedené formulaci, nesmíme zapomenout, že je obvykle poměrně snadné založit v nějaké nezasazené komunitě nové křesťanské společenství. Misionář přijíždí. Spolu se svou rodinou v neděli pořádá shromáždění. Jsou prvními členy nového společenství a jakmile se naučí nový jazyk, začne kázat evangelium. Žije jako křesťan. Říká lidem o Kristu a pomáhá jim s jejich problémy. Prodává nebo rozdává letáčky a Bible. Časem díky tomu uvěří několik jednotlivců. Někdy přijdou z velmi dobrých a duchovních příčin, někdy jsou jejich motivy pochybné. Tu a tam se ale žena, muž, chlapec nebo dívka rozhodnou jít za Ježíšem. Uvěří také několik zaměstnanců misijní organizace — třeba zedníci, kteří pomáhají stavět kostel, domácí chůvy, sirotci nebo ti, kterým misionář pomohl z nějaké krize. Dějiny africké misie jsou plné sborů, které vznikly tak, že někdo koupil otroky, osvobodil je a zaměstnal ty, kteří se nemohli vrátit mezi své blízké. Ti se často rozhodli přijmout Pána. Před 150 lety to byl obvyklý způsob zakládání sborů. Když přestalo být otrokářství legální, tento postup se samozřejmě přestal užívat.

Jediné společenství vzniklé způsobem, který jsem právě popsal, je téměř vždycky různorodé — skládá se z členů různých vrstev společnosti. Několik starých, mladých, sirotků, lidí v krizi, pomocníků a těch, kdo už od počátku hledali Boha. Všichni, kdo hledají, jsou pečlivě prověřeni, zda skutečně chtějí přijmout Krista. Ve vhodném okamžiku se začne stavět kostel, a vida — „mezi tímto lidem vznikla církev“. Je to různorodá církev. Je odříznutá od všech ostatních skupin lidí, kteří v dané oblasti žijí. Žádná část obyvatelstva nemůže říci „tato skupina křesťanů, to jsou naši lidé“. A skutečně — nejsou. Je to etnicky úplně jiná skupina obyvatel.

Tento rozšířený způsob zahájení evangelizační práce je velmi pomalou metodou vedoucí ke zvěstování evangelia všem národům — a povšimněte si množného čísla, „národům“. Podívejme se blíže, co se ve skutečnosti děje, když vzniká takové společenství. Každý člověk, který se stane křesťanem, je svým okolím vnímán jako někdo, kdo „nás“ opouští a přidává se k „nim“. Vzdává se „našich bohů“ a jde za „jejich bohy“. Kvůli tomu se takových lidí jejich příbuzní často zřeknou. Někdy je toto oddělení velmi bolestivé — nového křesťana vyhodí z domu, vyhrožují jeho manželce. Stovky křesťanů byly otráveny nebo zabity. Někdy je oddělení mírnější a projevuje se

jen silným nesouhlasem. Přátelé je začnou považovat za zrádce. Církev, která vznikla tímto způsobem, připadá svému okolí jako parta zrádců. Je to rozdělená skupina. Skládá se z jednotlivců, kteří po jednom přišli z různých komunit, kast nebo kmenů.

Pokud někoho, kdo uvěří, vyžene nebo odmítne silně provázaná část společnosti, křesťanství sice získá jednotlivce, ale ztrácí jeho rodinu. Rodina, přátelé a sousedé jsou na takového člověka velice rozhněvaní. Právě s těmito muži a ženami teď nemůže mluvit. „Nejsi náš,“ říkají. „Opustil jsi nás, máš je raději než nás. Uctíváš teď jejich bohy a vzdal ses těch našich.“ Výsledkem je to, že rozdělená společenství složená z takto obrácených lidí rostou velmi pomalu. Dalo by se dosvědčit, že tam, kde společenství rostou tímto způsobem, je získávání dalších lidí z těch skupin, odkud pocházejí členové sboru, dvojnásobně obtížné. „Křesťané poblouznili jednoho z našich lidí,“ tvrdí zbytek skupiny. „Dáme si pozor, aby se nám to nestalo znova.“

Uvěří-li lidé po jednom, není to nijak obtížné. Snad 90 procent misionářů, kteří zamýšlejí založit sbor, získá nakonec rozdělená společenství. To je fakt, který bych chtěl zdůraznit. Zhruba 90 procent misionářů, kteří zamýšlejí založit sbor, získá nakonec rozdělená společenství. Takoví misionáři káží evangelium, vyprávějí o Ježíši, rozdávají letáčky a Bible a evangelizují ještě mnoha dalšími způsoby. Vítají každého, kdo má zájem, ale koho nakonec získají? Občas muže, občas ženu, chlapce nebo dívku. Ty, kteří jsou z různých důvodů ochotni stát se křesťany a trpělivě odolávat mírnému nebo tvrdému odmítnutí ze strany svých blízkých.

Pokud začneme novým způsobem chápat to, jak sbory mezi nezasaženými lidmi rostou či nerostou, musíme poznamenat, že postup, který jsem právě popsal, připadá většině misionářů vymyšlený. Říkají: „Jaký lepší způsob pronikání mezi nezasažené lidi dané oblasti než získání několika jednotlivců pro Krista může existovat? Takový postup nám namísto odříznuté komunity, o které mluvíte vy, dává kontaktní body pro oslovení mnoha dalších lidí, se kterými se nově obrácený setkává. Taková je skutečná situace.“

Lidé, kteří takto argumentují, zřejmě zažili růst církve v zemi, která je do velké míry křesťanská, ve které nejsou lidé, kteří se rozhodnou pro Krista, pronásledování a považování za zrádce, ale naopak za ty, kteří se rozhodli správně. V takové společnosti se může každý obrácený obvykle stát prostředníkem, skrze kterého přijde křesťanská víra k jeho příbuzným a přátelům. S tím plně souhlasím. Právě to jsem měl na mysli, když jsem jednu svou knihu nazval „Boží mosty“.

Jenže v silně provázaných komunitách, ve kterých je křesťanství vnímáno jako cizí náboženství a ve kterých jsou lidé v případě vážných provinění exkomunikováni, staví snaha o získání věřících z různých částí společnosti vysoké zdi a ne mosty.

METODA „LIDÉ–HNUTÍ“

Sedm principů

Podívejme se teď na jiný způsob, jak Bůh přichází k lidem na planetě Zemi. Můj popis není suchá teorie, ale holé shrnutí očividných skutečností. Když se podíváte na dění ve světě, většině misionářů se podaří založit jen rozdělené sbory metodou „po jednom z každé sociální skupiny“, ale tu a tam se objeví skupiny rostoucích sborů vzniklých metodou „lidé–hnutí“. Vznikají, když se celý kmen nebo kasta obrátí ke Kristu. To je v mnoha ohledech lepší systém. Pokud ho máme efektivně používat, měli bychom se držet následujících sedmi principů.

První princip

Zaprvé — měli bychom mít jasno v tom, co je našim cílem. Cílem není jediný sbor ve městě nebo zeměpisné oblasti. Může to tak dopadnout, ale neměl by to být náš cíl. Cílem musí být skupina domorodých rostoucích společenství, z nichž každý člen zůstává v úzkém kontaktu se svými blízkými. Taková skupina nejlépe roste tehdy, když je v ní jeden lid, jedna kasta, jeden kmen, jedna část společnosti. Kdybyste například evangelizovali taxikáře v Taipei, vaším cílem by nebylo založení sborů, ve kterých budou nějací taxikáři, nějací vysokoškolští profesori, pár zemědělců a rybářů, ale sborů, které se budou skládat z taxikářů, jejich manželek, dětí a mechaniků. Při získávání lidí z jedné komunity je pak vzniklý sbor držen přirozenými sociálními pouty. Všichni se tam cítí jako doma. Ano, cíl musí být jasně daný.

Druhý princip

Druhý princip říká, že vedoucí na celonárodní úrovni, případně misionář a jeho spolupracovníci, by se měli soustředit na jednu skupinu. Pokud chcete založit skupinu rostoucích sborů řekněme mezi Nairy v Kerale (což je na jihozápadním okraji Indie), měli byste většinu svých misionářů a jejich spolupracovníků umístit mezi Nairy. Měli by zvěstovat evangelium Nairům a otevřeně jim říci: „Doufáme, že ve vaší kastě budou brzy tisíce těch, kdo jdou za Kristem a budou stále součástí komunity Nairů.“ Nebudou samozřejmě uctívat staré bohy, ale mezi Nairy už existuje mnoho těch, kteří bohy neuctívají vůbec — mnoho Nairů se dalo ke komunistům a starým bohům se vysmívá.

Nairové, které Bůh povolá a kteří se rozhodnou uvěřit v Krista, budou milovat své bližní víc než dříve a budou chodit ve světle. Budou to krásní spasení lidé. Zůstanou Nairy a současně se stanou křesťany. Abych to zopakoval — soustředte se na jednu skupinu lidí. Pokud máte tři misionáře, neposílejte jednoho za touto skupinou, dalšího za jinou a třetího 500 kilometrů daleko za někým dalším. Tím by se vám s jistotou podařilo založit sbor, který bude malý, neporooste a bude vznikat „po jednom“. Sociální dynamika těch částí společnosti, odkud do sboru lidé přijdou, bude bránit tomu, aby ke Kristu přišlo větší množství lidí.

Třetí princip

Třetí princip je povzbuzovat věřící k tomu, aby ve většině věcí zůstali mezi svými. Měli by dále jít to, co jedí jejich přátelé. Neměli by říkat „moji kamarádi jsou vegetariáni, ale od té doby, co jsem uvěřil, už jím maso.“ Co se týče oblečení, měli by vypadat přesně jako jejich okolí. Co se týče manželství, většina lidí je endogamních — trvají na tom, že „naši lidé si berou jen naše lidi“. S velkou nevolí vidí situaci, kdy dojde ke smíšenému manželství. Když však křesťané přicházejí do církve po jednom, nikoho jiného si ani vzít nemohou. Nikdo z jejich původního okolí není věřící. Když pár lidí z nějaké skupiny uvěří, tak v okamžiku, kdy by oni (nebo jejich děti) měli vstoupit do manželství, musejí si vzít partnery z jiných částí populace. Jejich okolí se pak na ně dívá a říká „Dobře, klidně si věč a měj cizí děti. Opustil jsi nás a přidal ses k nim.“

Všichni noví věřící by měli být vedeni k tomu, aby s radostí nesli vyloučení, útlak a pronásledování ze strany svých blízkých. Když někdo začne žít novým způsobem života, nejspíš se setká s nevolí svých nejbližších. Možná bude mírná, možná tvrdá. Takové odmítnutí by měl trpělivě snášet. Měl by za každých okolností říkat:

„Jsem lepším synem, než jsem byl předtím; jsem lepším otcem, než jsem byl předtím; jsem lepším manželem, než jsem byl předtím; a miluji tě víc než předtím. Můžeš mě nenávidět, ale já tě budu milovat. Můžeš se mě zřít, ale já tě budu přijímat. Můžeš mě vyhodit z domova našich předků, ale já budu žít na jeho zápraží. Nebo si koupím dům naproti. Zůstávám jedním z vás a jsem jedním z vás víc než dřív.“

Povzbuzujte nově obrácené sourozence k tomu, aby ve většině věcí zůstali důsledně mezi svými. Všimněte si ale toho, že říkám „ve většině věcí“. Nemohou zůstat spojeni se svými přáteli v uctívání model, v opijení nebo jasném hříchu. Pokud patří k vrstvě společnosti, která získává živobytí kradením, musejí „jít a už nekrást“. Ve většině věcí (způsob mluvy, oblékání, jídlo, kam chodí, v jakých domech žijí) však stále vypadají jako dřív a měli by o to cílevědomě usilovat.

Čtvrtý princip

Čtvrtý princip je pokusit se získat pro Krista celou skupinu. Pokud se jen jeden člověk rozhodne jít za Ježíšem, nemusíte ho okamžitě pokřtít. Řekněte mu: „Budeme spolupracovat na tom, abychom přivedli pět nebo deset — a dá-li Pán, třeba i padesát — tvých přátel ke Kristu a pak tě pokřtíme spolu s nimi.“ Jeden člověk se ze společnosti vylučuje snadno, ale pokud najednou vyloučíte více než tucet lidí, ztrácí svou sílu. Pokud se pokusíte udělat to se dvěma sty lidmi, je to v podstatě zbytečné.

Pátý princip

Pátý princip říká, abychom se snažili o to, aby ke Kristu v průběhu mnoha let neustále přicházel proud lidí. Jedna z obvyklých chyb, kterou misionáři na Východě i na Západě dělají, je ta, že když uvěří pár lidí — třeba sto, dvě stě nebo dokonce tisíc — začnou všechen svůj čas trávit vyučováním. Chtějí z nich udělat dobré křesťany a říkají si „pokud z nich budou pevně zakotvení věřící, evangelium se bude šířit.“ Několik let se tedy soustředí na pár sborů. Než začnou za 10 nebo 20 let opět evangelizovat, většina lidí už se nebude chtít stát křesťany. Tato situace se opakuje znova a znova. Pátý princip vyžaduje, aby se misionář hned od začátku snažil zasahovat další skupiny lidí. Namítnete: „Jenže není to zaručený způsob, jak mít nakonec křesťany, kteří ani neznají Bibli? Když se toho budeme držet, výsledkem bude mnoho nezralých věřících. Budeme mít třeba 5000 lidí, ale budou ve víře nestáli.“

Ano, takové nebezpečí tu jistě hrozí. V tomto okamžiku musíme pevně spoléhat na Nový zákon a pamatovat na krátké týdny nebo měsíce, které apoštol Pavel strávil vyučováním v nově založených sborech, než se vydal dál. Musíme důvěřovat Duchu svatému a věřit, že Bůh tyto lidi povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Pokud položíme na vázky tato dvě nebezpečí — příliš málo křesťanského vyučování a odříznutá komunita, která není schopna oslovit své okolí — druhá možnost je rozhodně horší. Nesmíme dovolit, aby byli noví věřící odříznuti od svých blízkých. Musíme se snažit o to, aby do rostoucí skupiny našich společenství neustále přicházeli noví věřící.

Šestý princip

Šestý bod říká toto: všichni věřící, ať už je jich pět nebo pět tisíc, by měli říkat, nebo alespoň mít pocit, že:

„My křesťané jsme předsunutá hlídka našeho lidu, naší části společnosti. Ukazujeme svým příbuzným a blízkým lepší způsob života. Náš způsob života je dobrý pro nás, kteří jsme se stali křesťany, a bude velmi dobrý i pro vás, tisíce lidí, kteří teprve uvěříte. Nedívejte se na nás v žádném směru jako na zrádce, prosím. Jsme lepšími syny, bratry a manželkami, lepšími členy svých kmenů, příslušníky svých kast, lepšími členy odborů než kdy dříve.“

Ukazujeme cestu, jak vést lepší život a zůstat přitom součástí této společnosti. Dívejte se na nás jako na průkopníky našeho lidu, kteří vcházejí do nádherné zaslíbené země.“

Sedmý princip

Poslední princip, který bych chtěl zdůraznit, je tento: neustále zdůrazňujte bratrství. V Kristu není Žid ani Řek, otrok ani svobodný, barbar ani divoch. Všichni jsme jedno v Kristu Ježíši, ale nezapomínejme přitom, že Pavel nenapadal všechny nedokonalé společenské instituce. Nesnažil se například zrušit otroctví. Pavel řekl otrokovi, aby byl lepším otrokem, a jeho pánu, aby byl lepším pánem.

Pavel také v této známé pasáži zdůrazňující jednotu říká, že není „muž ani žena“. Přesto byste však jako křesťané na svých internátech či v sirotčincích měli stále spát v oddělených místnostech! V Kristu není žádné rozdělení mezi pohlavími. Chlapci i dívky jsou v Božích očích stejně vzácní. Muži z tohoto i onoho kmene jsou pro Boha stejně vzácní. Všichni jsme hříšníci spasení z milosti. To je všechno pravda, ale existují i jisté společenské konvence, kterých se křesťané v dnešní době drží.

Když budeme zdůrazňovat bratrství, nezapomeňme, že nejlepším způsobem, jak ho dosáhnout, je vést ke vztahu poslušnosti vůči Kristu neustále rostoucí počet mužů a žen z každého národa, lidu, z každé vrstvy společnosti. Když poroste počet křesťanů ve všech částech společnosti, neuvěřitelně se zvýší možnost zažívat skutečné bratrství, spravedlnost a dobrotu. Nejlepší způsob, jak dosáhnout spravedlnosti — ne-li vůbec jediný způsob — je to, že velké množství lidí ze všech vrstev společnosti se plně oddá Kristu.

ZÁVĚR

Při snaze napomoci lidem z každého národa jít za Kristem si nesmíme myslet, že „po jednom ze společnosti do církve“ je špatná metoda. Jedna vzácná duše ochotná přestát tvrdý útlak jen proto, aby šla za Ježíšem — jedna převzácná duše, která přijde sama od sebe — je způsob, jakým Bůh žehnal a žehná spasení lidstva. Je to ale pomalý způsob. Je to způsob, který často nejbližším lidem uzavře cestu k evangeliu.

Někdy je metoda „po jednom“ jediná možná. Když taková situace nastane, chvalme za ni Pána a žijme s omezeními, která přináší. Povzbuzujme všechny ty nádherné Boží děti, které snášejí pronásledování a útlak, aby se modlili za své milované a neustále usilovali o to, aby jejich blízcí mohli uvěřit a být spaseni.

„Po jednom“ je jedním ze způsobů, kterými Bůh žehná růstu své církve. „Lidé–hnutí“ je další způsob. Velký růst církve v novém prostředí plném cizích náboženství vždycky vzešel z takových hnutí, nikdy z růstu po jednom. Je pravda, že růst po jednom je často začátek. V knize Boží mosty, kterou Bůh použil k tomu, aby zahájil hnutí růstu církve, jsem použil podobenství — píšu tam, že misionáři začnou mluvit o Kristu na pouštní pláni. Život je tam těžký a počet křesťanů zůstává malý. Je třeba mnoho misionářů. Tu a tam však misionáři nebo noví věřící najdou cestu ven z té nehostinné pustiny a vydají se do pohostinných hor. Tam žije mnoho lidí a mohou tam vznikat skutečné sbory. Tam církev roste a sílí. To je země lidí a hnutí.

S tímto podobenstvím vás zanechám. Přijímejme to, co Bůh dává. Když náš sbor poroste po jednom, přijměme to a vedme lidi, kteří uvěří, k odevzdání celého života Kristu. Modleme se však, abychom po takovém začátku mohli jít dál, na hojnější pastviny, do úrodnějších zemí, kde se křesťany stávají velké skupiny mužů a žen ze stejných vrstev společnosti a otevírají tak cestu probuzením pro Krista v každém národě na Zemi. Naším cílem by měla být hnutí lidí pro Krista na každém místě. Tam bude evangelium podpořeno dynamikou sociální sounáležitosti a přivede zástupy z temnoty do Božího nádherného života. Usilujme o to, abychom k tomu směřovali těmi nejefektivnějšími metodami.

Odpovědi na nejčastější námitky

POUŽÍVEJTE AUTORITU PÍSMÁ

Lidé, se kterými se setkáváme, pocházejí z různých prostředí. Na upřímné otázky, které nám pokládají, existují odpovědi. Můžete jim pomoci najít odpovědi v Písmu — pokud se budete sami seznamovat s tím, co Písmo o těchto „oblíbených“ tématech říká.

„Když je Bůh tak mocný a milující, proč dopouští na světě všechno to zlo? Proč to nezastaví?“

Bible říká, že Bůh stvořil dokonalý svět, a že zlo je výsledkem neposlušnosti a vzpoury Satana a člověka proti Bohu. Zlo a utrpení způsobuje hřích, ne Bůh. Bůh naopak udělal vše potřebné pro to, aby překonal problém zla — poslal Ježíše Krista, aby za naše hříchy trpěl a zemřel. Bůh ale respektuje naši svobodu volby. Můžeme se rozhodnout přijmout Krista a nový život, který nabízí, nebo pokračovat ve vzpouře, která plodí zlo.

Zapamatujte si: Římanům 1:28

„Nejsou křesťané příliš troufalí, když tvrdí, že Ježíš Kristus je jedinou cestou do nebe? Co třeba lidé, kteří upřímně věří nějakému jinému náboženství?“

Nejde o upřímnost, ale o pravdu. Učení, která si odporují, nemohou být všechna pravdivá. Jakákoli dávka upřímnosti nezpůsobí, že se něco nepravdivého stane pravdivým. Člověk se může upřímně mylit. Není také důležité, co si myslí křesťané — důležité je to, co říkal Ježíš Kristus.

Zapamatujte si: Jan 14:6

„A co lidé, kteří o Kristu nikdy neslyšeli? Půjdou do pekla?“

Ježíš jasně řekl, že nikdo se nemůže dostat do nebe bez něj. Ale Římanům 2:12-15 říká, že nikdo nebude odsouzen jen proto, že o Ježíši nikdy neslyšel. Bude souzen podle toho, co věděl a dělal s ohledem na dobro a zlo. Pravdou je, že nikdo na světě nedodrжуje dokonale své morální zásady, ani nemluví o Božích zásadách, kterých si nemusí být vůbec vědom.

Zapamatujte si: Římanům 1:19-20

„Není Bible jen sbírka náboženských mýtů napsaných lidmi? Není plná chyb?“

Ti, kdo studují Bibli, vědí, že taková obvinění jsou nepravdivá a chabě podložená a nevycházejí z osobních zkušeností s Písmem. Ti, kdo Bibli psali, tvrdili, že byli inspirováni Bohem, který jim dal zjevení, a vedeni Duchem svatým k tomu, aby zaznamenali události, které jsou důležité jako Boží poselství pro člověka. Do posledního detailu se naplnily desítky předpovědí napsaných o stovky let dříve, než se staly. Jiná proroctví na své naplnění stále čekají. Takové předpovědi může dát jen Bůh.

Zapamatujte si: 2.Petrův 1:16

„Jestli je Ježíš opravdu ta správná cesta, proč existuje tolik křesťanských pokrytců? Proč se nechovají podle toho, co říkají?“

Ne každý, kdo se prohlašuje za křesťana, jím opravdu je. Jen ti, kdo osobně přijali Ježíše Krista jako Spasitele a Pána, jsou narozeni znovu. Každá skupina nebo organizace má některé členy, kteří nejsou ve svém přesvědčení upřímní. Nemůžeme přece vyhodit celou peněženku, když zjistíme, že je v ní jedna padělaná mince. Dokonce ani opravdový křesťan netvrdí, že je dokonalý. Uvědomuje si, že stále potřebuje Kristovu pomoc. Pokud někdo hledá dokonalost, najde ji pouze v Kristu. Pokud hledá skutečnost, najde ji v tisících upřímných křesťanů, kteří chodí s Kristem.

Zapamatujte si: Římanům 14:12

„Proč tolik vzdělaných lidí odmítá Kristovo učení? Není to důkaz, že víra v Krista se neslučuje s vyšším vzděláním?“

Víra v Ježíše Krista a vzdělání se vzájemně nevylučují. Mnozí velcí vědci v minulosti i současnosti upřímně věří v Ježíše Krista. Otázka Kristových nároků souvisí s morálkou, ne s inteligencí. Proto odmítá vzdělaný člověk evangelium ze stejných důvodů jako nezdělaný. Společným jmenovatelem jejich odmítnutí je neochota podřídit se Kristově autoritě.

Zapamatujte si: 1. Korinským 1:21

LITERATURA

Navigators. *Personal Evangelism Scripture Memory Course*, Colorado Springs, CO: Navpress, nedatováno, USA.

EVANGELIZACE

LEKCE 6,7

Proces obrácení

POMOZME LIDEM PŘIBLÍŽIT SE VÍŘE V KRISTA

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je prodiskutovat obrácení jako proces, který bychom měli předvídat a spolupracovat v něm.

☞ OSNOVA LEKCE

- Musíme začít mluvit o Kristu ne tam, kde je to pro nás pohodlné, ale kde je to pohodlné pro naše posluchače.
- Existuje jen jedno evangelium, ale k jeho sdílení můžeme použít mnoho různých metod.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být obeznámen s Maslowovou hierarchií potřeb.
- Znat proces směřování člověka k víře a odevzdání se Kristu.
- Být obeznámen se čtyřmi fázemi evangelizace a začít poznávat lidi, kterým v rámci těchto fází sloužíme.
- Chápat, že když chceme posunout lidi k víře, musíme začít mluvit o Kristu nikoliv tam, kde se my cítíme pohodlně, ale tam, kde se pohodlně cítí naši posluchači.

☞ PŘÍLOHY

6A Profil lidí, které chcete evangelizovat

6B Tři principy strategické evangelizace

6C Jak Ježíš přistupoval k jednotlivcům

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Toto je dvouhodinová lekce. Před začátkem svého vyučování požádejte účastníky, aby si zopakovali, co se naučili při svém studiu podobenství o půdách v Matouši 13:3-9, 18-23.

Tato lekce se odkazuje na principy probírané ve 4. lekci části Buněčné skupinky („Evangelizace buněčnými skupinkami“). Pokud účastníci tuto lekci zatím neprostudovali, doporučuje se předem stručně probrat alespoň úvodní část dané lekce „Dva druhy nevěřících“.

Úvod

V našem studiu rozsévače v Matouši 13 jsme viděli, že výsledek žně byl určen stavem půdy, do které padlo dobré zrno. Zrno, které dalo dobrou úrodu, bylo zaseto do dobré půdy. Ježíš konkrétně řekl: „U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe...“ (v. 23). Před začátkem naší evangelizace je zapotřebí, abychom důkladně prozkoumali, na jakou půdu máme zasévat. To znamená, že se musíme podívat na lidi, které chceme evangelizovat, a zjistit, co můžeme udělat, abychom jim pomohli jasně porozumět evangeliu. (Všimněte si, že lidé v podobenství měli tvrdá srdce, protože zvěst nechápali.) V této lekci se chceme podívat na některé nástroje pro posouzení lidských potřeb a hodnocení jejich postoje vůči Bohu, což tvoří první krok v tom, abychom jim pomohli porozumět a přijmout dobrou zprávu.

Možná se zeptáte „proč bychom se měli zajímat o všechny potřeby těch lidí, když už víme, že jejich hlavní potřeba je Boží milost vedoucí ke spasení?“ Odpověď je jednoduchá. Pomáhá nám to „setkat se s nimi tam, kde jsou.“ Když porozumíme nejzákladnějším lidským potřebám, budeme jim schopni lépe ukázat Boží lásku právě skrze naplnění těchto potřeb.

I. HODNOCENÍ LIDSKÝCH POTŘEB

Psycholog Abraham Maslow vypracoval ukazatel potřeb, které jsou společné celému lidstvu. Jeho závěr je, že člověk nebude motivován k dosažení vyšší úrovně potřeby, dokud nebyla naplněna nižší úroveň jeho potřeb. Například je-li člověk hladový, jeho prvořadým zájmem bude dostat jídlo, ne získat si uznání, což je až vyšší potřeba. Obrázek 6.1 shrnuje Maslowovu hierarchii lidských potřeb. Obsahuje různé potřeby spolu s problémy, které jsou následkem jejich nenaplnění.

Obrázek 6.1 Potřeby člověka: Upraveno podle Maslowovy hierarchie lidských potřeb

Po důkladném zvážení lidských potřeb a zvážení důsledků jejich nenaplnění (obrázek 6.1) se podívejte na obrázek 6.2 a zamyslete se nad Božím zaopatřením všech těchto lidských potřeb.

Obrázek 6.2 Boží zaopatření lidských potřeb

Ježíš Kristus je odpovědí na potřeby každého člověka. Ale Kristus tyto potřeby naplňuje prostřednictvím svého těla — *církve*. Pokud nerozumíme potřebám člověka, nebudeme vědět, jak je pomoci naplnit. Kde byste na tomto grafu umístili lidi, které evangelizujete?

II. JAK DALEKO JSOU LIDÉ VE SVÉM CHÁPÁNÍ EVANGELIA

Pochopení potřeb lidí je pouze první krok. Aby byla naše evangelizace efektivní, musíme také vědět, kde je daný člověk ve svém chápání Boha: je ateista, který ani nevěří, že existuje nějaký bůh? Hledá Boha? Je na Boha rozhněvaný?

Lekce 4 v oddílu Buněčné skupinky („evangelizace buněčnými skupinkami“) se zabývá dvěma typy nevěřících, „typem A“ a „typem B“. Nevěřící typu A se do nějaké míry zajímají o Boha či Bibli a jsou otevření Božímu vedení ve svých životech. Nevěřící typu B jsou ti, které Bible nezajímá, do sboru odmítají přijít a třeba ani nevěří v Boha. Mohou evangeliu otevřeně odporovat nebo se vůči němu stavět nepřátelsky.

Obrázek 6.3 ukazuje několik kroků, které lidé dělají na své cestě k Bohu. Pečlivě tento obrázek prostudujte. Někteří nevěřící typu B nemusí mít v této tabulce zatím žádné místo, zatímco jiní už se nacházejí v jedné z fází „přibližování“. Nevěřící typu A však mohou být ve kterémkoli stádiu předcházejícím „sklizni“.

Tato tabulka se vám může hodit, když určujete duchovní stav nějakého člověka, ať už se jedná o nevěřícího typu A nebo B. Zamyslete se nad lidmi, za které se modlíte, se kterými trávíte čas a kterým svědčíte. Kam byste je na tento graf umístili?

REAKCE ČLOVĚKA	
O B D Ě L Á V Á N Í	<p>-12 JDE SI SVOU CESTOU</p> <p>-11 VĚDOMÍ PŘÍTOMNOSTI POSLA</p> <p>-10 KLADNÝ POSTOJ K POSLOVI</p> <p>-9 VĚDOMÍ ROZDÍLU V ŽIVOTĚ POSLA</p> <p>-8 POČÁTEČNÍ VĚDOMÍ VÝZNAMNOSTI BIBLE PRO ŽIVOT</p>
R O Z S Ě V Á N Í	<p>-7 KLADNÝ POSTOJ K BIBLI</p> <p>-6 VĚDOMÍ ZÁKLADŮ EVANGELIA</p> <p>-5 POROZUMĚNÍ SMYSLU A DŮSLEDKŮM EVANGELIA</p> <p>-4 KLADNÝ POSTOJ K EVANGELIU</p>
S K L I Z Ě N Í	<p>-3 UZNÁNÍ OSOBNÍ POTŘEBY</p> <p>-2 ROZHODNUTÍ JEDNAT</p> <p>-1 POKÁNÍ A VÍRA</p> <p>0 NOVÉ STVOŘENÍ V KRISTU!</p>
S H R O M Á Ž D Ě A Í	<p>+1 POTVRZENÍ VÍRY A ZÁKLADY</p> <p>+2 ZAČLENĚNÍ DO PEČUJÍCÍHO KŘESŤANSKÉHO SPOLEČENSTVÍ</p> <p>+3 RŮST! ZRÁNÍ DO PODOBY KRISTA</p> <p>+4 CHOZENÍ! MOBILIZACE — „ŽIVÝ“ DŮKAZ PRO OSTATNÍ</p>

Po seznámení s tímto diagramem si položte následující otázky:

- Kam do tohoto diagramu zapadají lidé, se kterými pracuji?
- Ve kterém stadiu lze použít existující nástroje pro evangelizaci?
- Ve kterých stadiích je kritický nedostatek materiálů, které by bylo možné použít u lidí, se kterými pracuji?

Obrázek 6.3 Kroky k víře

III. POROZUMĚNÍ ČTYŘEM FÁZÍM ZÍSKÁVÁNÍ LIDÍ PRO KRISTA

V podobnosti o rozsévání v Matoušovi 13 jsme viděli, že Ježíš použil obraz rozsévatele k objasnění pravdy o žni – zvláště pokud jde o stadium rozsévání a sklizně. I když se zde konkrétně nezaměřuje na další aktivity, které jsou součástí celého procesu, myšlenka „zemědělství“ se v celém Písmu často používá (Mt 9:37; L 10:2; J 4:35; 1Kor 3:5-9; Ga 6:9). Když přemýšlíme o všem, co souvisí s tím, že někdo přijde ke Kristu, může být užitečné rozdělit úkol evangelizace na čtyři fáze, jak to ukazuje obrázek 6.4.

Aktivita	Obdělávání	Rosévání	Žeň	Shromažďování
Vysvětlení	Oslovuje srdce prostřednictvím láskyplných vztahů	Oslovuje mysl prostřednictvím argumentů a komunikace	Oslovuje vůli s žádostí uvěřit a obrátit se	Oslovuje celého člověka, aby osobně rostl v Kristu
Důraz	Přítomnost posla	Zvěstování pravdy evangelia	Přesvědčování k rozhodnutí	Účast a začlenění v místním společenství
Biblické příklady	Jan 3 a 4	Jan 4 a Skutky 8	Jan 4 a Skutky 16	Skutky 2:40-47 a Skutky 8
Kroky k víře	-12 až -8	-7 až -4	-3 až 0	+1 až +4

Obrázek 6.4 Čtyři fáze aktivity související se získáváním lidí pro Krista

IV. STANOVENÍ EVANGELIZAČNÍ STRATEGIE

Následující příklad vám pomůže stanovit evangelizační strategii na základě informací, které jste se dosud dověděli. Také pracovní list v příloze 6A je užitečným průvodcem, který můžete použít k vypracování profilů lidí, které budete evangelizovat.

A. Základní potřeby

Marie je mladá žena z rozvedené rodiny. Je jedináček a byla svým otcem odmítána. Její matka byla tak zaneprázdněna staráním se o rodinu, že na ni měla málo času. Spolu se svou matkou bydlela ve městě daleko od širší rodiny. Nyní jako dospělá se cítí nemilována. Zhodnotíte její potřebu lásky / náklonnosti. (Viz Maslowova hierarchie potřeb na obr. 6.1.)

B. Přístupnost evangeliu

Na své cestě k víře je Marie v kroku -12 (viz obr. 6.3). Marie nemá žádnou náboženskou výchovu a žádný kontakt s křesťany. Má mlhavou představu o tom, jak může být církev pro ni důležitá, a o Ježíšových nárocích neví nic.

C. Hodnocení vaší evangelizační strategie

Marie ještě není připravena pro zasévání. Dát jí traktát nebo Bibli by se pravděpodobně minulo účinkem. Potřebuje, aby jí někdo ukázal Kristovu lásku ve vřelém ovzduší přijetí — viz stadium *obdělávání* v tabulce 6.4. Rozhodnete se, že ji pozvete na skupinku, kde se hodně projevuje zájem jednoho o druhého. Pak ji můžete pozvat na evangelizační studium Bible.

Když určíte strategii, jak oslovit lidi, které vám Bůh už položil na srdce, můžete se také začít modlit za oslovení lidí, kteří — budou-li evangeliem zasaženi — budou mít pro evangelizaci vaší cílové oblasti strategický význam (viz příloha 6B).

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Máš sklon přistupovat ke každému člověku se stejnou evangelizační metodou nebo nástrojem? Jak zvýšíš svou všestrannost?

AKČNÍ PLÁN

1. Vypracuj si pracovní list v příloze 6C, který ti pomůže na základě Písma pochopit, že k lidem s různými potřebami se musí přistupovat různými způsoby. Tento pracovní list se dívá na různé příklady v Novém zákoně, ve kterých se Ježíš zjevuje různým druhům lidí.
2. Pracovní list v příloze 6A použij jako vodítko k práci s dalšími dvěma lidmi ve své modlitební trojici. Vypište si jména všech lidí, za které se modlíte, a zhodnoťte, kde jsou na stupnici potřeb a kam míří na cestě ke Kristu (kroky k víře). Určete, co byste měli dělat, abyste je účinně zasáhli evangeliem.
3. Prostuduj si přílohu 6B — tři principy pro strategickou evangelizaci. Kdo jsou vlivní „vrátní“ ve vaší cílové oblasti? Co můžete udělat, abyste tyto lidi zasáhli evangeliem?

Profil lidí, které chcete evangelizovat

PRACOVNÍ LIST

Důležité informace, které jsme se dozvěděli z případové studie o Marii, můžeme shrnout pomocí níže uvedené tabulky. Dobře si tento příklad prohlédněte a pak použijte prázdné tabulky na další stránce k tomu, abyste zjistili potřeby a reakce lidí, za které se modlíte ve svých modlitebních trojicích.

JMÉNO	ZÁKLADNÍ POTŘEBY (POPIŠTE, VIZ OBR. 6.1)	REAKCE NA VÍRU V KRISTA (VIZ OBR. 6.4)
Marie	<i>Láska / náklonnost</i> <i>- jedináček</i> <i>- z rozvedené rodiny</i> <i>- odmítnutí otcem</i> <i>- matka příliš zaneprázdněna na to,</i> <i>aby jí projevila svou náklonnost</i>	<i>-12</i> <i>Marie si jde vlastní cestou.</i> <i>Tím, že žije v pravoslavné zemi, ví,</i> <i>že existuje tradiční církev, ale nemá</i> <i>pocit, že by jí měla co říct. Nikdy se</i> <i>osobně nesešla s křesťany a neví o</i> <i>Kristových nárocích.</i>

HODNOCENÍ: Je ve stadiu „obdělávání“. Aby mohlo být zasévání účinné, potřebuje láskyplné vztahy.

VZOROVÝ LIST S PROFILY PRO ÚKOLY Z AKČNÍHO PLÁNU

JMÉNO	ZÁKLADNÍ POTŘEBY (POPIŠTE, VIZ OBR. 6.1)	REAKCE NA VÍRU V KRISTA (VIZ OBR. 6.4)

HODNOCENÍ: _____

JMÉNO	ZÁKLADNÍ POTŘEBY (POPIŠTE, VIZ OBR. 6.1)	REAKCE NA VÍRU V KRISTA (VIZ OBR. 6.4)

HODNOCENÍ: _____

Tři principy strategické evangelizace

Níže jsou uvedeny tři strategické principy, které vám pomohou oslovit lidi s různou přístupností vůči evangelium.

I. STRATEGICKÉ ROZSÉVÁNÍ

Každý zakladatel sborů se musí ve své službě potýkat s otázkou priorit. Do této otázky patří i úvahy o tom, kam je třeba zaměřit svou evangelizační snahu. Máme se soustředit na ty, kteří jsou evangelium otevření, nebo na ty, kteří mu odporují? Ačkoli jde o dvě oddělené skupiny, apoštolové se snažili věnovat oběma skupinám.

A. Lidé s větším porozuměním pro pravdu mohou směřovat ke Kristu rychleji

Při čtení knihy Skutků si položte otázky: Kam apoštol Pavel šel, když vstoupil do nějakého města? S kým navazoval kontakt nejdříve? Proč šel nejprve k těmto lidem? Pavlova strategie zjevně spočívala v tom, že nejprve šel vždy k Židům. Proč Pavel začínal nejčastěji se Židy?

Věřím, že byl přesvědčen, že tito lidé jsou připraveni přijmout evangelium a mohou být přivedeni do církve a mobilizováni pro službu co možná nejdříve. Židé už znali Starý zákon a o Bohu toho hodně věděli. Musíme pochopit, že Pavel chtěl zasáhnout poselstvím evangelia co nejrychleji co největší počet lidí. Apoštol věděl, že někteří lidé jsou vůči evangelium přístupnější a jsou připraveni slyšet a přijmout duchovní pravdu více než jiní. Skutečnost, že nebyl vždy vše přijat, neznamená, že jeho strategie byla nesprávná.

Když však Židé v některém městě odmítli poselství evangelia a ukázalo se, že jsou mu otevřenější pohané, šel Pavel za pohany. Tuto strategii Žid–pohan vidíme znovu a znovu ve městech, která Pavel navštívil.

Nezapomeňme, že naším cílem je saturační zakládání sborů. Čím více lidí do tohoto úkolu zapojíme, tím lépe. A jakmile lidé přestanou být žňovým polem, stanou se součástí žňových sil. Sdílejte dobrou zprávu se všemi, kdo budou poslouchat, ale zaměřte se na lidi, kteří se mohou rychle stát součástí Božího týmu služebníků.

B. Lidé s větším vlivem („vrátní“) mohou směřovat ke Kristu pomalu, ale jejich dlouhodobý účinek pro evangelium může být větší.

Nejlepším příkladem je opět sám Pavel. Měl všechny předpoklady, aby byl účinným Božím nástrojem. Byl nesmírně horlivý. Ale dlouho mu trvalo, než si uvědomil — a nakonec se to stalo až prostřednictvím přímého setkání s živým Kristem — že se potřebuje obrátit ke Kristu. Pavel sám pak zatoužil jít do Říma a svědčit tam císaři — nejlivnějšímu člověku na světě — ačkoli to znamenalo dostat se tam jako vězeň v okovech (Sk 25:11, 27:24). Jestli vám Bůh položil na srdce, abyste evangelizovali vlivného člověka ve vaší společnosti, vytrvejte v tomto vztahu. Štědře ho „zalévejte“. Máte něco, co ten člověk potřebuje! Modlete se! Požádejte Boha, aby vám otevřel dveře příležitosti, a pak je vyhledejte! Pamatujte, že Saul, pronásledovatel církve, se stal Pavlem, apoštolem pohanů.

II. STRATEGICKÝ ŽIVOT — SETKÁVEJME SE S LIDMI TAM, KDE JSOU; NE TAM, KDE JE NÁM POKODLNĚ

A. Jan 3, 4, 9 — ohled na jednotlivce

Na tom, jak v těchto kapitolách Pán hovořil se třemi konkrétními jednotlivci, vidíme, že každému pomohl objevit jeho potřebu různým způsobem. Vzdělanému farizeji Ježíš pomohl pochopit, že vůbec nerozumí duchovní oblasti. Samařské ženě u studny Ježíš umožnil, aby se cítila dobře, a probudil její

duchovní žízeň po Bohu. U muže, který se narodil slepý, Ježíš naplnil jeho fyzickou potřebu a vytvořil v něm hlad po osobním vztahu. Princip, který v tomto vzájemném působení jasně vidíme, spočívá v tom, že Ježíš nejednal s lidmi jen jako s „dušemi s ušima“. Viděl skutečné lidi se skutečnými potřebami a nabízel jim opravdový vztah.

B. 1. Korintským 9:19-23 — evangelizace „vtělením“

Moudrý rybář pozoruje ryby, které chce ulovit, a zjišťuje, jaké druhy jídla a kdy ryby jí a kde a jak hluboko plavou. Vybírá návnadu, která je přirozenému prostředí ryby nejpodobnější, a používá ji, aby rybu přilákal. Moudrý rybář nedává na háček maďarský guláš jen proto, že ho má rád! Jako evangelisté musíme pochopit způsob, jak nevěřící uvažuje, zjistit věci, kterých si váží, a překlenout propast mezi jeho potřebami tak, jak jim rozumí on, a jeho duchovními potřebami, jak je odhaluje Duch a slovo Boží.

III. STRATEGICKÉ ZNALOSTI — SPOKOJENÍ LIDÉ OBVYKLE NEHLEDAJÍ ZMĚNU

A. 1. Korintským 1:18-31

Lidé, kteří jsou spokojení a myslí si, že všechny odpovědi už znají, přicházejí ke Kristu velmi těžko. Do této skupiny patří intelektuálové, bohatí lidé a lidé s vysokým postavením. Je pravda, že často musí v jejich životě dojít k nějaké krizi, aby začali naslouchat poselství evangelia. Musíme si uvědomit, jakou příležitost k evangelizaci taková situace skýtá. Musíme také být s těmito lidmi v kontaktu, abychom věděli, kdy je trápí nějaké problémy, a mohli včas reagovat poselstvím o naději.

B. Matouš 9:12

Moudrý rybář jde lovit, když jsou ryby hladové, ne když jsou právě nakrmené. Jako evangelisté máme za úkol lidem pomoci poznat jejich potřeby, které je nutné naplnit, a vytvořit v nich hlad po Kristu. Musíme poznat, že lidé, kteří nejsnadněji poznají své potřeby, budou také nejpřípravenější uvažovat o Kristově řešení — pokud opravdu touží po řešení. Nejsou-li lidé hladoví po evangeliu, požádejte Ducha Svatého, aby v nich vzbudil hlad.

SHRNUTÍ

Zapamatujte si, že evangelizace zahrnuje:

- chopit se iniciativy a — v moci a lásce Ducha Svatého — pomoci člověku, aby se v procesu „minirozhodnutí“ pro Krista přiblížil o další krok;
- být přítomen a vést člověka v poznání, jak toto rozhodnutí učinit;
- přivést člověka do společenství a zapojit do služby sboru

Jak Ježíš přistupoval k jednotlivcům

SROVNÁVACÍ PRACOVNÍ LIST

Evangelia jsou plná zajímavých rozhovorů mezi Ježíšem a jinými jednotlivci. Chceme nyní několik z nich prozkoumat abychom viděli rozdíly a podobnosti v Ježíšově přístupu. Pročtěte si každý úsek Písma uvedený v tabulce a odpovzte na otázky.

Biblický úsek	Jan 3: 1-21	Jan 4:5-26	Jan 9:5-7,35-39	Marek 10:17-22
S kým Ježíš mluví?				
Co o tom člověku z daného úseku víme?				
Jak celý rozhovor začíná?				
Ve kterém verši se mění směr rozhovoru?				
Co Ježíš požaduje?				
Co Ježíš nabízí?				
Jak daný člověk reaguje?				